ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«Жасыл даму» акционерлік қоғамы

Көміртегі квотасының бірліктерін алу жөніндегі есептеулер бойынша есеп

Астана қ.
2024

Келісу парағы

«Көміртегі квотасының бірліктерін алу жөніндегі есептеулер бойынша есеп»

№	Аты-жөні	Лауазымы	Қолы
1	Қабдолданов Нұржан Кеңесбайұлы	«Жасыл даму» АҚ Басқарма Төрағасының Орынбасары, Басқарма мүшесі	
2	Ахметова Ботагөз Ақмалиденқызы	«Жасыл Даму» АҚ шығарындылар саудасының жүйесі департаментінің директоры	
3	Хамидуллина Әсел Қанатқызы	«Жасыл Даму» АҚ шығарындылар саудасының жүйесі департаментінің бас менеджері	
4	Қамзабек Елхан Диханұлы	«Жасыл Даму» АҚ шығарындылар саудасының жүйесі департаментінің менеджері	

Мазмұны

1. 2023 жылғы көміртегі квоталарын алу туралы қысқаша ақпарат.....4

2. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы мұнай-газ өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау.....5

3. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы квоталанатын қондырғылардың мұнай мен газды тасымалдау көлемін талдау.....43

4. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы энергетика өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау.....51

5. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы металлургия өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау.....107

6. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы тау-кен өндіру өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау.....127

7. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы химия өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау.....143

8. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы өңдеуші өнеркәсіптің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау.....153

9. Көміртегі квотасының бірліктерін алу бойынша есептеулер.....170

Есепке қосымшалар.....409

1. 2023 жылғы көміртегі квоталарын алу туралы қысқаша ақпарат

2023 жылғы көміртегі квоталарын алу 2022-2025 жылдарға арналған Көміртегі квоталарының ұлттық жоспарына кіретін барлық қондырғылар бойынша есептелген.

Энергетика өнеркәсібінде 51 қондырғыдан көміртегі квоталары алынып, 5 952 205 тонна CO2 құрады. Мұнай-газ өнеркәсібінде 32 қондырғыдан көміртегі квоталары алынып, 1 475 018 тонна құрады. Тау-кен өндіру өнеркәсібінде 13 қондырғыдан көміртегі квоталары алынып, 91 007 тонна CO2 құрады. Металлургия өнеркәсібінде 17 қондырғыдан көміртегі квоталары алынып, 4 868 812 тонна CO2 құрады. Химия өнеркәсібінде 6 қондырғыдан көміртегі квоталары алынып, 275 536 тонна CO2 құрады. Өңдеуші өнеркәсіпте 7 қондырғыдан көміртегі квоталары алынып, 594 797 тонна CO2 құрады.

2023 жыл бойынша алынған көміртегі квоталарының жиынтығы 13 257 375 тонанны құрады.

2. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы мұнай-газ өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау

Мұнай-газ өнеркәсібі тәуелсіздік алған 30 жыл ішінде Қазақстан экономикасында маңызды рөл атқарды. 2023 жылдың 1 қаңтардағы жағдай бойынша мемлекеттік баланста алынатын қоры 4,4 млрд тоннаны құрайтын 307 мұнай кен орны бар. 30 жыл ішінде Қазақстан мұнай өндіруді 3,8 есеге дерлік ұлғайтып, жылына 84,2 миллион тоннаға жетті, оның басым бөлігі үш ірі мұнай-газ жобалары – Теңіз, Қарашығанақ және Қашаған жобаларының үлесіне тиеді.

Бүгінгі таңда көміртексіздендіру және шығарындыларды азайту жөніндегі жұмыс шеңберінде Қазақстан үкіметінің алдында күрделі міндеттер тұр. Энергия өндіруде көмірді пайдалануды бірте-бірте қысқартып, көмірді не атмосфераға шығарындыларды барынша азайтатын жаңа технологиялармен, не экологиялық таза отынмен, яғни газбен алмастыру керек.

2023 жылдың 1 қаңтардағы жағдай бойынша Мемлекеттік теңгерімде алынатын қоры 1,6 трлн $м^3$ болатын 171 бос газ кен орны және мұнайда еріген газ қоры 2,1 трлн $м^3$ болатын 242 кен орны бар. Еркін газ өндіру 1991 жылмен салыстырғанда 2,6 есе өсті және 21,1 млрд $м^3$ құрады; 2022 жылы мұнайда еріген газ өндіру 32,1 млрд $м^3$ құрады. Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарында Қазақстан 7,3 миллион тоннаға жуық мұнай экспорттаған. Бүгінде экспорттың жылдық көлемі 64,3 млн тонна мұнайды құрайды

Қазақстанның мұнай-газ саласының болашағы зор, оның әлеуеті әлі толық іске асырылған жоқ. Саланы дамыту Қазақстанға жаңа технологиялар мен құзыреттер әкелуді жалғастыруда, инвестициялар тартады және жаңа

өндірістер құрады, Қазақстанға қосымша саяси салмақ береді және келіссөздер жағдайын жақсартады.[1]

«Каспий мұнай» АҚ Атырау облысының Жылыой ауданындағы Айранкөл көпқабатты мұнай-газ кен орнын игеруде.

2022 жылы компанияның кірісі 197,12 млрд теңгені құрады, бұл бір жыл бұрынғы 163,26 млрд теңгеден 20%-ға көп. Шикі мұнай және мұнай өнімдері түріндегі өнімдердің 76%-дан астамы экспортқа сатылады. Оның ішінде кірістің 73%-ы бір сатып алушы – Vitol Energy Trading SA компаниясынан түскен. Қалған 23% мұнай өнімдерін ішкі нарықта сатудан түседі. Жыл ішінде Каспий мұнай 49 млрд теңге табыс тапты.

Өткен жылдың соңында компания төленген салық көлемі бойынша тізімде үшінші орынға шықты. Олардың көлемі 105,8 млрд теңгені құрады, бұл 2021 жылғы 65 млрд теңгеден 61%-ға көп. Тексерілген мәлімдемелерге сәйкес, 2022 жылы Каспий мұнай жалғыз акционеріне 300 миллион доллардан астам сомада дивиденд төлеген.[2]

Айранкөл қондырғысында 2023 жылы өндірілген мұнай көлемі 921 997 тоннаны құрайды, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 0,91%-ға аз. (930 455) *(1-сурет)*.

[1] https://www.kazenergy.com/ru/press-center/news/3154/
[2] https://forbes.kz/ranking/object/897

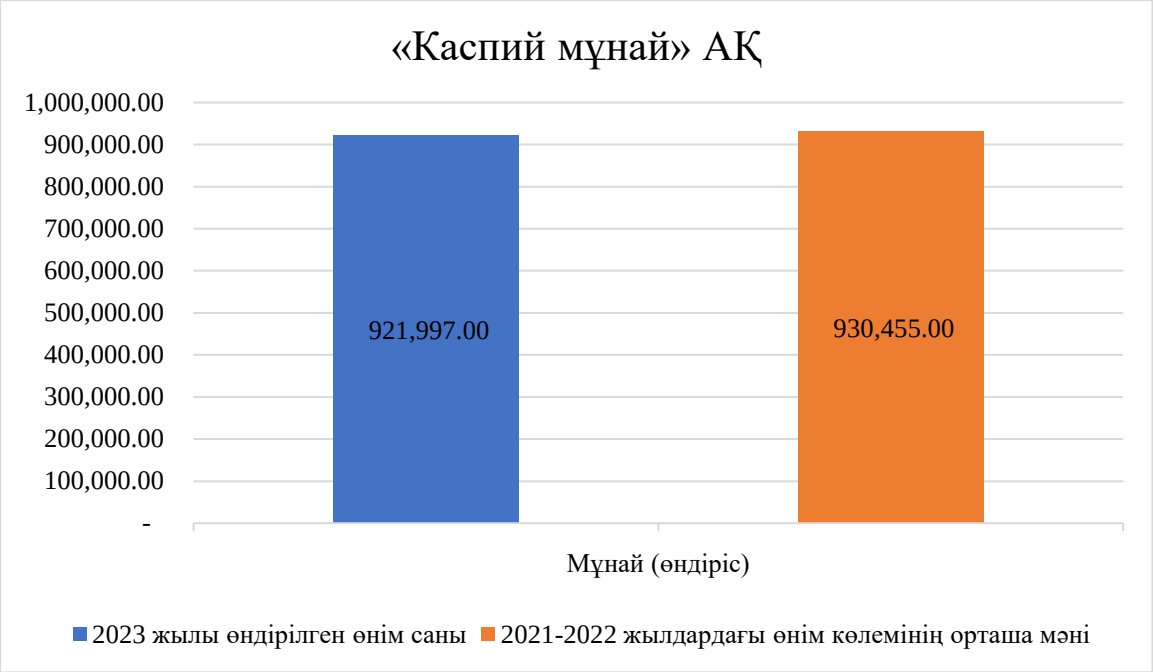

Сурет 1.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қарақұдықмұнай» ЖШС. 2023 жылы өндірілген мұнай көлемі 236 027 тоннаны құрайды, бұл 2021–2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 4,62%-ға аз. (247 460) *(2-сурет).*

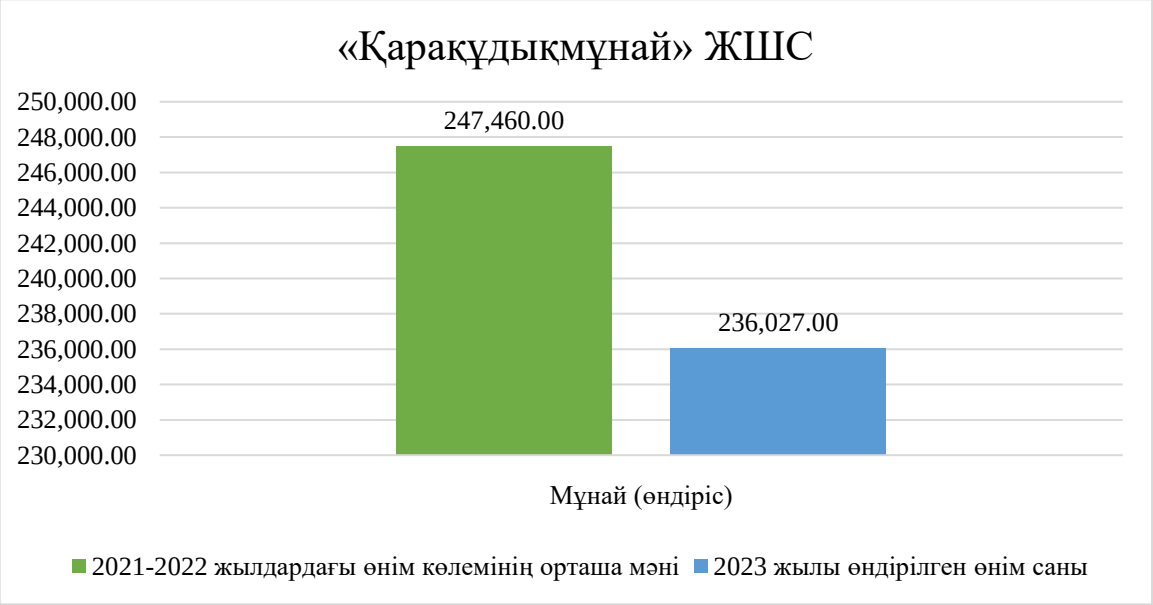

Сурет 2.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазгермұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС Қазақстанның мұнай өндіру секторындағы ірі компаниялардың бірі болып табылады. Компания Қызылорда облысының Оңтүстік Торғай ойпатындағы Ақшабұлақ, Нұралы және Ақсай кен орындарында көмірсутектерді барлау, игеру, өндіру және өткізумен айналысады.[3]

Ақшабұлақ қондырғысында өндіріс көлемінің төмендеуі байқалады. 2023 жылы мұнай өндіру 23,24%-ға, 1 383 975-тен 1 062 271 тоннаға дейін, ал жылу өндіру 9,24%-ға, 57 054-тен 51 782 Гкал-ға дейін төмендеді *(3-сурет)*.

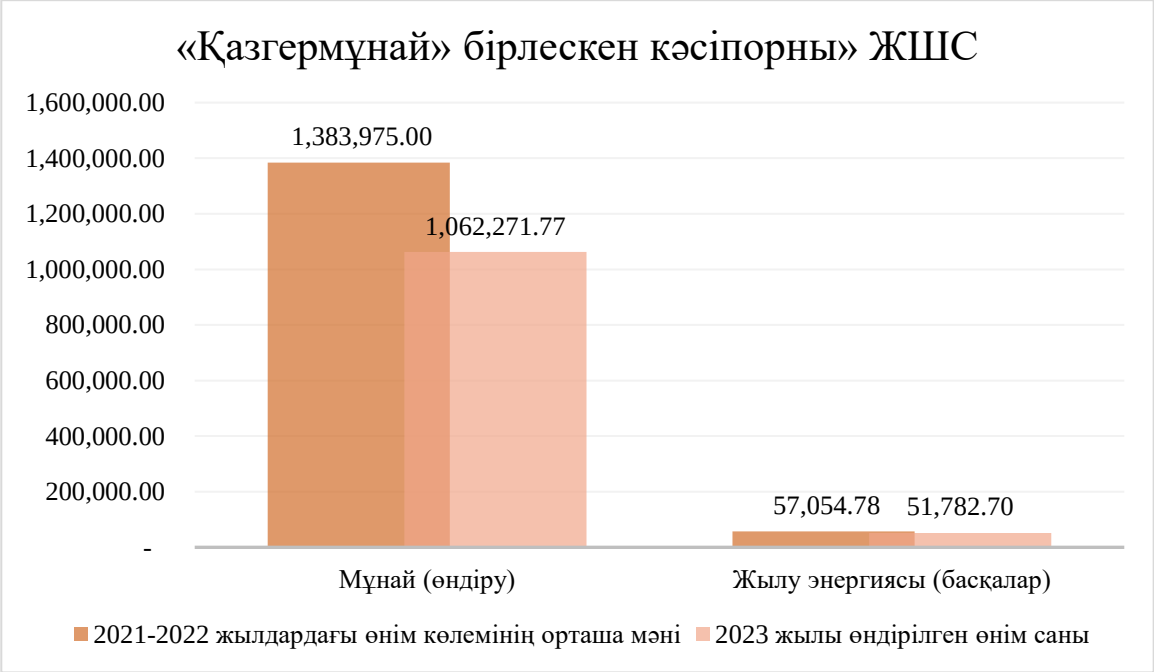

Сурет 3.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Buzachi Operating Ltd» (Buzachi Operating Ltd) компаниясының филиалы Маңғыстау облысы Түпқараған ауданындағы Солтүстік Бозащы кен орнын игерумен айналысатын операциялық компания. Солтүстік

[3] https://kgm.kz/ru/page/o-kompanii

Бозащы кен орны облыс орталығы Ақтау қаласынан солтүстікке қарай 250 км жерде орналасқан және өзінің қоры бойынша ірі кен орнына жатады.[4]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, мұнай өндіру 3 %, яғни 1 114 532 тоннадан 1 081 148 тоннаға дейін төмендеді. Ал жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 443 591-ден 400 819 Гкал-ға дейін 9,64 %-ға төмендеді *(4-сурет)*.

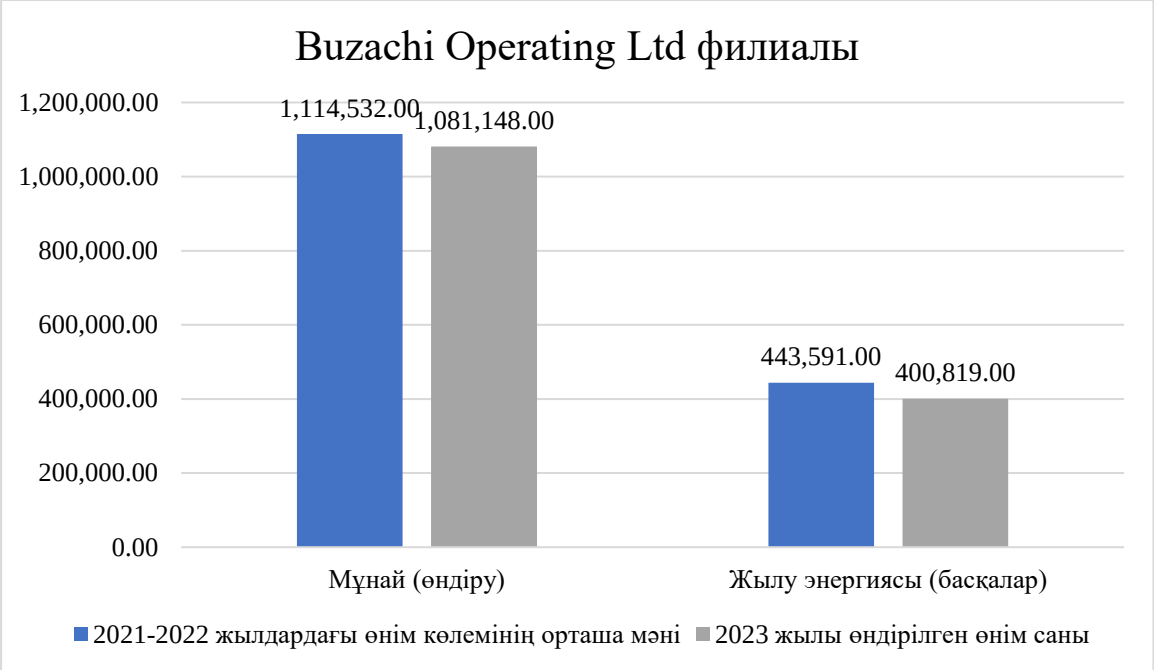

Сурет 4.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«КОМ-МУНАЙ» ЖШС. 2023 жылы өндірілген мұнай көлемі 184 868 тоннаны құрайды, бұл 2021–2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 21,08 %-ға көп. (152 685) *(5-сурет)*.

[4] https://www.linkedin.com/company/buzachi-operating-ltd/about/

Сурет 5.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ («ПҚҚР») Қазақстан Республикасында тіркелген және Оңтүстік-Торғай бассейнінде мұнай кен орындары мен барлау блоктарын игеруді жүзеге асыратын мұнай өндіруші компания: Құмкөл (оңтүстік-шығыс бөлігі), Оңтүстік Құмкөл, Шығыс Құмкөл, Солтүстік Нұралы, Арысқұм, Қызылқия, Солтүстік-Батыс Қызылқия, Майбұлақ, Оңтүстік-Батыс Қарабұлақ. Кен орындарын және «ПҚҚР» ілеспе инфрақұрылымын дамыту мақсатында ұңғыма өнімдерін жинауға арналған коллекторлық жүйелерді, кәсіпшілік ішіндегі автомобиль жолдарын, қабат қысымын ұстап тұру үшін қабатқа су айдау жүйелерін, мұнай сақтауға арналған резервуарларды, электр энергиясы бойынша өз қажеттіліктерін қамтамасыз етуге арналған газ турбиналық қондырғыларды салуды, сондай-ақ Ұңғымаларды бұрғылау мен жайластыруды қоса алғанда, бірқатар ірі жобалар іске асырылды.[5]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, 2023 жылы мұнай өндіру 6,08 %-ға, 766 348-ден 719 769

[5] https://petrokazakhstan.kz/upstream/

тоннаға дейін, ал электр энергиясы 8,01 %-ға, 364 491-ден 335 292 МВт-қа дейін төмендеді *(6-сурет)*.

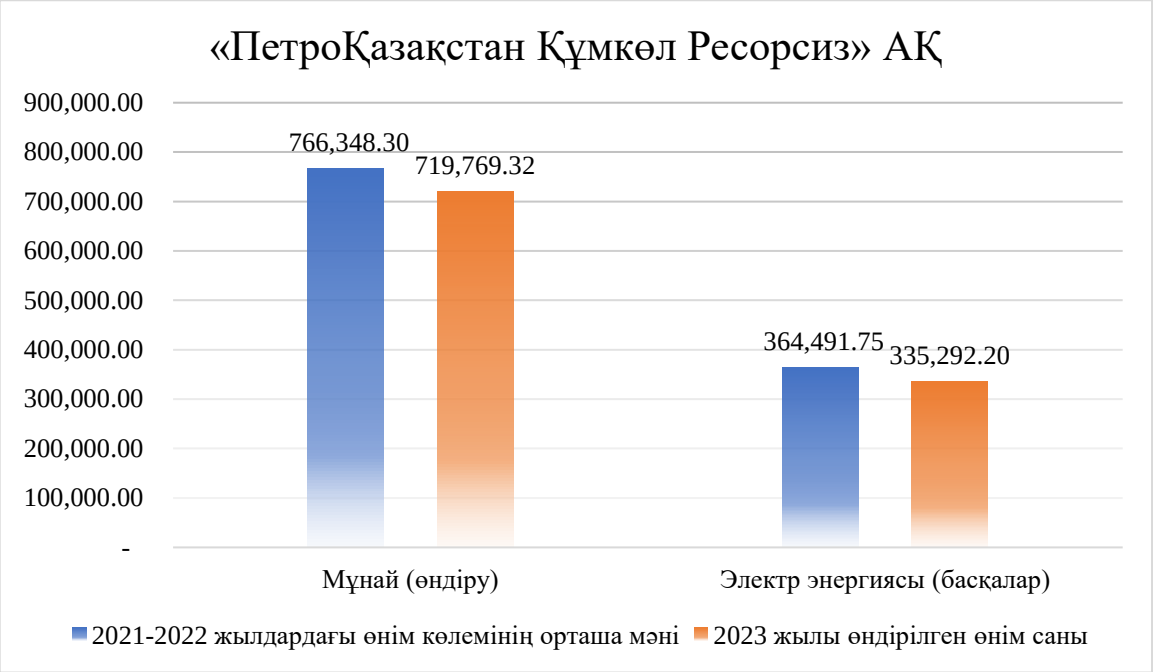

Сурет 6.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ – Қазақстан Республикасының Ақтөбе облысындағы жетекші өнеркәсіптік кәсіпорын, еліміздің мұнай-газ кешеніндегі көшбасшылардың бірі. «СНПС-Ақтөбемұнайгаз» АҚ қызметі көбінесе облыстың бюджеттік әл-ауқатын және Ақтөбе облысы экономикасының жалпы әлеуетін айқындайды.

«Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар» негізінде Компания өз қызметін Жаңажол мұнай-газ конденсаты кен орнында, Кеңқияқ-тұзасты және Солтүстік Трува мұнай-газ кен орындарында, Кеңқияқ-тұзүсті мұнай кен орнында, сондай-ақ Каспий маңы ойпатының шығыс бөлігінің орталық аумағында және Ақтөбе облысының әкімшілік шекараларында орналасқан Теріскен-1 және Теріскен-2 барлау блоктарында жүзеге асырады.[6]

[6] http://www.cnpc-amg.kz/?p=o_nas

Бу турбиналық электр станциясында – 160, электр энергиясы 11,39 %-ға, 540 327-ден 601 895 МВт-қа дейін өсіп, ал жылу энергиясы 5,17 %-ға, 2023 жылы 810 344-тен 768 440 Гкал-ға төмендеді. Басқа қондырғылар бойынша өндірістің төмендеуі байқалады. Мұнай-газ өндіру басқармасында (бұдан әрі – МБ) «Кеңқияқмұнай» мұнай өндіру 9,62 %-ға, 1 619 868 тоннадан 1 463 959 тоннаға, ал «Октябрьскнефть» МБ-да мұнай өндіру 12,8%-ға, 5 143 440, 340 тоннаға дейін төмендеді. 45 газ турбиналық электр станциясында электр қуаты 2 есеге дерлік азайды, 69 392-ден 34 068 МВт/сағ. *(7-сурет)*.

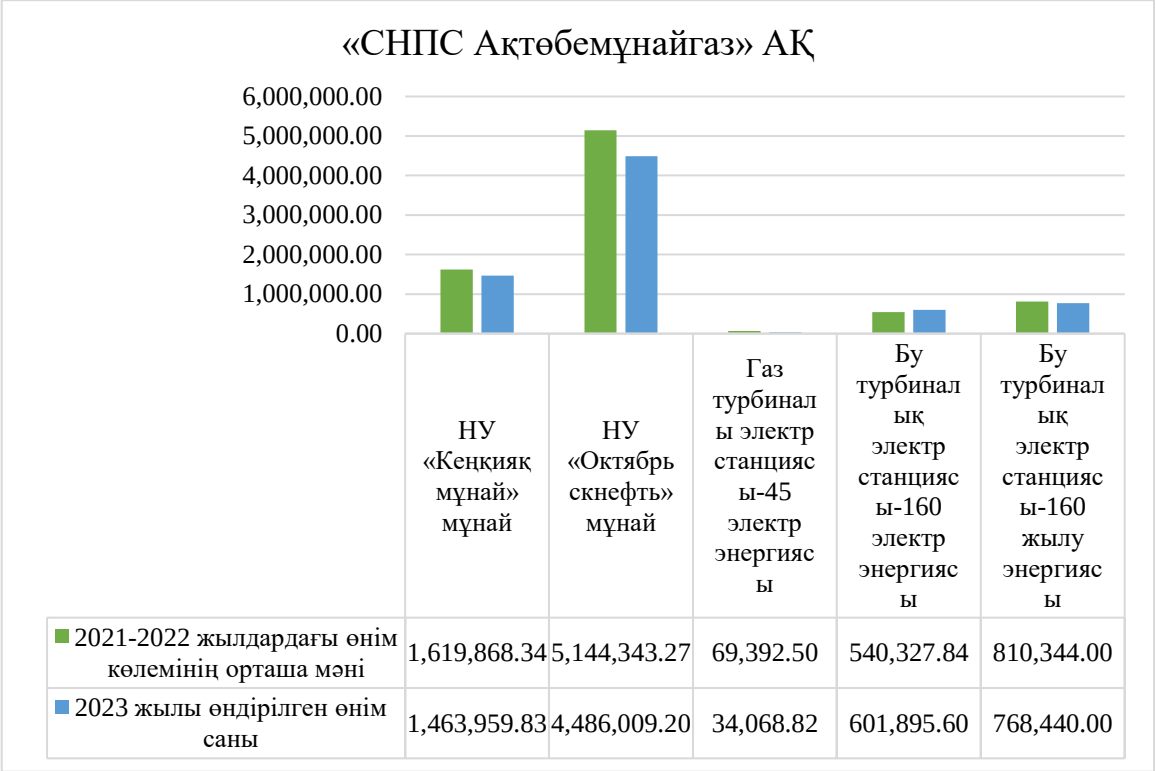

Сурет 7.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Ембімұнайгаз» АҚ – геологиялық барлауды, мұнай және газ кен орындарын игеруді, мұнай мен газды өндіру мен дайындауды жүзеге асыратын келешегі зор заманауи қазақстандық мұнай компаниясы. «Ембімұнайгаз» АҚ Атырау қаласындағы 6 өндірістік құрылымдық

бөлімшесін және Атырау облысының 4 ауданын қамтиды: «Жайықмұнайгаз», «Доссормұнайгаз», «Қайнармұнайгаз», «Жылыоймұнайгаз», «Ембімұнайэнерго» басқармасы және Өндірістік, техникалық қызмет көрсету және жабдықтау және жабдықтау департаменті (ӨКҚ).

Кәсіпорын өндірілген мұнайды экспортқа және ішкі нарыққа жеткізеді. Ішкі нарыққа мұнай Қазақстан Республикасының мұнай өңдеу зауыттарына жеткізіледі. Мұнай екі негізгі бағыт бойынша экспортталады: Каспий құбыр консорциумы (ҚҚК) және Өзен-Атырау-Самара (УАС) құбырлары арқылы.[7]

Мұнай өндірудің төмендеуі 2 мұнай-газ өндіру басқармасында байқалады. «Доссормұнайгазда» мұнай өндіру 8,83 %, яғни 349 993 тоннадан 319 075 тоннаға дейін төмендеді. «Жайықмұнайгазда» өндіріс 0,82 %, яғни 840 400 тоннадан 833 505 тоннаға дейін төмендеді. Қалған 2 мұнай-газ өндіру басқармасы бойынша өсім байқалады. «Жылыоймұнайгазда» мұнай өндіру 18,91 % өсіп, 1 053 920 тоннадан 1 253 213 тоннаға жетті. «Қайнармұнайгазда» өндіріс 2023 жылы 483 307 тоннадан 504 988 тоннаға дейін 4,49%-ға өсті *(8-сурет)*.

[7] https://emba.kz/rus/o_kompanii/deyatelnost_kompanii/

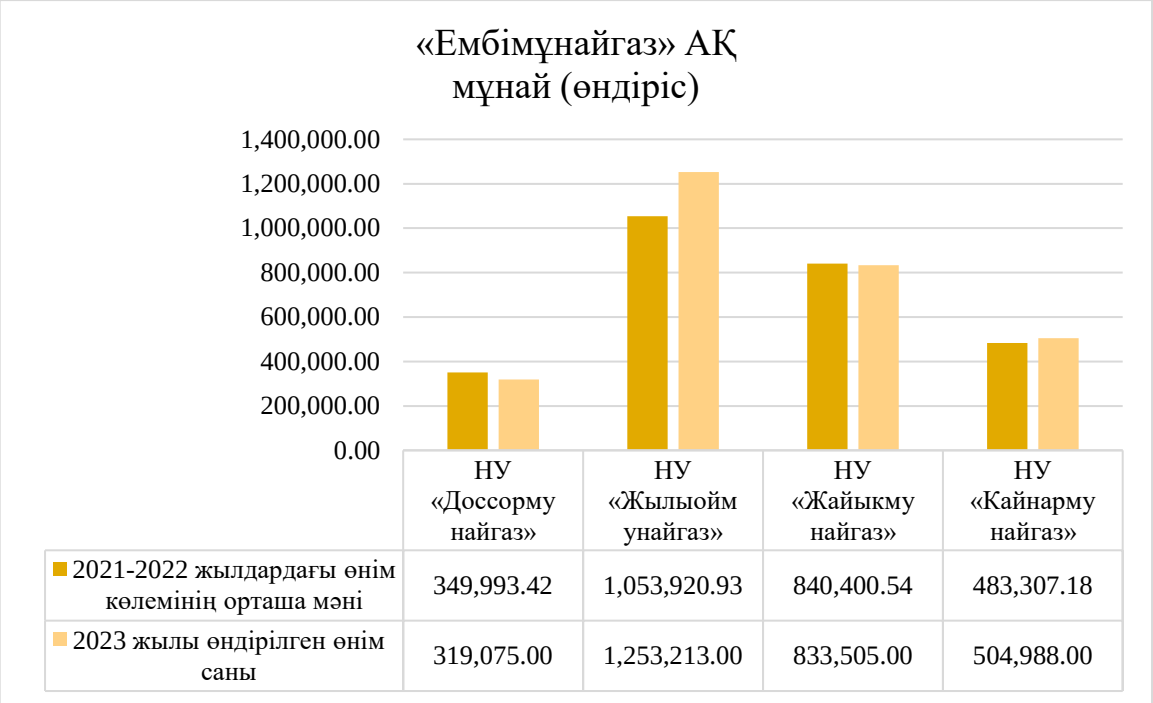

	НУ «Доссорму найгаз»	НУ «Жылыойм унайгаз»	НУ «Жайыкму найгаз»	НУ «Кайнарму найгаз»
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	349,993.42	1,053,920.93	840,400.54	483,307.18
2023 жылы өндірілген өнім саны	319,075.00	1,253,213.00	833,505.00	504,988.00

Сурет 8.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В.» АҚ Қазақстанның мұнай өнеркәсібін дамыту бойынша Қарашығанақ жобасын жүзеге асыру үшін біріккен компаниялар консорциумы. Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг әлемдегі ең ірі мұнай және газ конденсаты кен орындарының бірінің операторы.

ҚПО 1997 жылы қарашада Қазақстан үкіметімен халықаралық консорциум серіктестері қол қойған өнімді бөлу туралы түпкілікті келісімге (FPSA) сәйкес жұмыс істейді. Келісім шарттарына сәйкес ҚПО 2038 жылға дейін Қарашығанақ жобасын басқарады. 1997 жылы қол қойылған FSRP шарттарына сәйкес оның қатысушыларына жаңа салықтар мен алымдар қолданылмайды.[8]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, мұнай өндіру 12,48 %-ға, 27 287 026 тоннадан 30 691 403

[8]https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BA_%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%83%D0%BC_%D0%9E%D0%BF %D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3

тоннаға дейін, ал электр энергиясын өндіру 5,41 %-ға, 900 630-дан 949 388 МВт-сағ-ға өсті *(9-сурет)*.

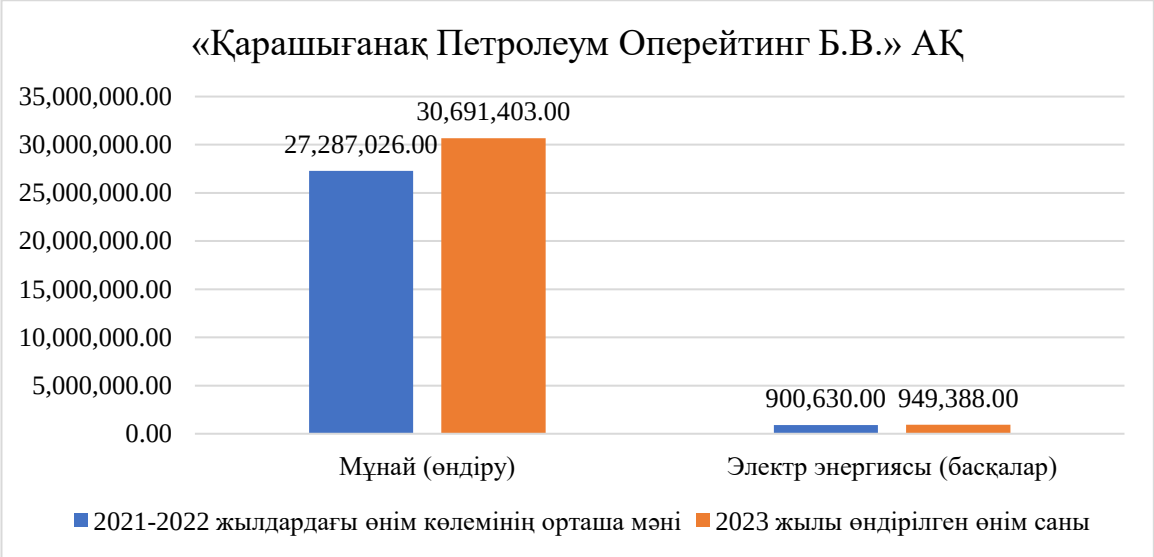

Сурет 9.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Өзенмұнайгаз» АҚ. Компания күрделі геологиялық құрылымымен және парафинді және асфальтенді-шайырлы құрамдастардың жоғары құрамымен сипатталатын бірегей мұнай қасиеттерімен сипатталатын Өзен және Қарамандыбас мұнай-газ кен орындарын игерумен айналысады.

Кәсіпорын құрамында 16 өндірістік құрылымдық бөлімше бар, оның төртеуі мұнай-газ өндіру басқармасы, мұнайды дайындау және өндірістік қызмет көрсету бөлімі, сондай-ақ әртүрлі қызметтерді көрсететін қосалқы бөлімшелер. Қазіргі уақытта компанияда 9000-нан астам адам жұмыс істейді.[9]

2023 жылы өндірілген өнім көлемі 5 539 107 тоннаны құрайды, бұл 2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 4,84 %-ға аз. (5 820 728) *(10-сурет)*.

[9] https://www.ozen.kz/rus/proizvodstvennaya_deyatelnost/

Сурет 10.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ. Бүгінгі таңда облыстағы барлық мұнай өндірудің үштен бірінен астамын және республика бойынша 8 % жуығын еліміздегі ірі мұнай және газ өндіруші кәсіпорындардың бірі болып табылатын «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ қамтамасыз етеді. Негізгі өнеркәсіптік мұнай өндіру орындары Қаламқас және Жетібай кен орындары болып табылады, бұл қалған барлық алынатын қорлардың 90 %-ға жуығын құрайды.

Компания үшін маңызды міндеттердің бірі геологиялық барлау жұмыстары болып табылады, егер ресурстық базаны толтырмасақ, бірнеше онжылдықтардан кейін біз игеріліп жатқан кен орындарында көмірсутектер қорын толығымен алып тастай алатынымыз түсінікті. Жыл сайын «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ-да көмірсутек шикізаты мен мұнай-газ активтерінің қорларын ұлғайту мақсатында теңіз бен құрлықтағы тартымды және перспективалы лицензиялық учаскелерді іздеу, анықтау және іріктеу, барлау, сондай-ақ барлау мен өндіруге (жер қойнауын пайдалануға)

ықтимал келісімшарттар жасасумен лицензиялық учаскелерді сатып алуды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар жоспарланады.[10]

«Маңғыстаумұнайгазда» барлық өнім түрлері бойынша көлем ұлғайған. 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда мұнай өндіру 2,25 %-ға өсіп, 6 720 472 тоннадан 6 871 676 тоннаға дейін өсті. 2023 жылы электр энергиясы 50,49 %-ға, 256 980-ден 386 735 МВт сағ-қа, ал жылу 8,54 %-ға, 33 874-тен 36 768 Гкал-ға дейін өсті *(11-сурет)*.

Сурет 11.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қуатамлонмұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС - Қазақстанның батысындағы мұнай өндіру саласындағы көшбасшылардың бірі және қарқынды дамуын жалғастыруда. Компания мұнайды барлауға, өндіруге және тасымалдауға маманданған: ол мұнайды шетелге экспорттайды, сондай ақ Қазақстандағы мұнай өңдеу зауыттары үшін жеткізуші болып табылады.[11]

[10] https://www.mmg.kz/ru/kompaniya/obshaya-informaciya
[11] https://corp.1c-rating.kz/projects/erp_and_modules/kuatamlonmunay/

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда. Мұнай өндіру 38,02 %-ға, 167 669 тоннадан 103 924 тоннаға дейін төмендеді. Ал электр энергиясы 2023 жылы 33 884-тен 44 012 МВт сағ-қа дейін 29,89 %-ға өсті *(12-сурет)*.

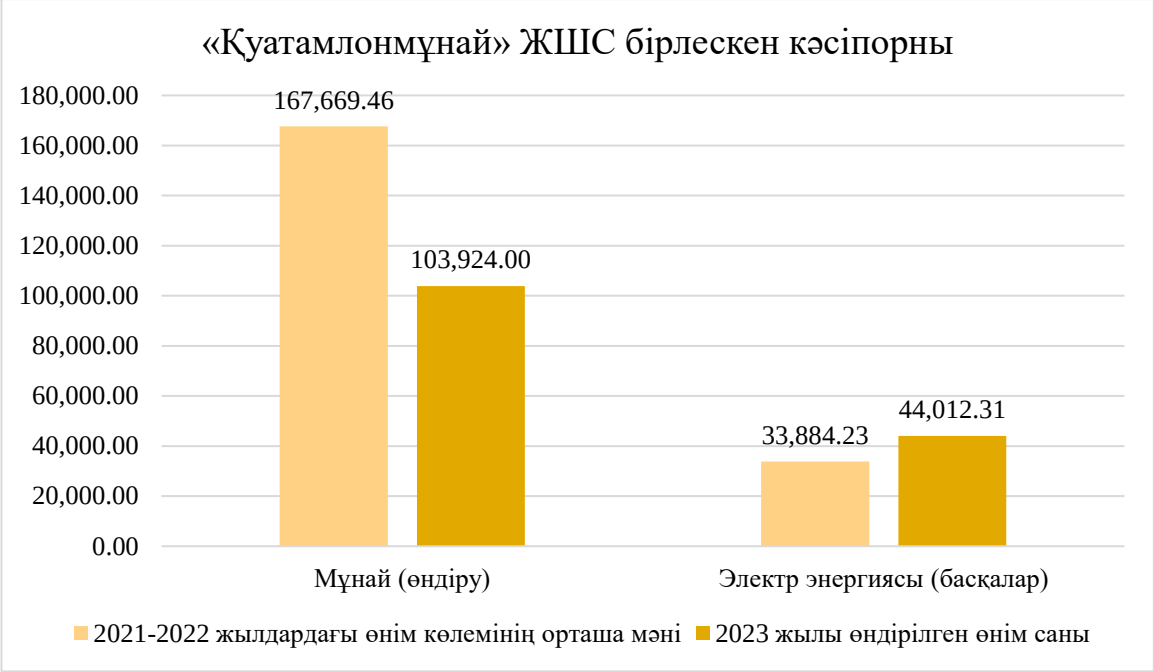

Сурет 12.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Теңізшевройл» ЖШС – қазіргі экономиканың қозғалтқышы болып табылатын мұнай, газ және ілеспе өнімдерді өндіретін Қазақстандағы жетекші компания.

«Теңізшевройл» 2500 шаршы шақырым немесе 1600 шаршы миль лицензиялық аумақта орналасқан, оған супер алып Теңіз кен орны мен кішірек, бірақ үлкенірек Королев кен орны, сондай-ақ барлау жүргізуге арналған бірнеше келешегі зор телімдер кіреді.

Теңіз және Королев кен орындарындағы алынатын мұнай қоры 1,4 млрд тоннаны (11,5 млрд баррель) құрайды. Теңіз кен орны – әлемдегі ең терең супергигант мұнай кен орны, оның жоғарғы мұнайлы қабаты шамамен 4000 метр тереңдікте жатыр. Теңіз су қоймасының ұзындығы 21

шақырым (13 миль) және ені 20 шақырым (12 миль), мұнай қабатының биіктігі 1,6 шақырым.[12]

Өнімнің барлық түрі бойынша өндіріс көлемінің өсуі байқалады. 2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, мұнай өндіру 3,65 %-ға өсіп, 42 268 193 тоннадан 43 810 135 тоннаға дейін өсті. 2023 жылы электр энергиясы 6,27 %-ға, 1 853 407-ден 1 969 533 Мвт-сағ-қа, жылу энергиясы 0,52 %-ға, 2 904 238-ден 2 919 269 Гкал-ға дейін өсті *(13-сурет)*.

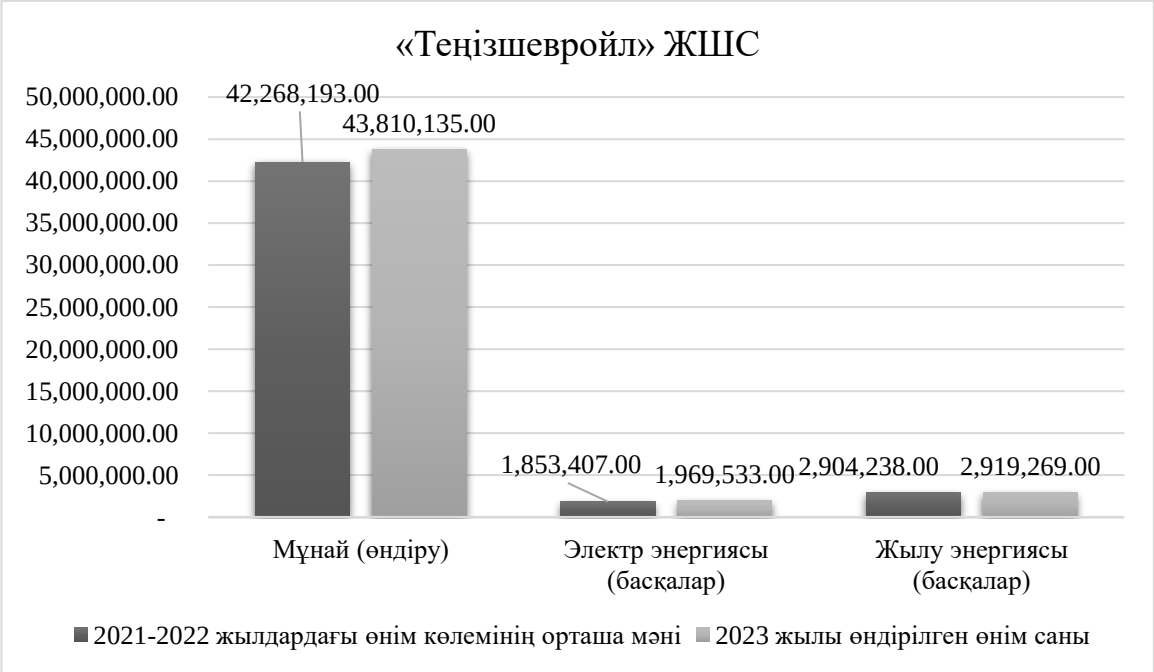

Сурет 13.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«СНПС-Ай Дан Мұнай» АҚ. Негізгі қызмет түрлері: Қазақстан Республикасының аумағында мұнай-газ операцияларын жүргізу, оның ішінде барлау және бұрғылау, өндіру, дайындау және өңдеу, тасымалдау және сақтау, өткізу және сату, көмірсутектерді және олардың өңделген өнімдерін экспорттау.[13]

[12] https://www.tengizchevroil.com/ru/company
[13] https://kase.kz/ru/issuers/ADNM/

2023 жылы өндірілген өнім көлемі 77 525 тоннаны құрайды, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 7,41 %-ға аз. (83 732) *(14-сурет)*.

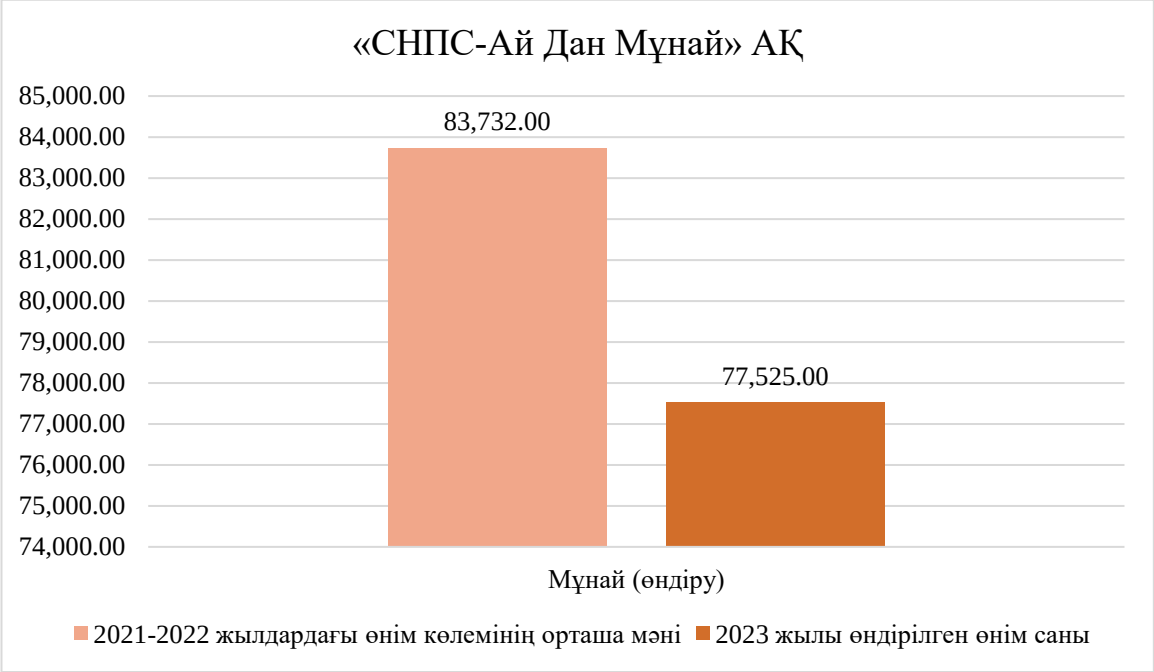

Сурет 14.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Тұзкөл МұнайГаз Оперейтинг» ЖШС. 2023 жылы өндірілген өнім көлемі 453 792 тоннаны құрайды, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 8,21 %-ға көп. (419 348) *(15-сурет)*.

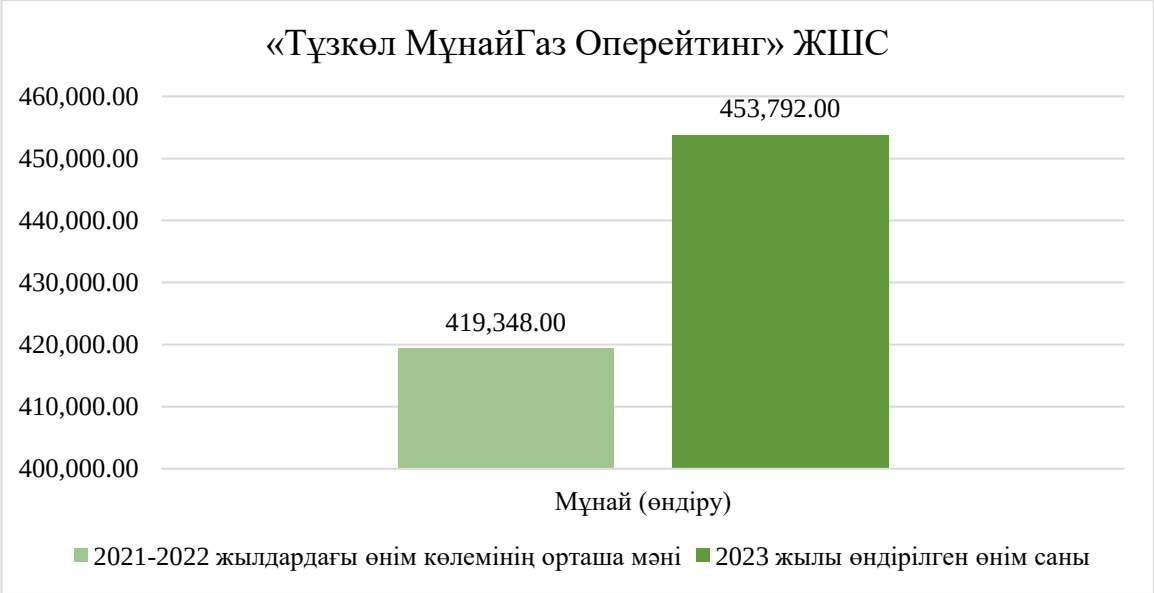

Сурет 15.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Жайықмұнай» ЖШС – мұнай мен газды өндірумен, тасымалдаумен, алғашқы өңдеумен және сатумен айналысатын қазақстандық мұнай компаниясы. Келісімшарттық аумаққа Чинарев, Ростошин, Дарин және Южно-Гремячин кен орындары кіреді. Кен орындары Орал қаласының солтүстік-батысында орналасқан және Каспий маңындағы мұнай-газ провинциясына жатады.[14]

2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда мұнай өндіру 20,48 %-ға, 593 609-дан 472 061 тоннаға дейін төмендеді. Электр энергиясы 9,79 %-ға, 95 717-ден 105 092 МВт-сағ, ал мұнай өнімдерінің көлемі 7,05 %-ға, 2023 жылы 287 350-ден 307 619 тоннаға дейін өсті *(16-сурет)*.

14 https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%96%D0%B0%D0%B8%D0%BA%D0%BC%D1%83%D0%BD%D0%B0%D0%B9

Сурет 16.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС – Ақтөбе облысының мұнай өндіру секторындағы ірі компания, мұнай өндіру, әлеуметтік және корпоративтік жауапкершілік саласындағы көшбасшылардың бірі ретінде беделге ие.

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мұнай өндіруді және кен орындарын игеруді жүзеге асыру кезінде компанияның негізгі басымдықтарының бірі азаматтардың өмірі мен денсаулығына қолайлы қоршаған ортаға құқығын қамтамасыз ету болып табылады. Осыған байланысты халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес келетін еңбек қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау бағдарламасы әзірленіп, жүзеге асырылуда.[15]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда мұнай өндіру 23,91 %-ға, 2023 жылы 965 489 тоннадан 1 196 385 тоннаға дейін өсті. Ал жылу энергиясы 21,22 %-ға, 133 673-тен 105 305 Гкал-ға дейін төмендеді *(17-сурет)*.

[15] http://www.koa.kz/obshhaya-informacziya/

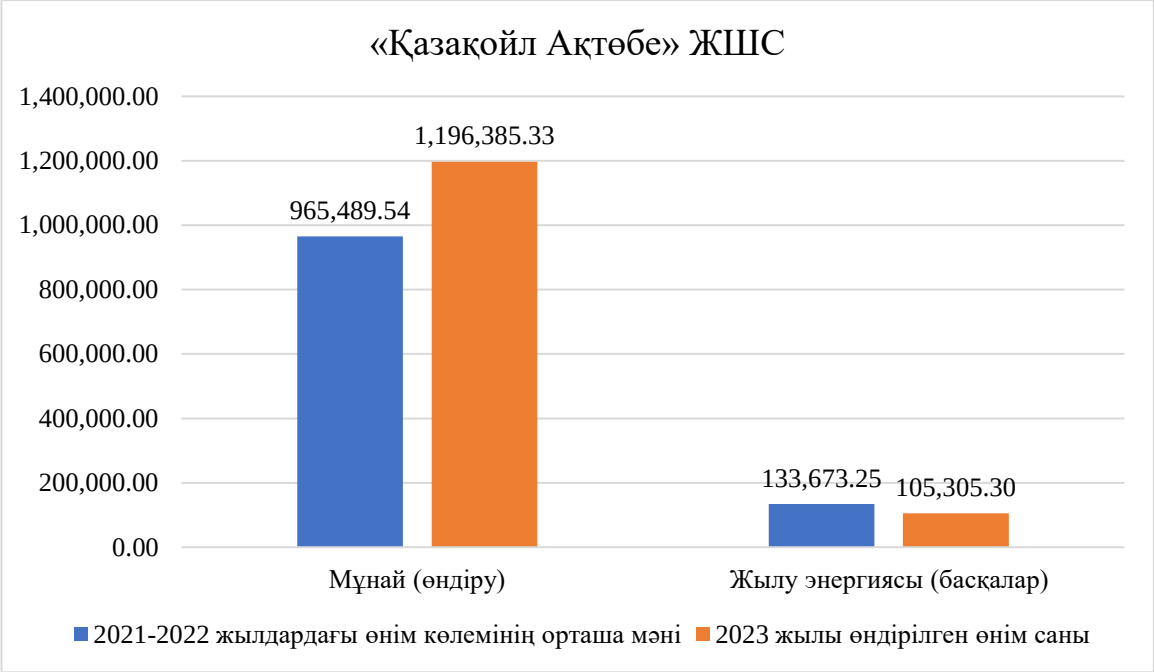

Сурет 17.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«САУТС-ОЙЛ» ЖШС. Мұнай-газ компаниясы Қызылорда және Ұлытау облыстарында көмірсутектерді барлау және өндірумен айналысады. «САУТС-ОЙЛ» компаниясы жарғылық капиталдың басым үлесіне ие «Оңтүстік» ЖШС-нің қатысуымен құрылды. Бүгінгі таңда САУТС-ОЙЛ компаниясы Қазақстанның мұнай-газ нарығындағы ең табысты және қарқынды дамып келе жатқан кәсіпорындардың бірі болып саналады.

Кәсіпорын қызметі кезеңінде 10 мұнай-газ кен орны ашылды, бес кен орнында – Кеңлік, Оңтүстік-Батыс Қарабұлақ, Шығыс Ақшабұлақ, Ақтау, Есжан – көмірсутектерді өнеркәсіптік өндіру жүзеге асырылуда, Қалжан кен орнында жұмыстар жүргізілуде, Солтүстік Ақшабұлақ, Батыс Ақшабұлақ, Солтүстік Кеңлік және Бұқарсай кен орындарын өнеркәсіптік өндіріске көшіру үшін қосымша барлау жұмыстарын жүргізу үшін қызмет басынан бері компания 9,371 млн тонна мұнай және 745,250 млн $м^3$ газ өндірді, 389 ұңғыма бұрғыланды.[16]

[16] https://САУТС-ОЙЛ.com/about/

Кеңлік қондырғысы бойынша 2023 жылы өндірілген өнім көлемі 278 622 тоннаны құрайды, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 20,97 %-ға көп. (230 325) *(18-сурет)*.

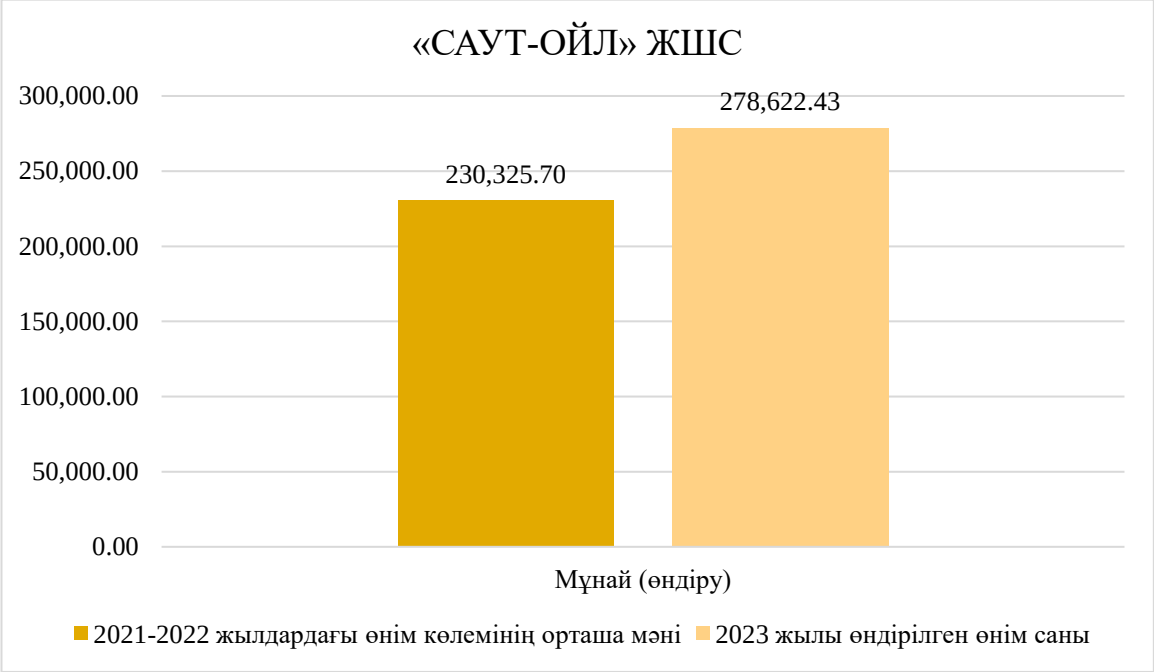

Сурет 18.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қаражанбасмұнай» АҚ – Маңғыстау облысы Бозащы түбегінде орналасқан ірі мұнай өндіруші компания. Кәсіпорынның үлесіне облыстағы мұнай өндірудің 12 %, Қазақстандағы 2,5 % тиесілі. Қаражанбас мұнайының құрамы жол битумын өндіруге таптырмас шикізат болып табылады, ал кен орнының қолайлы географиялық орналасуы өндірілген мұнайды әлемдік нарыққа тиімді тасымалдауға мүмкіндік береді.

Мұнда мұнай өндіру жыл сайын артып келеді. Соңғы 5 жылдағы көрсеткіштер: 2019 жылы – 2 164 000 тонна, 2020 жылы – 2 002 000 тонна, 2021 жылы – 2 096 000 тонна, 2022 жылы – 2 141 800 тонна, 2002 жылы – 2 003,0 тонна.[17]

[17] https://www.kbm.kz/ru/o-kompanii/

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда. мұнай өндіру 2023 жылы 2 118 988 тоннадан 2 053 026 тоннаға дейін 3,11 %-ға төмендеді. Ал жылу энергиясы 8,2 %-ға, 3 160 712-ден 2 901 545 Гкал-ға дейін төмендеді *(19-сурет)*.

Сурет 19.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС Маңғыстаудың өндірістік-аумақтық кешенінде маңызды орын алады. Зауыт республиканың едәуір бөлігін тұрмыстық сұйытылған газбен қамтамасыз етеді, облыс тұрғындарын құрғақ тазартылған газбен және мазутпен қамтамасыз етеді, Жаңаөзен қаласының кәсіпорындарының техникалық оттегімен қажеттілігін қамтамасыз етеді.

«Өзенмұнайгаз» АҚ, «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ, «Тасболат Ойл Корпорейшн» ЖШС және «Tenge Oil&Gas» ЖШС кен орындарынан табиғи, ілеспе мұнай газы мен газ конденсатын өңдеуді, «ӨзенМұнайГаз» АҚ газ конденсаты кен орындарынан газ конденсатын және жеңіл көмірсутектердің кең үлесін өңдеуді жүзеге асырады. «Қарақұдықмұнай» ЖШС және «Кен-

Сары» ЖШС кен орындары. ҚазГӨЗ сонымен қатар «Өзенмұнайгаз» АҚ газ газ конденсат кен орындарында табиғи газ және газ конденсатын өндіру бойынша операторлық қызметтерді көрсетеді.[18]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, мұнай өндіру 14,29 %-ға, 2023 жылы 136 235-тен 116 764 тоннаға дейін төмендеді. Ал жылу энергиясы 11,56 %-ға, 371 214-тен 414 123 Гкал-ға дейін өсті *(20-сурет)*.

Сурет 20.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«ҚМК Мұнай» АҚ – 2004 жылы «Көкжиде Мұнай» ЖШС, «Құмсай Мұнай» ЖШС және «Мөртук Мұнай» ЖШС бірігуі арқылы құрылған кәсіпорын. Бұрын кәсіпорын «KKM Operating Company» және «Lancaster Petroleum» деген атауларға ие болды. Жаңа акционерлердің келуіне байланысты 2010 жылғы 29 наурызда Компания «ҚМК Мұнай» жаңа атауымен дамуын жалғастырды.

[18] https://kazgpz.kmg.kz/company/about/

«ҚМК Мұнай» Қазақстан Республикасының Ақтөбе облысында орналасқан Көкжиде, Құмсай, Мортук мұнай кен орындарына жер қойнауын пайдалануға келісім-шарттары бар жеке акционерлік қоғам болып табылады.[19]

2023 жылы өндірілген өнім көлемі 394 153 тоннаны құрайды, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 0,59 %-ға аз. (396 473) *(21-сурет)*.

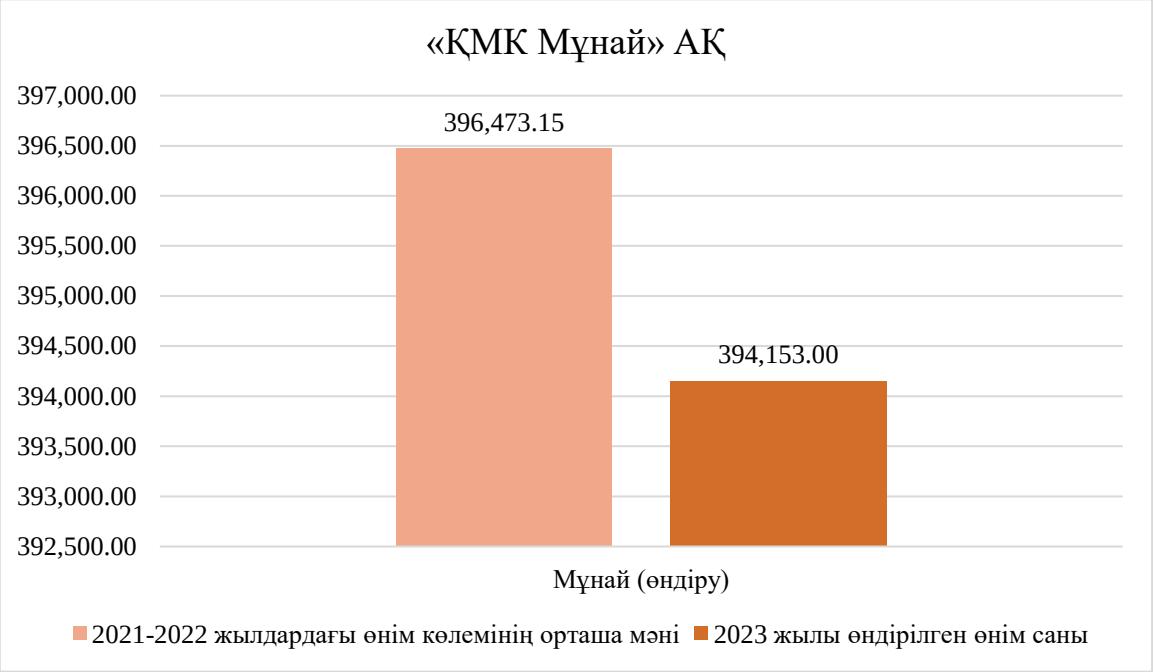

Сурет 21.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Кен-Сары» ЖШС көмірсутек шикізатын барлау, өндіру және өңдеу саласында жұмыс істейді. Компания Қазақстанның мұнай нарығында салыстырмалы түрде жақында пайда болды. Дегенмен, соған қарамастан, Компания сәтті өсіп, дамып келеді.[20]

[19] https://kmkmunai.com/index.php?name=content&op=view&id=2
[20] https://aktau.hh.kz/employer/1060281

2023 жылы өндірілген өнім көлемі 384 554 тоннаны құрайды, бұл 2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 16,9 %-ға көп. (328 971) *(22-сурет)*.

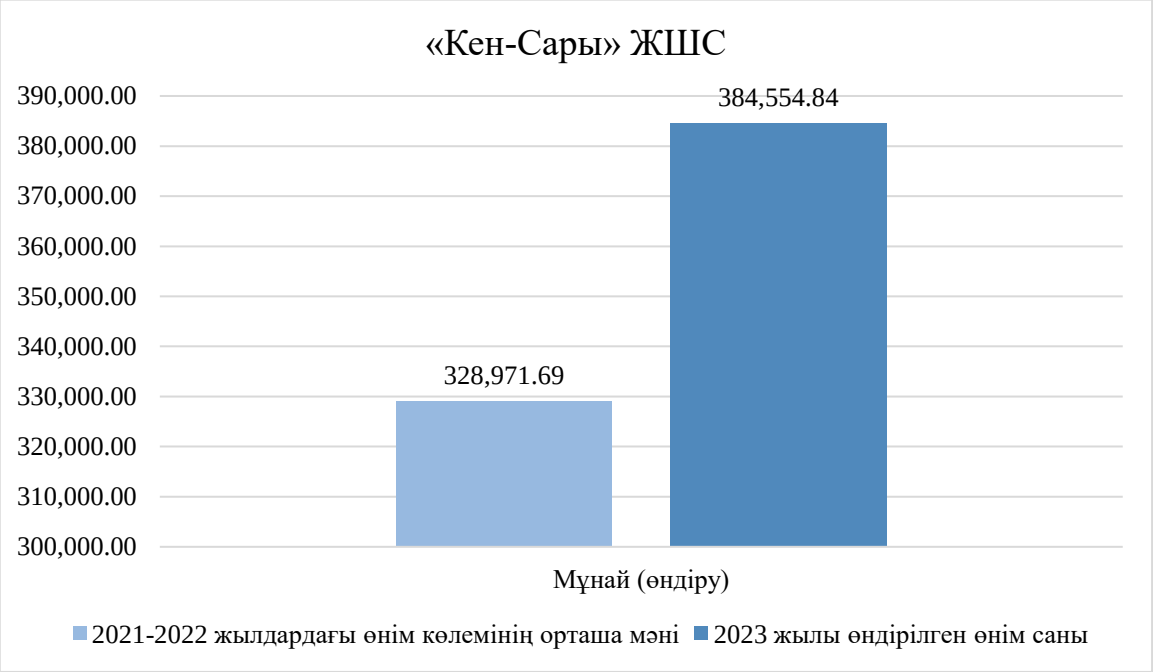

Сурет 22.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.» компаниясы. 2016 жылы Қазақстан тарихында алғаш рет Қашаған теңіз кен орнында коммерциялық мұнай өндіру басталды. Жоба операторы North Caspian Operating Company N.V. (NCOC) мұнай құбырын ауыстырудың маңызды жобасын мерзімінен бұрын аяқтап, 28 қыркүйекте теңіз кешеніндегі алғашқы ұңғымаларды іске қосты.

Алғашқы миллион тонна мұнай 2017 жылдың басында экспортталды, ал 2017 жылдың ортасына қарай NCOC қауіпсіздік талаптарын орындай отырып, тәулігіне 200 000 баррельден астам тиімді өндіру деңгейіне қол жеткізді.[21]

[21] https://www.ncoc.kz/ru/ncoc/about

Өнімнің барлық 4 түрі бойынша өндіріс көлемінің ұлғаюы байқалады. 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда Мұнай өндіру 31,3 %, 23 780 998 тоннадан 31 223 377 тоннаға, техникалық күкірт өндірісі 25,72 %, 1 181 871 тоннадан 1 485 857 тоннаға өсті. 2023 жылы электр энергиясы 13,74 %-ға, 1 254 819-дан 1 427 287 МВт-сағ-ға, ал жылу энергиясы 19,58 %-ға, 4 141 789-дан 4 952 830 Гкал-ға өсті *(23-сурет)*.

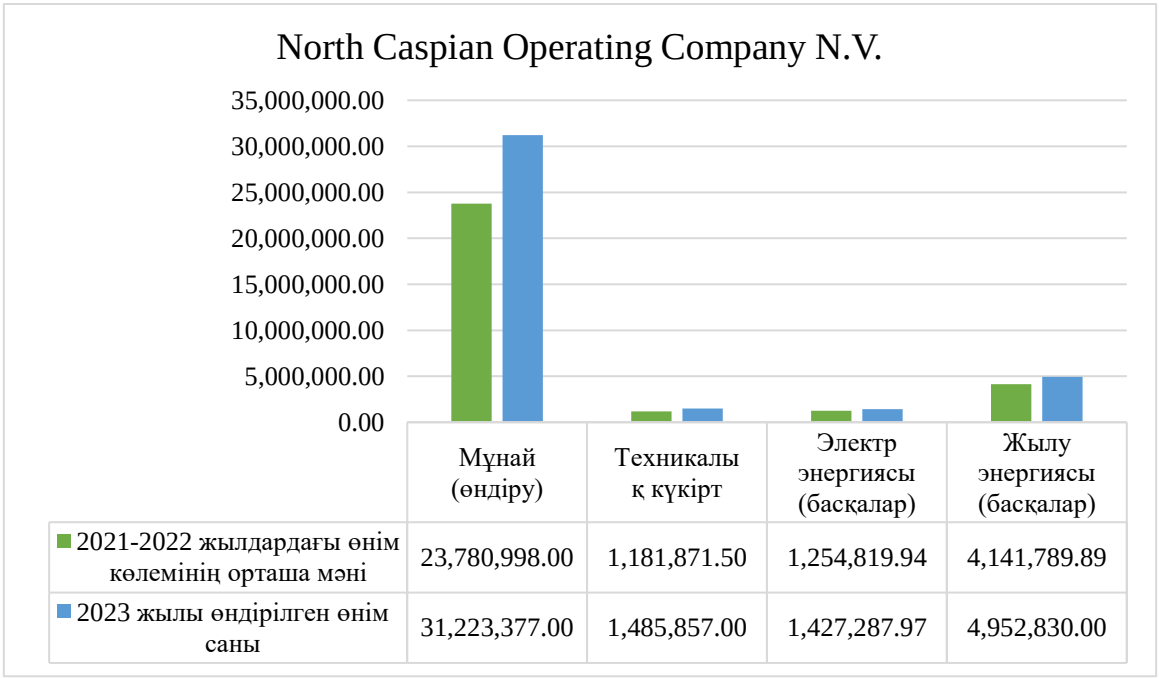

Сурет 23.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС (бұдан әрі – «ПМХЗ» ЖШС) – Қазақстанның солтүстік-шығысындағы мұнай өңдеу және мұнай өнімдерін өндіру жөніндегі ірі кәсіпорын және акцияларының 100 % - ы «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ға тиесілі республиканың үш мұнай өңдеу зауытының бірі. Зауыт Батыс Сібір кен орындарының мұнай шикізатын өңдеуге бағытталған. Кәсіпорынның теңдестірілген қуаты жылына 6,0 млн тонна мұнайға ие.

ПМХЗ мұнай өнімдерінің кең ассортиментін шығарады. Олардың ішінде әртүрлі маркалы автобензин, дизельдік отын, авиакеросин, мұнай

отыны (мазут), сұйытылған көмірсутекті газдар, вакуумдық газойль, техникалық күкірт, битумның бірнеше түрі (жол, шатыр), мұнай коксы, жылу майы, шикі қара көміртекті өндіруге арналған материалдар.[22]

2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда мұнай коксын өндіру 2,23 %-ға, 254 825 тоннадан 260 514 тоннаға, техникалық күкірт өндіру 1,61 %-ға, 51 835 тоннадан 52 668 тоннаға, жылу энергиясы 40,92 %-ға, 656 826-дан 9625 Гкал-ға өсті. Мұнай өнімдерін өндіру 2023 жылы 5 307 705 тоннадан 5 117 651 тоннаға дейін 3,58 %-ға төмендеді *(24-сурет).*

	Мұнай өнімдері	Техникалық күкірт	Мұнай коксы	Жылу энергиясы (басқалар)
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	5,307,705.00	51,835.50	254,825.50	656,829.00
2023 жылы өндірілген өнім саны	5,117,651.00	52,668.00	260,514.00	925,626.00

Сурет 24.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС – акционерлері Қытай Ұлттық Мұнай Корпорациясы және «ҚазМұнайГаз Ұлттық компаниясы» АҚ болып табылатын мұнай компаниялары тобы. «ПетроҚазақстан» компаниялар тобының өндірістік құрылымының негізін екі бөлімше құрайды: «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ (ПҚҚР) және «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС (ПҚОП). «ПҚҚР» АҚ Қызылорда

[22] https://www.pnhz.kz/refinery/about_refinery/

облысында орналасқан және мұнай өндірумен айналысады. «ПҚОП» ЖШС Түркістан облысы, Шымкент қаласында орналасқан, мұнай өңдеумен айналысады.[23]

2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда мұнай өнімдерін өндіру 1,27 %-ға, 5 200 250 тоннадан 5 266 182 тоннаға дейін өсті. Электр энергиясы 110 765 МВт-сағ құрайды (2021 – 2022 жж. 0), ал жылу энергиясы 2023 жылы 1 461 842-ден 830 094 Гкал-ға дейін 43,22 %-ға төмендеді *(25-сурет)*.

Сурет 25.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС (бұдан әрі – «АМӨЗ» ЖШС) Қазақстандағы жетекші үш мұнай өңдеу зауытының бірі болып табылады. Мұнай өңдеу зауытының иесі «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ (99 %). Жобалық өңдеу қуаттылығы жылына 5,5 млн тонна, өңдеу тереңдігі 86,4 %-ға дейін.

Кәсіпорын тауарлық мұнай өнімдерінің 20-дан астам түрін (таңбалауды қоса алғанда) шығарады: көмірсутекті газдар, сұйытылған

[23] https://petrokazakhstan.kz/company-info/

газдар, отын газдары; К-4 және К-5 экологиялық класындағы автомобиль және дизель отындары, авиакеросиндер, вакуумдық газойль, мазут, теңіз отыны, мұнай кокстары, техникалық күкірт және т.б.. Бүгінгі таңда зауыт Қазақстандағы мұнай-химия өнімдерінің-бензол мен параксилолдың жалғыз өндірушісі болып табылады. «АМӨЗ» ЖШС облыстағы ірі салық төлеушілердің бірі бола отырып, Атырау қаласының экономикасына қомақты үлес қосуда.[24]

2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда мұнай өнімдерін өндіру 2,77 %-ға, 5 293 088 тоннадан 5 439 529 тоннаға, техникалық күкірт өндіру 11,03 %-ға, 4 562-ден 5 065 тоннаға дейін өсті. Мұнай коксын өндіру 18,3 %-ға, 233 499 тоннадан 276 227 тоннаға дейін, ал электр энергиясы 2,57 %-ға, 185 561-ден 190 331 МВт/сағ. Жылу энергиясы 2023 жылы 1 569 016-дан 1 526 592 Гкал-ға дейін 2,7 %-ға төмендеді *(26-сурет)*.

	Мұнай өнімдері	Техникалық күкірт	Мұнай коксы	Электр энергиясы (басқалар)	Жылу энергиясы (басқалар)
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	5,293,088.02	4,562.35	233,499.38	185,561.95	1,569,016.00
2023 жылы өндірілген өнім саны	5,439,529.79	5,065.57	276,227.11	190,331.21	1,526,592.00

Сурет 26.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[24] https://www.anpz.kz/company/

«CASPI BITUM» ЖШС. Қазақстан Республикасындағы ірі жол битумын өндіруші болып табылады. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың 2007 жылғы 5 ақпандағы N 735 Қазақстандағы жол битумы өндірісін ұйымдастыру туралы мәселе Өнімнің түрлері: мұнай жол битумы, модификацияланған битум, қапталған битум.[25]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, мұнай өнімдерін өндіру 8,18 %-ға, 2023 жылы 916 425 тоннадан 841 418 тоннаға дейін төмендеді. Ал жылу энергиясы 41,5 %-ға, 38885-тен 55022 Гкал-ға өсті *(27-сурет)*.

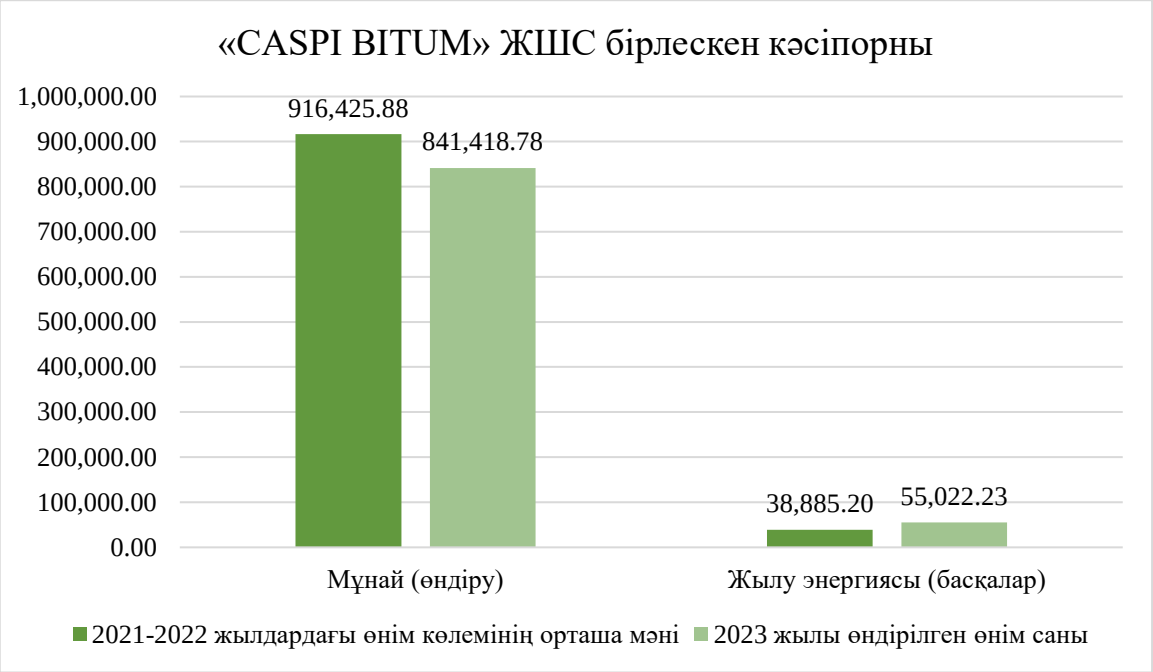

Сурет 27.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Конденсат» АҚ. «Конденсат» АҚ негізгі қызметі Қарашығанақ мұнай-газ конденсаты кен орны аумағында орналасқан қуаттылығы жылына 850 мың тонна мұнай өңдеу зауытында жоғары сапалы мотор отынын алу үшін көмірсутекті шикізатты өңдеу болып табылады.

[25] https://www.caspibitum.kz/ru/company

«Конденсат» АҚ шығаратын мотор отындары жоғары сапалы және Еуразиялық экономикалық одақтың (ЕАЭО) ТР КО 13/2011 «Автомобильдік және авиациялық бензинге, дизельдік және теңіз отынына, реактивті ұшақтарға қойылатын талаптар туралы» техникалық регламентінің жанармай және мазут талаптарына толығымен сәйкес келеді. «Конденсат» АҚ мотор отыны АИ-92 және АИ-95 маркалы автомобиль бензиндерінде және DT-L-K5 және DT-Z-K5 маркалы дизель отынында күкірт қосылыстарының төмен мөлшерімен сипатталады (10 мг/кг көп емес).[26]

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда, мұнай өнімдерін өндіру 2023 жылы 81 782 тоннадан 439 309 тоннаға дейін 437,17 %-ға өсті. Ал техникалық күкірттің өзгеріссіз, көлемі 0-ге тең *(28-сурет)*.

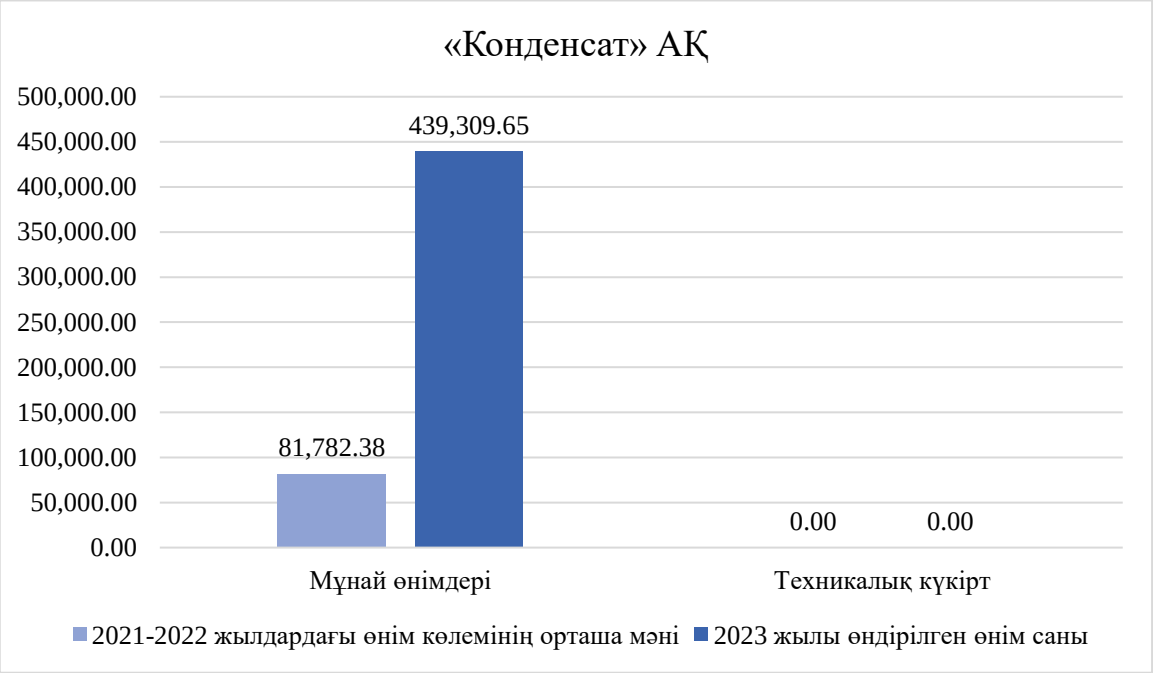

Сурет 28.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Тотал Е энд ПДунга ГмбХ» филиалы. Қондырғыдан мұнай өндіру 612 709 тоннаны құрайды, бұл 2021–2022 жылдардағы орташа өндіру

[26] https://www.condensat.kz/22.html?&L=0

көлемінен 6,71 %-ға аз. (656 808). 2023 жылы электр энергиясының көлемі 82,88%-ға өсіп, 24 334-тен 44 502 МВт-қа дейін, ал жылу энергиясының көлемі 92,93 %-ға, 242 347-ден 17 128 Гкал-ға дейін төмендеді *(29-сурет)*.

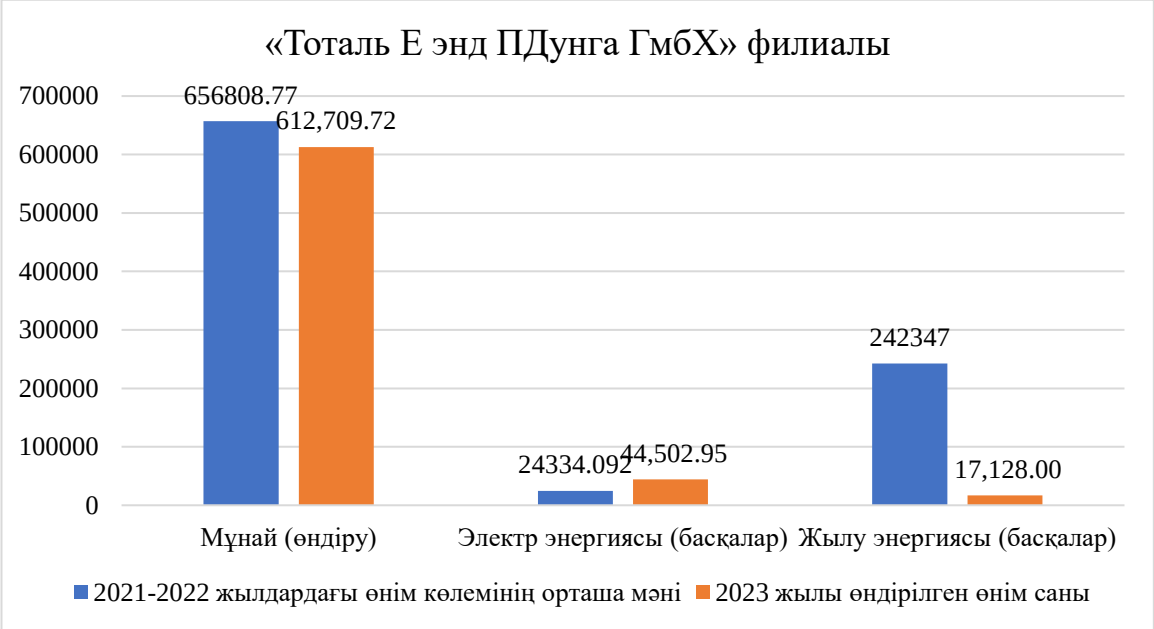

Сурет 29.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қожан» АҚ – қазақстандық мұнай-газ компаниясы. Компанияның негізгі қызметі көмірсутектерді барлау және өндіру болып табылады. «Қожан» АҚ «Матен Петролеум» АҚ еншілес кәсіпорны болып табылады.[27]

2023 жылы өндірілген өнім көлемі 496 457 тоннаны құрайды, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 17,1 %-ға аз. (598 854) *(30-сурет)*.

[27] https://www.emis.com/php/company-profile/KZ/Kozhan_AO__%D0%9A%D0%BE%D0%B6%D0%B0%D0%BD_%D0%90%D0%9E__ru_3512348.html

Сурет 30.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

1-кесте. Мұнай-газ өнеркәсібі бойынша деректер

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
1	**«Каспий мұнайы» АҚ**	Айранкөл	Мұнай (өндіріс)	930 455,27	921 997,5	-8 457,77	-0,91
2	**«Қарақұдықмұнай» ЖШС**	Қарақұдықмұнай	Мұнай (өндіріс)	247 460,89	236 027.05	-11 433,84	-4,62
3	**«Қазгермұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС**	Ақшабұлақ	Мұнай (өндіріс)	1 383 975	1 062 271,77	-321 703,23	-23.24
			Жылу энергиясы (басқалар)	57 054,78	51 782,7	-5,272,08	-9.24
4	**«Бозащы сериктестігінің филиалы**	Бозаши Операциялық (Buzachi	Мұнай (өндіріс)	1 114 532,18	1 081 148,23	-33 383,95	-3

	Operating Ltd» (Buzachi Operating Ltd.)	Operating)	Жылу энергиясы (басқалар)	443 591,54	400 819,48	-42 772,06	-9,64
5	**«КОМ-МҰНАЙ» ЖШС**	Коммуналдық	Мұнай (өндіріс)	152 685,22	184 868,31	32,183.09	21.08
6	**«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ**	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	Мұнай (өндіріс)	766 348,3	719 769,32	-46 578,97	-6.08
			Электр энергиясы (басқалар)	364 491,75	335 292,2	-29 199,55	-8.01
7	**«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ**	Кеңқияқмұнай мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай (өндіріс)	1 619 868,34	1 463 959,83	-155 908,51	-9,62
		Октябрьскнефть мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай (өндіріс)	5 144 343,27	4 486 009,2	-658 334,07	-12.8
		Ақтөбеэнергонефть басқармасы (Газтурбиналық электр станциясы - 45)	Электр энергиясы (басқалар)	69 392,5	34 068,82	-35 323,68	-50,9
		Ақтөбеэнергонефть басқармасы (бу турбиналық электр станциясы - 160)	Электр энергиясы (басқалар)	540 327,84	601 895,6	61 567,76	11.39
			Жылу энергиясы (басқалар)	810 344	768 440	-41 904	-5.17
8	**«Ембімұнайгаз» АҚ**	Доссормұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай (өндіріс)	349 993,42	319 075	-30 918,42	-8,83
		Жылыоймұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай (өндіріс)	1 053 920,93	1 253 213	199,292,07	18.91
		Жайықмұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай (өндіріс)	840 400,54	833 505	-6 895,54	-0,82
		Қайнармұнайгаз мұнай-газ өндіру	Мұнай (өндіріс)	483 307,18	504 988	21 680,82	4.49

		басқармасы					
9	**«Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В.» АҚ**	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В.	Мұнай (өндіріс)	27 287 026,86	30 691 403,47	3 404 376,61	12.48
			Электр энергиясы (басқалар)	900 630,58	949 388,21	48 757,63	5.41
10	**«Өзенмұнайгаз» АҚ**	«Өзенмұнайгаз».	Мұнай (өндіріс)	5 820 728,57	5 539 107,08	-281 621,49	-4,84
он бір	**«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ**	Маңғыстаумұнайгаз	Мұнай (өндіріс)	6 720 472,33	6 871 676,24	151 203,91	2.25
			Электр энергиясы (басқалар)	256 980	386 735	129 755	50,49
			Жылу энергиясы (басқалар)	33 874,21	36 768,54	2 894,34	8.54
12	**«Қуатамлонмұнай» ЖШС бірлескен кәсіпорны**	Қуатамлонмұнай	Мұнай (өндіріс)	167 669,46	103 924	-63 745,46	-38.02
			Электр энергиясы (басқалар)	33 884,23	44 012,31	10,128.09	29.89
13	**«Теңізшевройл» ЖШС**	ТЕГІЗШЕВРОИЛ	Мұнай (өндіріс)	42 268 193,14	43 810 135,39	1 541 942,25	3.65
			Электр энергиясы (басқалар)	1 853 407,25	1 969 533,87	116 126,62	6.27
			Жылу энергиясы (басқалар)	2 904 238,7	2 919 269,76	15 031.06	0,52
14	**«СНПС-Ай Дан Мұнай» АҚ**	SNPS – Ай Дан Мунай	Мұнай (өндіріс)	83 732,47	77 525,51	-6 206,96	-7,41
15	**«Тұзкөл» ЖШС МұнайГаз Оперейтинг**	Батыс Тұзкөл, Кетекқазған	Мұнай (өндіріс)	419 348,5	453 792	34 443,5	8.21
16	**«Жайықмұнай» ЖШС**	Жайықмұнай	Мұнай (өндіріс)	593 609,09	472 061,58	-121 547,52	-20.48
			Мұнай өнімдері	287 350,27	307 619,1	20 268,83	7.05
			Электр	95 717,68	105 092,05	9 374,37	9.79

17	**«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС**	Қазақойл Ақтөбе	Мұнай (өндіріс)	965 489,54	1 196 385,33	230 895,79	23.91
			Жылу энергиясы	133 673,25	105 305,3	-28 367,95	-21.22
18	**«SOUTH OIL» ЖШС**	Кенлік	Мұнай (өндіріс)	230 325.7	278 622,43	48 296,73	20.97
19	**«Қаражанбасмұнай» АҚ**	Қаражанбасмұнай	Мұнай (өндіріс)	2 118 988,5	2 053 026	-65 962,5	-3.11
			Жылу энергиясы (басқалар)	3 160 712,17	2 901 545	-259 167,17	-8.2
20	**«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС**	Қазақ газ өңдеу зауыты	Мұнай және газ (өндіріс)	136 235,54	116 764,03	-19 471,5	-14.29
			Жылу энергиясы (басқалар)	371 214.06	414,123 ,95	42 909,9	11.56
21	**«ҚМК Мұнай» АҚ**	Көкжиде, Құмсай, Мәртөк	Мұнай (өндіріс)	396 473,15	394 153	-2 320,15	-0,59
22	**«Кен-Сары» ЖШС**	Кен-Сары	Мұнай (өндіріс)	328 971,69	384 554,84	55,583,15	16.9
23	**North Caspian Operating Company N.V.**	North Caspian Operating Company N.V.	Мұнай (өндіріс)	23 780 998	31 223 377	7 442 379	31.3
			Техникалық күкірт	1 181 871,5	1 485 857	303 985,5	25.72
			Электр энергиясы (басқалар)	1 254 819,94	1 427 287,97	172 468,03	13.74
			Жылу энергиясы (басқалар)	4 141 789,89	4 952 830	811 040,11	19.58
24	**«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС**	Павлодар мұнай-химия зауыты	Мұнай өнімдері	5 307 705	5 117 651	-190 054	-3,58
			Техникалық күкірт	51 835,5	52 668	832.5	1.61
			Мұнай коксы	254 825,5	260 514	5 688,5	2.23
			Жылу энергиясы (басқалар)	656 829	925 626	268 797	40,92
25	**«ПетроҚазақстан Ойл**	ПетроҚазақстан Ойл	Мұнай өнімдері	5 200 250.07	5 266 182	65 931,93	1.27

	Продактс» ЖШС	Продактс	Жылу энергиясы (басқалар)	1 461 842,5	830 094	-631 748,5	-43,22
			Электр энергиясы (басқалар)	0	110 765,75	110 765,75	
26	**«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС**	Атырау мұнай өңдеу зауыты	Мұнай өнімдері	5 293 088,02	5 439 529,79	146 441,77	2.77
			Техникалық күкірт	4 562,35	5 065,57	503.22	11.03
			Мұнай коксы	233 499,38	276,227 ,11	42 727,73	18.3
			Электр энергиясы (басқалар)	185 561,95	190 331,21	4 769,26	2.57
			Жылу энергиясы (басқалар)	1 569 016	1 526 592	-42 424	-2.7
27	**«CASPI BITUM» ЖШС бірлескен кәсіпорны**	битум өндіретін Ақтау мұнай өңдеу зауыты	Мұнай өнімдері	916 425,88	841 418,78	-75 007,11	-8.18
			Жылу энергиясы (басқалар)	38 885,2	55 022,23	16,137.03	41.5
28	**«Конденсат» АҚ**	Конденсат	Мұнай өнімдері	81 782,38	439 309,65	357 527,27	437.17
			Күкірт	0	0	0	
29	**PDunga GmbH филиалы**	PDunga GmbH филиалы	Мұнай (өндіріс)	656 808,77	612 709,72	-44 099,05	-6,71
			Электр энергиясы (басқалар)	24,334, 09	44 502,95	20 168,86	82,88
			Жылу энергиясы (басқалар)	242 347	17 128	-225 219	-92,93
от ыз	**«Қожан» АҚ**	Мор кен орны, оның ішінде Охай блогы	Мұнай (өндіріс)	598 854,34	496 457,89	-102 396,45	-17.1

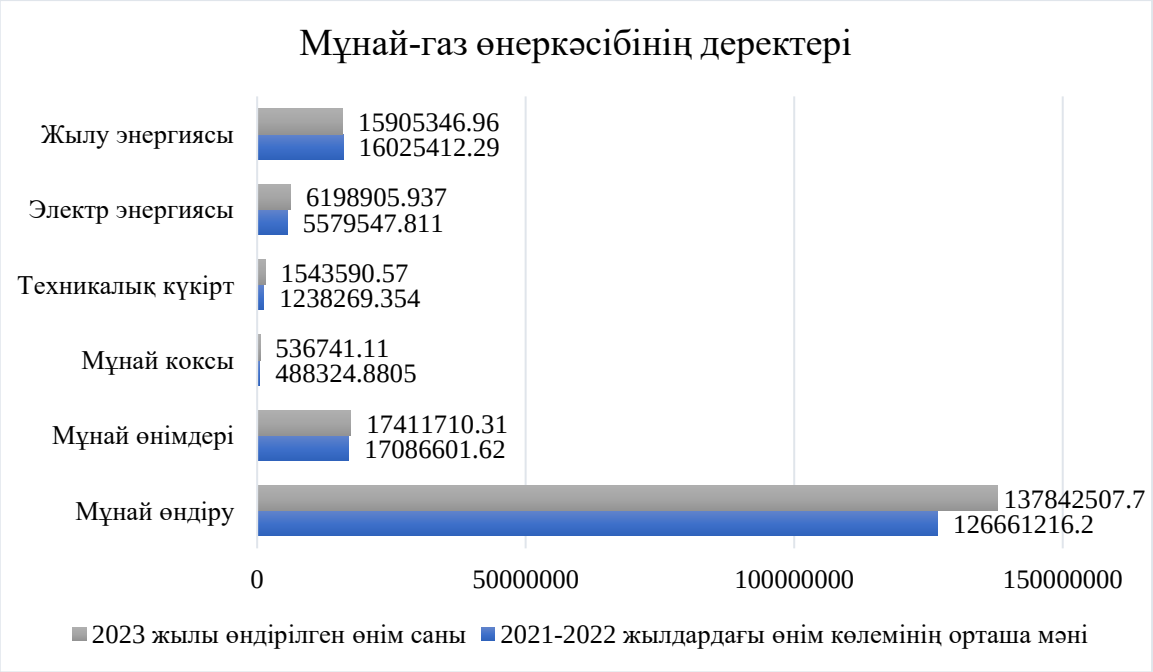

Сурет 31

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Нәтижесінде жылу энергиясының көлемі 0,75 %-ға, 16 025 412-ден 15 905 346 Гкал-ға дейін төмендеп, басқа өнім түрлері бойынша өсім байқалды. Мұнай өндіру 8,83 %-ға, 126 661 216 тоннадан 137 842 507 тоннаға, электр энергиясы 11,1 %-ға, 5 579 547-ден 6 198 905 МВт-сағ-қа дейін өсті. Өндірілген мұнай өнімдерінің көлемі 17 086 601 тоннадан 17 411 710 тоннаға, мұнай коксының көлемі 9,91 %, 488 324 тоннадан 536 741 тоннаға, ал техникалық күкірт 2023 жылы 1 238 269 тоннадан 1 543 590 тоннаға дейін 24,66 %-ға өсті. Жалпы мұнай-газ саласында өндіріс көлемінің 7,4 %-ға артуы байқалады (*2- кесте)*.

2-кесте. Мұнай-газ өнеркәсібінде өндірілген өнімнің жалпы саны

Өнімдер	**2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні**	**2023-ші жылы өндірілген өнім көлемі**	**Айырмашылық**	**Көрсеткіштер %**
Мұнай өндіру	126 661 216,2	137 842 507,71	11 181 291,55	8.83
Мұнай өнімдері	17 086 601,62	17 411 710,31	325 108,69	1.9
Мұнай коксы	488 324,88	536 741,11	48 416,23	9.91

Техникалық күкірт	1 238 269,35	1 543 590,57	305 321,22	24.66
Электр	5 579 547,81	6 198 905,94	619 358,13	11.1
Жылу энергиясы	16 025 412,29	15 905 346,96	-120 065,33	-0,75
Барлығы	167 079 372,1	179 438 802,6	12 359 430,48	7.4

3. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы квоталанатын қондырғылардың мұнай мен газды тасымалдау көлемін талдау

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасында мұнай мен газ құбырлар (магистральдық мұнай құбырлары/газ құбырлары), темір жол және теңіз көлігі арқылы тасымалданады. Тауарлы мұнай тасымалдау алдында мұнай өндіруші және тасымалдаушы компаниялардың резервуарлық парктерінде сақталады. Газды сақтау үшін жер асты қоймалары да қолданылады.

Мұнай және газ тасымалдау секторы магистральдық құбырларды пайдалану мен жөндеуге және көмірсутектерді тасымалдауды тікелей басқаруға байланысты барлық операцияларды қамтиды. Қазақстанда мұнайды тасымалдау негізінен мұнай құбырлары арқылы жүзеге асырылады, бұл тасымалдаудың ең арзан және экологиялық таза әдісі. Қазіргі уақытта табиғи газды тасымалдаудың негізгі түрі құбыр болып табылады. Магистральдық және таратушы газ құбырлары жүйесі бүкіл Қазақстан бойынша кең таралған.

Қазақстанда өндірілген мұнайдың 80 %-дан астамы экспортқа жөнелтіледі, негізінен құбыр көлігімен, қалғаны өңдеу үшін ішкі нарыққа жеткізіледі.[28]

«Каспий құбыр консорциумы – К» АҚ – ұзындығы 1,5 мыңнан астам магистральдық құбырды салу және пайдалану үшін құрылған Ресей, Қазақстан, сондай-ақ әлемдік жетекші өндіруші компаниялар қатысатын ірі халықаралық мұнай тасымалдау жобасы. км. КТК жүйесі мұнайды негізінен Батыс Қазақстанның кең кен орындарынан, сондай-ақ шикізатты ресейлік өндірушілерден алады.[29]

[28]«Мұнай және газ өнеркәсібі» «Мұнай мен газды тасымалдау және сақтау» бағыты бойынша біліктіліктің салалық шеңбері, Нұр-Сұлтан, 2019 ж.
[29] https://www.cpc.ru/ru/about/Pages/default.aspx

Каспий құбыр консорциумы – К-да мұнай және газ тасымалдау 2023 жылы 1003,33 ТДж құрады, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 6,31 %-ға көп. (943) *(32-сурет)*.

Сурет 32.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«ҚазТрансОйл» АҚ ішкі нарыққа мұнайды тасымалдау, транзиттік және экспорттық мақсатта қызмет көрсететін Қазақстан Республикасының мұнай құбыры компаниясы болып табылады. «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық мұнай құбырларының жалпы ұзындығы 5 373,133 шақырымды құрайды. Магистральдық мұнай құбырлары арқылы мұнай тасымалдауды 36 мұнай айдау станциясы, 68 мұнай жылыту пеші, жалпы көлемі 1386 мың $м^3$ мұнай сақтайтын резервуар паркі қамтамасыз етеді. Мұнайды ауыстырып тиеу Ақтау портының теңіз мұнай құю терминалының 2 эксплуатациялық айлақтарында орнатылған танкерлерге мұнайды құюға арналған 5 тиеу-түсіру теміржол эстакадасымен қамтамасыз етілген.[30]

[30] https://kaztransoil.kz/ru/o_kompanii/

А.Құлтумиева атындағы мұнай айдау станциясында мұнай мен газды тасымалдау 2023 жылы 539 ТДж құрады, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 24,34 %-ға көп. (434) *(33-сурет)*.

Сурет 33.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Интергаз Орталық Азия» АҚ жалпы ұзындығы 20 612,63 мың км болатын газ құбырлары арқылы Қазақстан аумағы арқылы табиғи газды ішкі тасымалдауды және транзитін жүзеге асырады. Оның 7 007,32 шақырымы компания техникалық қызмет көрсететін үшінші тарап ұйымдарының МГ, 2 790,71 шақырымы газ құбырлары - тармақтар.

Газды тасымалдауды 32 компрессорлық станция жүзеге асырады, оларда 319 газ компрессорлық қондырғы орнатылған, оның ішінде КС-1 Бозой, Қараөзек КС, Қорқыт Ата КС, Түркістан КС келісім-шарт негізінде жұмыс істейді..

«Интергаз Орталық Азия» АҚ 3 жерасты газ қоймасын басқарады. Олардың ең ірісі – Ақтөбе облысында орналасқан Бозой жерасты газ қоймасы (активті сақтау көлемі 4 000 000 мың $м^3$). Түркістан облысындағы

Полторац жерасты газ қоймасы (белсенді сақтау көлемі 350 000 мың м^3), сондай-ақ Жамбыл облысындағы Ақыртөбі жерасты газ қоймасы (белсенді сақтау көлемі 300 000 мың м^3).[31]

Орал қаласы Магистральдық газ құбырлары басқармасында (бұдан әрі – МГБ) өндіріс көлемі 21,65 %-ға, 186-дан 226 ТДж-ға, ал Шымкент МГБ-де мұнай мен газды тасымалдау 69,68 %-ға, 2023 жылы 135-тен 230 ТДж -ға дейін өсті. Қалған МГБ үшін мұнай мен газды тасымалдау көлемінің төмендеуі байқалады *(34-сурет)*.

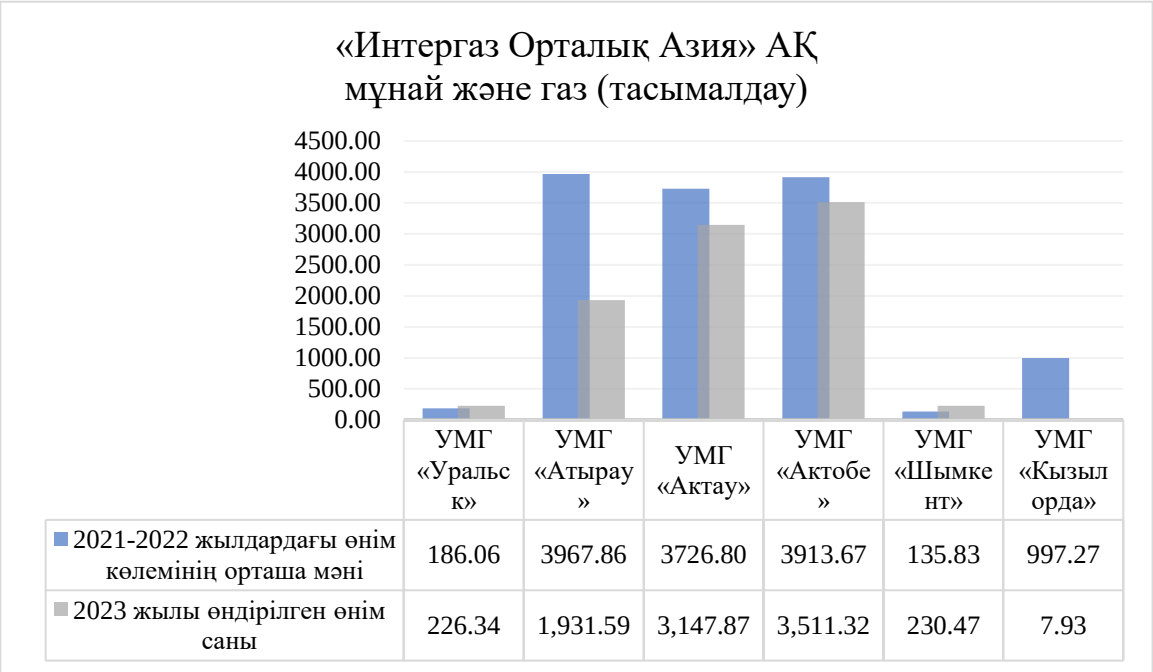

	УМГ «Уральск»	УМГ «Атырау»	УМГ «Актау»	УМГ «Актобе»	УМГ «Шымкент»	УМГ «Кызылорда»
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	186.06	3967.86	3726.80	3913.67	135.83	997.27
2023 жылы өндірілген өнім саны	226.34	1,931.59	3,147.87	3,511.32	230.47	7.93

Сурет 34.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС (бұдан әрі – Газ құбыры) – тәуелсіз Қазақстан тарихындағы ең ірі құбыр жобасы және мемлекеттің энергетикалық қауіпсіздігін арттыруда маңызды рөл атқаруға арналған. Еліміздің газ импортына тәуелді оңтүстік өңірлерін газдандыру жобасы жүзеге асырылуда.

[31] https://intergas.kz/ru/about-company/

Жоба бұрын жасалған мемлекетаралық келісімдерге, сондай-ақ «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мен Қытай ұлттық мұнай корпорациясы арасындағы келісімдерге сәйкес Қазақстан мен Қытай бірлесіп жүзеге асыруда. Осы келісімдердің ережелерін орындау мақсатында 2010 жылдың желтоқсан айында «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС құрылып, оған Жобалық компанияның функциялары берілді. ЖШС Қазақстан заңнамасына сәйкес екі мемлекеттің тең қатысуы негізінде құрылған. Қазақстан жағынан құрылтайшысы – «ҚазТрансГаз» АҚ, ал Қытай тарапынан «Транс-Азия газ құбыры» (акционері CNPC еншілес кәсіпорны CNDC).

Құбыр диаметрі 1067 мм магистральдық газ құбырының бағыты Маңғыстау, Ақтөбе, Қызылорда және Түркістан облыстарының аумағы арқылы өтеді. Жоба бірнеше кезеңде жүзеге асырылды.[32]

Бозой компрессорлық станциясында мұнай мен газды тасымалдау 19,06 %-ға, 2962-ден (2021 – 2022 ж.) 3527 ТДж-ға дейін өсті. «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық құбырында мұнай мен газды тасымалдау 98,54 %-ға, 2607-ден (2021 – 2022 ж.) 2023 жылы 37 ТДж-ға дейін қысқарды (*35-сурет)*.

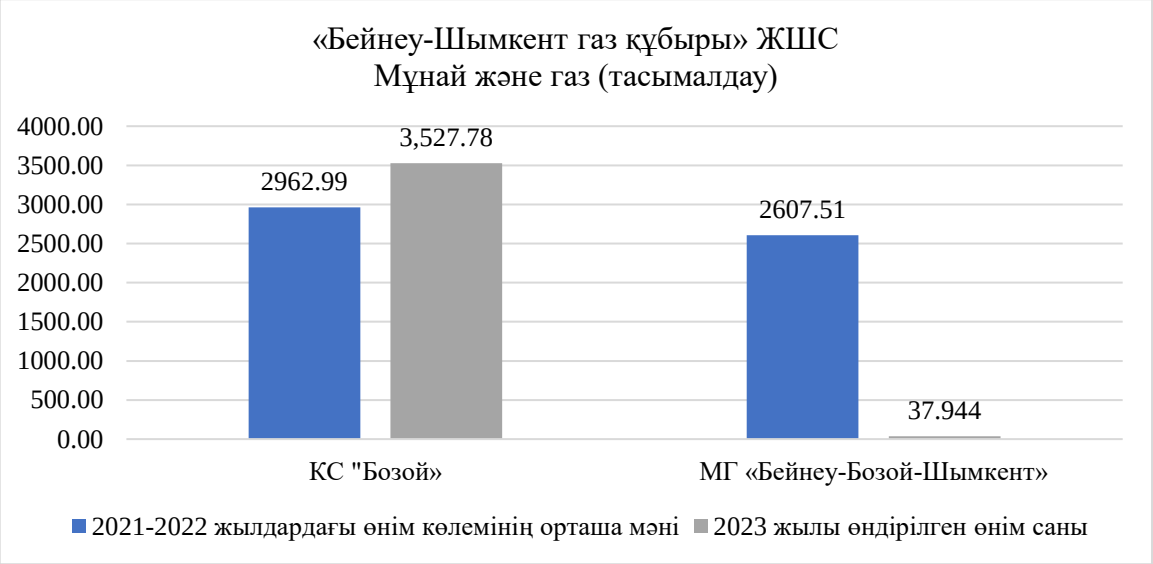

Сурет 35.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[32] https://bsgp.kz/%d0%be-%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%bf%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d0%b8/

«Asian Gas Pipeline» ЖШС 2007 жылғы 18 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Қытай газ құбырын салу және пайдалану саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге сәйкес құрылған, сондай-ақ «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ мен Қытай Ұлттық Мұнай Корпорациясы арасындағы Қытай Қазақстан-Қытай газ құбырын салу мен пайдаланудың негізгі қағидаттары туралы келісімге сәйкес. «Asian Gas Pipeline» ЖШС – тең үлестік негізде құрылған бірлескен компания. Серіктестік қатысушылары «QazaqGaz» ҰК АҚ (ҚР) және Trans-Asia Gas Pipeline Company Limited (ҚХР) болып табылады.[33]

Қазақстан Қытай магистральдық газ құбырында мұнай мен газды тасымалдау 2023 жылы 19 350 ТДж құрады, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 10,24 %-ға аз. (21 558) *(36-сурет)*.

Сурет 36.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[33] https://www.agp.com.kz/aboutCompany/total-info

3-кесте. Мұнай мен газды тасымалдау деректері

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
1	**«Каспий құбыр консорциумы - К» АҚ**	Каспий құбыр консорциумы – Қ	943,78	1003,33	59,55	6.31
2	**«ҚазТрансОйл» АҚ**	атындағы мұнай айдау станциясы. Құлтумиева А Құлсара мұнай құбыры басқармасы Батыс филиалы	434.05	539,69	105,64	24.34
3	**«Интергаз Орталық Азия» АҚ**	«Орал» магистральдық газ құбырлары басқармасы	186.06	226.34	40.28	21.65
		«Атырау» магистральдық газ құбырлары басқармасы	3 967,86	1 931,59	-2 036,27	-51.32
		«Ақтау» магистральдық газ құбырлары басқармасы	3 726,8	3 147,87	-578,93	-15.53
		«Ақтөбе» магистральдық газ құбырлары басқармасы	3 913,67	3,511,32	-402,36	-10.28
		«Шымкент» магистральдық газ құбырлары басқармасы	135,83	230,47	94,64	69,68
		«Қызылорда» магистральдық газ құбырлары басқармасы	997,27	7.93	-989,33	-99.2
4	**«Бейнеу-Шымкент газ**	КС «Бозой»	2 962,99	3 527,78	564,79	19.06

	құбыры» ЖШС	«Бейнеу-Бозой - Шымкент» МГ	2607,51	37,94	-2 569,57	-98,54
5	**«Азия газ құбыры» ЖШС**	Магистральдық газ құбыры Қазақстан Қытай	21 558,93	19 350,24	-2 208,69	-10.24
Барлығы			41 434,74	33 514,5	-7 920,24	-19.11

2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда. мұнай мен газды тасымалдау көлемі 2023 жылы 41 434-тен 33 514 ТДж-ға дейін 19,1 1 %-ға төмендеді (*37-сурет)*.

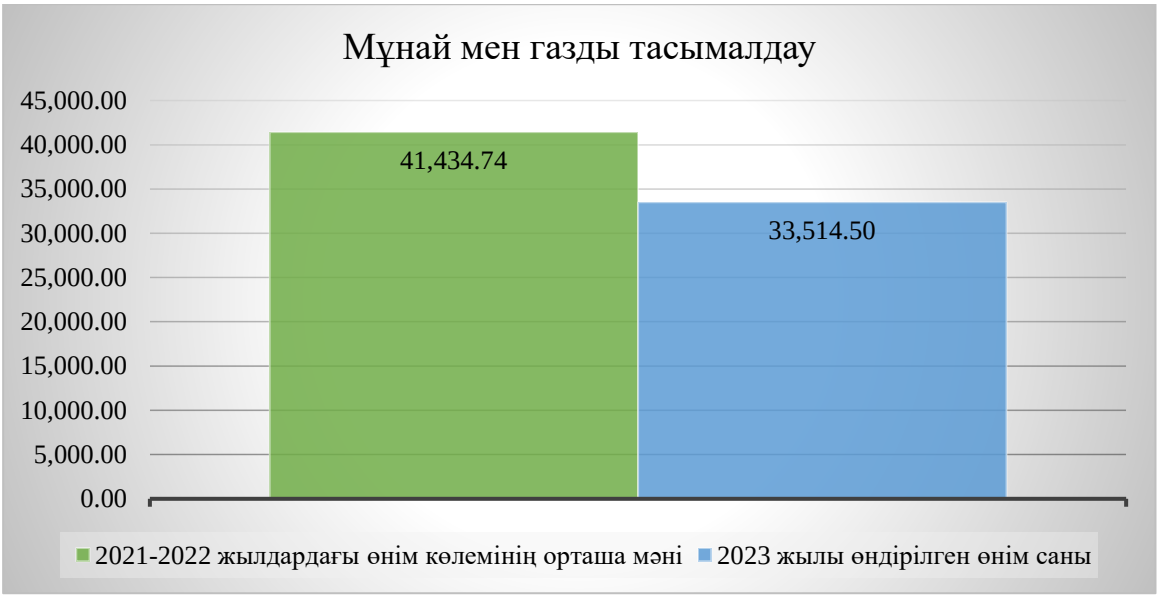

Сурет 37.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

4. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы энергетика өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау

Қазақстанның энергетикалық саласы ел экономикасында маңызды рөл атқарады, өйткені Қазақстанда мұнай, табиғи газ, уран және көмірді қоса алғанда, табиғи ресурстардың мол қоры бар. Бұл саланы одан әрі дамыту елдің тұрақты экономикалық өсуі мен әлеуметтік дамуын қамтамасыз ету үшін маңызды.

Жаңа қуаттарды іске қосу арқылы Қазақстан өзін электр энергиясымен толық қамтамасыз ететін болады. Энергетика министрі Алмасадам Сәтқалиев Қазақстанның Бірыңғай электр энергетикалық жүйесі қалыпты жұмыс істеп жатқанын хабарлады. Бүгінгі таңда 220 электр станциясы жұмыс істейді, оның ішінде жалпы қуаты 2,8 ГВт болатын 144 жаңартылатын энергия нысаны бар. Жалпы, 2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жалпы қолда бар қуат 20,4 ГВт, ал ағымдағы күзгі-қысқы кезеңде максималды тұтыну 16,6 ГВт құрады.

2023 жылы электр энергиясын тұтыну көлемі 115 млрд кВт/сағ деңгейінде болды (2022 жылы – 112,9 млрд кВтсағ). Өндіріс 112,8 млрд кВт/сағ құрады, көршілес елдерден электр энергиясын импорттау – 3,4 млрд кВт/сағ, экспорт – 1,4 млрд кВт/сағ.

Ел экономикасы мен халқын сенімді энергиямен қамтамасыз ету үшін алдағы жылдары жаңа энергетикалық қуаттарды кезең-кезеңмен енгізу және жұмыс істеп тұрған электр станцияларын жаңғырту көзделуде. Бұл ретте жаңартылатын энергия көздерін енгізу және газ өндіру есебінен электр энергиясын тұтыну көлемінде көмір өндіру үлесінің айтарлықтай төмендеуі қамтамасыз етіледі.[34]

[34] https://primeminister.kz/ru/news/kazakhstan-budet-polnostyu-obespechivat-sebya-elektroenergiey-za-schet-vvoda-novykh-moshchnostey-26972

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі жаңартылатын энергия көздерін салуға және іске қосуға салынған инвестиция көлемін жариялады. Инвестиция көлемі шамамен 50 млрд теңгені құрайды. Оның ішінде жел электр станциялары – 9 млрд теңге, күн электр станциялары – 13 млрд теңге, су электр станциялары – 28 млрд теңге. 2024 жылы қуаты 117,35 МВт жаңартылатын энергия көздерін пайдалану бойынша 11 нысанды пайдалануға беру жоспарлануда, оның ішінде: қуаттылығы 27,45 МВт 3 жел электр станциясы; Қуаты 40 МВт 2 күн электр станциясы; қуаттылығы 49,9 МВт 6 су электр станциясы. Бұған дейін ҚР Энергетика министрі 2024 жылы жаңартылатын энергия көздерін енгізу жоспарларымен бөліскен болатын. Қазақстанда жаңартылатын энергия көздерін дамытудың кешенді бағдарламасы жүзеге асырылуда. Ағымдағы жылы республика бүкіл Қазақстан бойынша дерлік пайдалануға берудің айтарлықтай үлкен көлемін жоспарлап отыр. Бұл әртүрлі энергетикалық нысандар – 50, 40 мегаватт.[35]

«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС – орнатылған қуаты 4000 МВт жылу электр станциясы. Станция Қазақстандағы қатты отынмен жұмыс істейтін ең ірі станция болып табылады. Қазақстандағы ең ірі электр станциясы бола отырып, Екібастұз МАЭС-1 сонымен қатар қазіргі қуаттылығы 3500 МВт болатын әлемдегі ең ірі көмірмен жұмыс істейтін электр станцияларының бірі болып табылады. [36]Электр энергиясының көлемі 22 918 192 МВт-сағ-тан (2021 - 2022 ж.) 0,21 %-ға төмендеді. 2023 жылы 22 869 581 МВт сағ *(38-сурет)*.

[35] https://www.inform.kz/ru/50-mlrd-tenge-vlozhit-kazahstan-v-vozobnovlyaemuyu-energiyu-v-2024-godu-523b27
[36] https://gres1.kz/page.php?slug=contact-us

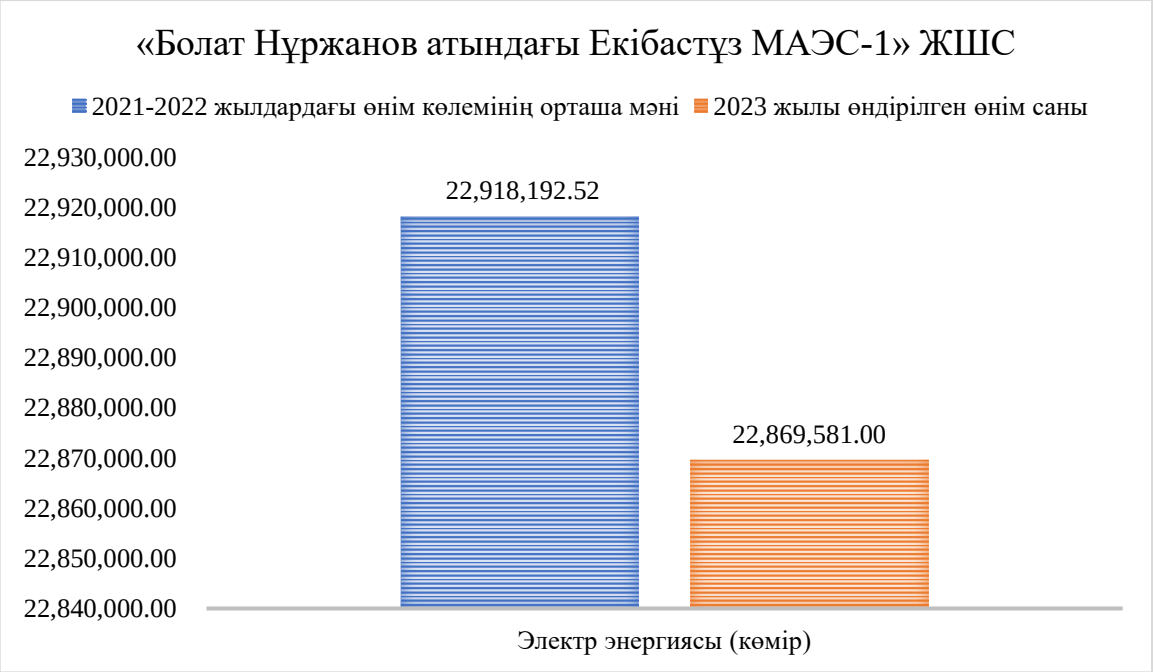

Сурет 38.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Топар бас тарату электр станциясы» ЖШС. «Kazakhmys Energy» ЖШС-нің (KazakhmysEnergy) жалғыз қатысушысының шешіміне сәйкес мемлекеттік аудандық электр станциясының энергия өндіруші нысаны (қайта ұйымдастыру арқылы) жеке заңды тұлға – «Топар Бас тарату электр станциясы» ЖШС болып бөлініп шықты. Электр станциясының электр қуаты – 743 МВт/сағ, жылу қуаты – 300 Гкал/сағ. Электр энергиясын өндіру – 4983,3 млн кВтсағ, жылу энергиясын өндіру – 589,2 мың Гкал.[37]

2023 жылы 3 936 263 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 1,72 %-ға аз. (4 004 565 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 613 076 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 6,75 %-ға аз. (657 432 Гкал) *(39-сурет)*.

[37] https://gres-topar.kz/ru/o-kompanii/

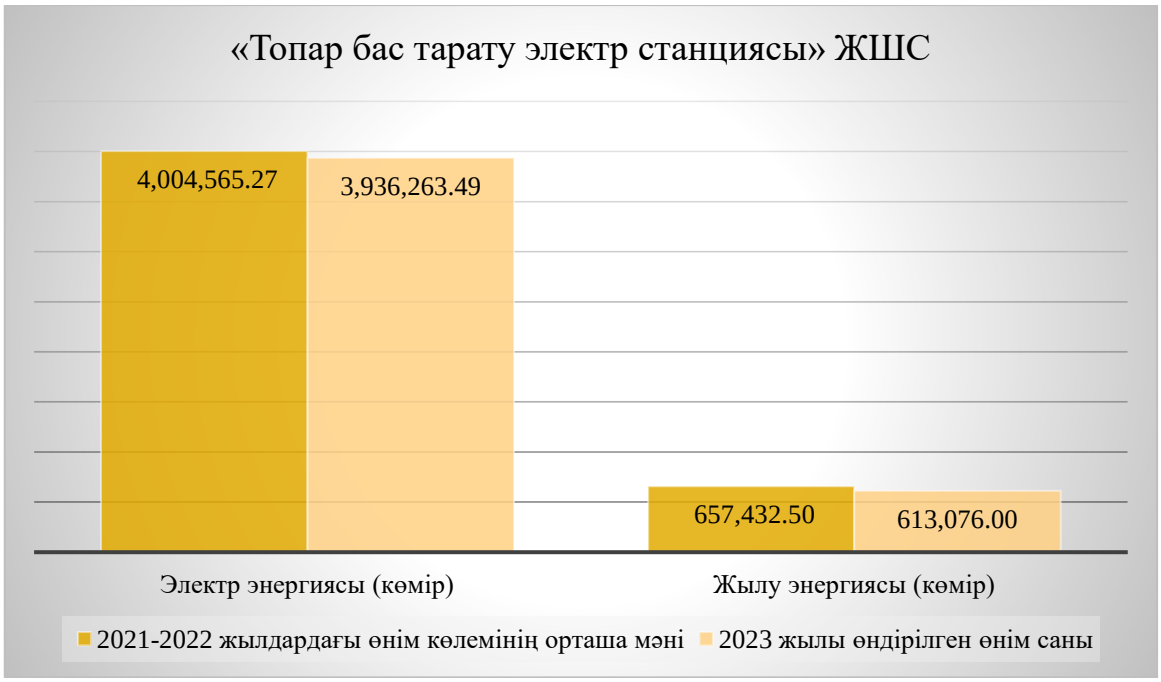

Сурет 39.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Kazakhmys Energy» ЖШС (Қазақмыс энергиясы) екі станция кіреді – «Kazakhmys Energy» ЖШС Жезқазған ЖЭО (Қазақмыс энергиясы) және «Kazakhmys Energy» ЖШС Балқаш ЖЭО (Қазақмыс энергиясы), осылайша Қазақмыс корпорациясының өндірістік объектілерін және Жезқазған, Сәтбаев, Балқаш, Топар, Абай және басқа қалалардың тұрғындарын қамтамасыз етеді аудандар жылумен.[38]

2023 жылы Жезқазған ЖЭО 909 605 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 25,36 %-ға аз. (1 218 603 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 1 066 906 Гкал құрайды, бұл 2021 - 2022 жылдардағы өндіріс көлемінің орташа мәніне тура тең. (1 066 906 Гкал).

2023 жылы Балқаш ЖЭО 963 274 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 0,05 %-ға аз. (963 779 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 737 660 Гкал дейін төмендеді, бұл

[38] https://kazakhmys-energy.kz/ru/o-kompanii/

2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 8,61 %-ға аз. (807 160 Гкал) *(40-сурет)*.

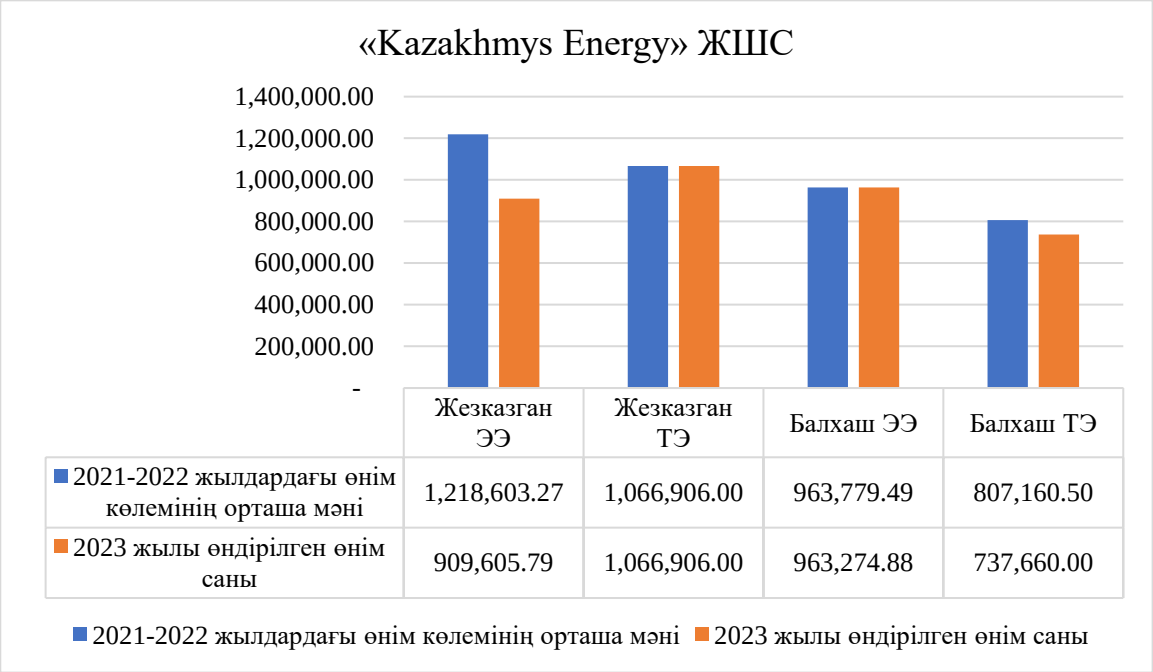

Сурет 40.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ белгіленген қуаты 1000 МВт қазақстандық энергетикалық кәсіпорын болып табылады. Негізгі қызмет түрлері: электр және жылу энергиясын өндіру; электр энергиясын беру, бөлу және өткізу; термиялық көмір өндіру.[39]

Станцияда барлық өнімдердің құлдырауы байқалады: 2023 жылы 5 658 947 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 8,99 %-ға аз. (6 217 923 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 69 694 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 9,3 %-ға аз. (76 840 Гкал) (41-сурет).

[39] https://gres2.kz/slider/ao-stancziya-ekibastuzskaya-gres-2/

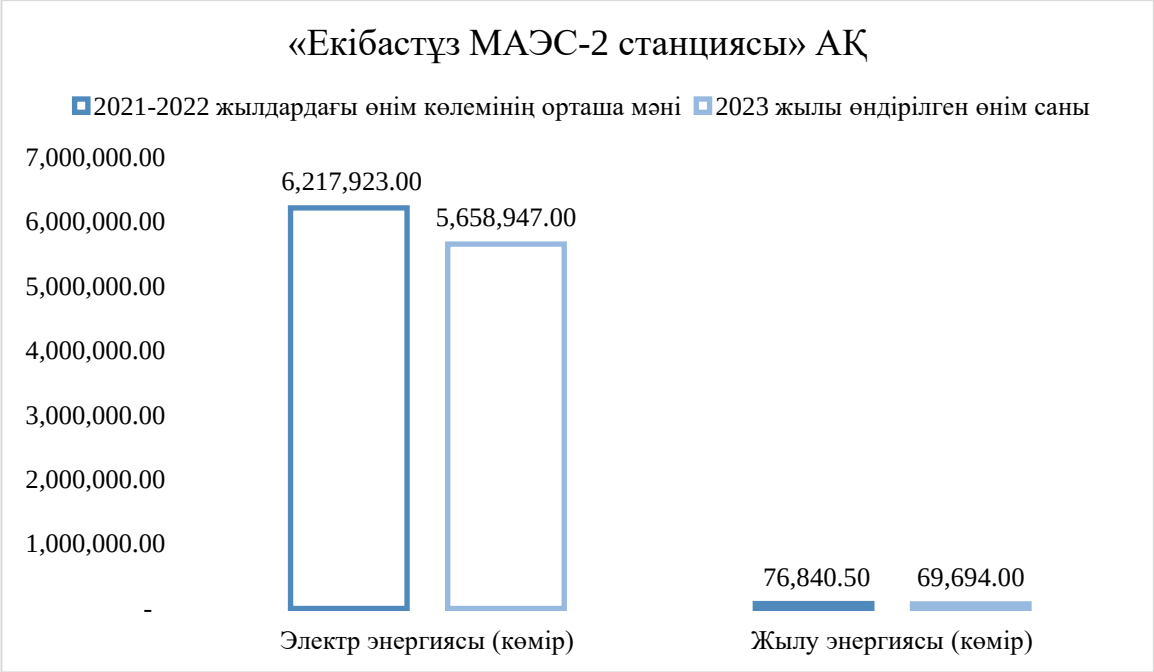

Сурет 41.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қарағанды энергоорталық» ЖШС жылу энергиясын орталықтандырылған жеткізуші, сонымен қатар Қарағанды қаласының электр энергиясын жеткізуші болып табылады. Компания құрылымына 2 жылу электр станциясы кіреді: Қарағанды ЖЭО-3 – облыстық маңызы бар станция. Электр қуаты: орнатылған 670 МВ; қол жетімді 532,2 МВт. Жылу қуаты: қол жетімді 1069,1 Гкал/сағ. Қарағанды ЖЭО-1 жергілікті маңызы бар станция болып табылады. Электр қуаты: орнатылған 24 МВт; қол жетімді 24 МВт. Жылу қуаты: қол жетімді 226,8 Гкал/сағ. Қарағанды ЖЭО-3 – облыстық маңызы бар станция. Электр қуаты: орнатылған 670 МВ ; қол жетімді 532,2 МВт. Жылу қуаты: қол жетімді 1069,1 Гкал/сағ.[40]

ЖЭО-1-де 2023 жылы 96 645 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 12,43 % -ға аз (110 368 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 643 914 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 3,72 % -ға аз (668 776 Гкал).

[40] https://www.kec.kz/?do=cat&category=generalinfo

3-ЖЭО-да 2023 жылы 4 195 269 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 0,41 % -ға көп (4 178 185 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 2 408 120 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 6,26 %-ға аз (2 568 840 Гкал) *(42-сурет)*.

	ТЭЦ-1 ээ	ТЭЦ-1 тэ	ТЭЦ-3 ээ	ТЭЦ-3 тэ
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	110,368.03	668,776.96	4,178,185.32	2,568,840.67
2023 жылы өндірілген өнім саны	96,645.68	643,914.01	4,195,269.20	2,408,120.10

Сурет 42.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Астана-Энергия» АҚ. Бүгінгі таңда ЖЭО-1 станциясында жалпы электр қуаты 22 МВт болатын 10 қазандық пен 3 турбина бар. Бүгінгі таңда ЖЭО-2 станциясында 8 бу, 6 ыстық су қазандығы және орнатылған электр қуаты 600 МВт 6 турбоагрегат бар. ЖЭО-1 және ЖЭО-2 станциялары іске қосылғаннан бері 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 72 млрд кВт/сағаттан астам электр энергиясы өндірілді. Орнатылған электр қуаты 622 МВт. Орнатылған жылу қуаты 3042,4 Гкал/сағ.[41]

ЖЭО-1-де 2023 жылы 108 013 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 0,23 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда % аз (108 263 МВт сағ).

[41] https://astana-energy.kz/nasha-istoriya

Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 2 086 645 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 13,11 %-ға көп. (1 844 865 Гкал).

ЖЭО-2-де 2023 жылы 3 882 732 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 0,13 %-ға көп. (3 877 558 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 6 519 857 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 3,7 % -ға аз (6 770 269 Гкал) *(43-сурет)*.

	ТЭЦ-1 ээ	ТЭЦ-1 тэ	ТЭЦ-2 ээ	ТЭЦ-2 тэ
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	108,263.36	1,844,865.15	3,877,558.04	6,770,269.66
2023 жылы өндірілген өнім саны	108,013.26	2,086,645.40	3,882,732.93	6,519,857.65

Сурет 43.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Алматы электр станциялары» АҚ – Алматы қаласы мен Алматы облысында жылу және электр энергиясын өндіру саласында жұмыс істейтін энергия өндіруші ұйым. «АлЭС» АҚ халықты, өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын электр және жылу энергиясымен қамтамасыз етеді, жылу энергиясын өндіруде табиғи монополия субъектісі болып табылады. Қазіргі уақытта компания «Самұрық-Энерго» АҚ

компаниялар тобына кіреді. «АлЭС» АҚ ұйымдық құрылымына 8 өндірістік бөлімше кіреді.[42]

ЖЭО-1 және ЖЭО-2 Өндіріс көлемінің ұлғаюы байқалады, ал ЖЭО-3 пен Батыс жылу кешенінде кері процесс жүріп жатыр. Жылу энергиясы бойынша 1-ЖЭО-да ең жоғары өсу – 7,19 %, ал айтарлықтай төмендеу – электр энергиясы бойынша ЖЭО-3-те – 11,36 % байқалады. *(44-сурет)*.

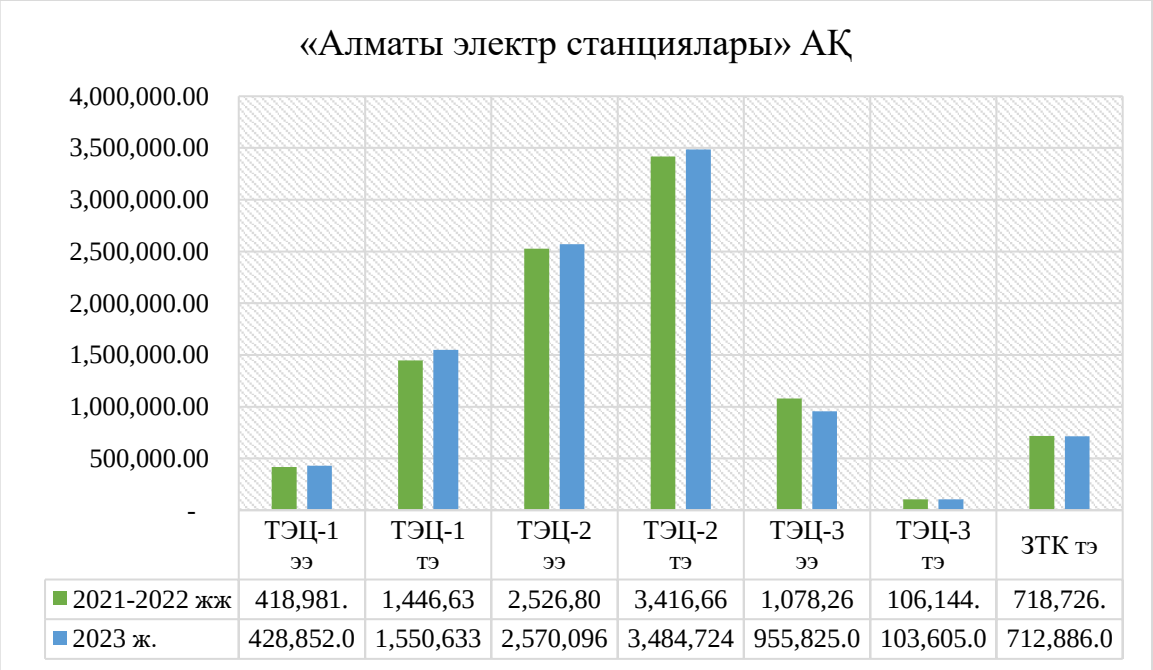

Сурет 44.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ – Павлодар облысын энергиямен жабдықтаудың барлық бөліктерін (энергетикалық ресурстарды өндіру, тасымалдау және өткізу) қамтитын тігінен біріктірілген компания. ЖЭО-2 және ЖЭО-3 электр станцияларының жалпы белгіленген электр қуаты 665 МВт, жылу энергиясы бойынша белгіленген қуаты 1486 Гкал/сағ. «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ жалпы ауданы 124,8 мың км^2 Павлодар облысының аумағын электрмен жабдықтауды қамтамасыз етеді.

[42] https://ales.kz/ru/company-activities/16-proizvodstvennye-pokazateli

Компанияның 2021 жылға электр энергиясын өндіру көлемі 3 536 млн кВт/сағ құрады.

ЖЭО-2-де 2023 жылы 526 179 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 5,59 % -ға көп. (498 321 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 587 550 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 3,05 % -ға аз. (606 024 Гкал).

2023 жылы ЖЭО -3- те 2 722 417 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 7,42 %-ға аз. (2 940 454 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 2 317 988 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 5 % -ға аз. (2 439 750 Гкал) *(45-сурет)*.

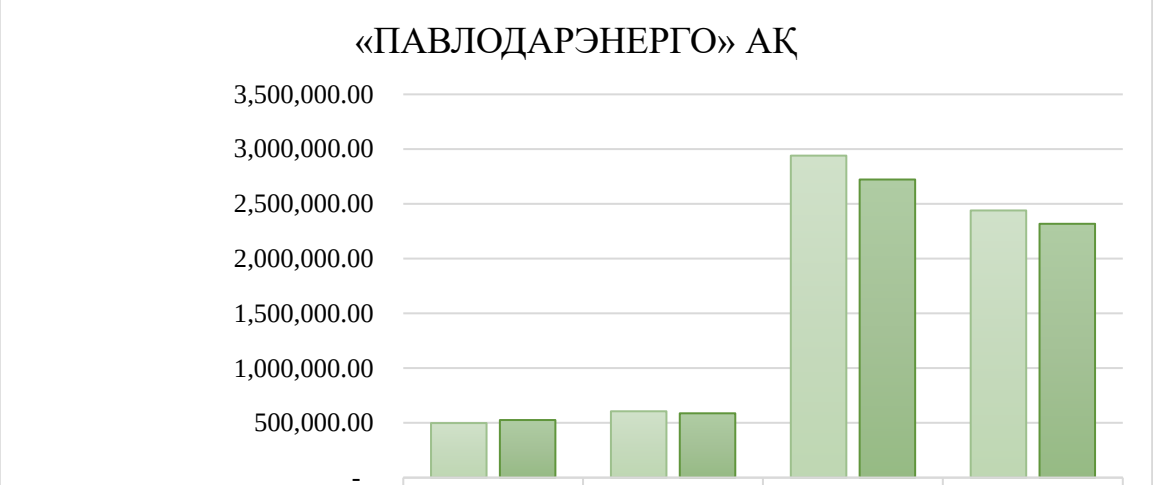

	ТЭЦ-2 ээ	ТЭЦ-2 тэ	ТЭЦ-3 ээ	ТЭЦ-3 тэ
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	498,321.28	606,024.50	2,940,454.14	2,439,750.00
2023 жылы өндірілген өнім саны	526,179.48	587,550.00	2,722,417.15	2,317,988.00

Сурет 45.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Екібастұзжылуэнерго» ЖШС. Компания құрамына «Екібастұз жылу электр орталығы» мен «Екібастұз жылу желілері» кіреді. «Екібастұзжылуэнерго» ЖШС-нің стратегиялық мақсаты оның бас компаниясы «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ стратегиялық мақсатының бөлігі

болып табылады. Бұл Екібастұз қаласын теңгерімді және тұрақты жылумен қамтамасыз ететін кәсіпорынның құрылысы. ЖЭО-ның орнатылған электр қуаты 12 МВт, ал жылу қуаты 782 Гкал/сағ.[43] ЭЖЭО зауытында өндірістің төмендеуі байқалады:

2023 жылы ЭЖЭО 38 797 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 45,07 %-ға аз. (70 626 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 1 118 330 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 26,24 %-ға аз. (1 516 160 Гкал) *(46-сурет)*.

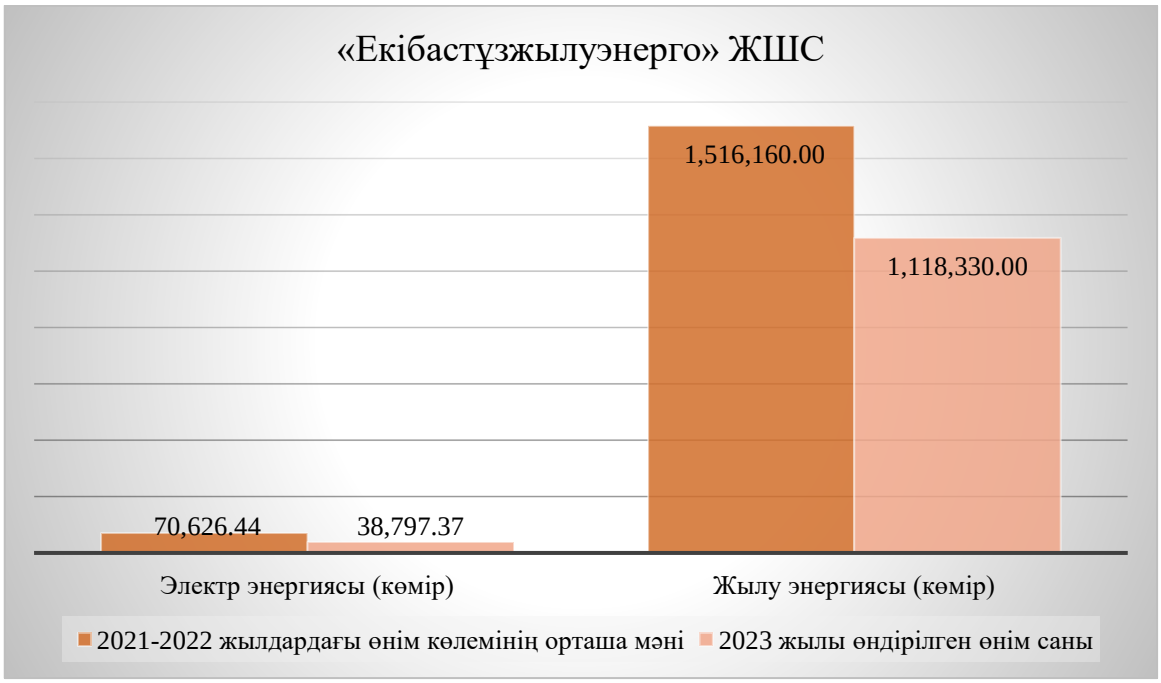

Сурет 46.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ – Солтүстік Қазақстан облысын энергиямен қамтамасыз етудің барлық бөліктерін (энергетикалық ресурстарды өндіру, тасымалдау және өткізу) қамтитын тігінен біріктірілген компания. 2017 жылдың 1 қаңтарына станцияның белгіленген электр қуаты 541 МВт, жылу қуаты 713 Гкал/сағ. Өндірісте қолданылатын негізгі отын – Екібастұз

[43] https://pavlodarenergo.kz/ru/podrazdeleniya/too-ekibastuzteploenergo.html

бассейнінің көмірі. Компанияның электр беру желілерінің ұзындығы шамамен 13 440,1 км құрайды. Жылу желілерінің жалпы ұзындығы 233,347 шақырымды құрайды.[44]

Петропавл ЖЭО-2-де 2023 жылы 2 308 558 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 7,18 % -ға көп. (2 153 834 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 1 829 435 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 1 %-ға аз. (1 847 730 Гкал) *(47-сурет)*.

Сурет 47.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Өскемен ЖЭО» ЖШС. Кәсіпорынның негізгі қызметі болып табылатын жылу және электр энергиясын өндіру біріктірілген әдіспен жүзеге асырылады. Бүгінгі күні станцияда 9 қазандық және 8 турбоагрегат орнатылған. Кәсіпорында отынның негізгі түрі – көмір. Қазандық қондырғылары үшін бастапқы отын мазут болып табылады. «Өскемен ЖЭО» ЖШС ірі өнеркәсіптік кәсіпорындарды жылу энергиясын өндірумен

[44] https://www.sevkazenergo.kz/ru/o-kompanii.html

қамтамасыз етеді және қаланың тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығының 80 % астам жүктемесін жабады. Бүгінгі күні станцияның белгіленген жылу қуаты 859,9 Гкал/сағ, орнатылған электр қуаты 372,5 МВт. 29.04.24 жағдай бойынша жылу қуатының резервтері, бос және қолжетімді жылу қуаты жоқ.[45]

2023 жылы Өскемен ЖЭО 1 812 786 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 13,23 2021–2022 жылдарға қарағанда % аз. (2 089 285 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 2 444 983 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 6 % аз (2 601 128 Гкал) *(48-сурет)*.

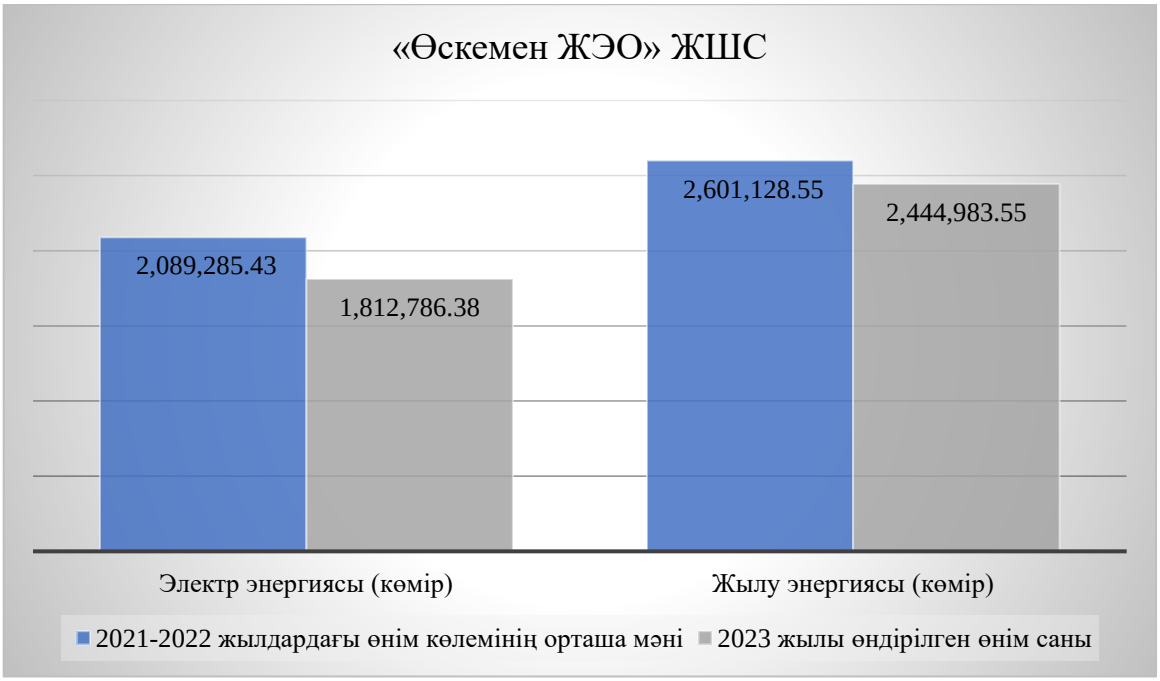

Сурет 48.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Степногорск ЖЭО» ЖШС. Станцияның белгіленген қуаты 180 МВт, бу электр станцияларының өнімділігі сағатына 1420 тонна бу, ыстық су қазандығының белгіленген қуаты 500 Гкал/сағ. Жылу электр орталығы іске қосылғаннан бастап бүгінгі күнге дейін Степногорск қаласын, Заводской, Ақсу, Қарабұлақ ауылдарын және осында орналасқан көптеген

[45] https://uktets.kz/ru/predpriyatie/o-kompanii

өнеркәсіп кәсіпорындарын электр және жылу энергиясымен сенімді және тұрақты қамтамасыз ету станция ұжымының басты міндеті болып табылады. аймақта.[46]

Степногорск ЖЭО-да 2023 жылы 475 296 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 30,18 %-ға аз. (680 755 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 833 689 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 8,34 %-ға аз. (909 503 Гкал) *(49-сурет)*.

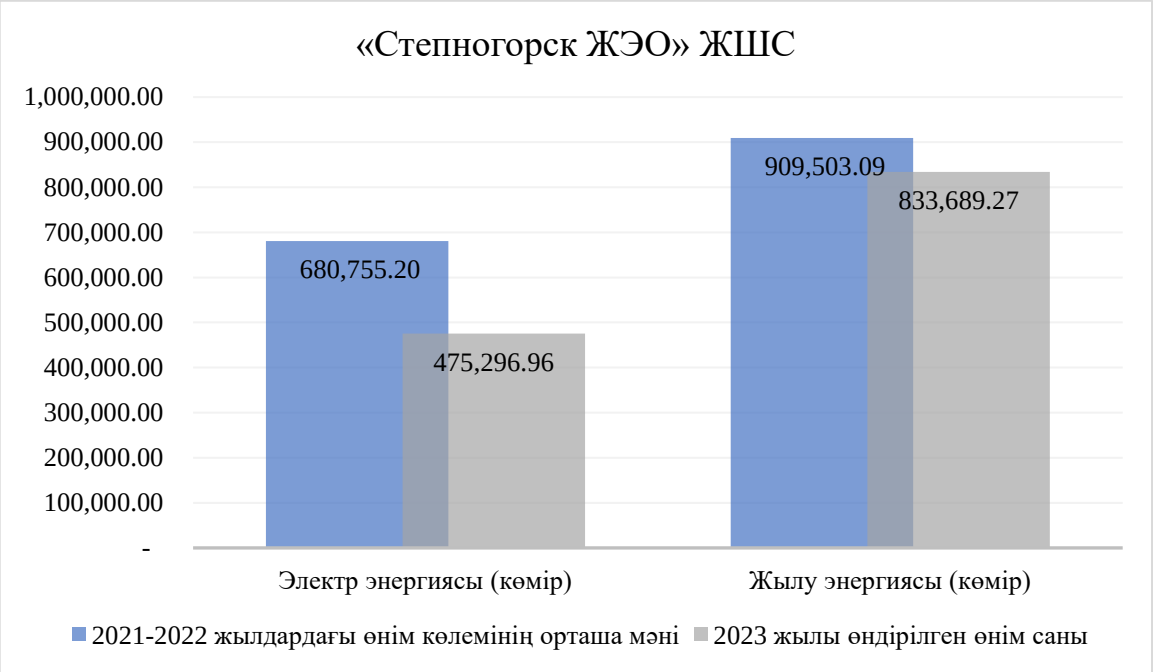

Сурет 49.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Риддер ЖЭО» АҚ - жергілікті маңызы бар жылу электр орталығы. Шығыс Қазақстан облысы, Қазақстанның Риддер қаласында орналасқан. Станция өндіретін электр және жылу энергиясы қаланың және «Қазцинк» ЖШС полиметалл комбинатының қажеттіліктерін өтеуге жұмсалады. Жылу электр орталығы Қазақстанның Бірыңғай энергетикалық жүйесіне кіреді.

[46] http://st-tec.kz/about.php

Электр қуаты – 59 МВт/сағ, жылу қуаты – 247,3 Гкал/сағ. Негізгі отын – көмір, резервтік отын – мазут.[47]

2023 жылы 5 495 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 93,76 %-ға аз. (88 018 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 363 073 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 36,61 %-ға аз. (572 784 Гкал) *(50-сурет)*.

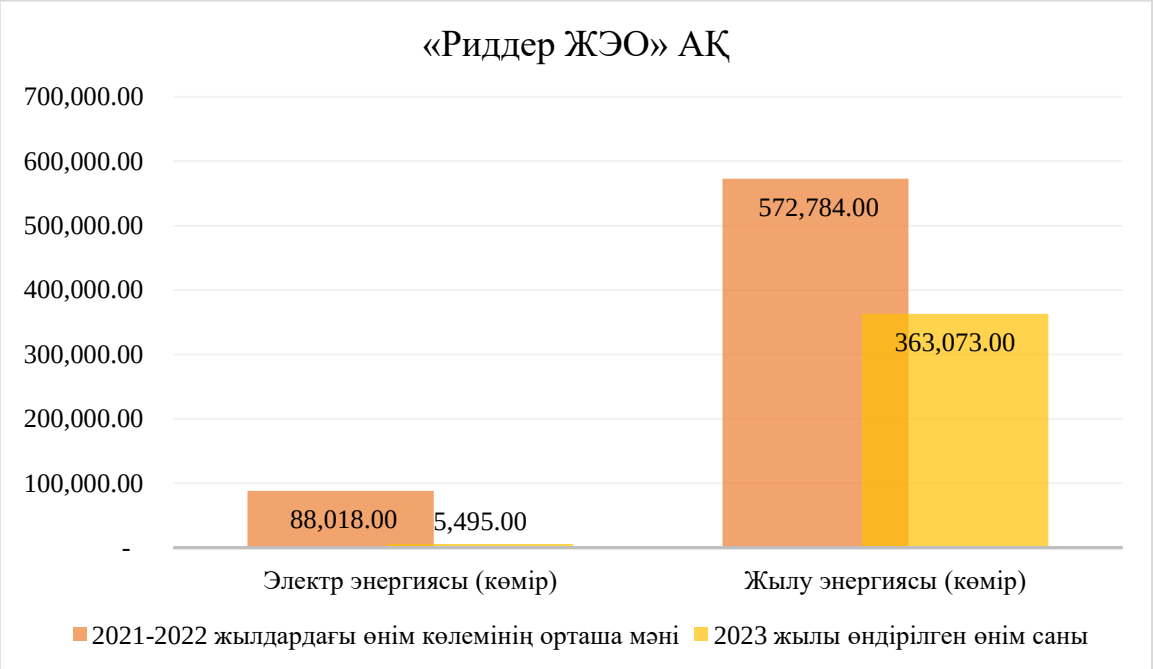

Сурет 50.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Bassel Group LLS» ЖШС. Негізгі қызмет түрі – Теміртау қаласының кәсіпорындарына электр энергиясын және қаланың ескі бөлігін жылытуға арналған жылу энергиясын өндіру. Қазіргі уақытта станцияның белгіленген қуаты 84 МВт құрайды. Негізгі жұмыс жабдығына бу өнімділігі сағатына 230 тонна 3 қазандық қондырғы және қуаты 42 МВт 2 турбогенератор кіреді. Электр станциясы турбиналық розеткалардан электр

47 https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B8%D0%B4%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1 %8F_%D0%A2%D0%AD%D0%A6

және жылу энергиясын босатып, аралас режимде жұмыс істейді.[48] Bassel Group LLS қондырғысында сіз өндірістің өсуін көре аласыз:

2023 жылы 576 586 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 6,27 % -ға көп. (542 554 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 78 374 Гкал дейін өсті, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 6,95 % -ға көп. (73 283 Гкал) *(51-сурет)*.

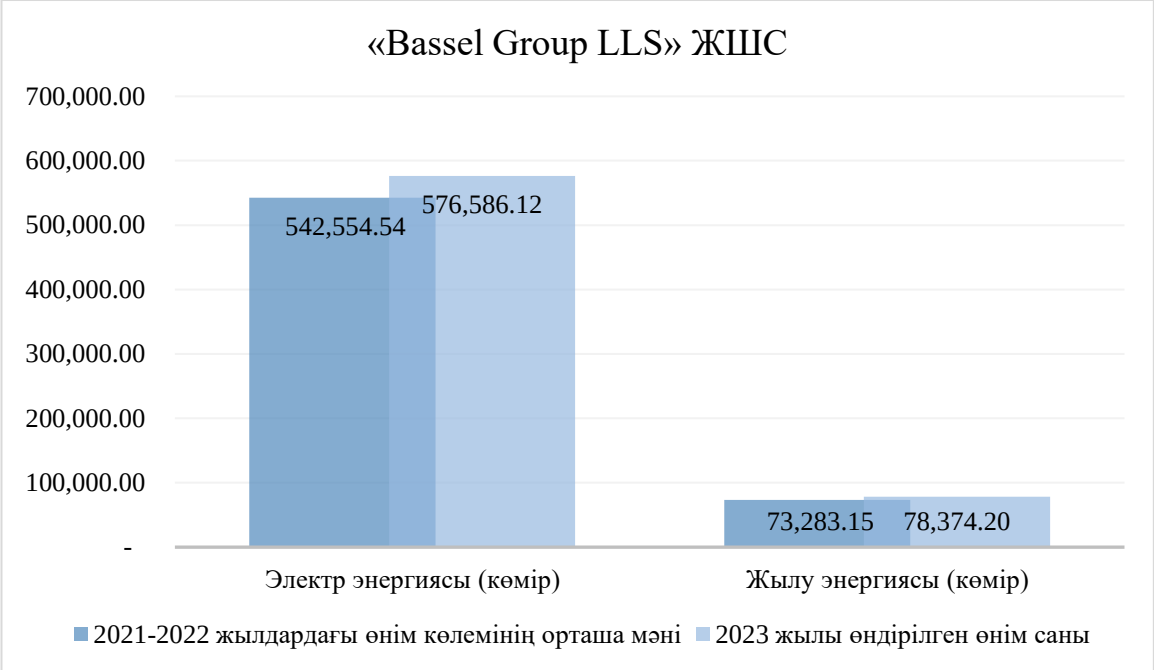

Сурет 51.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Согрин ЖЭО» ЖШС. Негізгі қызмет түрі жылу және электр энергиясын өндіру болып табылады. Отынның негізгі түрі – темір жол көлігімен жеткізілетін көмір, жылыту отыны – мазут. «Согрин ЖЭО» ЖШС белгіленген қуаты: термиялық – 168 Гкал/сағ; электр – 75 МВт. «Согрин ЖЭО» ЖШС 2023 жылға арналған қолда бар қуаттылығы: термиялық – 108 Гкал/сағ; электр – 62 МВт.[49]

[48] http://basselgroup.kz/
[49] https://sgsk.kz/ru/predpriyatie/o-kompanii

Согрин ЖЭО -да 2023 жылы 452 410 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 11,79 %-ға көп. (404 712 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 269 047 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 8,89 %-ға аз. (295 313 Гкал) *(52-сурет)*.

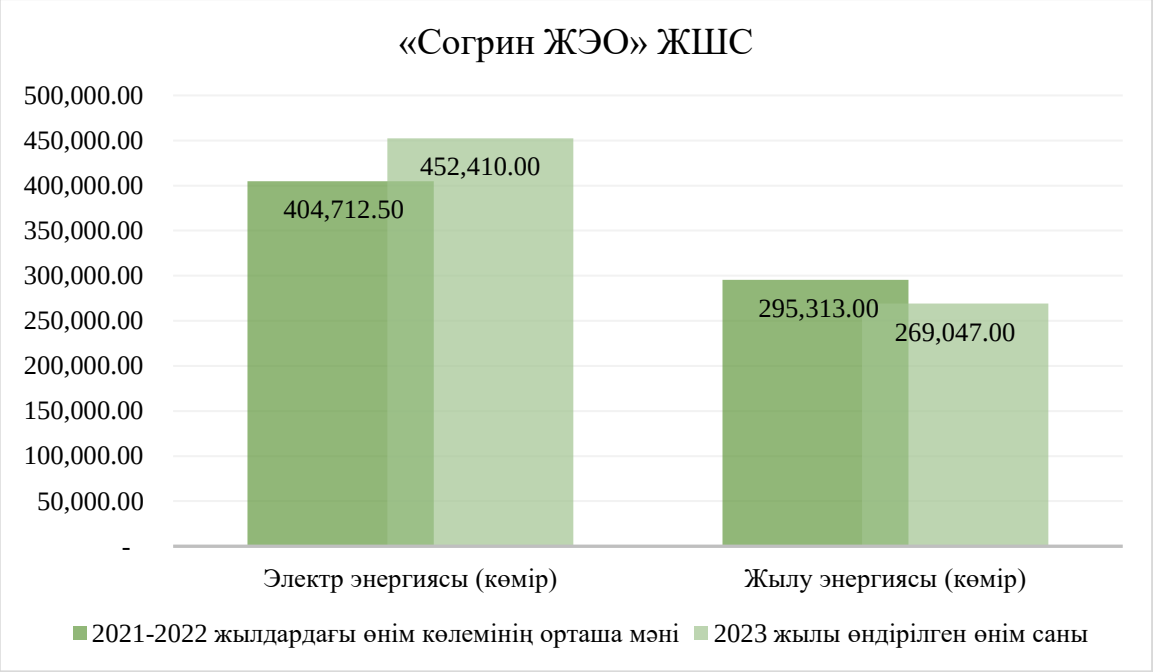

Сурет 52.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Текелі энергетикалық кешені» ЖШС. Отын: D маркалы көмір; мазут маркасы М (бастапқы жанармай). Өндіріс 188 000-нан 202 000 мың кВт/сағ. Орнатылған қуаты: электрлік 24 МВт, жылулық 42 Гкал/сағ. [50]Текелі энергетикалық кешенінде өндіріс көлемінің артуы байқалады:

2023 жылы 184 907 МВт/сағ электр энергия өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 7,05 %-ға көп. (172 726 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 142 647 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 2,83 %-ға көп. (138 728 Гкал) *(53-сурет)*.

[50] https://tekeli-ek.kz/?page_id=13

Сурет 53.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Талдықорған қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» сақтау қоймасындағы КГП. № 4 қазандық және «Басқуат» қондырғылары үшін өндірістің төмендеуі байқалады: № 4 қазандықта жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 37 354 Гкал-дан 37 131 Гкал-ға дейін, «Басқуат» - 553 377 Гкал-ға дейін төмендеді. 524 903 Гкал құрады, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 5,15 %-ға аз. 2 қазандықта жылу энергиясының көлемі 29,05 %-ға, 45037 Гкал-дан 58122 Гкал-ға дейін өсті. *(54-сурет)*.

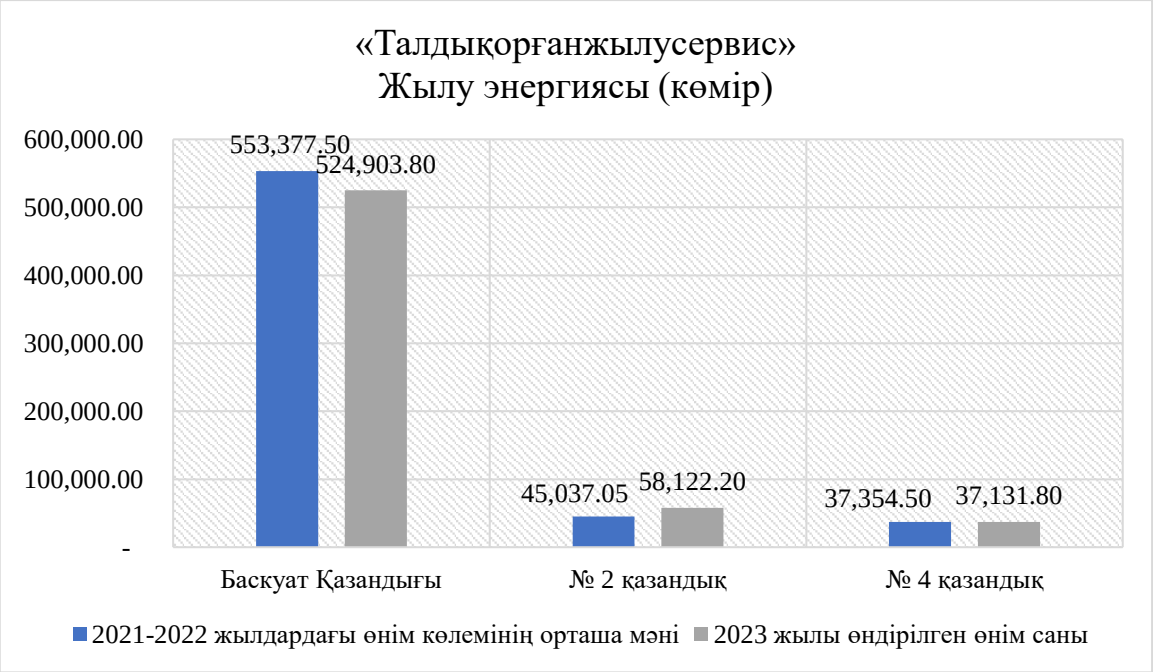

Сурет 54.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» ПВХ жанындағы МКК Қазіргі уақытта «Жылукоммунэнерго» МКК бір жылу электр орталығына, жергілікті жерде орналасқан 16 орташа және төмен қуатты қазандыққа, 72 қазандыққа қызмет көрсетеді. жылу пункттері, 303,3 км жылу желілері және Семей қаласының оң жағалауы мен сол жағалауының тұтынушыларын жылумен қамтамасыз ету бөлек жүзеге асырылады, олардың әрқайсысында кәсіпорынның жылумен жабдықтаудың өзіндік дербес жүйесі бар жылу көздері 818 Гкал/сағ, қолжетімді – 656,97 Гкал/сағ, қосылған – 616 Гкал/сағ.[51]

Аудандық 3 қазандықта жылу энергиясының көлемі 1,8 %-ға, 83 012-ден 84 505 Гкал-ға дейін өсті. 35-ші квартал қазандығында жылу энергиясының көлемі 1,78 %-ға, 2023 жылы 41 846-дан 42 589 Гкал-ға дейін

[51] https://semeytke.kz/obshhaja-informacija/

өсті. Осы кәсіпорынның қалған қондырғылары бойынша өндіріс көлемінің ұлғаюы байқалады *(55-сурет)*.

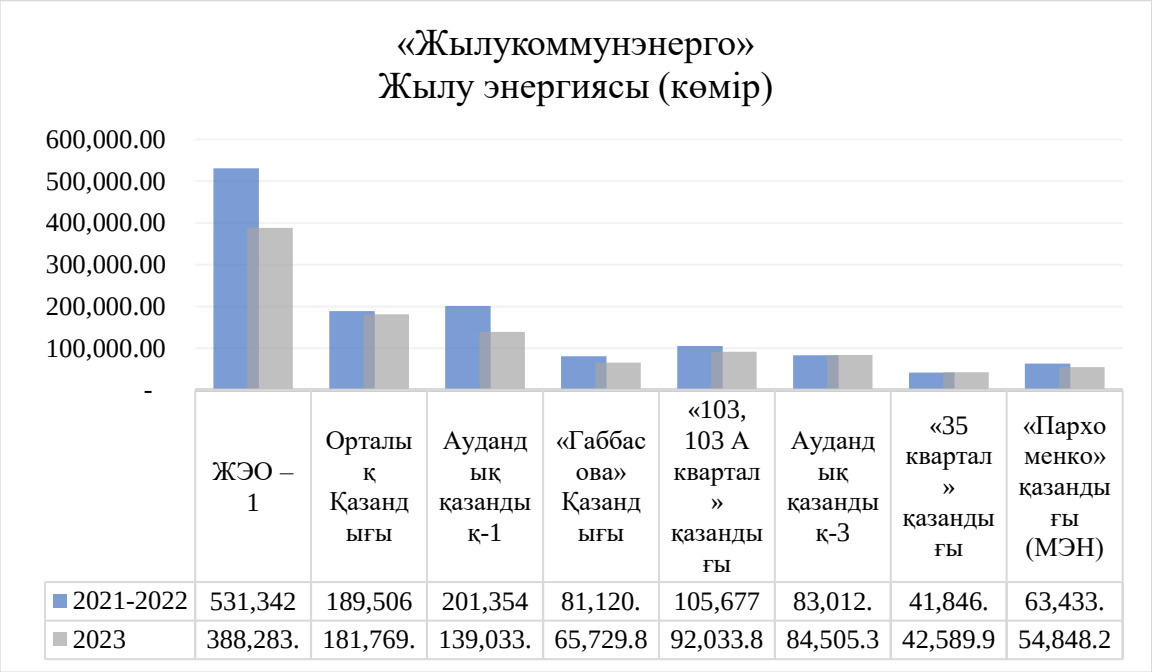

	ЖЭО – 1	Орталық Қазандығы	Аудандық қазандық-1	«Габбасова» Қазандығы	«103, 103 А квартал» қазандығы	Аудандық қазандық-3	«35 квартал» қазандығы	«Пархоменко» қазандығы (МЭН)
2021-2022	531,342	189,506	201,354	81,120.	105,677	83,012.	41,846.	63,433.
2023	388,283.	181,769.	139,033.	65,729.8	92,033.8	84,505.3	42,589.9	54,848.2

Сурет 55.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Алтай облысы әкімдігінің «Серебрянск қаласы мен Жаңа Бұқтырма ауылының Жылусуцентралы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. Барлық қондырғылар бойынша жылу энергиясы өсуде: Серебрянск қ.қазандығы – 46 386 Гкалдан (2021 – 2022 жж.) 2023 жылы 48 372 Гкал дейін. Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы - 2023 жылы 67 751 Гкал (2021 – 2022 жж.) бастап 69 978 Гкал дейін. *(56 сурет).*

Сурет 56.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Шахтинскжылуэнерго» ЖШС – Шахтинск қаласын жылумен қамтамасыз етудің жалғыз орталықтандырылған көзі. ЖШС қызметінің негізгі бағыттары: жылу энергиясын өндіру, беру, бөлу және жабдықтау; электр энергиясын өндіру, автобустардан электр энергиясын сату. Орнатылған қуат: электр энергиясы 18 МВт; жылу энергиясы 141,6 Гкал/сағ. Қолда бар қуат: электр энергиясы 12 МВт; жылу энергиясы 113,9 Гкал/сағ.[52]

2023 жылы қазандық цехы 22 458 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 8,37 %-ға аз. (24 508 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 225 222 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 - 2023 жылдармен салыстырғанда 1,16 % -ға аз. (227 872 Гкал) *(57-сурет)*.

[52] http://shtec.kz/#/history/

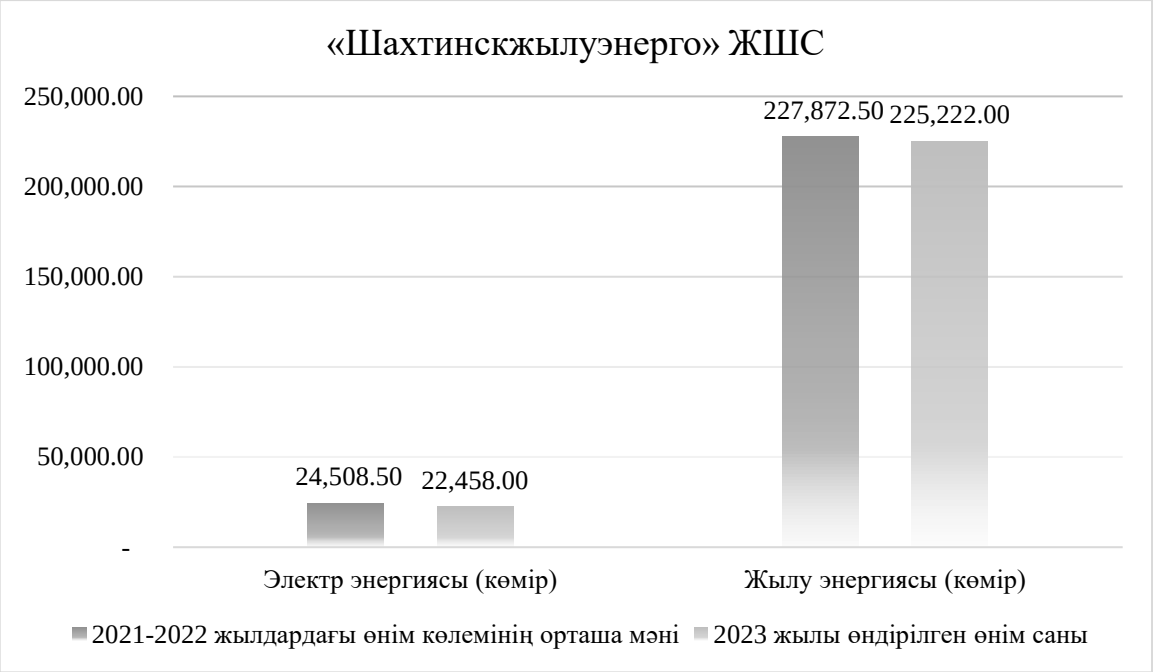

Сурет 57.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Өскемен жылу желілері» АҚ 40 жылдан бері жылу энергиясын өндірумен, берумен, таратумен және жүз мыңнан астам тұтынушыларды қамтамасыз етумен айналысады. Жылу желілерінің ұзындығы 454 850 км, кәсіпорында 11 орталық жылу пункті, 15 сорғы станциясы және белгіленген қуаты 224,52 Гкал/сағ 8 қазандық бар. Өскемен тұрғындары үшін «УК ТС» АҚ шағын қазандықтары жылына 337 847 Гкал көлемінде жылу энергиясын өндіреді, тағы 2 058 782 Гкал «Өскемен ЖЭО» ЖШС мен «Согрин ЖЭО» ЖШС-нен сатып алынады.[53]

Екі қазандықта жылу энергиясының өсуі байқалады: 2 қазандықта көлемі 4,73 %-ға, 273 750 Гкал-дан 2023 жылы 286 692 Гкал-ға дейін өсті. 3 қазандықта 2023 жылы 47 084 Гкал-дан 50 510 Гкал-ға дейін көлемі 7,28 %-ға өсті. *(58-сурет)*.

[53] https://ukteplo.kz/company/

Сурет 58.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Kazakhmys Distribution» ЖШС холдингтің отын-энергетикалық кешенінің бөлігі болып табылады. Кәсіпорын қызметінің түрлері: электр энергиясын беру және тарату; жылу энергиясын өндіру, беру, бөлу және жабдықтау; сумен жабдықтау; дренаж[54]

№1 жылу станциясында өндірілген жылу энергиясының көлемі 5,68 % -ға өсіп, 551 840 Гкал, ал орташа көлемі 2021 - 2022 жж. 522 құрайды 199 Гкал. №2 жылу станциясында өндірілген жылу энергиясының көлемі 11,32 % -ға, 296 744 Гкал-ға дейін, ал 2021–2022 жылдардағы орташа көлемге азайды. 334 құрайды 637 Гкал *(59-сурет)*.

[54] http://www.kazakhmys-distribution.kz/

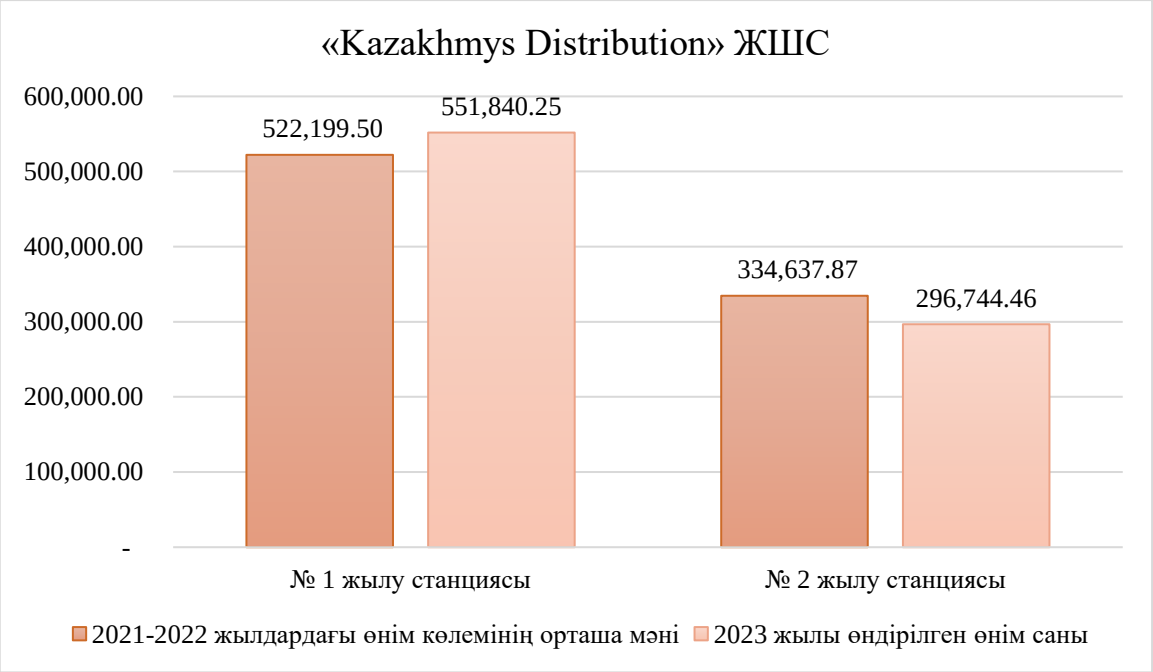

Сурет 59.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Шығысэнерго» ЖШС. Келесі қондырғылар бойынша жылу энергиясы төмендеді: Белоусовка к.Белоусовка энергетикалық цехы – 65 952 Гкалдан (2021 – 2022 жж.) 2023 жылы 63 727 Гкал дейін; Жезкент к. Жезкент энергетикалық цехы – 2022 268 Гкалдан (2021 – 2022 жж.) 2023 жылы 198 149 Гкал дейін. Ал Усть-Таловка кентіндегі Өскемен энергоцехында жылу энергиясының өсуі байқалады: 2023 жылы 213 617 Гкалдан (2021 – 2022 жж.) 221 191 Гкал дейін. *(60-сурет)*.

Сурет 60.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС Маңғыстау облысындағы негізгі энергия өндіруші кәсіпорын болып табылады. Кәсіпорын Маңғыстау облысындағы өндірістік және әлеуметтік нысандарды, тұрғын үй қорын электр энергиясымен қамтамасыз етеді. Электр энергиясын өндіру процесіне мыналар қатысады: Жылу электр станциясы (ЖЭС); №1 ЖЭО (ЖЭО-1); №2 ЖЭО (ЖЭО-2). Облыстың қалалары мен аудандарында электр энергиясын беру және бөлу энергия тасымалдаушы ұйымдардың электр желілері арқылы жүзеге асырылады. Электр энергиясын өндіру бойынша энергетикалық кешеннің белгіленген қуаты 1330 МВт, қолда бар қуаты 910,7 МВт.[55]

Жылу электр орталығында электр энергиясының көлемі 2 225 212-ден 1 966 931 МВт/сағ-ға дейін төмендеді. ЖЭО-2-де жылу энергиясының көлемі 3 687 606-дан 3 541 586 Гкал-ға дейін азайып, электр энергиясын беру 1 934 550-ден 2 050 492 МВт/сағ-ға дейін өсті. ЖЭО-1-де жалпы энергия көлемінің ұлғаюы байқалады *(61-сурет)*.

[55] https://maek.kz/index.php/ru/home-3/services/electricity

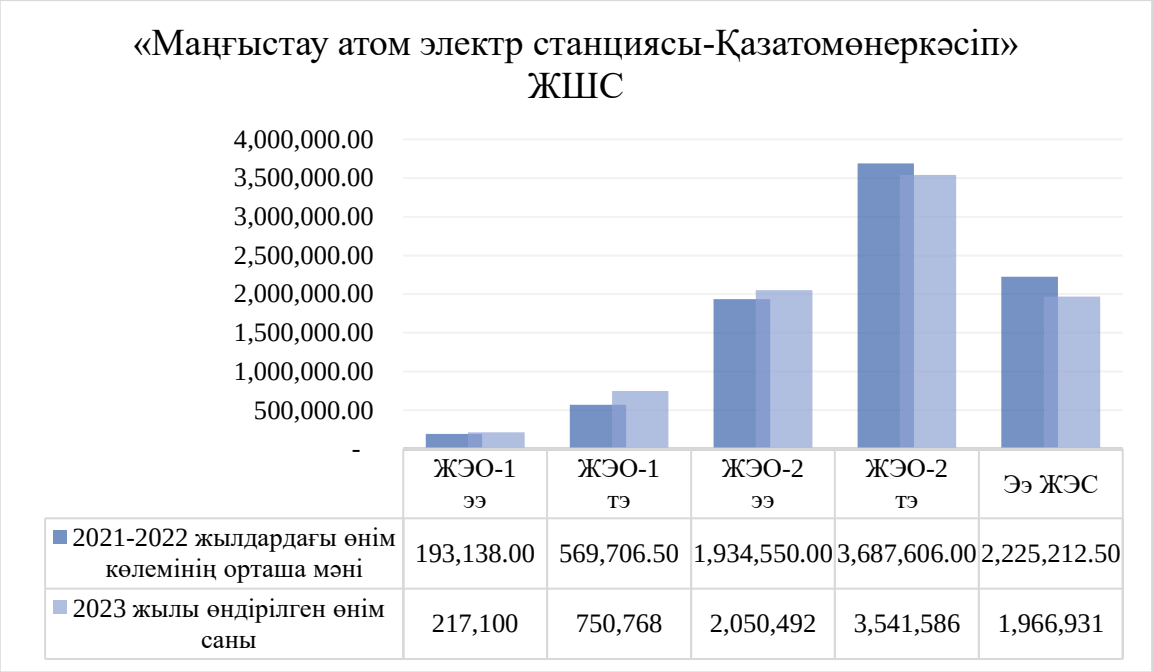

	ЖЭО-1 ээ	ЖЭО-1 тэ	ЖЭО-2 ээ	ЖЭО-2 тэ	Ээ ЖЭС
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	193,138.00	569,706.50	1,934,550.00	3,687,606.00	2,225,212.50
2023 жылы өндірілген өнім саны	217,100	750,768	2,050,492	3,541,586	1,966,931

Сурет 61.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы» АҚ. Негізгі қызмет түрі электр және жылу энергиясын өндіру, беру, тарату және сату болып табылады. Сонымен қатар, кәсіпорынның өндірістік қызметтің мынадай түрлерін жүзеге асыруға рұқсаты бар: негізгі және қосалқы жабдықтарды жөндеудің әртүрлі түрлерін жүргізу, мазутты төгу/құю және сақтау, жер асты суларын алу, суық сумен жабдықтау, қабылдау және биологиялық тазарту. тұрмыстық сарқынды сулар және т.б. Кәсіпорынның міндеттері Оңтүстік Қазақстандағы тұтынушыларды тұрақты электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету, сондай-ақ күзгі-қысқы кезеңде оңтүстік өңірлерде орын алатын электр энергиясының тапшылығын жабу болып табылады.[56]

2023 жылы 3 067 639 дана өндірілді МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 6,02 %-ға көп. (2 893 487 Мвт-сағ). Жылу энергиясының көлемі 8005-ке дейін төмендеді Гкал

[56] https://zhgres.kz/%D0%9E-%D0%BD%D0%B0%D1%81/

2023 жылы, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 8,75 %-ға аз. (8 773 Гкал) *(62-сурет)*.

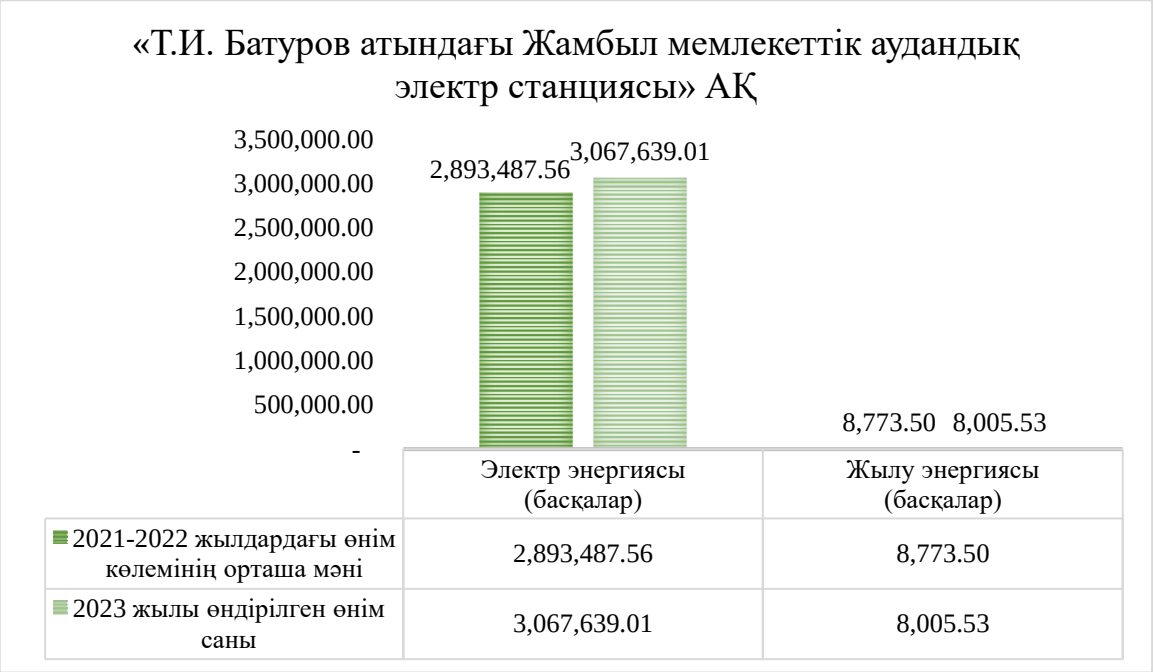

Сурет 62.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Атырау жылу электр орталығы» АҚ. Негізгі қызмет түрі – жылу және электр энергиясын өндіру, Атырау облысын электр энергиясымен және Атырау қаласын жылу энергиясымен қамтамасыз ету. Отынның негізгі түрі – табиғи газ, апатты отын – мазут. Станцияның орнатылған электр қуаты 474 МВт, жылу қуаты 798 гкал/сағ. Қазіргі уақытта станцияда 14 қазандық және 11 турбоагрегат және қуаттылығы - 60 МВт (ГТУ-60) газтурбиналық қондырғы бар.[57]

2023 жылы 1 539 999 МВт/ сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 20,04 % -ға аз. (1 925 920 МВт сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 902 289 Гкал -ға дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 2,36 %-ға көп. (881 515 Гкал) *(63-сурет)*.

[57] https://www.ahps.kz/about-the-company/

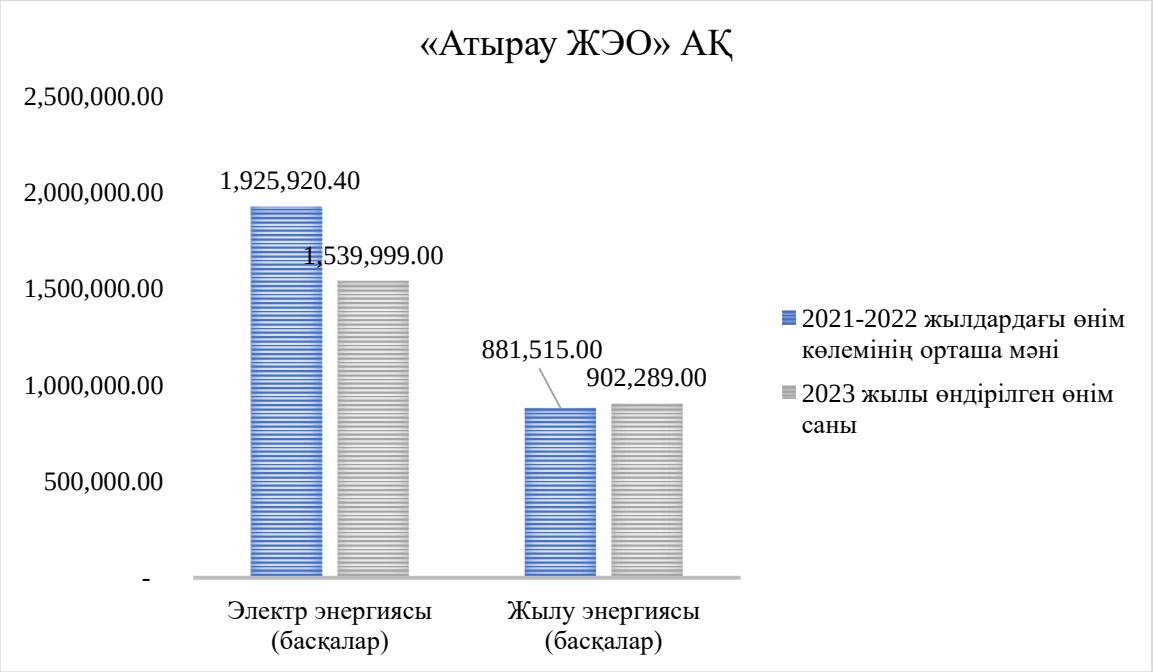

Сурет 63.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Ақтөбе ЖЭО» АҚ. Қызметінің мәні: электр және жылу энергиясын және басқа да энергия түрлерін өндіру/генерациялау және өткізу (энергиямен жабдықтау), электр энергиясын кез келген тәсілмен, құрылыс, иелік ету арқылы өндіру, өндіру, беру, түрлендіру, түрлендіру, тарату және беру, сатып алу, пайдалану және техникалық қызмет көрсету және электр энергиясын өндіру, тарату, түрлендіру, беру.[58]

2023 жылы 1 009 254 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 32,84 %-ға көп. (759 736 Мвт-сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 1 800 561 Гкал дейін төмендеді, бұл 7,2 құрайды. 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда % аз (1 940 345 Гкал) *(64-сурет)*.

[58] https://aktobetec.kz/ru/about

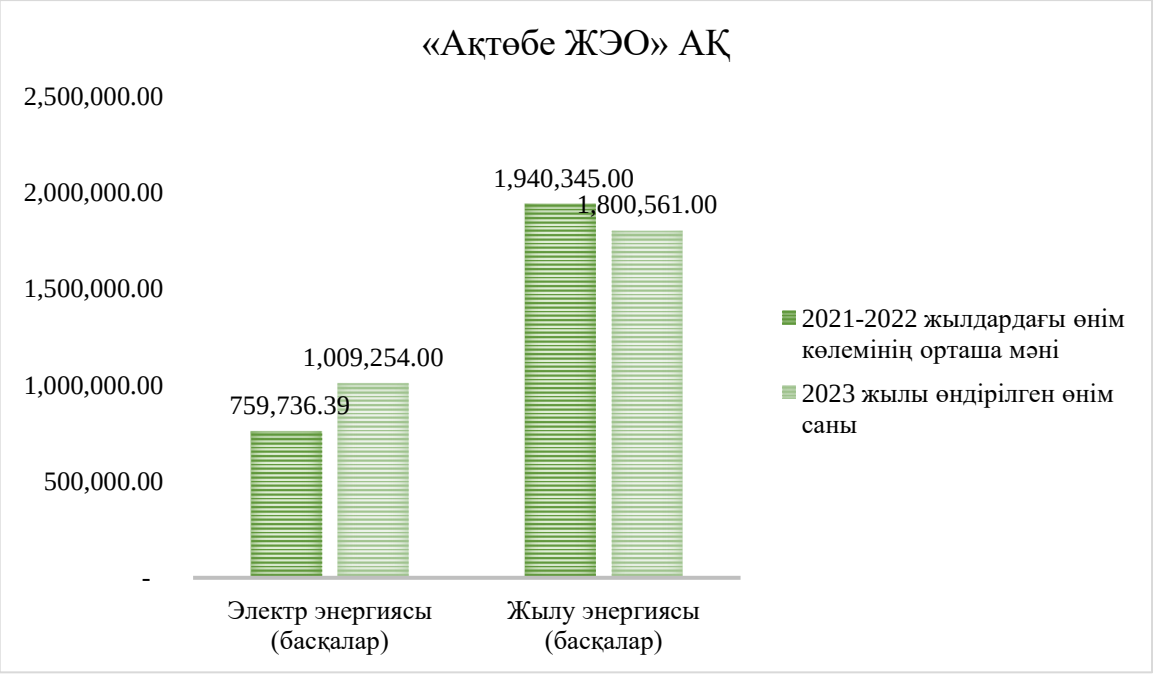

Сурет 64.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«3-Энергоорталық» АҚ жылу және электр энергиясын өндіреді. Компания Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қаласында орналасқан ЖЭО-3 ЖЭО-ның мүліктік кешеніне тиесілі. Жылу электр орталығы «Қуат-Жылу-Орталық-3» МКҚК-ны электр қуатымен қамтамасыз етеді. Орта есеппен кәсіпорын жылына 700 млн кВт/сағ электр энергиясын өндіреді.[59]

2023 жылы ЖЭО-3 850 239 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 0,46 %-ға көп. (846 324 Мвт-сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 503 053 Гкал дейін төмендеді, бұл 9 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда % аз (552 722 Гкал) *(65-сурет)*.

[59] https://www.erg.kz/kk/content/ao-3-energoortalyk/ao-3-energoortalyk

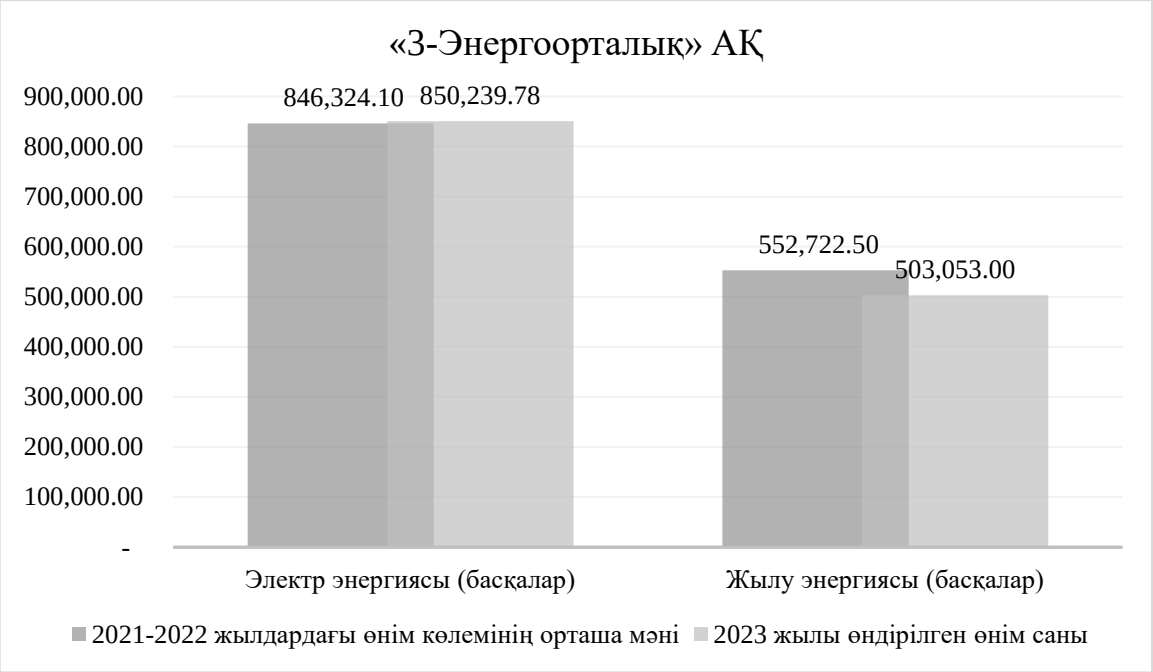

Сурет 65.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Жайықжылуэнерго» АҚ. Негізгі қызмет түрлері: жылу және электр энергиясын өндіру және жеткізу; жылу энергиясын беру, тарату және сату.[60]

Жылу электр орталығында өндірістің өсуі байқалады: 2023 жылы 327 518 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 7,9 %-ға көп. (303 555 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 961 893 Гкал дейін төмендеді, бұл 12,57 құрайды. 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда % аз (1 100 202 Гкал) *(66-сурет)*.

[60] https://jte.kz/

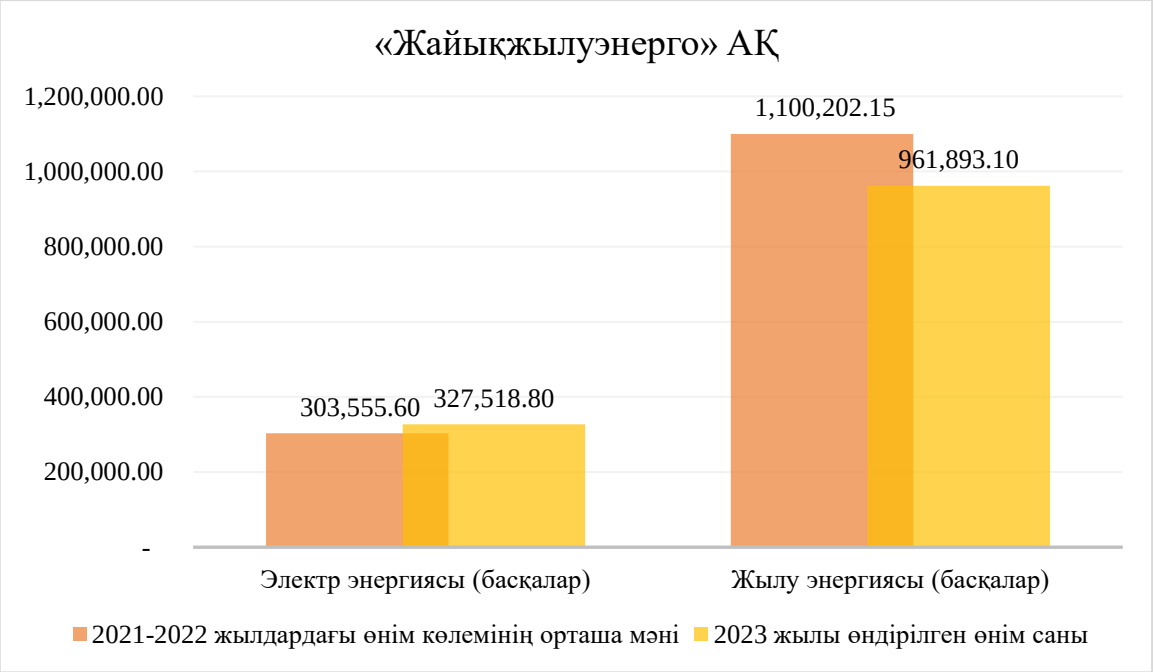

Сурет 66.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Таразэнергоорталық» АҚ. Бұл кәсіпорында энергияның барлық түрлері бойынша өндіріс өсуде: 4-ЖЭО-да электр энергиясының көлемі 8,2 %-ға артып, 2023 жылы 141 798 МВт/сағ, 2021 – 2022 жж. көлемі 131 064 Гкал құрайды. Бұл қондырғыда өндірілген жылу энергиясының көлемі 461-ден өсті 867 Гкал (2021 – 2022 ж.) 0,04 %-ға, 462 059 Гкал дейін. Сондай-ақ Аудандық қазандықта – 4, өндірілген жылу энергиясының көлемі 286-дан артты 947 (2021 – 2022) Гкал 3,86 %-ға, 2023 жылы 298 034 Гкал-ға дейін *(67-сурет)*.

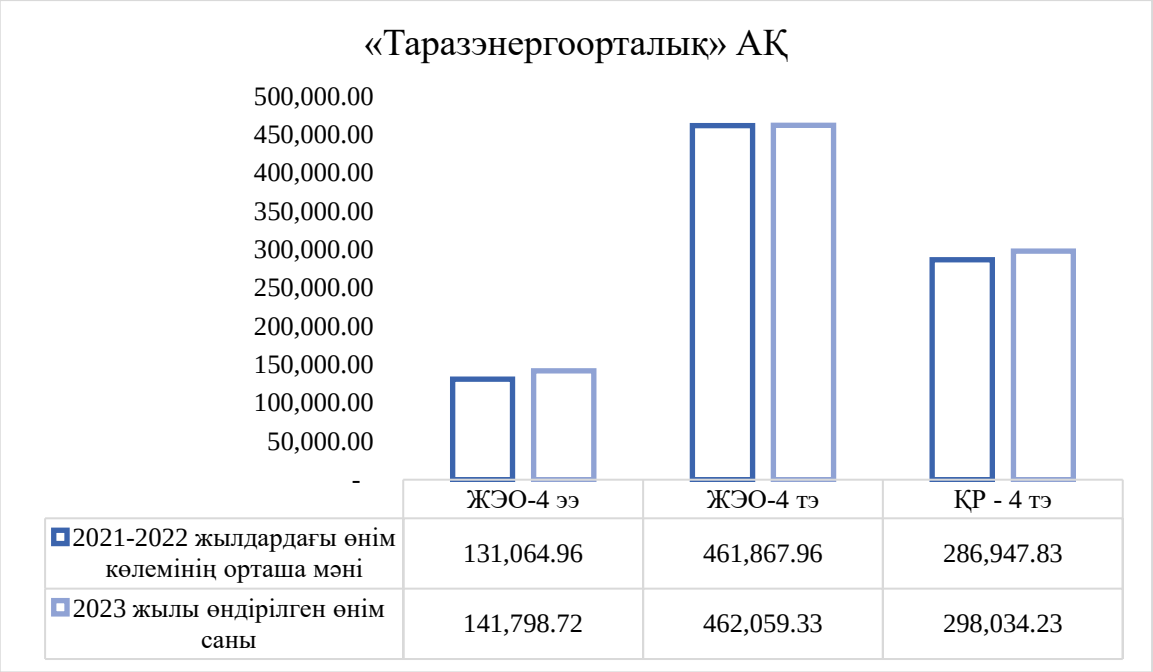

	ЖЭО-4 ээ	ЖЭО-4 тэ	ҚР - 4 тэ
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	131,064.96	461,867.96	286,947.83
2023 жылы өндірілген өнім саны	141,798.72	462,059.33	298,034.23

Сурет 67.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесі Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай жылу-энергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

1 учаске – Қостанай ЖЭО бойынша 2023 жылы электр энергиясының көлемі 93,11 % өсіп, 36 351-ден 70 198 МВт/сағ, ал жылу көлемі 0,05 %, 708 105-тен 707 738 Гкал-ға төмендеді. 2 учаскеде – №2 қазандықта жылу энергиясының көлемі 0,77 %-ға, 256 616-дан 258 602 Гкал-ға дейін артты, ал №3 учаскеде – 3 қазандықта жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 394 717-ден 363 109 Гкал-ға дейін 8,01 %-ға төмендеді. *(68-сурет)*.

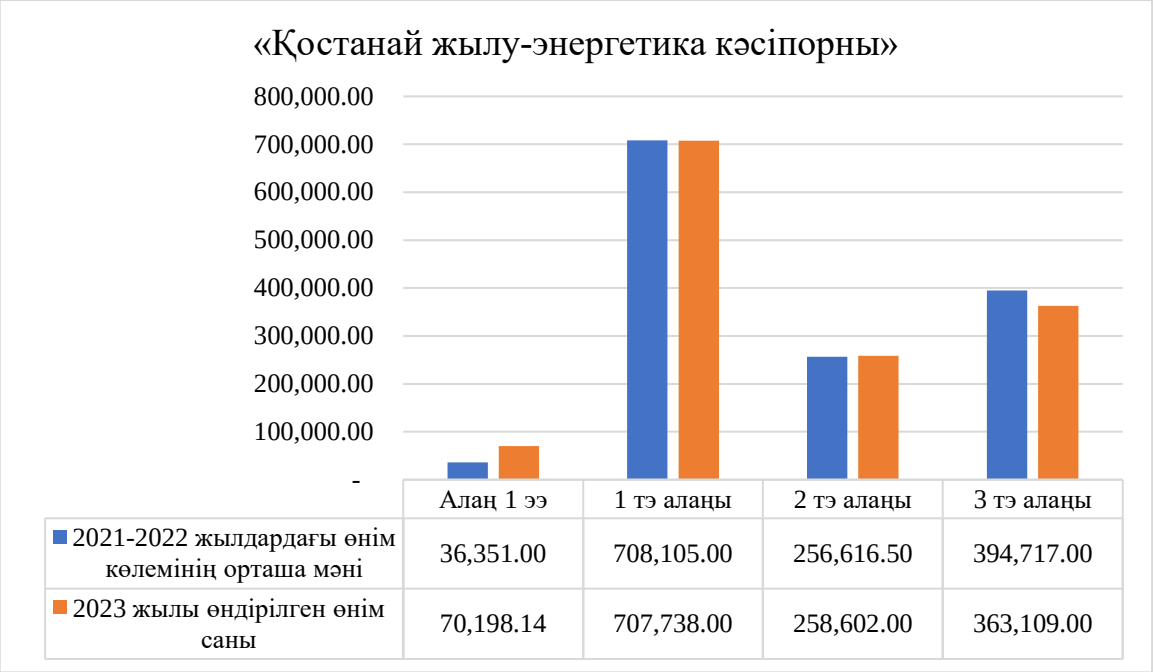

Сурет 68.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордажылуэлектроорталық» сақтау қоймасындағы МКҚК.

Өз жұмысын жүзеге асыру үшін «ҚЖЭО» МКҚК өндірістік базасы бар, оның құрамына қазандық, турбиналық, электр, химиялық және механикалық жөндеу шеберханалары және жылу автоматика цехы кіреді. Жылу желілері – 110 км.[61] Барлық қондырғылар бойынша 2023 жылға электр және жылу энергиясының төмендеуі байқалады. Ең елеулі төмендеу Станцияда – когенерациялық газ турбиналық электр станциясында – 24,94 % (электр энергиясы), ал ең аз төмендеу ЖЭО – 3,25 % (электр энергиясы) байқалады *(69-сурет)*.

[61] https://www.ktez.kz/%d0%be_%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%bf%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d0%b8_%d1%80 %d1%83.html

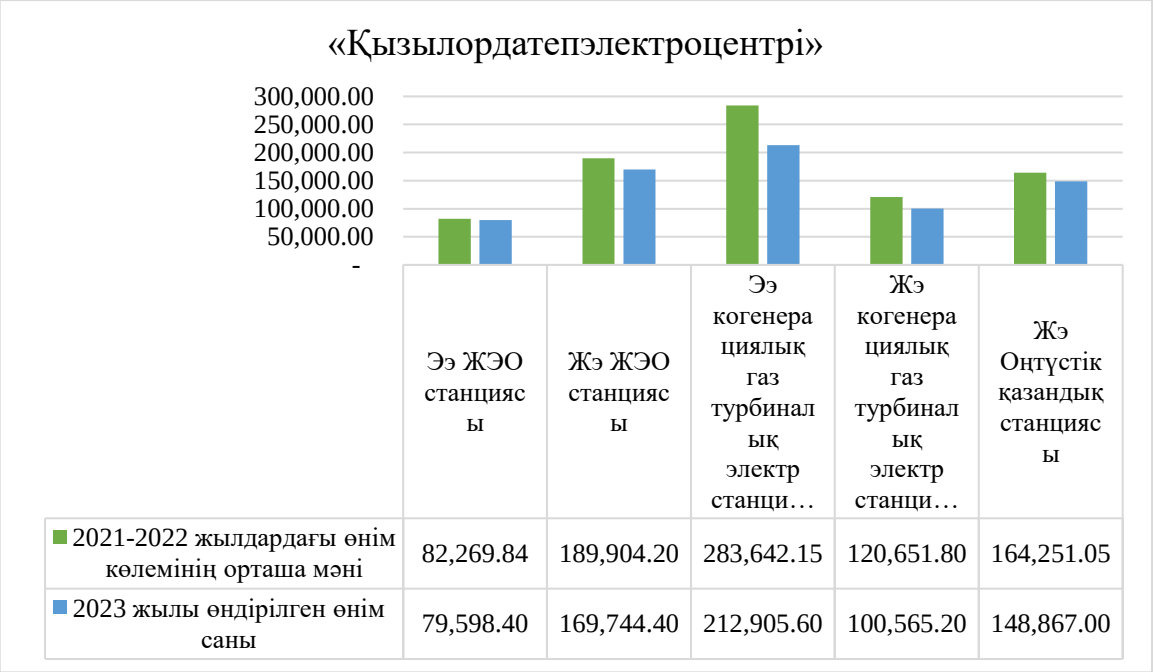

Сурет 69.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Байқоңырэнерго» өндірістік-энергетикалық бірлестігі мемлекеттік унитарлық кәсіпорны. Кәсіпорынның негізгі мақсаттары: қаланың және «Байқоңыр» ғарыш айлағының энергетикалық жүйесінің сенімді жұмыс істеуін және дамуын қамтамасыз ету; қаланың тұтынушыларын және «Байқоңыр» ғарыш айлағы объектілерін сумен жабдықтау және су бұру. Байқоңыр қаласындағы «Байқоңырэнерго» МКҚК мыналарды қамтамасыз етеді: жылу және электр энергиясын өндіру, бөлу, жеткізу; «Байқоңыр» кешенінің энергетикалық жүйесін басқару.[62]

2023 жылы 95 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 94,66 % аз. (1 782 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 297 044 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 4,05 %-ға көп. (285 494 Гкал) *(70-сурет)*.

[62] https://www.benergo.ru/page.php?id_page=3

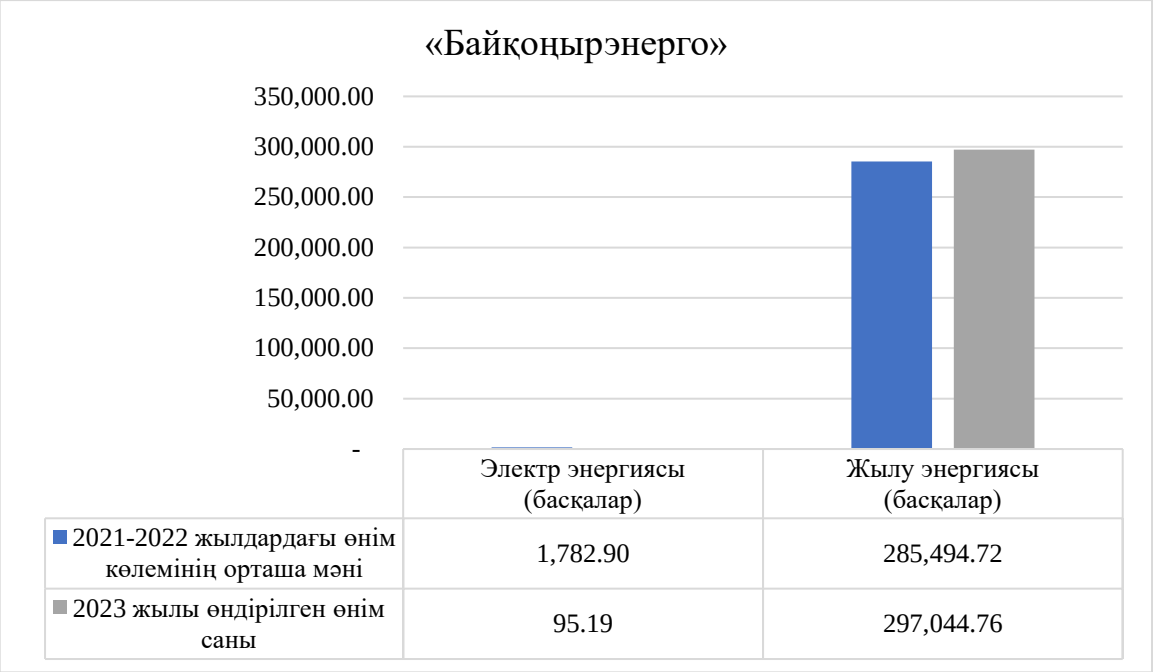

	Электр энергиясы (басқалар)	Жылу энергиясы (басқалар)
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	1,782.90	285,494.72
2023 жылы өндірілген өнім саны	95.19	297,044.76

Сурет 70.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС. Жылу энергиясын өндіру және жабдықтау көздеріне (қазандықтар) басты назар аударылады. 2022 жылға қарай «АТКЕ» ЖШС 84 қазандықты пайдалануда.[63]

Оңтүстік-шығыс аймақтық қазандықта жылу энергиясының көлемі 3,16 %-ға, 2023 жылы 339 269-дан 328 537 Гкал-ға дейін төмендеді. Басқа қондырғылар үшін өндірілген өнімдердің айтарлықтай өсуі байқалады *(71-сурет)*.

[63] https://atke.kz/o-kompanii

Сурет 71.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Тараз қант зауыты» ЖШС кең ассортиментте тазартылған қант (жоғары тазартылған қант) және қант өнімдерін шығарады. [64]Тараз қант зауытының жылу электр орталығында өндірістің құлдырауы байқалады:

2023 жылы 9 357 МВт/сағ электр энергиясы өндірілді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 55,68 %-ға аз. (21 110 МВт/сағ). Жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 111 мың Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 54,97 %-ға аз. (246 511 Гкал) *(72-сурет)*.

[64] https://www.gorodtaraz.kz/company/532-tarazskii-saharnyi-zavod.html

Сурет 72.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Еуразиялық энергетикалық корпорация» АҚ. қуаттылығы жылына 18 млн тонна көмір, жылына 16 млрд кВт/сағ электр энергиясы. Кәсіпорын елімізде өндірілетін барлық электр энергиясының 17 % құрайды.[65]

«Шығыс» кенішінде көмір өндіру көлемі 7,56 %-ға өсіп, 17 275 328 тоннадан 18 580 907 тоннаға жетті. Басқа қондырғылар үшін өндірілген өнім көлемінің төмендеуі байқалады *(73-сурет)*.

[65] https://www.erg.kz/ru/content/deyatel-nost/ao-evroaziatskaya-energeticheskaya-korporaciya

	Электр станциясы ээ	Электр станциясы жэ	Шығыс Бөлімі	Шығыс қимасындағы қазандық
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	14,866,432.69	95,527.00	17,275,328.66	29,888.21
2023 жылы өндірілген өнім саны	14,501,253.73	94,577.00	18,580,907.46	26,834.00

Сурет 73.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Көкшетау Жылу» ПВХ МКҚК Көкшетау қаласын жылумен қамтудың негізгі көзі болып табылады. РК-2 қазандығында КВТК-100-150 үш ұнтақ көмір қазандығы орнатылған. Қазандықтың белгіленген қуаты 300 Гкал/сағ. Қолжетімді қуаттылық 280 Гкал/сағ. РК-2-де қолданылатын отын – көмір, бұрын шарлы диірмендерде шаңға айналдырылған, ал көмір шаңының жануы – камералық жану. Сұйық отын - мазут - алауды «жарықтандыру» және қазандықтарды жағу үшін қолданылады. Қазандықтың алты құйынды көмір оттығы, төрт қалдық оттығы және алты бу-механикалық саптамалары бар. Ашық көмір қоймасының сыйымдылығы 56 мың тонна.[66]

2023 жылы 1 220 618 Гкал жылу өндірді, бұл 2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 7,52 % көп. (1 135 220 Гкал).

Алтай облысы әкімдігінің «Алтай қаласының Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. Алтайдағы аудандық қазандықта 2023 жылы 281 710 Гкал жылу энергиясы өндірілді, бұл 6,45

[66] https://www.kzinfo.kz/content/o-predpriyatii

құрайды. 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен % аз. (301 121 Гкал).

«ПРОМЖЫЛУ» ЖШС. №1 өнеркәсіптік қазандықта жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 155 833 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 0,57 %-ға көп. (154 945 Гкал).

«Айтас-энерго» ЖШС. Кәсіпорынның негізгі қызметі жылу энергиясын өндіру, беру, тарату және жеткізу, магистральдық құбырлар мен тарату желілері арқылы сумен жабдықтау, су бұру және сарқынды суларды тазарту болып табылады. «Айтас-Энерго» құрамына келесі негізгі құрылымдық бөлімшелер кіреді: Жылу цехы (Орталық қазандық) және сумен жабдықтау және су бұру цехы, сонымен қатар қосалқы бөлімшелер: Автомобиль көлігі цехы, Электротехника бөлімі, Аспаптар және автоматика бөлімі, Әкімшілік бөлім.[67]

Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 183 283 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 18,73 %-ға көп. (154 367 Гкал).

Глубоков ауданы әкімдігінің Терең ауылындағы «Жылуэнергия» сақтау қоймасындағы ГКП. Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 72 780 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 19,01 %-ға көп. (61 153 Гкал).

«КОТЕЛЬ АСИ» ЖШС. Қосшы қаласының жылумен жабдықтау жүйесі (орталық қазандық, Қосшы қаласындағы жеке тұтынушылардың жылу пункттеріне дейінгі магистральдық және тарату желілері, Мәскеу теміржол «Орман алаңы» тұрғын үй кешенінің жеке жылу пункттері) әкімдіктің меншігі болып табылады. Ақмола облысы Целиноград ауданы. Жобада тұтынушыларды қазандықтан ыстық сумен қамтамасыз ету қарастырылмаған.[68]

[67] https://zakupki.aitas.kz/groups/5/
[68] http://kotelnaya-asi.kz/#75843

Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 131 550 Гкал-ға дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 12,72 %-ға көп. (116 702 Гкал).

«Құрылысмет» ЖШС. «Құрылысмет» ЖШС «Қармет» АҚ -ның еншілес кәсіпорны (бұрынғы «АрселорМиттал Теміртау». Кәсіпорын құрамына 4 негізгі құрылымдық бөлімше кіреді: Тау-кен және көлік техникасын жөндеу бойынша өндіріс (бұрынғы РГТО зауыты), Стандартталмаған жабдықты жөндеу және шығару өндірісі (бұрынғы НОММ зауыт), Электр жабдықтарын жөндеу өндірісі (бұрынғы Энергозавод) және жөндеу және қосалқы бөлшектерді өндіру Негізгі қызмет түрлері: металлургиялық, тау-кен, бұрғылау және электр жабдықтары мен құбырларын [69]жобалау, өндіру, монтаждау және жөндеу.

Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 47 465 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 10,2 % -ға аз. (52 857 Гкал) *(74-сурет)*.

Сурет 74.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[69] https://hh.kz/employer/3805439

«Жаңажол ГТЭС» ЖШС Ақтөбе облысындағы негізгі энергия көздерінің бірі. Компанияның мақсаты – өңірдегі тұтынушыларды электр энергиясының максималды көлемімен қамтамасыз ету арқылы аймақтың экономикалық өсімін арттыру. Жаңажол газтурбиналық электр станциясы Ақтөбе облысы Мұғалжар ауданында орналасқан, 600 м Жаңажол газ өңдеу зауытынан [70]батысқа қарай. Қондырғыдағы электр энергиясының көлемі 2023 жылы 696 420 МВт/сағ дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 0,35 % -ға аз. (698 887 МВт/сағ).

«Кристалл Менеджмент» АҚ энергетика саласында жұмыс істейтін компания болып табылады. Сонымен қатар, компания жер қойнауын пайдалану саласында жұмыс істейді.[71] Ақшабұлақ газ турбиналық электр станциясында 2023 жылы электр энергиясын өндіру 689 636 МВт/сағ дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 1 %-ға көп. (682 813 МВт/сағ).

«Орал газтурбиналық электр станциясы» ЖШС. Орнатылған қуат: электрлік – 54 МВт; термиялық – 75 Гкал/сағ. Қолда бар қуат: электр (қысқы) – 48 МВт; электр (жазғы) – 40 МВт; термиялық – 60 Гкал/сағ.[72] Орал газ турбиналық электр станциясында электр энергиясын өндіру 2023 жылы 374 712 МВт/сағ дейін өсті, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 6,21 %-ға көп. (352 788 МВт/сағ).

«Батыс Пауэр» ЖШС. Станцияның орнатылған қуаты 100 МВт. Станцияның қуаттылығы жылына 700 млн кВт/сағ.[73] Қондырғыдағы электр энергиясының көлемі 2023 жылы 512 337 МВт/сағ дейін төмендеді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 28,34 % -ға аз. (714 918 МВт/сағ) *(75-сурет)*.

[70] https://hh.kz/employer/681043
[71] http://www.crystal-management.kz/
[72] https://ugtes.kz/o-kompanii/
[73] https://www.batyspower.kz/

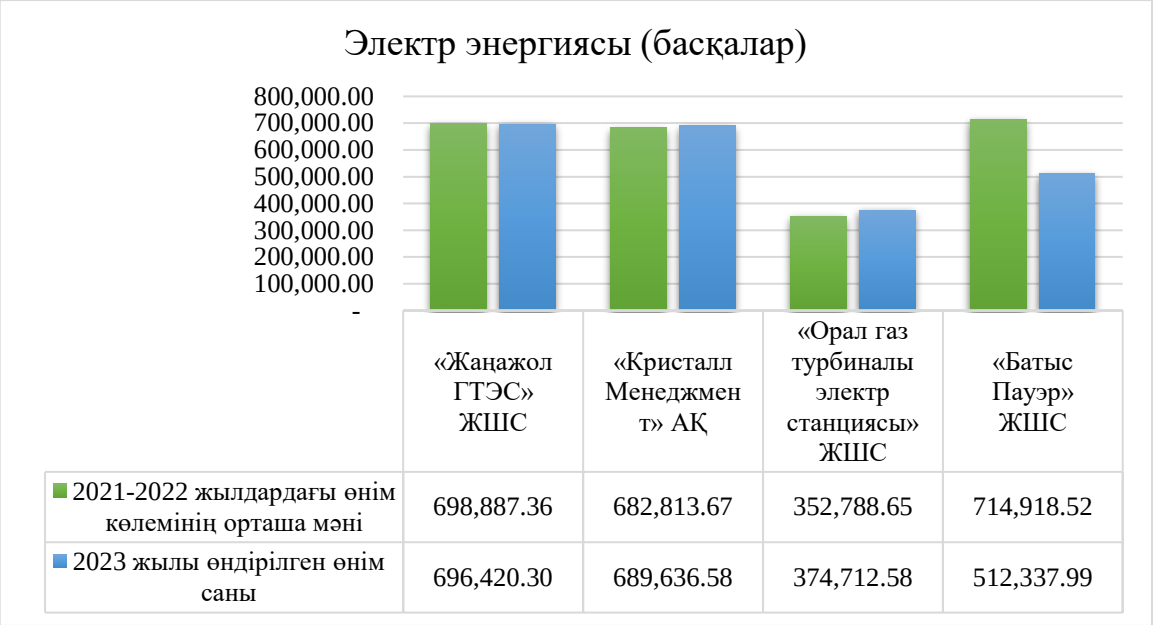

	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	«Кристалл Менеджмент» АҚ	«Орал газ турбиналы электр станциясы» ЖШС	«Батыс Пауэр» ЖШС
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	698,887.36	682,813.67	352,788.65	714,918.52
2023 жылы өндірілген өнім саны	696,420.30	689,636.58	374,712.58	512,337.99

Сурет 75.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго» өндірістік-шаруашылық бірлестігі мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. Кәсіпорын қызметінің негізгі бағыттары: жылу энергиясын өндіру, беру және тарату, ағымдағы жөндеу жұмыстарын орындау, кәсіпорындар мен ұйымдардың жылу желілеріне ағымдағы және күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу. [74]Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 302 393 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 15,11 % -ға аз. (356 233 Гкал).

«Өзен жылу» ПВХ МКҚК Жаңаөзен қаласы әкімдігінің меншігі. Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 178 287 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 31,33 % -ға аз. (259 615 Гкал).

«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің

[74] https://lgke.kz/index.php/o-predpriyatii/2-gkp-pkho-lgke

«Жітіқаракоммунэнерго» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. Қызмет түрі – дербес қазандықтардың жылу энергиясын өндіру; Электр энергиясын бөлу: суды жинау, тазарту және бөлу; сарқынды суларды жинау және тазарту.[75] Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 200 864 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 4,06 % -ға аз. (209 361 Гкал).

Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылуэнергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 148 178 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 1,66 % -ға аз. (150 681 Гкал).

Приозерск қаласы әкімдігінің жанындағы «Тұрғын үй-коммуналдық реформа басқармасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. Приозерск қаласындағы жаңа нысандарды (тұрғын үйлер, әскери қалашық) жылумен қамтуға байланысты өндірілген өнім көлемі және сәйкесінше жылу энергиясын өндіру өсті. Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 74 490 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 6,93 %-ға аз. (80 033 Гкал).

«Aqtobe su-energy group» АҚ (бұрынғы «Трансэнерго» АҚ). Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 53 080 Гкал дейін төмендеді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 5,98 %-ға аз. (56 456 Гкал).

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Алматы облыстық жедел бөлімшесі» РМУ. Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 69 000 Гкал дейін өсті, бұл 2022 жылмен салыстырғанда 32,98 % -ға көп. (51 886 Гкал).

Жамбыл облысы Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің «Жаңатас-Су- Жылу» сақтау қоймасы» КМК.

[75] https://jtek.kz/?page_id=61

Қондырғыдағы жылу энергиясының көлемі 2023 жылы 92 510 Гкал дейін өсті, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 5,71 %-ға көп. (87 512 Гкал) *(76-сурет)*.

Сурет 76.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

4-кесте. Электр энергиясын өндіретін қондырғылар

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	%
1	**«Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС**	Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	22 918 192,52	22 869 581	-48 611,52	-0,21
2	**«Жаңажол ГТЭС» ЖШС**	Жаңажол газтурбиналық электр станциясы	698 887,36	696 420,3	-2 467,06	-0,35
3	**«Crystal Management»**	Ақшабұлақ газтурбиналық	682 813,67	689 636,58	6 822,91	1

	АҚ	электр станциясы				
4	**«Орал газтурбиналық электр станциясы» ЖШС**	Орал газ турбиналық электр станциясы	352 788,65	374 712,58	21 923,93	6.21
5	**«Батыс Пауэр» ЖШС**	ГТЭС-200 ОРАЛ. Алғашқы ұшыру кешені	714 918,52	512 337,99	-202 580,53	-28.34

5-кесте. Жылу энергиясын өндіретін қондырғылар

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	%
1	**«Көкшетау Жылу» ПВХ МКҚК**	№2 аудандық қазандық	1 135 220,8	1 220 618,3	85 397,5	7.52
2	**«Талдықорған қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ПВХ бойынша КГП**	Басқуат қазандығы	553 377,5	524 903,8	-28 473,7	-5.15
		№2 қазандық	45 037,05	58,122.2	13 085,15	29.05
		№4 қазандық	37 354,5	37 131,8	-222,7	-0,6
3	**«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» РПВ жанындағы МКҚК**	ЖЭО – 1	531 342,65	388 283,7	-143 058,95	-26,92
		«Орталық» қазандығы	189 506,95	181 769,5	-7 737,45	-4.08
		Аудандық қазандық – 1	201 354,65	139 033,1	-62 321,55	-30.95
		«Ғаббасов» қазандығы	81 120.2	65 729,8	-15 390,4	-18.97
		«103, 103 орам» қазандығы	105 677,6	92 033,8	-13 643,8	-12,91
		Аудандық қазандық – 3	83 012	84 505,3	1493,3	1.8
		«35-квартал» қазандығы	41 846,65	42 589,9	743,25	1.78
		«Пархоменко» қазандығы (ЕР)	63 433,65	54 848,2	-8 585,45	-13.53

4	**Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» КММ**	Алтай аудандық қазандығы	301 121.2	281 710	-19 411,2	-6,45
5	**Серебрянск және Жаңа Бұқтырма ауылындағы жылу-су орталығы**	Жаңа-Бұқтырма қазандығы	67 751,45	69 978,28	2226,83	3.29
		Серебрянск қазандығы	46 386,22	48 372,46	1986,25	4.28
6	**«ПРОМЖЫЛУ» ЖШС**	№ 1 өндірістік қазандық	154 945	155 833	888	0,57
7	**«Өскемен жылу желілері» АҚ**	№2 қазандық	273 750	286 692	12 942	4.73
		№3 қазандық	47 084,5	50 510,5	3 426	7.28
8	**«Айтас -энерго» ЖШС**	Айтас -энерго	154 367	183 283	28 916	18.73
9	**«Жылуэнергия» РПВ жанындағы ГКП Терең ауданы Терең ауылы әкімдігі**	Терең қазандығы	61 153	72 780	11 627	19.01
10	**«Қазақмыс Дистрибьюшн» ЖШС**	№1 жылу станциясы	522 199,5	551 840,25	29 640,76	5.68
		№2 жылу станциясы	334 637,87	296 744,46	-37 893,41	-11.32
он бір	**«Шығысэнерго» ЖШС**	Белоусов электр цехы, Белоусовка ауылы	65 952,23	63 727,98	-2224,25	-3,37
		Усть -Талов электр станциясы, Усть -Таловка ауылы	213 617,87	221 191	7 573,14	3.55
		Жезкент электр цехы, Жезкент ауылы	202 268,7	198 149.2	-4 119,5	-2.04
12	**«Котель АСИ» ЖШС**	Қазандық	116 702,5	131 550	14 847,5	12.72
13	**«Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС**	«Орбита» аудандық қазандығы	707 465,27	738 954,98	31 489,71	4.45
		Оңтүстік аудандық қазандық	295 497,88	314 223,33	18 725,45	6.34
		Оңтүстік-шығыс аймақтық қазандық	339 269	328 537,03	-10 731,98	-3.16
		Солтүстік-шығыс аймақтық қазандық	214 342,54	229 826,24	15 483,69	7.22

		«Аққент» қазандығы	175 436,88	188 788,1	13 351,23	7.61
		Премьера	145,133,52	211 884,49	66 750,97	45,99
14	**Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго» өндірістік-шаруашылық бірлестігі» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны**	Ыстық су қазандығы	356 233,95	302 393,7	-53 840,25	-15.11
15	**ГКП ПВХ «Өзен» Жаңаөзен қаласы әкімдігінің жылжымалы**	Орталық қазандық	259 615,16	178 287	-81 328,16	-31.33
16	**«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Жітіқаракоммунэнерго» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны**	Орталық қалалық қазандық	209 361,3	200 864,6	-8 496,7	-4.06
17	**Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу-энергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны**	Арқалық біріктірілген жылу және электр станциясы	150 681	148 178	-2 503	-1,66
18	**Приозерск қаласы әкімдігінің жанындағы «Тұрғын үй-коммуналдық реформа бөлімі» КМК**	№1 қазандық	80 033	74 490	-5 543	-6,93
19	**«Ақтөбе» АҚ су-энергия тобы (бұрынғы – «Трансэнерго» АҚ)**	«Ақтөбе Сити» қазандығы	56 456	53 080	-3 376	-5,98
20	**«Құрылысмет» ЖШС**	Тау-кен және көлік техникасын жөндеу бойынша №1 өндіріс (қазандық)	52 857	47 465	-5 392	-10.2
21	**Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Алматы облыстық жедел бөлімшесі» РМУ**	№6 қазандық	51 886	69 000	17 114	32,98

22	**Жамбыл облысы Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің «Жаңатас-Су-Жылу» сақтау қоймасы жанындағы ҚМК**	«Жаңатас-Су-Жылу» орталық қалалық қазандығы	87 512	92 510	4,998	5.71

6-кесте. Электр және жылу энергиясын біріктіріп өндіретін электр станциялары

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	%
1	**«Топар бас таратушы электр станциясы» ЖШС**	Негізгі таратушы электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	4 004 565,27	3 936 263,49	-68 301,78	-1,71
			Жылу энергиясы (көмір)	657 432,5	613 076	-44 356,5	-6,75
2	**«Kazakhmys Energy» ЖШС**	Жезқазған жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	1 218 603,27	909 605,79	-308 997,48	-25.36
			Жылу энергиясы (көмір)	1 206 751,5	1 066 906	-139 845,5	-11.59
		Балқаш жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	963 779,49	963 274,88	-504,61	-0,05
			Жылу энергиясы (көмір)	807 160.5	737 660	-69 500,5	-8,61
3	**«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ**	Станция Екібастұз МАЭС – 2	Электр энергиясы (көмір)	6 217 923	5 658 947	-558 976	-8,99
			Жылу энергия	76 840,5	69 694	-7 146,5	-9.3

			сы (көмір)				
4	**«Қарағанды энергетикалық орталығы» ЖШС**	Қарағанды жылу электр орталығы – 1	Электр энергиясы (көмір)	110 368,03	96 645,68	-13 722,36	-12.43
			Жылу энергиясы (көмір)	668 776,96	643 914,01	-24 862,95	-3,72
		Қарағанды жылу электр орталығы – 3	Электр энергиясы (көмір)	4 178 185,32	4 195 269,2	17 083,88	0,41
			Жылу энергиясы (көмір)	2 568 840,67	2 408 120,1	-160 720,57	-6,26
5	**«Астана-Энергия» АҚ**	Жылу-электр орталығы – 1	Электр энергиясы (көмір)	108 263,36	108 013,26	-250.1	-0,23
			Жылу энергиясы (көмір)	1 844 865,15	2 086 645,4	241 780,25	13.11
		Жылу-электр орталығы – 2	Электр энергиясы (көмір)	3 877 558,04	3 882 732,93	5 174,89	0,13
			Жылу энергиясы (көмір)	6 770 269,66	6 519 857,65	-250 412,01	-3.7
6	**«Алматы электр станциялары» АҚ**	ЖЭО – 1	Электр энергиясы (басқалар)	418 981	428 852	9 871	2.36
			Жылу энергиясы (басқалар)	1 446 636	1 550 633	103 997	7.19
		Жылу электр орталығы – 2	Электр энергиясы (көмір)	2 526 809	2 570 096	43 287	1.71
			Жылу энергиясы (көмір)	3 416 662	3 484 724	68 062	1.99
		Жылу электр орталығы –	Электр энергиясы	1 078 264,5	955 825	-122 439,5	-11.36

		3	(көмір)				
			Жылу энергиясы (көмір)	106 144.5	103 605	-2 539,5	-2,39
		Батыс жылу кешені	Жылу энергиясы (басқалар)	718 726	712 886	-5 840	-0,81
7	**«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ**	ЖЭО-2	Электр энергиясы (көмір)	498 321,28	526 179,48	27 858,2	5.59
			Жылу энергиясы (көмір)	606 024,5	587 550	-18 474,5	-3.05
		ЖЭО-3	Электр энергиясы (көмір)	2 940 454,14	2 722 417,15	-218 036,99	-7,42
			Жылу энергиясы (көмір)	2 439 750	2 317 988	-121 762	-4,99
8	**«Екібастұзжылуэнерго» ЖШС**	ЕСНРР	Электр энергиясы (көмір)	70 626,44	38 797,37	-31 829,07	-45.07
			Жылу энергиясы (көмір)	1 516 160	1 118 330	-397 830	-26.24
9	**«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ**	Петропавл жылу электр орталығы – 2	Электр энергиясы (көмір)	2 153 834,96	2 308 558,53	154 723,58	7.18
			Жылу энергиясы (көмір)	1 847 730,98	1 829 435,52	-18 295,46	-0,99
10	**«Өскемен ЖЭО» ЖШС**	Өскемен жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	2 089 285,43	1 812 786,38	-276 499,05	-13.23
			Жылу энергиясы (көмір)	2 601 128,55	2 444 983,55	-156 145	-6
11	**«Степногор ЖЭО» ЖШС**	Степногорск жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	680 755.2	475 296,96	-205 458,24	-30.18

			Жылу энергиясы (көмір)	909,503,09	833 689,27	-75 813,82	-8.34
12	**«Риддер ЖЭО» АҚ**	Риддер жылу-электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	88 018	5 495	-82 523	-93,76
			Жылу энергиясы (көмір)	572 784	363 073	-209 711	-36,61
13	**«Bassel Group LLS» ЖШС**	«Bassel Group» ЖШС	Электр энергиясы (көмір)	542 554,54	576 586,12	34 031,58	6.27
			Жылу энергиясы (көмір)	73 283,15	78 374,2	5 091,05	6.95
14	**«Согрин ЖЭО» ЖШС**	Согрин жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	404 712,5	452 410	47 697,5	11.79
			Жылу энергиясы (көмір)	295 313	269 047	-26 266	-8,89
15	**«Текелі энергетикалық кешені» ЖШС**	Текелі энергетикалық кешені	Электр энергиясы (көмір)	172 726,95	184 907,92	12 180,97	7.05
			Жылу энергиясы (көмір)	138 728,59	142 647,97	3 919,38	2.83
16	**«Шахтинскжылуэнерго» ЖШС**	Қазандық цехы	Электр энергиясы (көмір)	24 508,5	22 458	-2050,5	-8,37
			Жылу энергиясы (көмір)	227 872,5	225 222	-2 650,5	-1,16
17	**«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС**	№1 жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	193 138	217 100	23 962	12.41
			Жылу энергиясы (басқалар)	569 706,5	750 768	181 061,5	31,78

		№2 жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	1 934 550	2 050 492	115 942	5.99
			Жылу энергиясы (басқалар)	3 687 606	3 541 586	-146 020	-3,96
		Жылу электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	2 225 212,5	1 966 931	-258 281,5	-11.61
18	**«Т.И.Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы» АҚ**	Т.И. атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы. Батурова	Электр энергиясы (басқалар)	2 893 487,56	3 067 639,01	174,151,45	6.02
			Жылу энергиясы (басқалар)	8 773,5	8 005,53	-767,97	-8,75
19	**«Атырау ЖЭО» АҚ**	Атырау жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	1 925 920,4	1 539 999	-385 921,4	-20.04
			Жылу энергиясы (басқалар)	881 515	902 289	20 774	2.36
20	**«Ақтөбе ЖЭО» АҚ**	Орнату 1 ЖЭО	Электр энергиясы (басқалар)	759 736,39	1 009 254	249 517,61	32.84
			Жылу энергиясы (басқалар)	1 940 345	1 800 561	-139 784	-7.2
21	**«З-Энергоорталық» АҚ**	Жылу электр орталығы – 3	Электр энергиясы (басқалар)	846 324,1	850 239,78	3 915,68	0,46
			Жылу энергиясы (басқалар)	552 722,5	503 053	-49 669,5	-8,99

22	**«Жайықжылуэнерго» АҚ**	Біріктірілген жылу және электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	303 555,6	327 518,8	23 963,2	7.89
			Жылу энергиясы (басқалар)	1 100 202.15	961 893,1	-138 309,05	-12.57
23	**«Таразэнергоорталық» АҚ**	Жылу электр орталығы – 4	Электр энергиясы (басқалар)	131 064,96	141 798,72	10 733,76	8.19
			Жылу энергиясы (басқалар)	461 867,96	462 059,33	191.37	0,04
		Аудандық қазандық – 4	Жылу энергиясы (басқалар)	286 947,83	298 034,23	11 086,4	3.86
24	**«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай жылу энергетикалық компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны**	№1 учаске – Қостанай ЖЭО	Электр энергиясы (басқалар)	36 351	70,198,14	33 847,14	93.11
			Жылу энергиясы (басқалар)	708 105	707 738	-367	-0,05
		№2 учаске – №2 қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	256 616,5	258 602	1985,5	0,77
		№3 учаске – №3 қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	394 717	363 109	-31 608	-8.01
25	**Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордаэлектроорталық» РМК жанындағы**	Жылу электр станциясы, қазандық блогы № 6, 9	Электр энергиясы (басқалар)	82 269,84	79 598,4	-2 671,44	-3,25
			Жылу энергиясы (басқалар)	189 904,2	169 744,4	-20 159,8	-10,62

	мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Когенерациялық газтурбиналық электр станциясы, №1, 2, 3 газтурбиналық қондырғы	Электр энергиясы (басқалар)	283 642,15	212 905,6	-70 736,55	-24.94
			Жылу энергиясы (басқалар)	120 651,8	100 565,2	-20 086,6	-16.65
		Оңтүстік қазандық станциясы, № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 бу қазандықтары	Жылу энергиясы (басқалар)	164,251,05	148 867	-15 384,05	-9.37
26	**«Байқоңырэнерго» өндірістік-энергетикалық бірлестігі мемлекеттік унитарлық кәсіпорны**	Жылу электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	1782,9	95.19	-1687,7	-94,66
			Жылу энергиясы (басқалар)	285 494,72	297 044,76	11 550.04	4.05
27	**«Тараз қант зауыты» ЖШС**	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	21 110,28	9 357	-11 753,28	-55,68
			Жылу энергиясы (басқалар)	246 511,5	111 000	-135 511,5	-54,97
28	**«Еуразиялық энергетикалық корпорация» АҚ**	Қуат станциясы	Электр энергиясы (көмір)	14 866 432,69	14 501 253,73	-365 178,96	-2,46
			Жылу энергиясы (көмір)	95 527	94 577	-950	-0,99
		«Шығыс» бөлімі	Көмір өндіру)	17 275 328,66	18 580 907,46	1 305 578,8	7.56
		«Шығыс» кенішіндегі қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	29 888,21	26 834	-3 054,21	-10.22

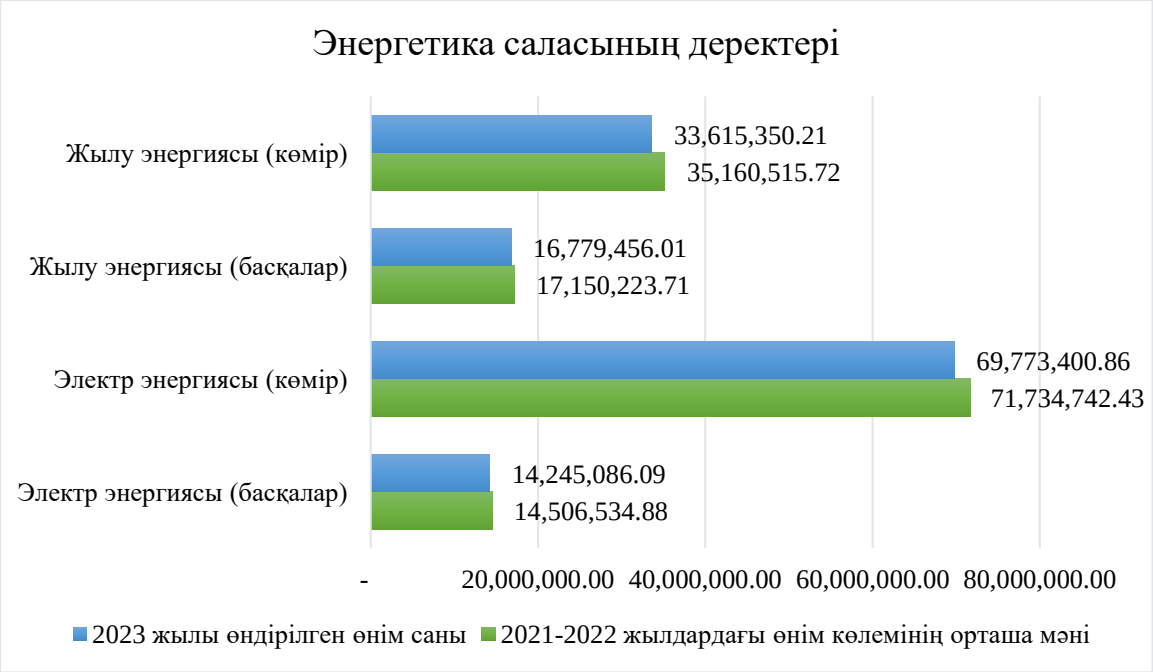

Сурет 77.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Нәтижесінде энергияның барлық түрлері бойынша өндіріс көлемінің төмендеуін байқауға болады. 2023 жылы өндірілген электр энергиясының жалпы көлемі 2,58%-ға, 86 241 277-ден 84 018 486 МВт/сағ-қа, ал өндірілген жылу энергиясының жалпы көлемі 3,66%-ға, 52 310 739-дан 50 394 806 Гкал-ға төмендеді *(7-кесте)*.

7-кесте. Энергетика саласында өндірілген өнімнің жалпы саны

Өнімдер	**2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні**	**2023 жылы өндірілген өнім көлемі**	**Айырмашылық**	**Көрсеткіштер %**
Электр энергиясы (басқалар)	14 506 534,88	14 245 086.09	-261 448,79	-1.8
Электр энергиясы (көмір)	71 734 742,43	69 773 400,86	-1 961 341,57	-2,73
Жылу энергиясы (басқалар)	17 150 223,71	16 779 456.01	-370 767,7	-2.16
Жылу энергиясы (көмір)	35 160 515,72	33 615 350.21	-1 545 165,51	-4,39

Барлығы (электр энергиясы)	86 241 277.31	84 018 486,94	-2 222 790,37	-2,58
Жалпы (жылу энергиясы)	52 310 739,43	50 394 806.22	-1 915 933,21	-3,66
Барлығы	138 552 016.74	134 413 293.17	-4 138 723,57	-2,99

5. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы металлургия өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау

2023 жылы Қазақстанның металлургия өнеркәсібі бірқатар қиындықтар мен өзгерістерге қарамастан ел экономикасында шешуші рөл атқара берді. Металлургия саласы өндірісті жаңғыртуға, энергия және ресурс үнемдейтін технологияларды енгізуге, техникалық және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, сондай-ақ цифрлық технологияларды енгізуге бағытталған бірқатар мемлекеттік шаралармен қолдау көрсетуде.

2023 жылы жаңа кен орындарын іске қосу мен жұмыс істеп тұрған кәсіпорындарды жаңғыртудың арқасында металл өндіруде оң өсім байқалды. Металл бұйымдарының экспорты Қазақстан үшін маңызды сала болып қала береді, оның негізгі нарықтары Қытайда, Ресейде және Еуропада. Бұл экспорт шетел инвестициясын тартуға және ел экономикасын нығайтуға ықпал етеді. Дегенмен, халықаралық нарықтардағы сұраныс төмендеген жағдайда салалық кірістерге теріс әсер етуі мүмкін металдарға әлемдік бағаға тәуелділік және экономиканың шикізаттық бағыты сияқты тәуекелдер сақталуда.

Тұтастай алғанда, Қазақстанның металлургия өнеркәсібі 2023 жылы мемлекет бастамалары мен халықаралық инвестициялардың қолдауымен тұрақты дамуды көрсетуде, бұл салаға өзгермелі жағдайларға бейімделуге және ел экономикасына елеулі үлес қосуды жалғастыруға мүмкіндік береді.

Елімізде қара металлургия саласында өткен жылдың қорытындысы бойынша нақты көлем индексінің оң динамикасы байқалды. Бұл сала жыл сайын 3 триллион теңгеден астам өнім шығарады. 5 миллиард доллардан астамы экспорттық кірістен түсіп, салада 50 мыңға жуық адам жұмыспен қамтамасыз етілген. Негізгі өндірілетін өнімдер: болат, ферроқорытпалар

және құрылыста, машина жасауда, энергетикада, көлікте қолданылатын болат бұйымдары.

2023 жылдың қорытындысы бойынша елімізде негізгі өнімдерден келесі өнімдер шығарылды:

- 4 миллион тонна болат;
- 2 млн 74 мың тонна ферроқорытпа;
- 2 млн 400 мың тонна жалпақ болат прокат;
- құрылысқа 896 мың тонна арматура;
- 305 мың тонна болат құбырлар.

Сондай-ақ, өткен жылы Таразда қуаттылығы 300 мың тонна арматура шығару жобасы іске қосылып, елімізге әкелінетін арматура көлемін азайтуға септігін тигізеді. Биыл ферросилиций өндірісі бойынша екі ірі жаңа жобаны іске қосу жоспарлануда. Екі жобаның жалпы өндірістік қуаты 330 мың тоннаны құрайды.

Министрлік салалық кәсіпорындардың өндірістік жүктемесі мен өндірістік көрсеткіштеріне үнемі талдау жасайды. Проблемалық мәселелер туындаған кезде кәсіпорындардың жоспарланған өндірістік бағдарламаларын қамтамасыз ету шаралары қабылданады. Бүгінгі таңда металлургия өнеркәсібіндегі негізгі міндеттердің бірі – республика ішінде металдарды өңдеуді ынталандыратын жоғары қосылған құны бар өнімдер шығару.[76]

«Qarmet» АҚ – (Қарағанды темір-болат зауыты, бұрынғы АрселорМиттал Теміртау, 2023 жылғы желтоқсанда атауы өзгертілді) – Қазақстандағы ең ірі болат балқыту кәсіпорны – Қарағанды темір-металлургиялық комбинатына (Теміртау, Қарағанды облысы) иелік ететін қазақстандық тігінен біріктірілген болат және тау-кен өндіруші компания. Ол үш бөлімге бөлінеді: болат, көмір және темір рудасы.[77]

[76] https://www.gov.kz/memleket/entities/mps/press/news/details/696297?lang=ru
[77] https://ru.wikipedia.org/wiki/Qarmet

Кокс дүкені Қарағанды металлургиялық зауыт 2023 жылы 1 982 986 тонна кокс өндірді, бұл 5,1 5 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда % көп (1 885 906). Агломерация өндірісі 5,2 %-ға, ал сұйық шойын көлемі 12,93 %-ға төмендеді. 2023 жылы көміртекті болат көлемі 10,57 %-ға, әк өндіру 5,51 %-ға төмендеді. Сондай-ақ, энергияның барлық түрлері бойынша өндіріс көлемінің төмендеуі байқалады *(78-сурет)*.

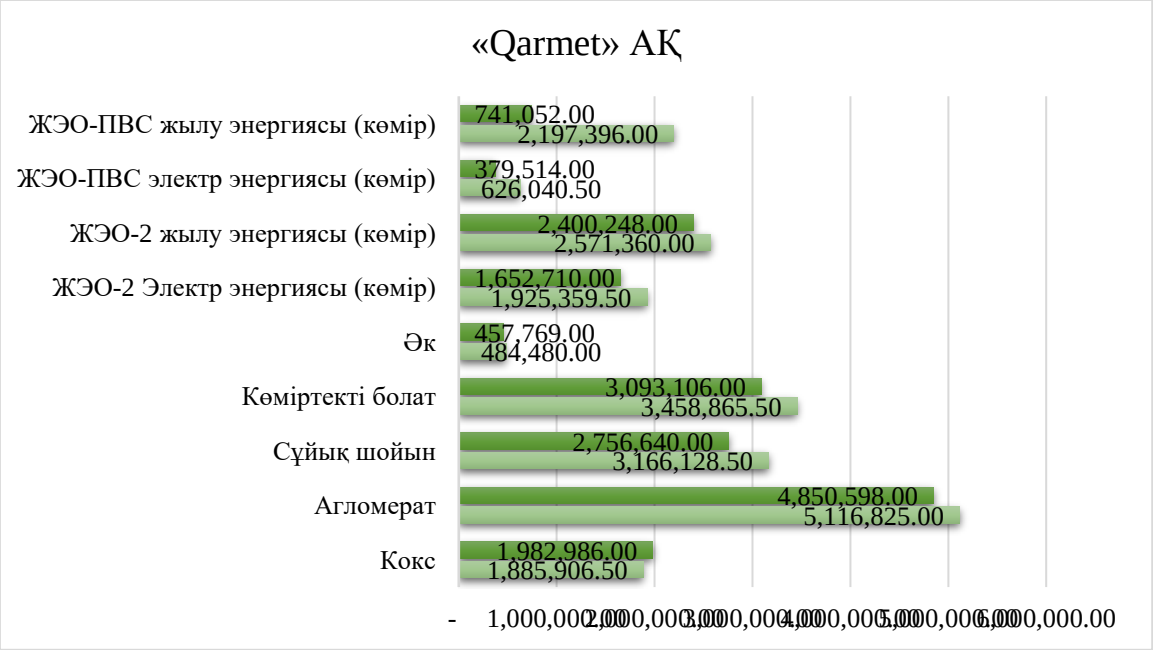

Сурет 78.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Кастинг» ЖШС – қайталама қара және түсті металдарды өңдеуге бағытталған көп салалы кәсіпорын. «Кастинг» ЖШС шығаратын негізгі өнімдер: арматура; болат дайындама; мыс сым шыбық; мыс сумен салқындатылған элементтер; мыс катодты (M00k); тапсырыс берушінің талаптарына сәйкес химиялық сипаттамалары бар қола, жез қорытпалары; ұнтақтау шарлары; екінші реттік алюминий қорытпалары.[78]

[78] https://www.metal-expo.ru/ru/exhibition/121/56348

Электр болат балқыту цехында 2023 жылы өндірілген өнім көлемі барлық өнім түрлері бойынша 0 бірлік. Есепті жылы балқыту орнында болат өндірілмеуіне байланысты өндіріс тоқтатылды *(79-сурет)*.

Сурет 79.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«KSP Steel» ЖШС, мұнай-газ өнеркәсібі үшін тігіссіз болат құбырлар шығаратын алғашқы қазақстандық кәсіпорын. Компанияның өндірістік орталығы Павлодар қаласында орналасқан. Кәсіпорынның өндірістік нысандары орналасқан жалпы алаңы шамамен 133 гектарды құрайды. Зауыт жұмысын компанияның Алматы қаласында орналасқан бас кеңсесі үйлестіреді.

KSP Steel компаниясының негізгі қызметі әртүрлі диаметрлер мен мақсаттағы жіксіз болат құбырларды өндірумен байланысты. Бүгінгі таңда компанияның өнімдері құбырлар құрылысында, мұнай-газ өндіру және геологиялық барлау компанияларының учаскелерінде, Қазақстанның машина жасау және өнеркәсіптік кәсіпорындарында сәтті қолданылуда. Ішкі

нарыққа жеткізуден басқа, ол ТМД елдеріне және алыс шетелдерге, соның ішінде АҚШ-қа белсенді түрде экспортталады.[79]

Павлодар филиалында арматура өндірісі 55,91 %-ға өсті, 9 245-тен 14 415 тоннаға дейін. Сондай-ақ, сұйық темір өндіру 2023 жылы 2,86 %-ға, 102-ден 105 тоннаға дейін өсті. Өнімнің басқа түрлері бойынша өндіріс көлемінің төмендеуі байқалады *(80-сурет)*.

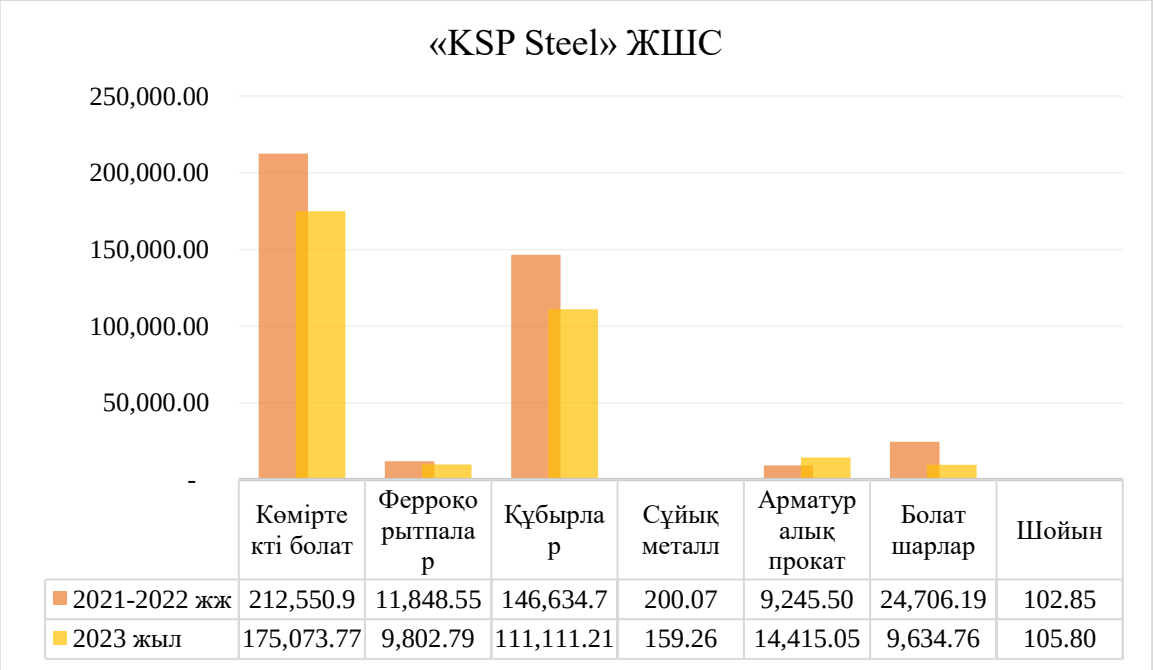

	Көмірте кті болат	Ферроқо рытпала р	Құбырла р	Сұйық металл	Арматур алық прокат	Болат шарлар	Шойын
2021-2022 жж	212,550.9	11,848.55	146,634.7	200.07	9,245.50	24,706.19	102.85
2023 жыл	175,073.77	9,802.79	111,111.21	159.26	14,415.05	9,634.76	105.80

Сурет 80.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазақстан электролиз зауыты» АҚ. Бұл Қазақстандағы жоғары сұрыпты бастапқы алюминийдің бірінші және жалғыз өндірушісі. Ол заңды түрде отандық металлургияның флагманы болып саналады және әлемдегі 200 ұқсас алюминий алпауыттарының арасында алғашқы ондыққа кіреді. Олар жылына 250 мың тонна жоғары сапалы алюминий шығарады. Зауыт Қазақстан Республикасының экспорттық әлеуетін арттыра отырып, өз

[79] https://kspsteel.kz/ru/o-kompanii

өнімінің 90 % сыртқы нарыққа жібереді. Өткізу нарықтары: Ресей, Беларусь, Украина және Өзбекстан мен Қазақстан.[80]

Электролиз цехы 2023 жылы 260 875 тонна алюминий өндірді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 2 %-ға көп. (255 751). Электрод өндіру цехы есепті жылы 91 120 тонна күйдірілген анод өндірді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 31,35 %-ға аз. (132 722) *(81-сурет)*.

Сурет 81.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазақмыс» ЖШС Балқыту (Kazakhmys Smelting) – түсті металлургияның негізгі және ең тәжірибелі активтерінің өндірістік бірлестігі. Өнімдер: Алтын – жылына 10 тоннаға дейін; катодты мыс – жылына 440 мың тоннаға дейін; мыс сымы – жылына 50 кт дейін; мыс сым - жылына 4 кт дейін; күміс – жылына 400 тоннаға дейін; эмаль сым - жылына 12 [81]кт дейін.

[80] https://www.erg.kz/ru/enterprises/ao-kazakhstanskiy-elektroliznyy-zavod-kez
[81] https://kazakhmys-smelting.kz/about

Балқаш учаскесінің Балқаш мыс қорыту зауытында мыс өндірісі 0,04 %-ға өсіп, 168 471 тоннадан 168 543 тоннаға дейін, Жезқазған учаскесінің Жезқазған мыс қорыту зауытында мыс өндіру 1,56 %-ға, 154 216 тоннадан 1 815 тоннаға дейін төмендеді.

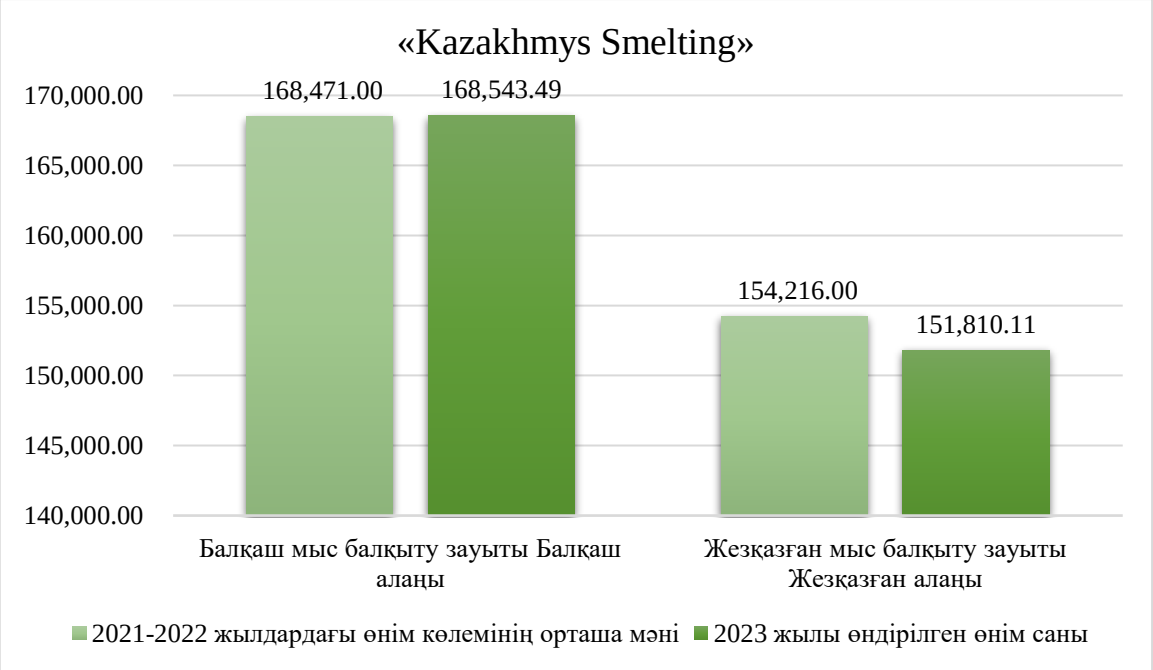

Сурет 82.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазцинк» ЖШС мыс, бағалы металдар және қорғасын ілеспе өндірісінің үлкен үлесі бар мырыштың ірі интеграцияланған өндірушісі болып табылады. Компанияның кәсіпорындары Қазақстан Республикасының Шығыс Қазақстан, Ақмола облыстарында және Ұлытау облысында орналасқан. Құрылғаннан бергі жылдар ішінде «Қазмырыш» өндірістік қуаты мен өнім шығару көлемін айтарлықтай арттырды.

«Қазмырыштың» барлық өнеркәсіп орындары, оның ішінде қосалқы қондырғылар біртұтас біріктірілген өндіріс тізбегіне кіреді. Карьерлерден және шахталардан алынған шикізат жаңартылған өңдеу зауыттарында

өңделеді, содан кейін жоғары сапалы дайын өнім шығарылатын металлургиялық кешендерге жіберіледі.[82]

Өскемен металлургиялық кешенінде 2023 жылы мырыш сульфаты өндірісінің көлемі 4 878 тоннадан 6 075 тоннаға, қорғасын кекін 25 123 тоннадан 34 902 тоннаға дейін ұлғайтады. Өнімнің басқа түрлері бойынша өндіріс көлемінің төмендеуі байқалады *(83-сурет)*.

Риддер металлургиялық кешенінде вельцвозгондар өндірісінің көлемі 2023 жылы 93 542 тоннадан 93 137 тоннаға дейін төмендейді. Өнімнің басқа түрлері бойынша өндіріс көлемінің ұлғаюы байқалады *(84-сурет)*.

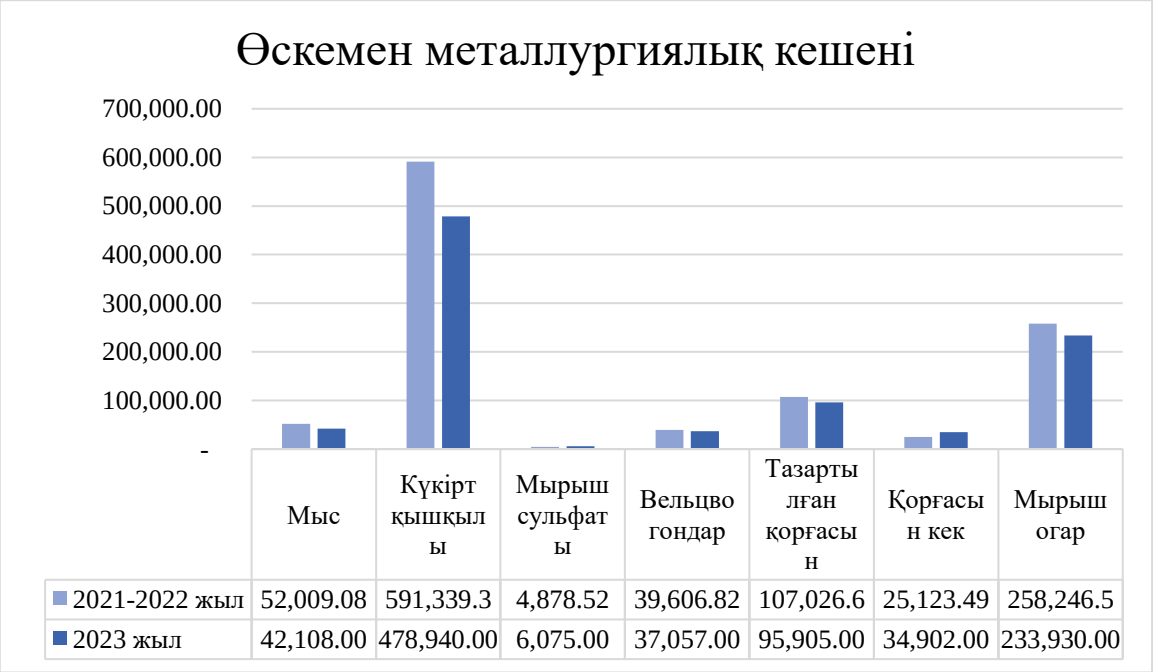

Сурет 83.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[82] https://www.kazzinc.com/rus/o-kompanii

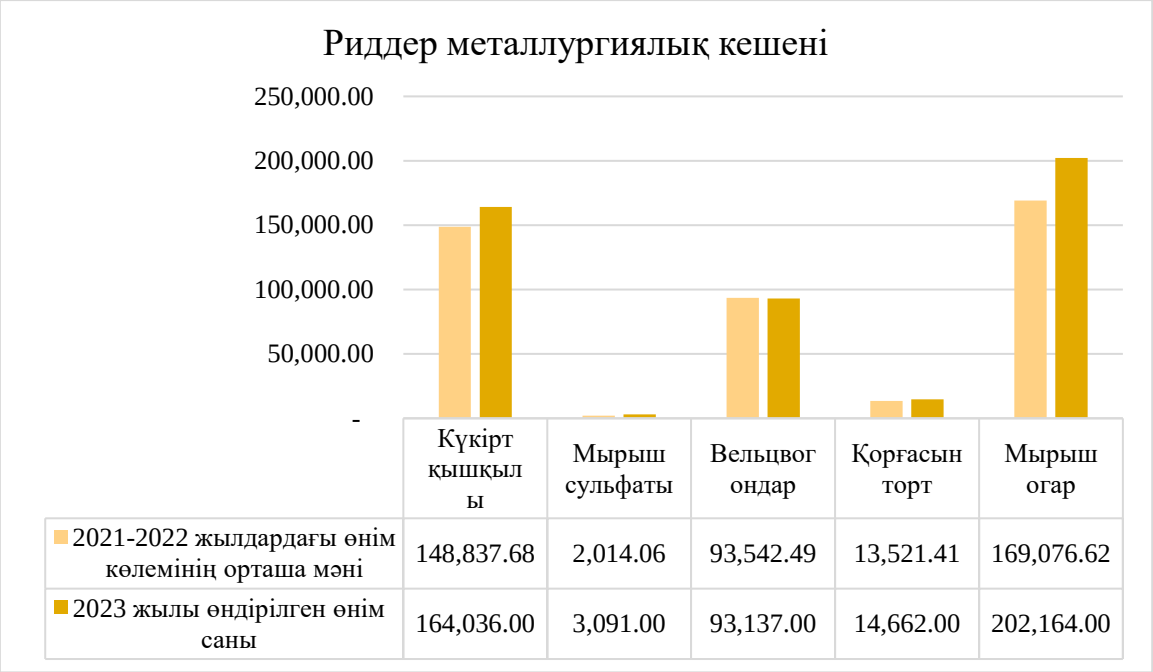

	Күкірт қышқылы	Мырыш сульфаты	Вельцвог ондар	Қорғасын торт	Мырыш огар
2021-2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәні	148,837.68	2,014.06	93,542.49	13,521.41	169,076.62
2023 жылы өндірілген өнім саны	164,036.00	3,091.00	93,137.00	14,662.00	202,164.00

Сурет 84.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Теміртау электрометаллургиялық зауыты» АҚ – қызметі кен өндіруден тауарлық өнім шығаруға дейінгі барлық кезеңдерді қамтитын толық интеграцияланған компания. Кәсіпорынның негізгі қызметі – марганец кені мен әктас өндіру, олардан ферроқорытпалар мен кальций карбидін өндіру және оларды сату. Кәсіпорын шығаратын соңғы өнім марганец концентраты, ферросиликомарганец және кальций карбиді болып табылады. Химия-металлургия комбинаты компанияның технологиялық тізбегі аяқталып, түпкілікті өнім шығаратын жетекші кәсіпорын болып табылады.[83]

Химия металлургия зауытында кальций карбиді өндірісі 10,28 %-ға, 2023 жылы 28 442-ден 25 519 тоннаға дейін төмендеді. Басқа түрлер бойынша есепті жыл ішінде өндірілген өнім саны 0 бірлік *(85-сурет)*.

[83] https://temk.kz/company/

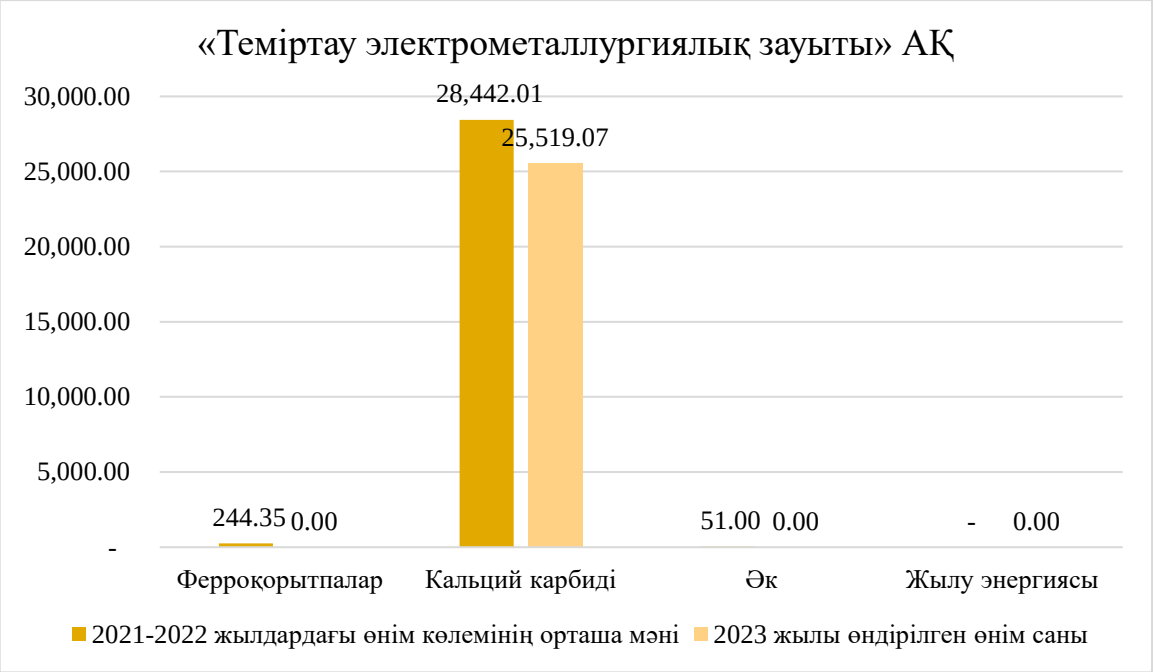

Сурет 85.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС ферросиликомарганецті, марганецтің негізгі қорытпасын, электрод массасын, жөндеу массасын, қиыршық тас пен қождан құмды, электрокальциленген антрацитті (термоантрацит), ащы илектелген дөңгелек болат d. 24. Өнеркәсіптік аймақ 632 га - балқыту цехтары, әкімшілік ғимараттар, қоймалар бар. «Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС – Қазақстандағы электрод массасының жалғыз өндірушісі, оның тұтынушылары Қазақстанның ірі өнеркәсіптік кәсіпорындары: Ақсу ферроқорытпа зауыты, «Қазақмыс» корпорациясы, Новожамбыл фосфор зауыты, «Карбид Теміртау» АҚ, Ақтөбе ферроқорытпа зауыты.[84]

Тараз металлургиялық зауыты 2023 жылы 6 923 тонна ферроқорытпа өндірді, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 77,5 % аз. (30 767) *(86-сурет)*.

[84] https://tmz.kz/company/

Сурет 86.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазақстан алюминийі» АҚ Қазақстандағы алюминий тотығын (алюминий өндірісі үшін шикізат) өндіретін жалғыз кәсіпорын, сонымен қатар Павлодар облысындағы ең ірі жұмыс беруші болып табылады. Кәсіпорын Қостанай және Павлодар облыстарындағы шахталарда өндірілетін бокситтер мен әктастардан алюминий тотығын өндіреді. Оның құрамына: Павлодар алюминий қорыту зауыты, ЖЭО-1, Краснооктябрь боксит кен басқармасы (Қостанай облысы), «Керегетас» әктас кеніші (Павлодар облысы).[85]

Барлық қондырғылар өндіріс көлемінің ұлғаюын көрсетеді. Павлодар алюминий зауытында 1 410 000 тонна сазтопырақ өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 6,29 %-ға көп. (1 326 580). Жылу электр станцияларында 2023 жылы электр энергиясының көлемі 1,26 %-ға, 1 943 347-ден 1 967 772 МВт-сағ-ға, ал жылу энергиясы 4,7 %-ға, 6 414 752-ден 6 716 009 Гкал-ға дейін өсті *(87-сурет)*.

[85] https://www.erg.kz/ru/enterprises/ao-alyuminiy-kazakhstana

Сурет 87.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

ТҰК «Қазхром» АҚ. Өз қызметін хром өндіруден бастаған «Қазхром» бірте-бірте өзінің өңдеу және металлургиялық қуаттарын кеңейтіп, ақырында интеграцияланған компанияға, әлемдік деңгейдегі өндірушіге айналды, Қазақстандағы жетекші тау-кен компанияларының бірі және ірі жұмыс берушілердің біріне айналды. «ТҰК «Қазхром» АҚ бөлімшелерін жаңғырту, кен өндіру және ферроқорытпалар өндіру көлемін ұлғайту жобаларына ден қойған. Компания экологиялық және әлеуметтік саладағы белсенділікке де үлкен көңіл бөледі.[86]

Барлық қондырғылар бойынша өндіріс көлемінің төмендеуі байқалады. Ең көп төмендеу агломератта байқалады – 15,7 %. Ал жылу энергиясының елеусіз төмендеуі тау-кен байыту комбинатында байқалады – 0,2 % *(88-сурет)*.

[86] https://www.kazchrome.com/ru/about-us/history/

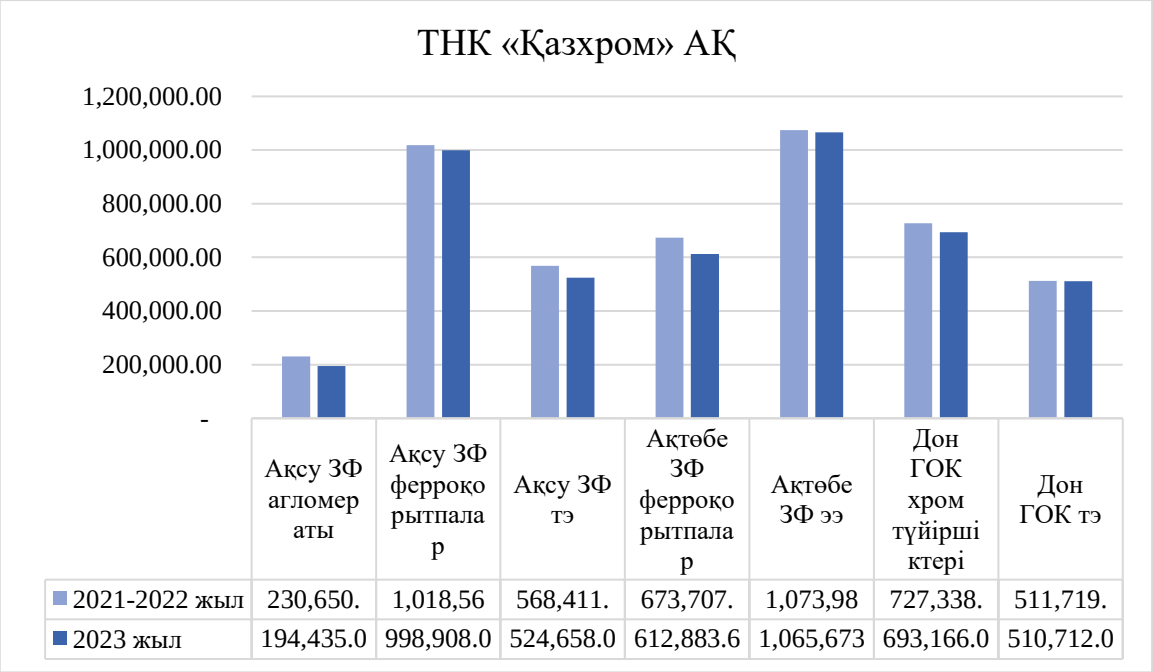

	Ақсу ЗФ агломераты	Ақсу ЗФ ферроқорытпалар	Ақсу ЗФ тэ	Ақтөбе ЗФ ферроқорытпалар	Ақтөбе ЗФ ээ	Дон ГОК хром түйіршіктері	Дон ГОК тэ
2021-2022 жыл	230,650.	1,018,56	568,411.	673,707.	1,073,98	727,338.	511,719.
2023 жыл	194,435.0	998,908.0	524,658.0	612,883.6	1,065,673	693,166.0	510,712.0

Сурет 88.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Ақтөбе рельс-секциялық зауыты» ЖШС – Қазақстандағы дифференциалды термиялық күшейтілген жоғары сапалы рельстер мен орташа прокат шығаратын бірегей кәсіпорын. «Siemens-VAI» (Primetals Technologies Италия) дүние жүзіндегі беделі бар прокат станы Srl.) және итальяндық компания мамандарының прокат технологиясын бақылауы халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес келетін өнімнің жоғары сапасына, бәсекеге қабілеттілігіне кепілдік береді. Өндірісте тозуға төзімділіктің жоғарылауын қамтамасыз ететін металды қатайтудың бірегей технологиясы қолданылады.

«АРБЗ» ЖШС жобалық қуаты 430 мың тоннаны құрайды, оның ішінде 200 мың тонна рельс және 230 мың тонна пішінді болат, бұл мемлекеттің ішкі қажеттіліктерін қанағаттандыруға және экспорттық жеткізілімдерді жүзеге асыруға жеткілікті. Ақтөбе рельс-арқалық зауыты әлемдегі үшінші (Австрия, Қытай) және Еуразиялық экономикалық одақ

елдері арасындағы ұзындығы 120 метрге дейін ұзартылған беріктігі бар жаңа буын рельстерін шығаратын жалғыз зауыт болып табылады.[87]

Газ поршенді генераторлар зауытында 2023 жылы электр энергиясының көлемі 3,61 %-ға, 255 709-дан 246 476 МВт-қа дейін төмендеді, ал жылу энергиясы 1,34 %-ға, 97 485-тен 98 787 Гкал-ға дейін өсті *(89-сурет)*.

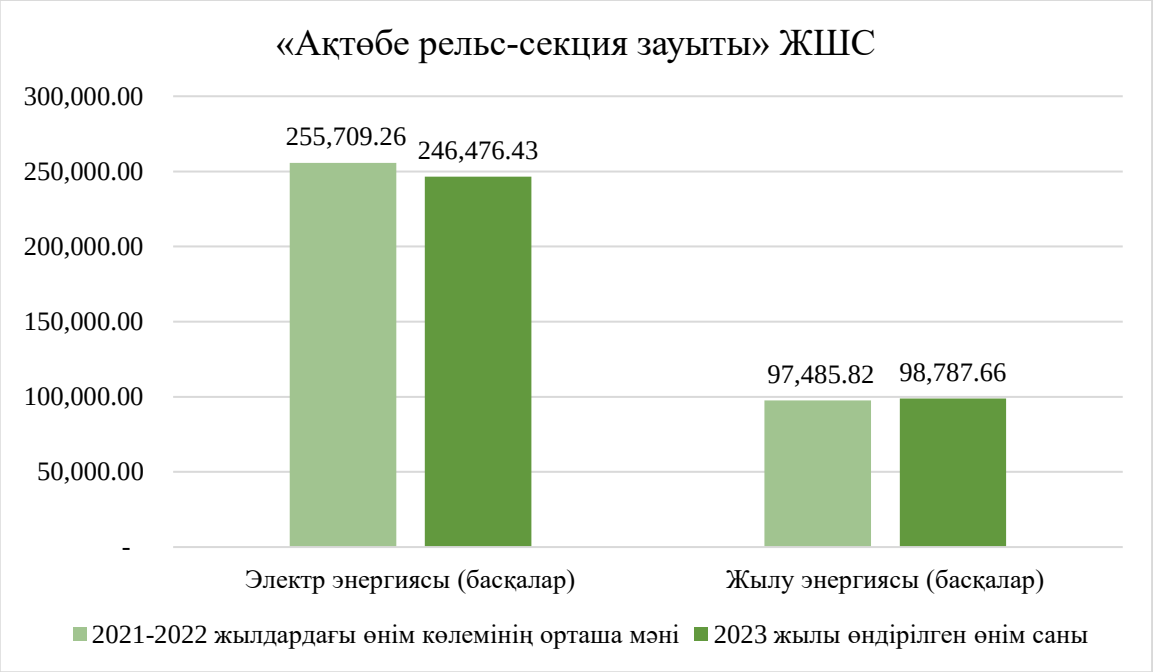

Сурет 89.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Текелі тау-кен байыту комбинаты» ЖШС домна пеші өндірісін салып, іргетасы қаланған күннен бастап бүгінгі күнге дейін қаладағы негізгі кәсіпорындардың бірі болып табылады. Қазіргі таңда Текелі тау-кен байыту кешенінің базасында жылына 400 мың тонна шойын өндіретін жаңа домна пеші зауыты жұмыс істейді.[88]

[87] https://arbz.kz/ru/o-kompanii/o-nas/
[88] http://www.tgpk.kz/about.html

Қондырғы бойынша 2023 жылы өндірілген агломерация көлемі 0 бірлік. Пандемияның салдарына байланысты компания 2023 жылы жұмыс істемеді *(90-сурет)*.

Сурет 90.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

8-кесте. Металлургиялық өнеркәсіп деректері

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
1	**«Qarmet» Болат департаменті»**	Кокс дүкені	кокс	1 885 906,5	1 982 986	97 079,5	5.15

	АҚ	Агломерациялық цех	Агломерат	5 116 825	4 850 598	-266 227	-5.2
		Домна цехы	Сұйық шойын	3 166 128,5	2 756 640	-409 488,5	-12,93
		Конвертер дүкені	Көміртекті болат	3 458 865,5	3 093 106	-365 759,5	-10.57
		Әктас жағу цехы	Әк	484 480	457 769	-26 711	-5,51
		ЖЭО-2	Электр энергиясы (көмір)	1 925 359,5	1 652 710	-272 649,5	-14.16
			Жылу энергиясы (көмір)	2 571 360	2 400 248	-171 112	-6,65
		ЖЭО-ПВС	Электр энергиясы (көмір)	626 040,5	379 514	-246 526,5	-39,38
			Жылу энергиясы (көмір)	2 197 396	741 052	-1 456 344	-66,28
2	**«Кастинг» ЖШС**	Электр болат балқыту цехы	Көміртекті болат	41 590,65	0	-41 590,65	-100
			Ыстықтай илектелген дөңгелек болат	35 780,52	0	-35 780,52	-100
			Арматуралық жолақтар	18,102, 68	0	-18 102,68	-100
			Болат шарлар	18 551,66	0	-18 551,66	-100
3	**«KSP Steel» ЖШС**	Павлодар филиалы	Көміртекті болат	212 550,95	175 073,77	-37 477,18	-17.63
			Ферроқорытпалар	11 848,55	9 802,79	-2 045,76	-17.27
			Құбырлар	146 634,72	111 111.21	-35 523,5	-24.23
			Сұйық металл	200.07	159.26	-40,81	-20.4
			Арматуралық жолақтар	9 245,5	14,415, 05	5 169,55	55,91
			Болат шарлар	24 706,19	9 634,76	-15 071,43	-61
			Шойын	102,85	105.8	2.95	2.86
4	**«Қазақстан электролиз зауыты» АҚ**	Электролиз шеберханасы	Алюминий	255 751,16	260 875,87	5 124,71	2
		Электродтарды өндіру цехы	Пісірілген анодтар	132 722,2	91,120, 16	-41 602,04	-31.35
5	**«Қазақмыс» ЖШС Балқыту (Kazakhmys**	Балқаш мыс қорыту зауыты	Мыс	168 471	168 543,49	72,49	0,04

	Smelting)»	Балқаш учаскесі					
		Жезқазған мыс қорыту зауыты Жезқазған учаскесі	Мыс	154 216	151 810,11	-2 405,89	-1,56
6	**«Қазцинк» ЖШС**	Өскемен металлургиялық кешені	Мыс	52 009,08	42 108	-9901,08	-19.04
			Күкірт қышқылы	591 339,37	478 940	-112 399,37	-19.01
			Мырыш сульфаты	4 878,52	6 075	1 196,48	24.53
			Вельц бөлімшелері	39 606,82	37 057	-2 549,82	-6,44
			Тазартылған қорғасын	107 026,62	95 905	-11 121,62	-10.39
			Қорғасын торт	25,123, 49	34 902	9 778,51	38,92
			Мырыш шлактары	258 246,58	233 930	-24 316,58	-9.42
		Риддер металлургиялық кешені	Күкірт қышқылы	148 837,68	164 036	15,198,32	10.21
			Мырыш сульфаты	2,014.0 6	3 091	1076,94	53.47
			Вельц бөлімшелері	93 542,49	93 137	-405,49	-0,43
			Қорғасын торт	13 521,41	14 662	1 140,59	8.44
			Мырыш шлактары	169 076,62	202 164	33 087,38	19.57
7	**Теміртау электрометаллургиялық зауыты» АҚ**	Химия-металлургиялық комбинат	Ферроқорытпалар	244,35	0	-244,35	-100
			Кальций карбиді	28 442,01	25,519. 07	-2 922,94	-10.28
			Әк	51	0	-51	-100
			Жылу энергиясы	0	0	0	
8	**«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС**	Тараз металлургиялық зауыты	Ферроқорытпалар	30 767,12	6 923,03	-23 844,09	-77,5
9	**«Қазақстан алюминийі» АҚ**	Павлодар алюминий қорыту зауыты	Глинозем	1 326 580,5	1 410 000	83 419,5	6,29
		Біріктірілген жылу және электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	1 943 347,64	1 967 772,79	24,425,15	1,26
			Жылу энергиясы (көмір)	6 414 752,39	6 716 009,59	301 257,21	4,7
1	**ТНК «Қазхром»**	Ақсу	Агломерат	230	194 435	-36 215	-15.7

0	**АҚ**	ферроқорытпа зауыты		650			
			Ферроқорытпалар	1 018 564,23	998 908	-19 656,23	-1,93
			Жылу энергиясы (көмір)	568 411,93	524 658	-43 753,93	-7,7
		Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	Ферроқорытпалар	673 707,35	612 883,69	-60 823,66	-9,03
			Электр энергиясы (басқалар)	1 073 986,05	1 065 673,36	-8 312,7	-0,77
		Дон тау-кен байыту комбинаты	Хром түйіршіктері	727 338,5	693 166	-34 172,5	-4,7
			Жылу энергиясы (басқалар)	511 719,86	510 712	-1007,86	-0,2
11	**«Ақтөбе рельс-секция зауыты» ЖШС**	Газ поршенді генератор жинағы	Электр энергиясы (басқалар)	255 709,26	246 476,43	-9 232,83	-3,61
		Жылыту пеші	Жылу энергиясы (басқалар)	97 485,82	98 787,66	1 301,85	1,34
12	**«Текелі тау-кен байыту комбинаты» ЖШС**	Текелі тау-кен байыту комбинаты	Агломерат	0	0	0	

Өнімнің келесі 20 түрі бойынша өндіріс көлемінің төмендеуі байқалады: агломерат, сұйық шойын, көміртекті болат, әк, электр энергиясы (көмір), жылу (көмір), ыстықтай илектелген дөңгелек болат, арматура, болат шарлар, ферроқорытпалар, құбырлар, сұйық металл, күйдірілген анодтар, мыс, күкірт қышқылы, вельцвозгондар, тазартылған қорғасын, кальций карбиді, хром түйіршіктері, электр энергиясы (басқалар).

Қалған 7 өнім түрі бойынша өндіріс көлемі өсуде: кокс, алюминий, мырыш сульфаты, қорғасын кекі, мырыш шлак, алюминий тотығы, жылу энергиясы (басқалары) *(9-кесте)*.

9-кесте. Металлургия өнеркәсібінде өндірілген өнімнің жалпы саны

Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
кокс	1 885 906,5	1 982 986	97 079,5	5,15
Агломерат	5 347 475	5 045 033	-302 442	-5,66
Сұйық шойын	3 166 231,35	2 756 745,8	-409 485,55	-12,93
Көміртекті болат	3 713 007,1	3 268 179,77	-444 827,33	-11,98
Әк	484 531	457 769	-26 762	-5,52
Электр энергиясы (көмір)	4 494 747,64	3 999 996,79	-494 750,85	-11,01
Жылу энергиясы (көмір)	11 751 920,32	10 381 967,59	-1 369 952,73	-11,66
Ыстықтай илектелген дөңгелек болат	35 780,52	0	-35 780,52	-100
Арматуралық жолақтар	27 348,18	14,415,05	-12 933,13	-47,29
Болат шарлар	43 257,85	9 634,76	-33 623,09	-77,73
Ферроқорытпалар	1 735 131,59	1 628 517,51	-106 614,08	-6,14
Құбырлар	146 634,72	111 111.21	-35 523,5	-24,23
Сұйық металл	200.07	159.26	-40,81	-20,4
Алюминий	255 751,16	260 875,87	5 124,71	2
Пісірілген анодтар	132 722,2	91,120,16	-41 602,04	-31,35
Мыс	374 696,08	362 461,6	-12 234,48	-3,27
Күкірт қышқылы	740 177.04	642 976	-97,201.04	-13,13
Мырыш сульфаты	6 892,58	9 166	2 273,42	32,98
Вельцвозгондар	133 149,31	130 194	-2 955,3	-2,22
Тазартылған қорғасын	107 026,62	95 905	-11 121,62	-10,39
Қорғасын торт	38 644,9	49 564	10 919,1	28,25

Мырыш шлактары	427 323,2	436 094	8 770,8	2,05
Кальций карбиді	28 442,01	25,519.07	-2 922,94	-10,28
Глинозем	1 326 580,5	1 410 000	83 419,5	6,29
Хром түйіршіктері	727 338,5	693 166	-34 172,5	-4,7
Электр энергиясы (басқалар)	1 329 695,31	1 312 149,78	-17 545,53	-1,32
Жылу энергиясы (басқалар)	609 205,68	609 499,66	293,99	0,05
Барлығы	39 069 816,91	35 785 206,88	-3 284 610,03	-8,41

6. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы тау-кен өндіру өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау

Қазақстан экономикасында тау-кен өнеркәсібі маңызды рөл атқарады. Қазақстан әлемдегі ең ірі табиғи шикізат өндірушілердің бірі болып қала береді және пайдалы қазбалар қоры бойынша алғашқы он елдің қатарына кіреді. Ол уран өндіруден әлемде бірінші орында және хром өндіруден үшінші орында. Ол сондай-ақ ірі мырыш өндірушісі болып табылады және әлемдегі мырыш қорының 13 % құрайды. Басқа маңызды минералдар: марганец, темір, мыс, қорғасын, алтын, көмір, боксит, фосфаттар, титан және вольфрам. Қазақстанның жер қойнауы да мұнай өнімдеріне бай және еліміз табиғи газ өндіру бойынша жетекші ел болып табылады.[89]

Өнеркәсіпте 30-ға жуық жеке көмір өндіруші кәсіпорын бар (немесе жылдық өндірістің 2/3 бөлігі). Қазақстандағы жылу көмір нарығы салыстырмалы түрде ірі ойыншылар – «Шұбаркөл» АҚ тарапынан бөлшектенген «Көмір» (28 %), «Қаражыра» АҚ (25 %), «Майкөбен -Вест» ЖШС (25 %), «Богатырь Көмір» ЖШС (11%), олардың нарықтағы үлесі жалпы ұсыныстың 89 % құрайды.[90]

«Богатырь көмір» ЖШС – Қазақстандағы қарқынды дамып келе жатқан ашық әдіспен көмір өндіретін ірі компания. Компанияның үлесі Екібастұз көмір бассейнінде өндірілетін көмірдің жалпы көлемінің 70 %-ын құрайды.[91]

«Богатырь Көмір» ЖШС барлық қондырғылары бойынша өндірістің төмендеуі байқалады. 2023 жылғы есепті жылдың деректері «Богатырь» қимасында 42 926 872 тонна көмір өндірілгенін көрсетеді, бұл 2021 - 2022 жылдардағы орташа өндіру көлемінен 625 735 тоннаға (1,5 %) аз. (43 552

[89] https://www.amcconsultants.com/ru/experience/mining-scene-in-kazakhstan
[90] https://economy.kz/ru/Mnenija/id=133
[91] https://www.samruk-energy.kz/ru/company/group-of-companies/too-bogatyr-komir

607 тонна). Сондай-ақ, 2023 жылы «Богатырь» қазандық станциясында өндірілген жылу энергиясының көлемі 35 892 Гкал құрайды, бұл 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 23,5 %-ға аз. (44 334 Гкал) *(91-сурет)*.

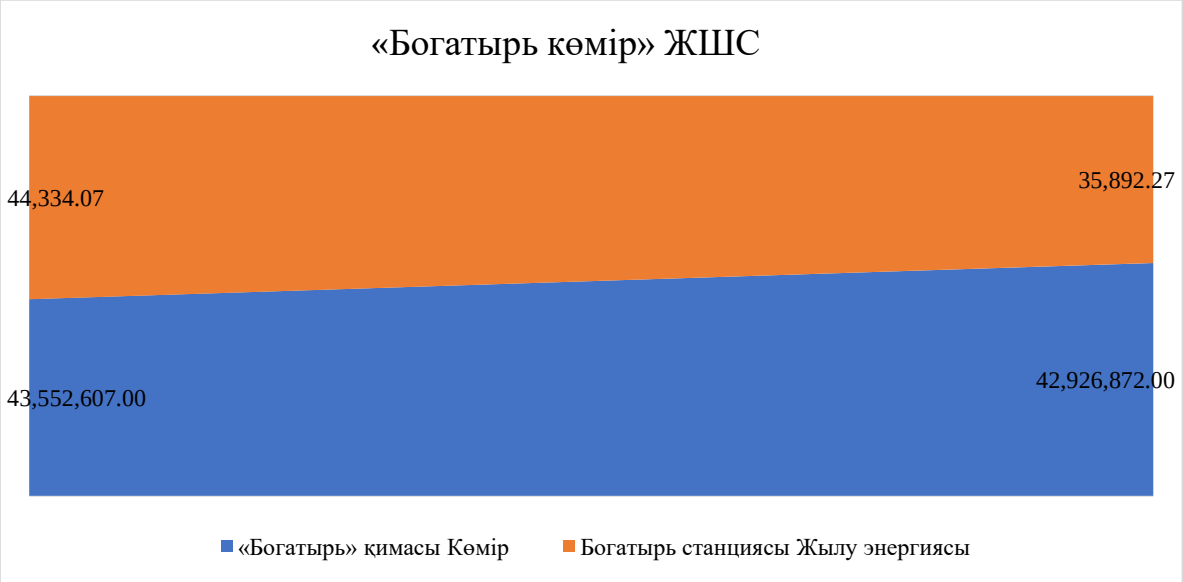

Сурет 91.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Qarmet» АҚ (бұрынғы «Арселор Миттал Теміртау» АҚ) Көмір **департаменті**

«Қармет» АҚ көмір департаментінің құрамына: Саран шахтасы,. Күзембаев атындағы шахта, Костенко ат. шахта, «Қазақстан» шахтасы, Тентек шахтасы, Ленин ат. шахта, Абай кеніші, Шығыс орталық өңдеу комбинаты.

Барлық көмір өндіру қондырғылары бойынша 2021 - 2022 жылдардағы орташа мәнмен салыстырғанда 2023 жылы көмір өндірудің төмендеуі байқалады, Абай кенішін қоспағанда, оның өндіріс өсімі 53 % құрайды.

«Тентек» кенішінде байқалады және 100 % көмір өндіру 2023 жылы 0 тоннаны құрады, 2021 - 2022 жж. 150 312 тоннаны құрады. Бұл ретте 2022

жылы Тентек кенішінде көмір өндіру де 0 тонна болғанын атап өткен жөн *(92-сурет)*.

«Шығыс» орталық өңдеу зауытында 2021 - 2022 жылдар аралығында байытылған көмір 4 502 235 тоннадан 5,2 %-ға өскен. 2023 жылы 4 748 744 тоннаға дейін *(94-сурет)*.

Ленин атындағы шахтада ғана электр энергиясын өндірді. Алайда 2022 және 2023 жылдары бұл шахтада электр энергиясы өндірілмеді және 0 МВт/сағ құрады. Осылайша, электр энергиясын өндірудің төмендеуі 100 % құрайды.

«Qarmet» АҚ- ның барлық қондырғылары электр энергиясын өндіреді. 8 қондырғының ішінде 4 қондырғыда жылу энергиясын өндірудің төмендеуі байқалады, ең үлкен төмендеу «Қазақстан» кенішінде байқалады және 49,1 % құрайды, ең үлкен өсім Абай кенішінде (9,4 %) *(93-сурет)*.

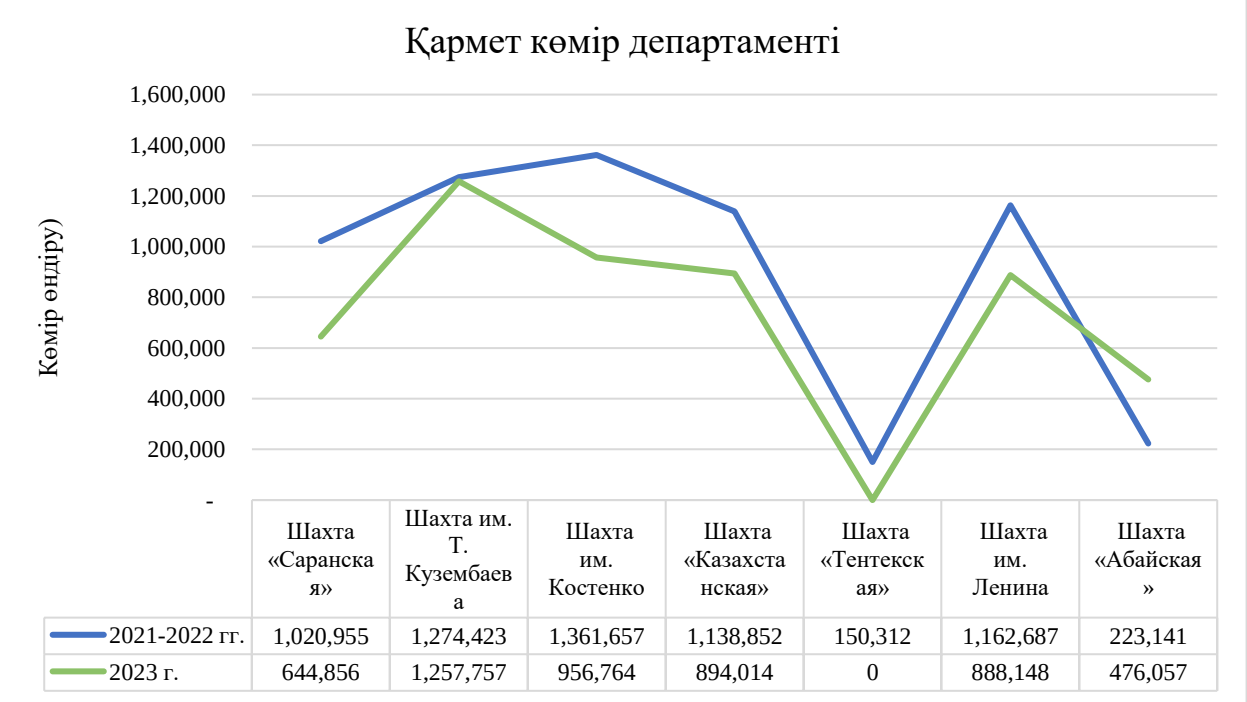

	Шахта «Саранская»	Шахта им. Т. Кузембаева	Шахта им. Костенко	Шахта «Казахстанская»	Шахта «Тентекская»	Шахта им. Ленина	Шахта «Абайская»
2021-2022 гг.	1,020,955	1,274,423	1,361,657	1,138,852	150,312	1,162,687	223,141
2023 г.	644,856	1,257,757	956,764	894,014	0	888,148	476,057

Сурет 92.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Сурет 93.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

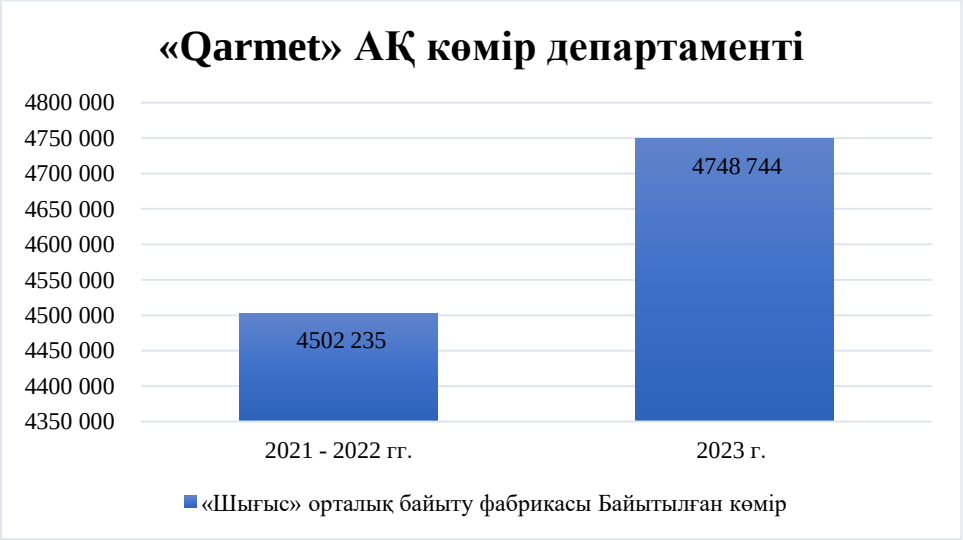

Сурет 94.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Майкөбен-Вест» ЖШС

Майкөбен көмір кеніші ашық әдіспен көмір өндіретін тау-кен кәсіпорны. Кеніштің жобалық өндірістік қуаты жылына 25 миллион тонна көмірді құрайды.

Қазір жылына 4 миллион тоннаға жуық өнім өндіріледі. Алдағы уақытта Майкөбен көмірін өндіруді жылына 8 млн тоннаға дейін жеткізу жоспарлануда.[92]

Көмір кеніші 2023 жылы 3 886 746 тонна көмір өндірген, яғни 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 2 %-ға аз. (3 945 299 тонна) *(95-сурет)*.

Энергия тиімділігін арттыру бойынша іс-шаралар аяқталды: жылу оқшаулауды жақсарту және қолданыстағы тұрғын емес ғимараттарды жаңғырту, ауаға ластаушы заттардың шығарындыларының ұйымдастырылған көздерін бақылау, аспаптық бақылау. Қабылданған энергияны үнемдеу шаралары: механизмдердің бос тұрып қалуын жою, сыртқы жарықтандыру және электр жылыту құрылғыларын уақтылы өшіру, фоторелелері бар жарықтандыру діңгектерін орнату, ай сайын шахтаның толық энергетикалық балансын сақтау және жыл сайын статистикалық есептілікті жүргізу, қосалқы станциялардың көктемгі-жазғы кезеңде бір күштік трансформатордың екіншісін өшіруімен ауыспалы жұмысына.

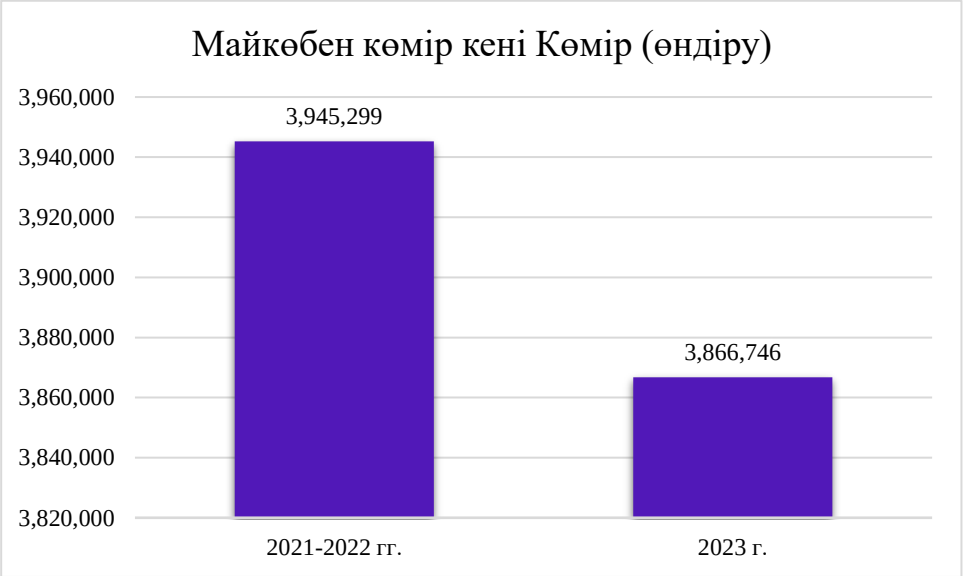

Сурет 95.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[92] http://www.resurs.kz/catalog/maikuben#google_vignette

«Қаражыра» АҚ

Кәсіпорын Шығыс Қазақстан облысы Жаңа-Семей ауданындағы Қаражыра кен орнында көмір қоры 1 231 миллион тонна көмір өндіреді. Эмитент жылына шамамен 6 - 8 млн тонна өндіріп, сатады. Бұл Қазақстандағы жалпы көмір өндірудің шамамен 6-7 % құрайды.[93]

Қаражыра көмір кенішінде 2023 жылы 8,2 миллион тонна көмір өндірілді. Айта кетейік, 2021 – 2022 жылдары өндірілген көмір көлемі де 8,2 миллион тоннаны құрайды. Осылайша, көмір өндіру көлемі 2021 – 2023 жж. сол деңгейде қалады *(96-сурет)*.

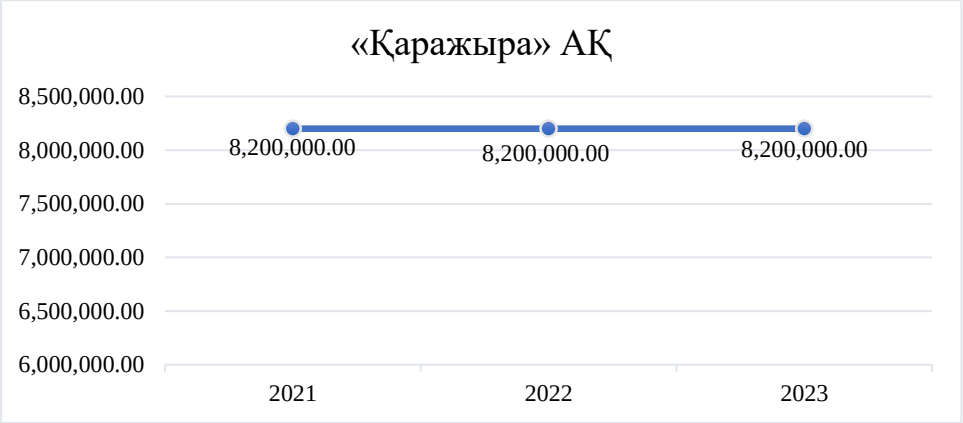

Сурет 96.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Kazakhmys Coal» ЖШС (Қазақмыс Коал) Негізгі қызмет түрі көмір өндіру болып табылады. Кәсіпорын 2018 жылы «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС-нен бөлінген «Жастар қимасы» ЖШС және «Куу-Чекин қимасы» ЖШС негізінде құрылған. 2022 жылы компания 39,3 млрд теңге табыс тапты, бұл 2021 жылғы 36,86 млрд теңгеден 6,6 %-ға көп.[94]

Жастар көмір кенішінде 2023 жылы өндірілген көмір көлемі 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 762 567 тоннаға өсті, бұл 8,5 % құрайды *(97-сурет)*.

[93] https://fin-plan.org/lk/obligations/company_kz/karazhyra_joint_stock_company/
[94] https://forbes.kz/ranking/object/1091

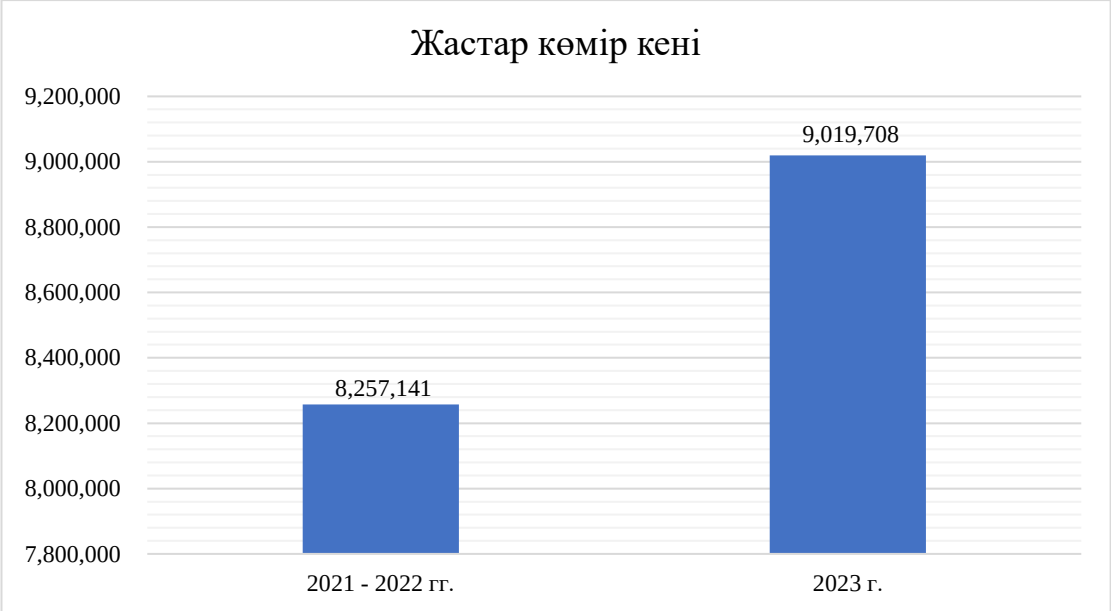

Сурет 97.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Ақтөбе мыс компаниясы» ЖШС (АМК) – мыс концентратында мыс және мырыш концентратында мырыш өндіруге және өндіруге маманданған қазақстандық тау-кен өндіруші компания.[95]

№1 АМК газ поршенді станциясы 2023 жылы 212 519 МВт/сағ электр энергиясын өндірді, бұл 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 15,5 %-ға көп. (179 577 МВт сағ) *(98-сурет)*.

95 https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0 %D0%BD%D0%B8%D1%8F

Сурет 98.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Шұбаркөл көмір» АҚ – Қазақстандағы ең ірі жылу көмірін өндірушілердің бірі. Шұбаркөл көмірі өзінің жоғары калориялылығы мен күлділігі төмен болғандықтан, экологиялық таза энергия көзі ретінде заңды түрде жіктеледі. Кәсіпорынның негізі екі көмір кеніші болып табылады: «Орталық» және «Батыс». Көмірді өндіру ашық әдіспен жүзеге асырылады. 2022 жылы көмір өндіру көлемі 12 млн 540 мың тоннаны құрады. Қазақстанның ферроқорытпа өнеркәсібі үшін тотықсыздандырғыш – арнайы кокс өндіретін зауыт, гидрометаллургия, алтын өндіру, фосфат өнеркәсібі және суды тазарту салаларында қолданылатын белсендірілген көмір – абсорбент өндіру цехы іске қосылды Шұбаркөл кен орнындағы тозған көмірден гуминді тыңайтқыштар шығаратын зауыт аяқталды.[96]

Кокс -химиялық өндірісте өндірілген кокс көлемі 2021 – 2022 жылдары 204 191 тоннадан 2,5 %-ға төмендеді. 2023 жылы 199 246 тоннаға дейін. Орталық учаскеде 2023 жылы 6 651 052 тонна көмір өндірілді, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өндіру көлемінен 3,6 %-ға төмен. (6 417 594 тонна). Батыс бөлімінде, керісінше, 2023 жылы көмір өндірудің өсімі

[96] https://www.erg.kz/ru/enterprises/ao-shubarkol-komir

байқалады, 2023 жылы 6 187 436 тонна көмір өндірілді, бұл 2021–2022 жылдардағы өндіру көлемінен 16,2 %-ға көп. (7 386 938 тонна) *(99 және 100-сурет)*.

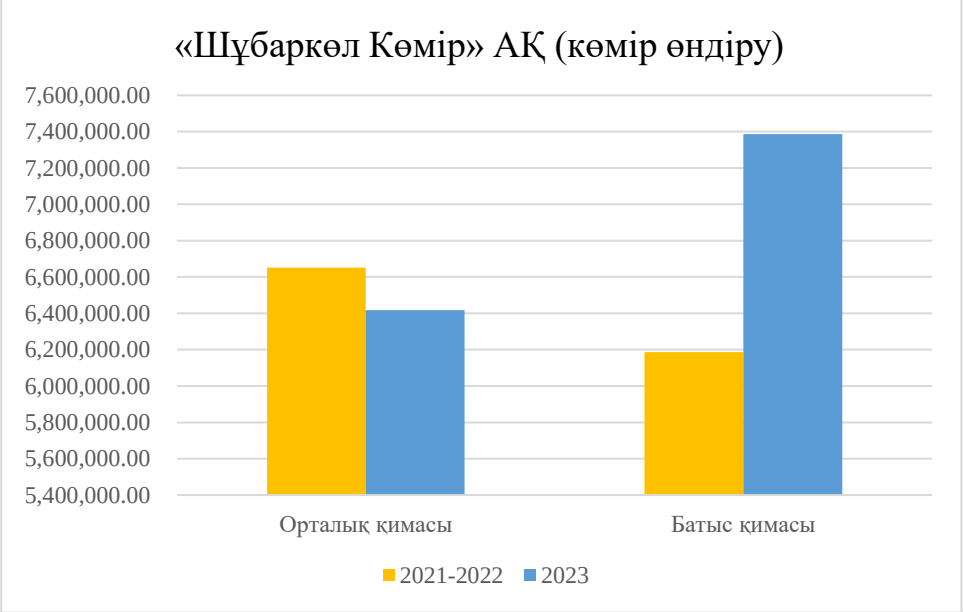

Сурет 99.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

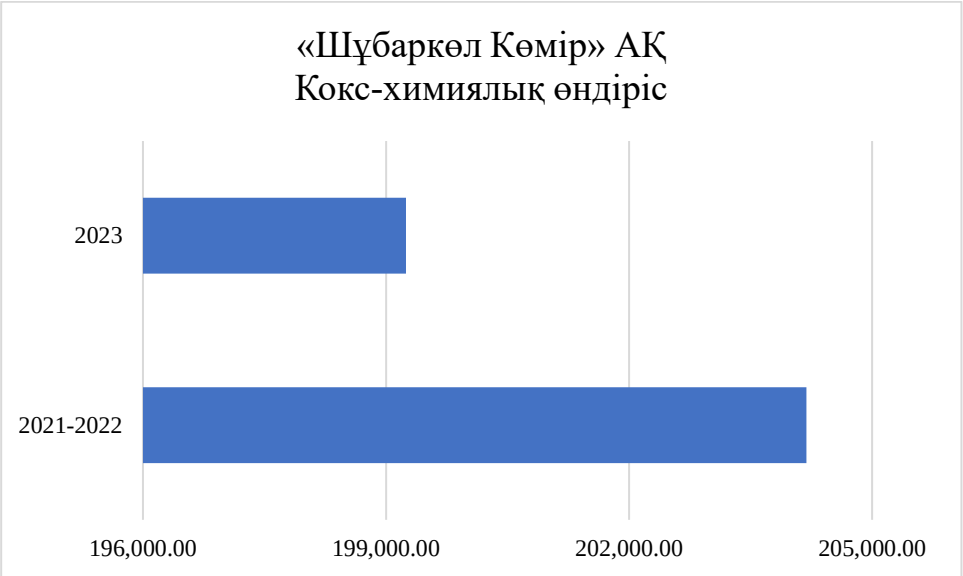

Сурет 100.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ – Eurasian Resources Group (ERG) құрамына кіретін темір рудасын, доломитті, әктасты, қиыршық тасты өңдеу бойынша Қазақстандағы ірі қала құраушы кәсіпорын.

Кәсіпорын бірлестігіне жұмыс істеп тұрған кеніштер: Сарбай, Соколов, Качар, Куржункуль, Соколовск жерасты кеніші руданы оқпанмен өндіру, Алексеев доломиті және Қызылжар әктас карьерлері. Кенді дайындау және байыту бойынша зауыт кешені, жөндеу-механикалық зауыты бар, оның негізгі цехтары: құю, электр жөндеу, тау-кен жабдықтарын жөндеу, металл конструкцияларын өндіру.

Төртінші өнеркәсіптік революцияның ажырамас атрибуты болып табылатын инновациялық технологиялар Қостанай облысындағы кәсіпорындардың жұмысында жиі қолданылуда. Бұл технологиялардың мысалы ретінде Соколов-Сарыбай -дағы «Ақылды карьер» және «Ақылды өңдеу зауыты» жобаларының басталуы болып табылады.[97]

Екі Соколов-Сарыбай қондырғысында 2021 – 2022 жылдардағы орташа мәнмен салыстырғанда 2023 есепті жылы өндірілген өнім санының төмендеуі байқалады.

Шекемтас фабрикасында 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 2023 жылы өндірілген темір рудасының түйіршіктерінің көлемі 21 %-ға азайып, 4 593 698 тоннаны құрады. Жылуэлектрлік орталық қондырғысында 2023 жылы өндірілген электр энергиясының көлемі 8,2 %-ға, ал жылу энергиясының көлемі 18,4 %-ға азайған. *(101-сурет)*.

[97] https://kostanay.invest.gov.kz/ru/about-kazakhstan/success-story/976/

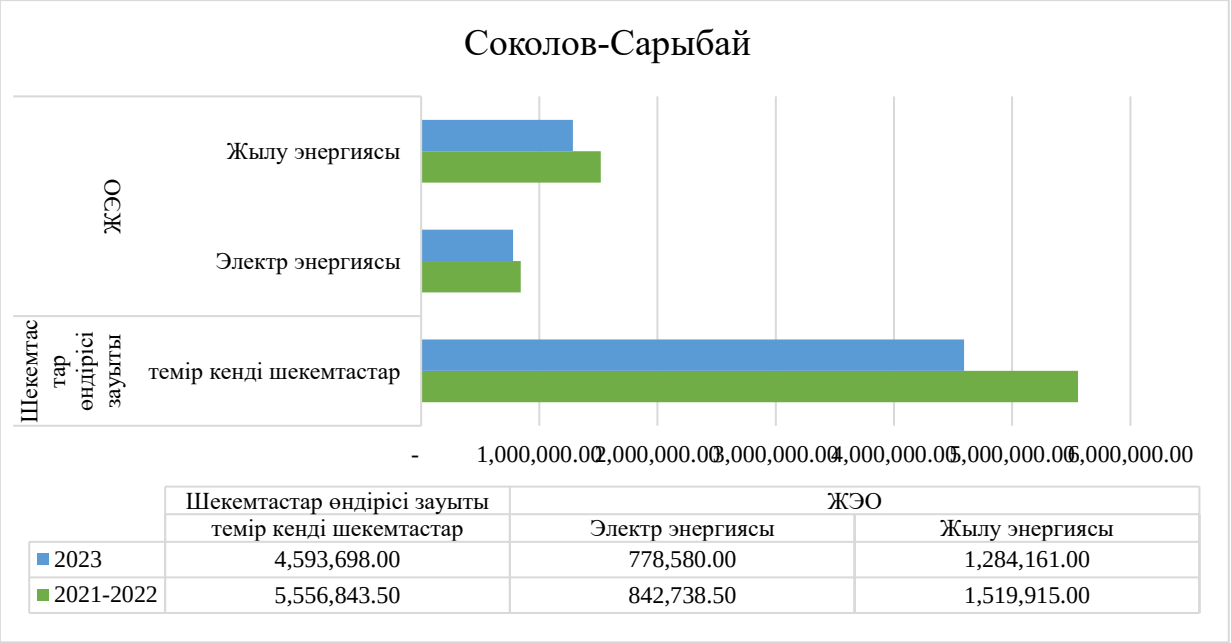

	Шекемтастар өндірісі зауыты	ЖЭО	
	темір кенді шекемтастар	Электр энергиясы	Жылу энергиясы
2023	4,593,698.00	778,580.00	1,284,161.00
2021-2022	5,556,843.50	842,738.50	1,519,915.00

Сурет 101.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қашары Руда» АҚ Қашар жылу орталығында 2023 жылға өндірілген өнім көлемі 112 938 тоннаны құрап, 2021 – 2022 жылдардағы жылу өндірісінің орташа мәнінен 5,1 % төмен. (118,661) *(102-сурет)*.

2023 жылы жылу орталығы қайта жаңғыртылды. Жылу орталығы 2023 жылдың қазан айынан бастап табиғи газға көшуімен КВ-Г-11,63-115Н (1 дана), КВ-Г-58,2-110Н (1 дана) қазандықтары іске қосылды.

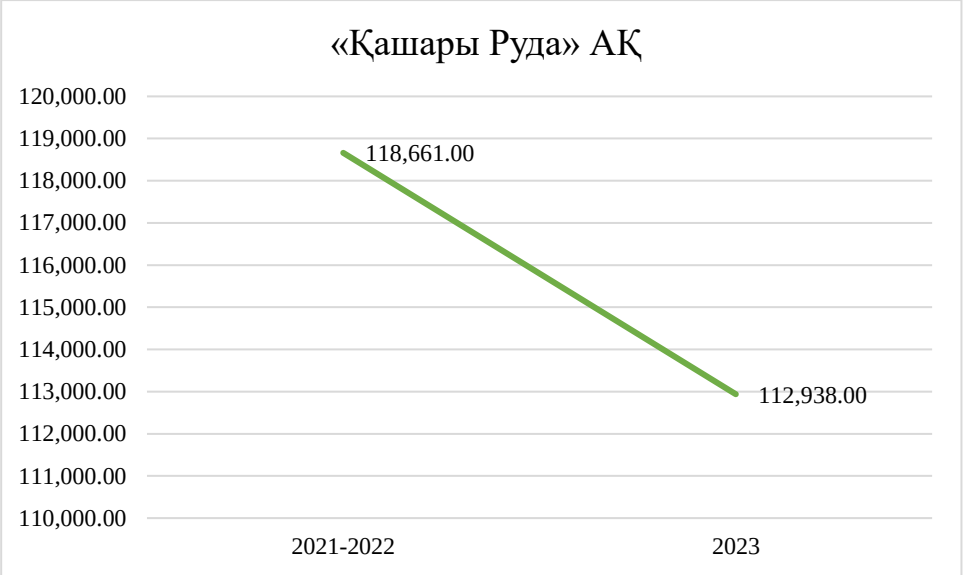

Сурет 102.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

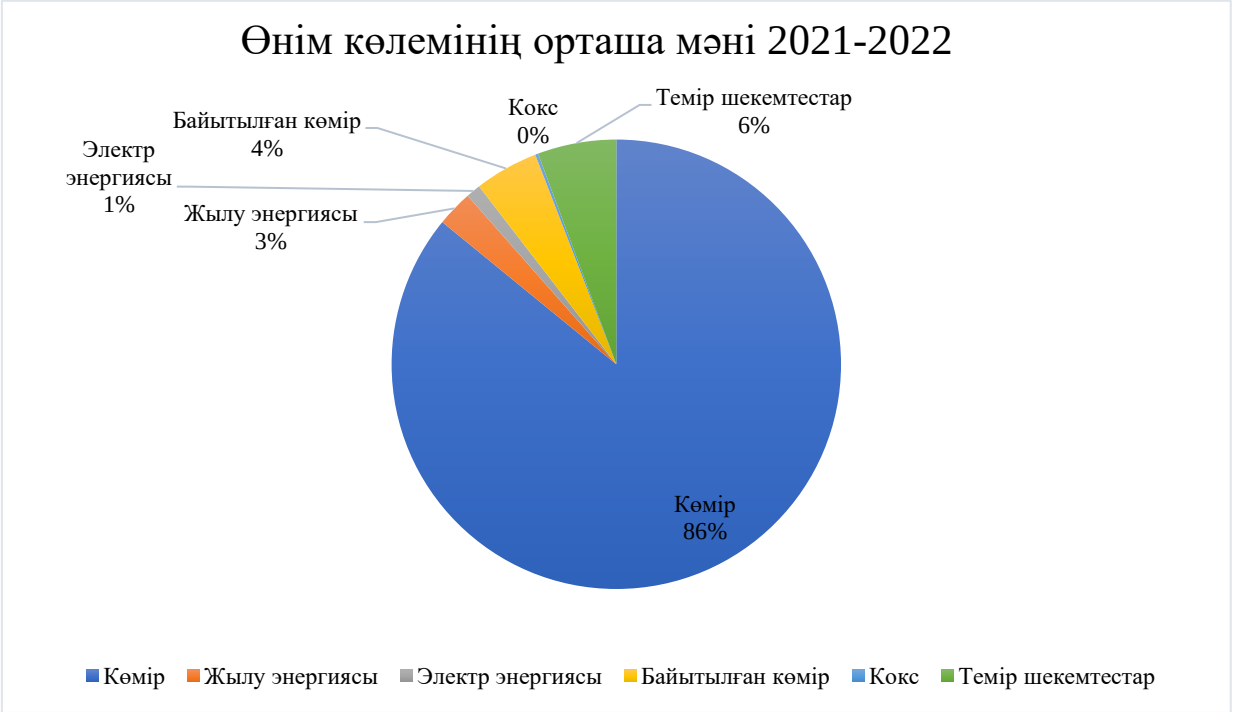

Сурет 103.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

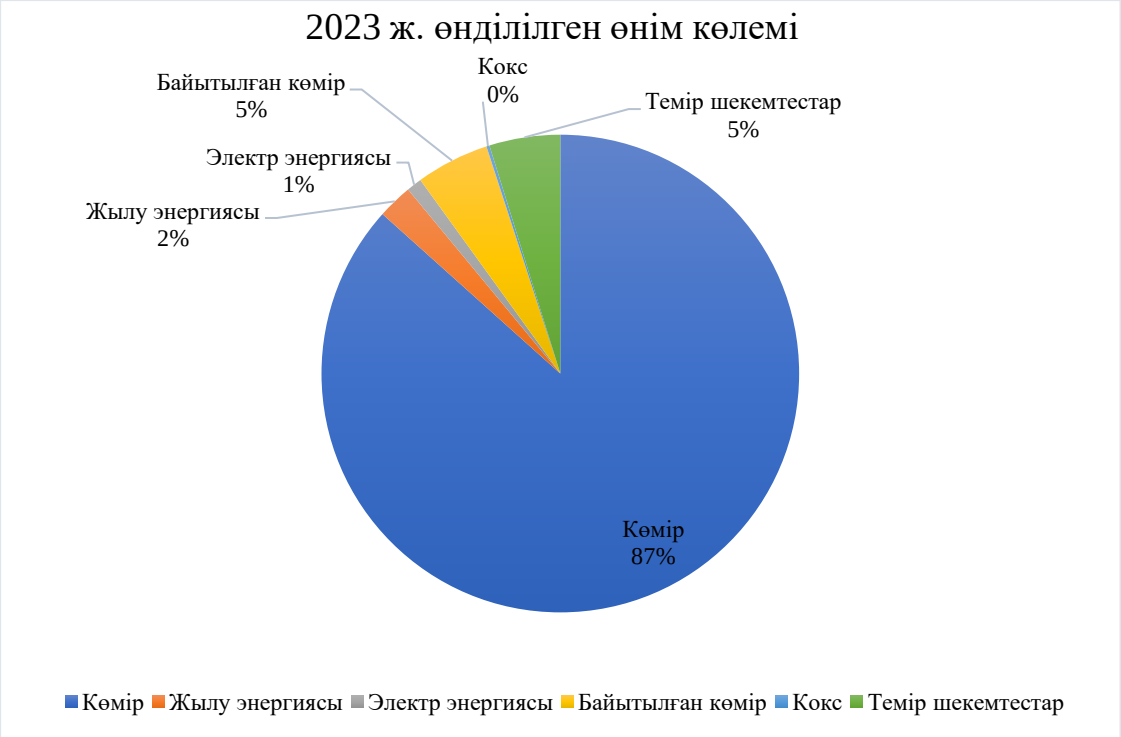

Сурет 104.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

10-кесте. Тау-кен өнеркәсібі бойынша деректер

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
1	**«Богатырь Көмір» ЖШС**	«Богатырь» қимасы	Көмір өндіру)	43 552 607	42 926 872	-625 735	-1,46
		Богатыр қазандық станциясы	Жылу энергиясы (көмір)	44 334,07	35 892,27	-8 441,8	-23.52
2	**«Qarmet» көмір департаменті АҚ**	Саран кеніші	Көмір өндіру)	1 020 954,5	644 856	-376 098,5	-58.3
			Жылу энергиясы (көмір)	170 243,33	168 171	-2 072,33	-1.2
		Т.Күзембаев атындағы шахта	Көмір өндіру)	1 274 422,5	1 257 757	-16 665,5	-1.3
			Жылу энергиясы (көмір)	101 721,79	101 877	155.21	0.2
		Костенко атындағы	Көмір өндіру)	1 361 656,5	956 764	-404 892,5	-42.3

		шахта	Жылу энергиясы (көмір)	88 871,5	81 756	-7 115,5	-8.7
		«Қазақстан» шахтасы	Көмір өндіру)	1 138 852	894 013,5	-244 838,5	-27.4
			Жылу энергиясы (көмір)	110 174	73 879	-36 295	-49.1
		Тентек кеніші	Көмір өндіру)	150 311,5	0	-150 311,5	-100,0
			Жылу энергиясы (көмір)	174 064,5	189 338	15 273,5	8.1
		Ленин атындағы шахта	Көмір өндіру)	1 162 686,5	888 148	-274 538,5	-30.9
			Электр энергиясы (көмір)	858.5	0	-858,5	-100,0
			Жылу энергиясы (көмір)	127 136,69	132 483,35	5 346,66	4.0
		Абай кеніші	Көмір өндіру)	223,141.02	476 057	252 915,98	53.1
			Жылу энергиясы (көмір)	55 919,64	61 736,77	5,817,14	9.4
		«Шығыс» орталық өңдеу зауыты	Тазартылған көмір	4 502 234,5	4 748 744	246 509,5	5.2
			Жылу энергиясы (көмір)	34 580,38	23 352,17	-11 228,21	-48.1
3	**«Майкөбен-Вест» ЖШС**	Майкөбе көмір кеніші	Көмір өндіру)	3 945 299	3 866 746	-78 553	-2.03
4	**«Қаражыра» АҚ**	Қаражыра көмір кеніші	Көмір өндіру)	8 200 000	8 200 000	0	0
5	**«Қазақмыс Көмір» ЖШС (Қазақмыс Көмір)**	«Жастар» көмір кеніші	Көмір өндіру)	8 257 141,3	9 019 708	762 566,7	8.5
6	**«Ақтөбемыс компаниясы» ЖШС**	№1 газ поршенді станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	179 577,28	212 519,3	32 942	15.5
7	**«Шұбаркөл көмір» АҚ**	Кокс - химиялық өндіріс	кокс	204,191,35	199 246,3	-4 945,05	-2.5
		«Орталық» бөлім	Көмір өндіру)	6 651 052,15	6 417 594	-233 458,15	-3.6
		«Батыс» бөлімі	Көмір өндіру)	6 187 435,59	7 386 938	1 199 502,42	16.2

8	**«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ**	Пеллет зауыты	Темір рудасының түйіршіктері	5 556 843,5	4 593 698	-963 145,5	-21.0
		Біріктірілген жылу және электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	842 738,5	778 580	-64 158,5	-8.2
			Жылу энергиясы (көмір)	1 519 915	1 284 161	-235 754	-18.4
9	**«Қашары Руда» АҚ**	Качар жылу орталығы	Жылу энергиясы (көмір)	118 661	112 938	-5 723	-5.1
Барлығы				96 957 625,09	95 733 825,54	-1 223 799,55	-1,28

Осылайша, 2023 жылғы деректерді 2021 - 2022 жылдардағы деректермен салыстыратын болсақ, тау-кен өнеркәсібінде осы салада өндірілетін өнімдердің барлығы дерлік төмендегенін байқауға болады. Көмір өндіру 84 288 246 тоннадан 82 935 453 тоннаға дейін төмендесе, тек байытылған көмірдің көлемі 4 502 235 тоннадан 4 748 744 тоннаға дейін өсті. Өнімнің басқа түрлері бойынша өндірістің айтарлықтай төмендеуі байқалады. Өндірілген кокс мөлшері 204 191 тоннадан 199 246 тоннаға дейін төмендеді, бұл -2,5 %.

Өндірілетін электр энергиясының көлемі 2021 - 2022 жылдардағы 1 023 174 Мвт-сағ – тан 2023 жылы 991 099 МВт-сағ – қа дейін төмендеді, 2023 жылы өндірілген жылу энергиясының көлемі 2 265 585 Гкал құрады, бұл 2021 - 2022 жылдары өндірілгеннен 12,4 %-ға аз (2 545 622 Гкал), ал 2023 жылы өндірілген жылу энергиясының көлемі темір кені түйіршіктерінің көлемі 21 төмендеді % (*11- кесте).*

11-кесте. Тау-кен өнеркәсібінде өндірілген өнімнің жалпы саны

Өнімдер	**2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні**	**2023 жылы өндірілген өнім көлемі**	**Көрсеткіштер %**
Көмір өндіру	84 288 246	82 935 453	-1.6
Жылу энергиясы (көмір)	2 545 622	2 265 585	-12.4

Электр энергиясы (көмір)	1 023 174	991 099	-3.2
Байытылған көмір	4 502 235	4 748 744	5.2
Кокс	204 191	199 246	-2.5
Темір кенді шекемтастар	5 556 844	4 593 698	-21.0

7. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы химия өнеркәсібінің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау

Химия өнеркәсібі Қазақстандағы жетекші өнеркәсіп салаларының бірі болып табылады.

Өнеркәсіп өнімінің көлемі жыл сайын артып келеді. 2023 жылдың қорытындысы бойынша химия өндірісінің көлемі 957,5 млрд теңгені (2022 жылы – 950 млрд теңге) құрады.

Қазақстан Республикасында химия өнеркәсібінде 50 кәсіпорын жұмыс істейді. Қазақстанның кәсіпорындары тек ішкі нарыққа ғана емес, экспортқа да жұмыс істейді. Химия өнімдерінің негізгі көлемі Ресей, Қытай және Өзбекстанға жөнелтіледі.[98]

Қазақстан Республикасы химия өнеркәсібінің негізгі кәсіпорындары: «Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ, «Үлбі металлургиялық зауыты» АҚ, «Каустик» АҚ, «Орика-Қазақстан» АҚ, «Теміртау электрометаллургиялық зауыты» АҚ, «Ертіс сирек жер компаниясы» ЖШС, «ҚазАзот» ЖШС, «Қазфосфат» ЖШС, «ҚазЦКУБ» ЖШС.[99]

«ҚазАзот» АҚ Қазақстандағы жалғыз өндіруші және көптеген ұлттық компаниялар мен ауыл шаруашылығы өндірушілері үшін аммоний селитрасы мен аммиактың негізгі жеткізушісі болып табылады.[100]

Шағырлы-Шомысты филиалының негізгі қызметі экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуішіне сәйкес келетін көмірсутектерді (табиғи газ) өндіру болып табылады.

«ҚазАзот» АҚ өнім өндіру үшін негізгі шикізат ретінде пайдаланады.

Кен орны нысандарын электр қуатымен жұмыс істеп тұрған газ поршенді электр станциялары (ГЭС) 4 бірлік қамтамасыз етеді. әрқайсысының қуаты 1 МВт.[101]

[98] https://investastana.kz/priority-sectors/industries/chemical-industry/
[99] https://alita.kz/articles/predpriyatiya_khimicheskoy_promyshlennosti_kazakhstana/
[100] https://eldala.kz/dannye/kompanii/470-kazazot

«ҚазАзот» АҚ-да минералды тыңайтқыштар шығаратын зауытта аммиак өндіру көлемі 20,4 %-ға төмендеді. 2021 - 2022 жылдарға арналған өнім көлемі 201 744 тонна болса, 2023 жылы өнім көлемі 167 621 тоннаны құрады.

Шағырлы-Шомышты қондырғысы бойынша мұнай және газ өндірудің орташа көлемі 2021 - 2022 жж. 578 152 тоннаны құрады, ал 2023 жылы 502 313 тоннаны құрап, көрсеткіш 15,1 %-ға төмендеді.

Сондай-ақ, Шағырлы-Шомықты қондырғысында жылу және электр энергиясын өндіру бірдей дерлік, яғни 14 %-дан астам қысқарды.

2021 – 2022 жылдарға арналған газ поршенді электр станциясында электр энергиясын өндіру көлемі. 234 975 МВт/сағ құрады, ал 2023 жылы – 201 228 МВт/сағ. 16,8 %-ға төмендеу байқалады *(105-сурет)*.

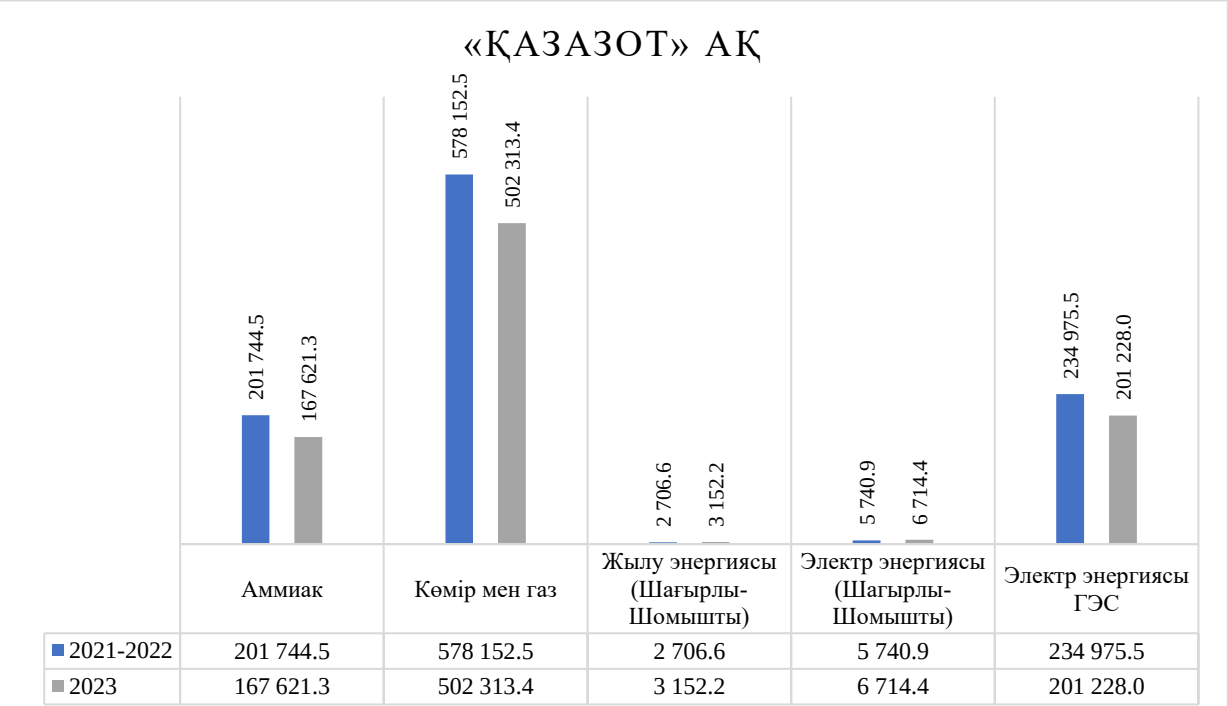

	Аммиак	Көмір мен газ	Жылу энергиясы (Шағырлы-Шомышты)	Электр энергиясы (Шағырлы-Шомышты)	Электр энергиясы ГЭС
2021-2022	201 744.5	578 152.5	2 706.6	5 740.9	234 975.5
2023	167 621.3	502 313.4	3 152.2	6 714.4	201 228.0

Сурет 105.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[101] https://www.kazazot.kz/page/show/24

«Кентавр» ЖШС – тағамдық этил спиртін шығаратын зауыт.[102]

Кәсіпорында этил спиртінің өндірісін арттыруда. 2023 жылы этил спиртін өндіру 13 462 тоннаны құрады, бұл талданған кезеңде 2021 - 2022 жылдардағы өндірістің орташа көлемінен 29,1 %-ға көп. *(106-сурет)*.

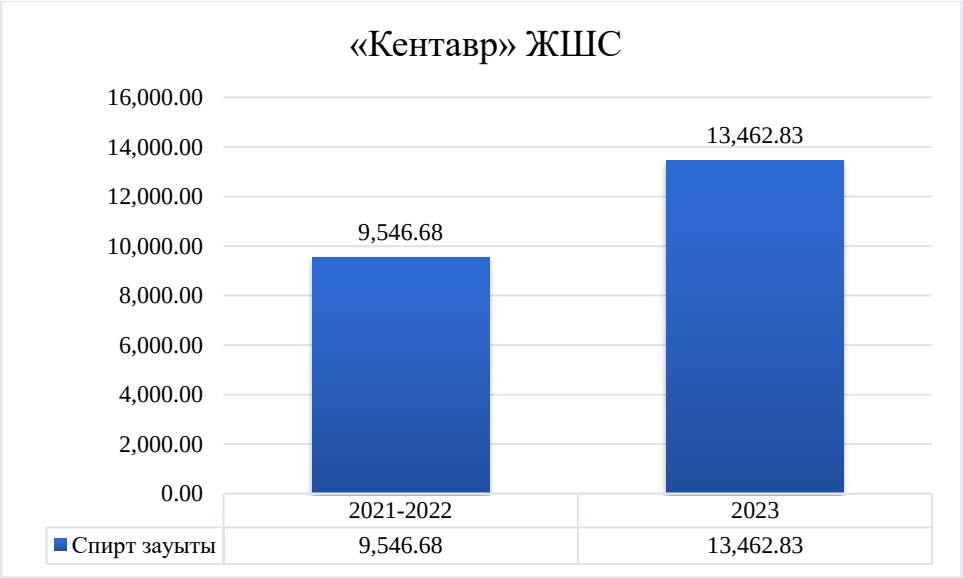

Сурет 106.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Жаңажамбыл фосфор зауыты» ЖШС (ЖЖФЗ) сары фосфор және құрамында фосфор бар өнімдерді өндіруге маманданған химиялық зауыт.

ЖЖФЗ кәсіпорнында әлемдік тәжірибеде алғаш рет агломерацияланған ұсақ фосфат шикізатынан сары фосфор алу технологиясы енгізілді. ЖЖФЗ зауыты баяу ылғалдандыратын TPPN өндірісін игерді. Сары фосфорды пешке жіберген кезде балқытылған өнімдер түзіледі, олардан түйіршіктелген шлак пен феррофосфор алынады.

ЖЖФЗ кәсіпорны өнімдерінің негізгі бөлігі ТМД елдерінің, Польшаның, Чехияның, Словакияның, Венгрияның, Румынияның, Германияның тұтынушыларына жіберіледі.

[102] **Этил спирті** жанғыш дәмі мен өзіне тән иісі бар жанғыш, түссіз сұйықтық, гигроскопиялық (өсімдіктер мен жануарлар ұлпаларының ауасынан суды қарқынды сіңіреді) . Алкоголь сумен, эфирмен , глицеринмен, бензинмен және басқа органикалық еріткіштермен кез келген пропорцияда араласады . Этил спирті және оның концентрлі ерітінділері тез тұтанғыш және күйе түзбей ақшыл көк жалынмен жанады.

Жаһандық сары фосфор нарығында ЖЖФЗ Bayer, Clariant және Akzo Nobel (Германия), сондай-ақ Alwernia (Польша) компанияларымен ынтымақтасады.

Натрий үшполифосфаты нарығында ЖЖФЗ Henkel өнеркәсіптік кәсіпорындарына, Procter & Gamble трансұлттық корпорациясына, ресейлік «Новомосковскбытхим» компаниясына, сондай-ақ Түркиядағы зауыттарға жетекші жеткізуші болып табылады. Сонымен қатар, ЖЖФЗ натрий триполифосфатын Ресейден, Украинадан, Беларусьтен, Молдовадан және Югославиядан синтетикалық жуғыш заттардың негізгі өндірушілеріне жеткізеді тағамдық химия өндірісі.[103]

Жаңажамбыл фосфор зауытында 2023 жылы тек жылу өндіру 2021 – 2022 жылдардағы өндірілген өнім көлемімен салыстырғанда 1,4 % -ға өскенін көрсетеді.

Өнімнің басқа түрлері бойынша 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 2023 жылы өндірістің төмендеуі байқалады. Осылайша, агломерат пен фосфор өндірісі 2023 жылы 22 %-дан астамға қысқарды. Бұл ретте натрий үшполифосфатының өндірісі 2023 жылы 121,4 %-ға, 21 709 тоннадан 9 805 тоннаға дейін төмендеді. *(107-сурет)*.

«Қазфосфат» ЖШС (НФЗ) үшін парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі іс-шаралар жоспарында (1-қосымша) көрсетілген 2014 - 2015 жылдарға арналған парниктік газдар шығарындыларын азайту бағдарламасына сәйкес филиал «Пеш газдарын кәдеге жарату жүйесі» жобасын іске асырды. агломерат өндірісіндегі № 5, № 6 пештері. Жобаны жүзеге асыруға жұмсалған қаржы 300 миллион теңгеден астам қаржыны құрады. СУПГ жобасын жүзеге асыруға байланысты 2023 жылы табиғи газ үнемделген – 3 623 926,14 $м^3$ немесе 2 765,056 тонна.

[103] https://eldala.kz/dannye/kompanii/4649-novodzhambulskiy-fosfornyy-zavod

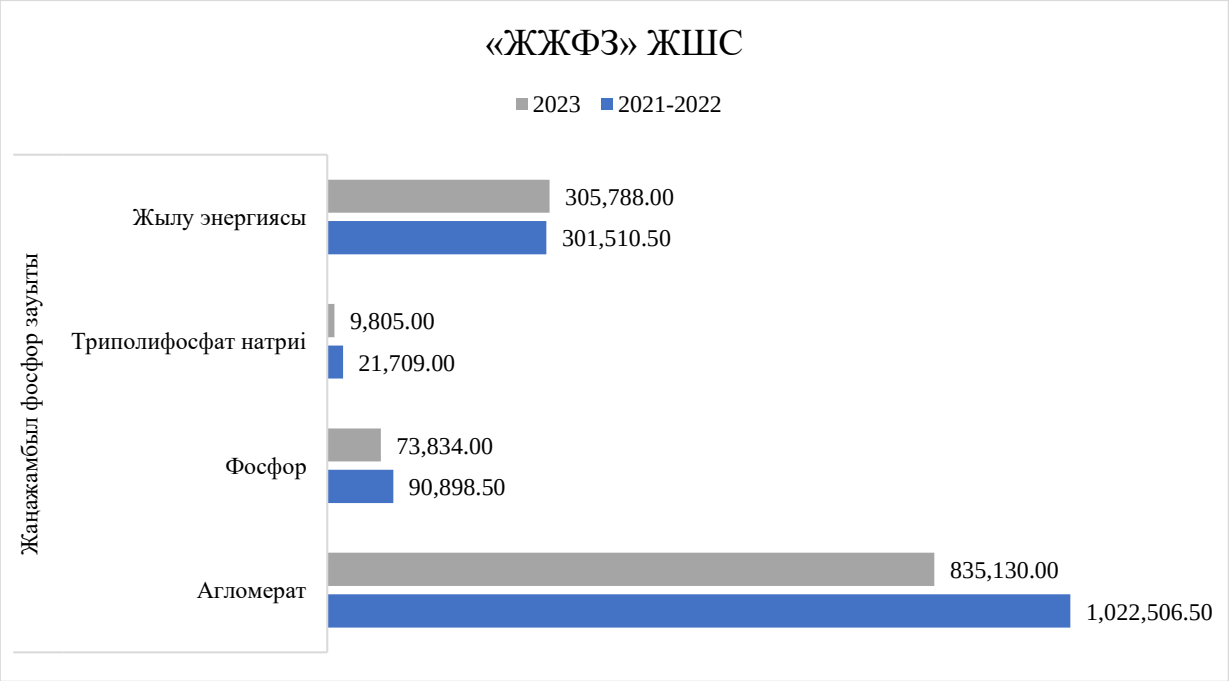

Сурет 107.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Қазфосфат» ЖШС ТМД және Еуропадағы құрамында фосфоры бар тыңайтқыштар мен жемдік фосфаттарды өндіретін ірі компаниялардың бірі болып табылады.

Компанияның қызметі Қазақстанның химия саласының кәсіпорындарын дамыту бойынша басым міндеттерді шешуге, әлемдік нарықтарға жоғары сапалы бәсекеге қабілетті өніммен шығуға, Қазақстан Республикасының жоғары технологиялық тауарларды жеткізуші ретіндегі имиджін қалыптастыруға бағытталған. шикізатты өңдеудің жоғары деңгейінің нәтижесі болып табылады.[104]

«Қазфосфат» ЖШС -де талданған кезеңде химия өнімдерінің өндірісі: 2023 жылы күкірт қышқылы өндірісі 31,58 %-ға өсті, аммофос өндірісі де 28,32 %-ға өсті, жемдік үшкальций фосфатының өндірісі 19,05 %-ға төмендеді, өндіріс. жылу энергиясы 31,74 % -ға төмендеді *(108-сурет)*.

Тараз филиалында «Минералды тыңайтқыштар» ЖШС өндірістік қуаттылығын 220 мың тонна P2O5 (аммофос 978 мың тонна/жылына дейін)

[104] https://www.kpp.kz/ru/about

ұлғайта отырып, минералды тыңайтқыштар өндірісін техникалық қайта жарақтандыру жүргізілді.). Шығыс. 0011. Аммофос өндірісі және ЭФК-2 бөлімі, сондай-ақ МАП өндіруге арналған жаңа қондырғылар іске қосылды (аммофос-2 ст № 0219) 2023 жылға арналған көміртегі квотасының ұлттық жоспарына сәйкес: 1. 2023 жылғы есепті жылы аммофос өндірісінің көлемі 88,1 %-ға және сульфоаммофос өндірісінің көлемінің 2023 жылғы есепті жылы 100,0 %-ға артуы 2. 2023 жылғы есепті жылы ТКП өндірісінің көлемінің - 2,9 %-ға төмендеді 3. 2023 жылғы есепті жылы күкірт қышқылын өндіру көлемінің 92,6 %-ға ұлғайды 4. 2022 жылғы есепті жылы жылу энергиясын өндіру көлемінің - 28,7 %-ға төмендеді.

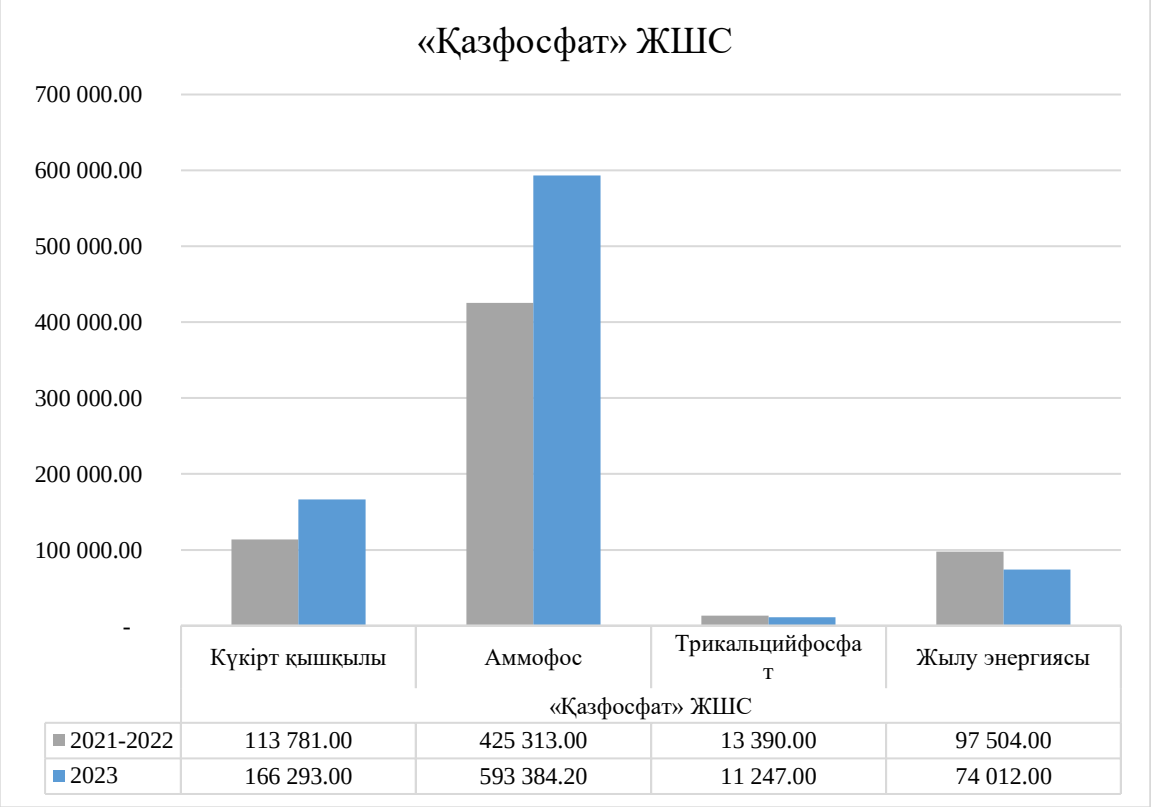

Сурет 108.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ (АЗҚЗ) Қазақстан Республикасы, Ақтөбе қаласындағы өнеркәсіптік кәсіпорын. Монохромат, натрий бихроматы, хромангидрид, хром илеу агенттері және т.б. шығарады.

Шикізат – хром кені. Хром қосылыстары авиация, мұнай, мұнай, фармацевтика, бояу және лак, тоқыма және былғары және басқа салаларда қолданылады. Өнімдер әлемнің көптеген елдеріне (АҚШ, Бельгия, Жапония, Франция, Германия және т.б.) экспортталады.[105]

«Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ-да өндірістің төмендеуі байқалады, мұнда барлық көрсеткіштер 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 2023 жылы төмендегенін көрсетеді. (*109-сурет)*.

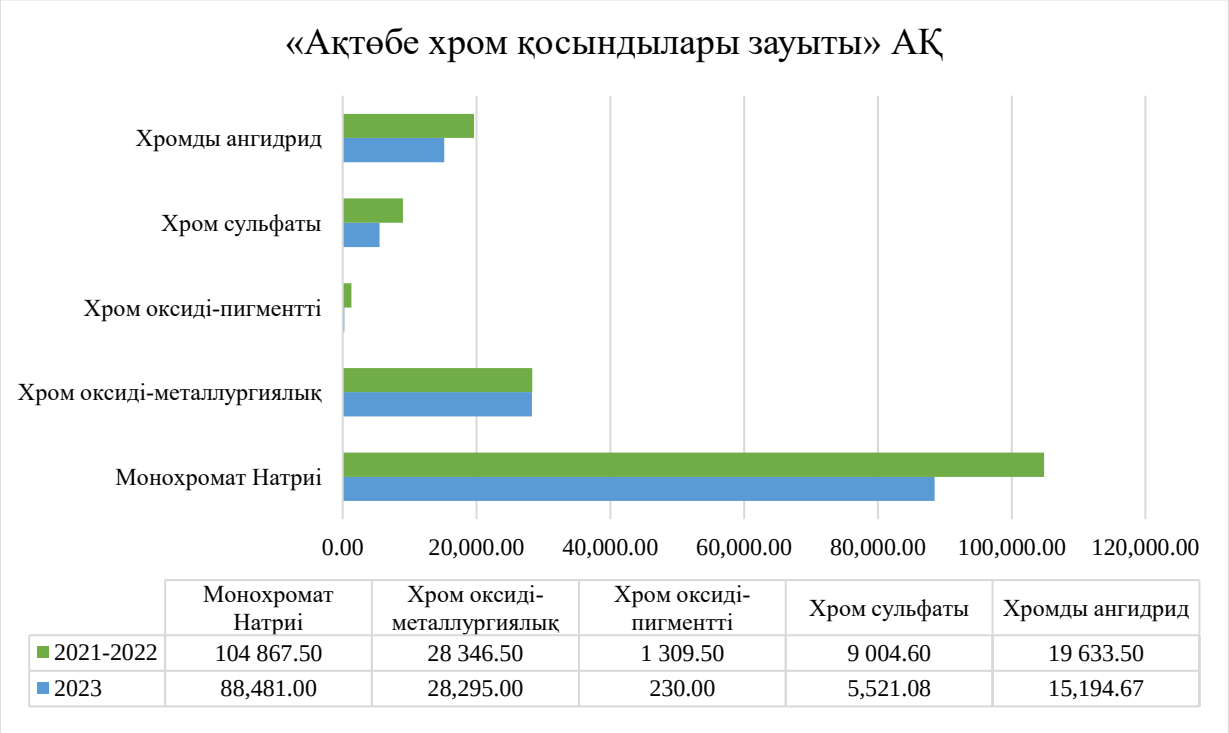

	Монохромат Натриі	Хром оксиді-металлургиялық	Хром оксиді-пигментті	Хром сульфаты	Хромды ангидрид
2021-2022	104 867.50	28 346.50	1 309.50	9 004.60	19 633.50
2023	88,481.00	28,295.00	230.00	5,521.08	15,194.67

Сурет 109.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Өндіріс көлемінің ең үлкен төмендеуі хромның табиғи қосылыстары бойынша байқалады: хром-пигментті оксид өндірісінде 2021 – 2022

105 https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B4_%D1%85%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D1%8B%D1%85_%D1%81%D0%BE%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B9

жылдары өнім өндіру көлемі 1 309 тоннаны, ал 2023 жылы – 230 тоннаны құрады. Пайыздық қатынаста көрсеткіш 469,3 %-ға төмендеді.

Хром сульфатын өндіру бойынша өндірілген өнім саны 69,1 %-ға азайды. Хром-металлургия оксиді бойынша 2023 жылы өндірістің төмендеуі 0,2 % -. құрады. Сондай – ақ, 2021 - 2022 жылдардағы натрий монохроматы мен хром ангидридін 2023 жылмен салыстыра отырып, өнім өндіру көлемі тиісінше 18,5 % және 29,2 %-ға төмендеді.

Төмендегі кестеде химия өнеркәсібіндегі өнім өндірісінің факторларын талдай отырып, химия өнеркәсібі жалпы алғанда өнім өндірісінің төмендеуін көрсетеді деген қорытынды жасауға болады.

12-кесте. Химия өнеркәсібі өндірісінің мәліметтері

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
1	**«ҚазАзот» АҚ**	Минералды тыңайтқыштар шығаратын зауыт	Аммиак	201 744,5	167 621,3	-34 123,24	-20.4
		Шағырлы-Шомышты	Мұнай және газ (өндіріс)	578 152.5	502 313,4	-75 839,12	-15.1
			Жылу энергиясы	2 706,6	3 152,2	445,58	14.1
			Электр	5 740,9	6 714,4	973,48	14.5
		Газ поршенді электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	234 975,5	201 228	-33 747,5	-16.8
2	**«ЖЖФЗ» ЖШС**	Жаңажамбыл фосфор	Агломерат	1 022 506,5	835 130	-187 376,5	-22.4

		зауыты	Фосфор	90 898,5	73 834	-17 064,5	-23.1
			Натрий триполифосфаты	21 709	9 805	-11 904	-121.4
			Жылу энергиясы (басқалар)	301 510,5	305 788	4 277,5	1.4
3	**«Қазфосфат» ЖШС**	Минералды тыңайтқыштар	Күкірт қышқылы	113 781	166 293	52 512	31.58
			Аммофос	425 313	593 384,2	168 071,2	28.32
			Үшкальций фосфатымен қоректендіріңіз	13 390	11 247	-2 143	-19.05
			Жылу энергиясы (басқалар)	97 504	74 012	-23 492	-31,74
4	**«Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ**	Ақтөбе хром қосындылары зауыты	Натрий монохроматы	104 867,5	88 481	-16 386,5	-18.5
			Хром оксиді – металлургиялық	28 346,5	28 295	-51.5	-0,2
			Хром оксиді - пигмент	1309,5	230	-1079,5	-469,3
			Хром сульфаты	9 004,6	5,521,08	-3 483,52	-63.1
			Хром ангидриді	19 633,5	15,194,67	-4 438,83	-29.2
5	**«Кентавр» ЖШС**	Спирт өндіретін зауыт	Этанол	9 546,68	13 462,83	3 916,15	29.1
Барлығы				3 282 640,78	3 101 706,98	-180 933,80	-5,83

Химия өнеркәсібі кәсіпорындары өндіретін өнімдердің барлық дерлік түрлерінде өндірістің құлдырауы байқалады. Ең үлкен құлдырау «Ақтөбе хром қосылыстары зауыты» АҚ-да байқалады. Өндірістің өсуі тек «Кентавр» ЖШС-де байқалады, онда спирт өндірісі өсті.

2023 жылы және 2021 - 2022 жылдары химия өнеркәсібі кәсіпорындары өндіретін өнім бойынша сандардағы талдау төмендегі кестеде келтірілген (*13-кесте).*

13-кесте. Химия өнеркәсібінде өндірілген өнімнің жалпы саны

Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Көрсеткіштер %
Аммиак	201 744,5	167 621,26	-20.36
Мұнай және газ (өндіріс)	578 152,49	502 313,37	-15.1
Жылу энергиясы (басқалар)	401 721,11	382 952,19	-4.9
Электр энергиясы (басқалар)	240 716,4	207 942,38	-15.76
Агломерат	1 022 506,5	835 130	-22.44
Фосфор	90 898,5	73 834	-23.11
Натрий триполифосфаты	21 709	9 805	-121,41
Күкірт қышқылы	113 781	166 293	31.58
Аммофос	425 313	593 384,2	28.32
Үшкальций фосфатымен қоректендіріңіз	13 390	11 247	-19.05
Натрий монохроматы	104 867,5	88 481	-18.52
Хром оксиді – металлургиялық	28 346,5	28 295	-0,18
Хром оксиді - пигмент	1309,5	230	-469,35
Хром сульфаты	9 004,6	5,521,08	-63.09
Хромды ангедрид	19 633,5	15,194,67	-29.21
Этил спирті	9 546,68	13 462,83	29.09

8. Көміртегі квотасының бірліктерін алу мақсатында 2023 жылы өңдеуші өнеркәсіптің квоталанатын қондырғыларының өнімін талдау

Қазақстанда, ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің мәліметі бойынша, цементті жалпы қуаттылығы жылына шамамен 16,5 млн тонна болатын 15 кәсіпорын шығарады. Отандық өнімнің басым бөлігі шетелдік инвесторларға тиесілі.

2020 жылы Алматы облысында жаңа цемент зауыты іске қосылды – қуаттылығы 1,2 млн тонна болатын Қазақстан-Сингапур бірлескен «АлаЦем» кәсіпорны.

Қазақстан Республикасындағы жұмыс істеп тұрған цемент зауыттарының үштен екісі соңғы 10-15 жылда ашылған жаңа өндіріс орындары болып табылады. Республикада кеңестік кезеңнен бері жұмыс істеп келе жатқан өнеркәсіптер, біріншіден, «дымқыл» өндірістің ескірген және экологиялық таза әдісін қолданды және қымбат жаңғыртуды қажет етті, екіншіден, шығыста (Өскемен), орталықта (Қарағанды) орналасқан. және еліміздің оңтүстігінде (Шымкент). Соның салдарынан солтүстік және батыс өңірлер өздерінің құрылыс жобаларына цементті көрші елдерден әкеліп, құрылыс материалдарының құнын қымбаттатқан.

Маңғыстау облысындағы Шетпе кентінің маңында қуаттылығы жылына 0,8 млн тонна болатын CaspiCement зауытын шетелдік инвесторлар – неміс холдингі Heidelberg салды. Цемент.

Гейдельберг Цемент – 150 жылдық тарихы бар ірі әлемдік цемент өндіруші (компания 1874 жылы құрылған).

Холдингтің меншігінде Шығыс Қазақстан облысы мен Шымкенттегі қазақстандық өндіріс орындары да бар. Бұқтырма цемент кәсіпорны (1964 жылы құрылған, қуаттылығы 1,3 млн тонна/жыл) Өскеменнен оңтүстікке қарай 100 км жерде және оның құрылымындағы «Шығыс цемент» кәсіпорны. 2016 жылы Гейдельберг тобына қосылды Цемент

Шымкентцементке кірді (1958 жылы зауыт 2016 жылы жаңғыртылды, қуаттылығы жылына 1 млн тонна).

Тағы бір шетелдік холдинг – «Малайзия даласы». Еліміздің орталығындағы екі зауыт – Орталық Азия Цемент және Қарағанды облысындағы Карцемент (жалпы қуаттылығы 2 млн тонна) зауытына иелік ететін Цемент Ltd.

Ішкі цемент нарығының тағы бір шетелдік қатысушысы 2019 жылдың қазан айында еліміздің оңтүстік-батысында, Қызылорда облысының Шиелі ауданында Гежуба зауыты іске қосылған кезде пайда болды. Шиелі Цемент жобалық қуаттылығы жылына 1 млн. Негізгі инвестор Қытайдың ең ірі құрылыс компанияларының бірі China Gezhouba Group Cement болды.

«Жамбыл цемент өндіру» компаниясының акционерлері (қуаты 1,3 млн тонна, 2010 жылы құрылған) француздық Vicat корпорациясы және Халықаралық қаржы корпорациясы (10%, Дүниежүзілік банк тобының мүшесі). Руднен цемент зауытының (2018 жылы негізі қаланған, қуаттылығы 0,5 млн тонна) негізгі акционері Taborwood Holdings Limited ағылшын компаниясы болып табылады.

Осылайша, отандық цемент өндіру қуатының кем дегенде 55 % қазір шетелдік инвесторлардың бақылауында.

Бес кәсіпорын (жалпы қуаттылықтың 45%) қазақстандық компанияларға тиесілі:

1. Түркістан облысындағы SAS- Tobe Technologies (1953 жылы құрылған, қуаттылығы 0,5 млн тонна).
2. «Жамбыл Недра» шағын өндірісі (2017 жылы құрылған, қуаттылығы 0,3 млн тонна).
3. Ақмола облысындағы «Көкше-цемент» ҚБ (2017 жылы құрылған, қуаттылығы 2,0 млн тонна).
4. «Семей цемент зауыты» ӨК (1958 жылы құрылған, қуаттылығы 1,2 млн тонна).

5. Стандартты цемент (2006 жылы құрылған, қуаттылығы 2,0 млн тонна).[106]

«Стандарт Цемент» ЖШС – Қазақстандағы цементті «құрғақ әдіс» деп аталатын әдіспен өндіретін жалғыз кәсіпорын. Әлемде осыған ұқсас өндіріс орындары жиырмадан аспайды. Цемент өнеркәсібінің Тянь Цзинь ғылыми-зерттеу институтының ғалымдары әзірлеген заманауи технологияларды пайдалану бізге дәстүрлі технологияны пайдаланатын зауыттарға қарағанда бірқатар маңызды артықшылықтар береді. Қоршаған ортаға зиян келтірмеу үшін зауыттың барлық аумағында шаң жинағыштар орнатылған.[107]

Орташа клинкер өндіру 2021 – 2022 жж Стандартты цемент зауыты 1 557 524 тоннаны құрап, 2023 жылы 0,81 %-ға төмендеп, 1 545 000 тоннаны құрады. *(110-сурет)*.

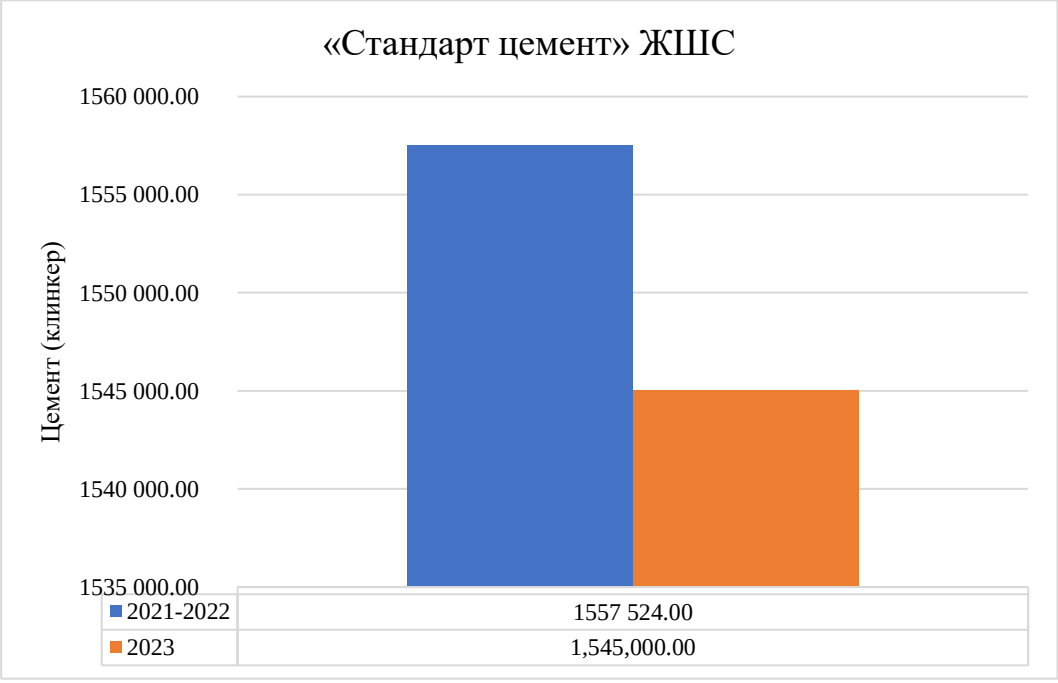

Сурет 110.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[106] https://kz.kursiv.media/2020-11-05/kto-kontroliruet-cementnyy-biznes-v-kazakhstane/
[107] https://standard-cement.com/ru/istoriya

«Семей цемент зауыты» ЖШС зауытында ылғалды әдіспен жұмыс істейтін клинкерді жағуға арналған 4 айналмалы пеш бар. Соңғы жылдары зауыт негізгі технологиялық жабдықтарын қайта жарақтандыру үшін терең жаңғыртудан өтті. Қоршаған ортаны қорғау бойынша бірқатар іс-шаралар жүзеге асырылды – электр сүзгілерін күрделі жөндеу, айналмалы пештерде газ талдау кешенін енгізу.[108]

2023 жылы клинкер өндірісі аздап өсті 0,96 %, 813 459 тоннадан 821 318 тоннаға дейін. Жылу энергиясын өндіру де 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда 28 357 Гкал-дан 29 668 Гкал-ға дейін 4,42 %-ға өсті. *(111-сурет).*

2023 жылы өнімділігі 150 т/сағ цемент ұнтақтау технологиялық желісін орнату бойынша құрылыс жұмыстары жүргізілді.

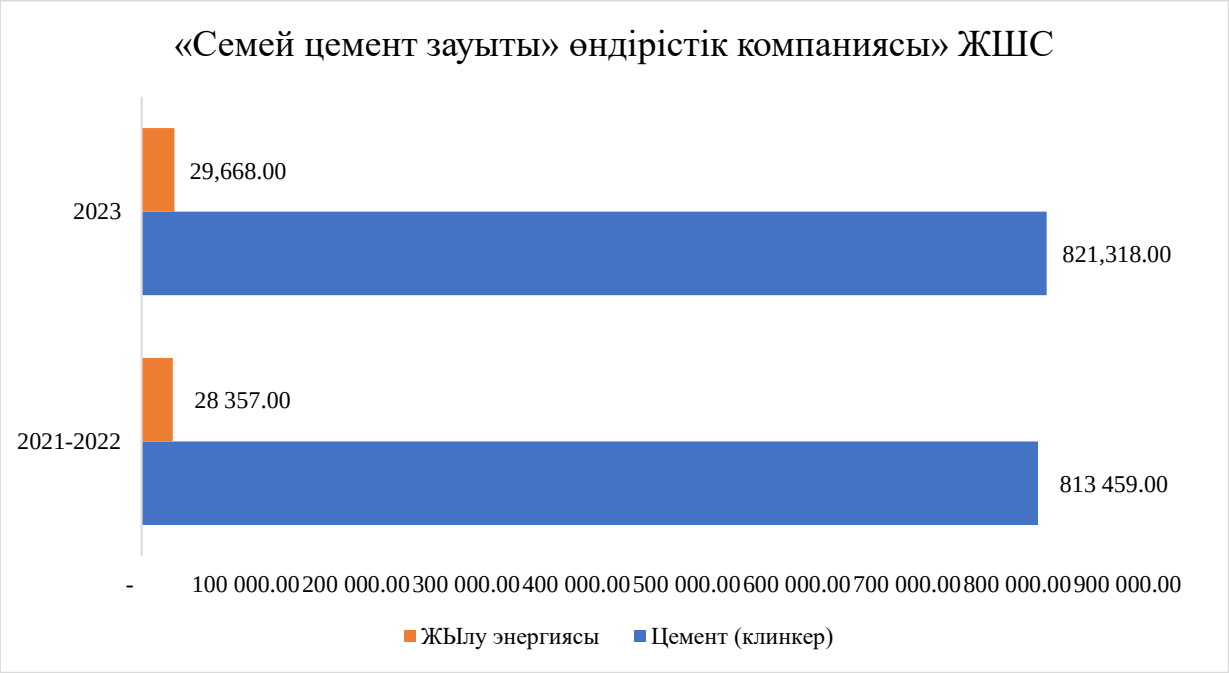

Сурет 111.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС – Қазақстан Республикасының цемент өнеркәсібіндегі жетекші кәсіпорын. «Бұқтырма

[108] https://semeycement.com/

цемент компаниясы» ЖШС Қазақстандағы құрылысшыларға өскемендік цемент ретінде таныс және еліміздегі ең жоғары сапалы цементтің беделіне ие.

2005 жылы Гейдельберг Материалдар Бұқтырма зауытын жаңартып, еуропалық өндіріс стандарттарын енгізді.

Гейдельберг Қоршаған ортаны қорғау бағдарламалары аясында жұмыс істейтін материалдар «Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС-нің барлық цемент зауыттарында, цемент силостарында және айналмалы пештерінде өнеркәсіптік фильтрация саласындағы жетекші халықаралық компаниялардың қап сүзгілері орнатылды. Қап сүзгілерін орнату атмосфераға зиянды шығарындыларды айтарлықтай азайтты.[109]

2023 жылы клинкер өндіру 689 546 тоннаны құрады. Өндірілген өнім көлемі 2021–2022 жылдармен салыстырғанда 32,4 %-ға (-223 076 тонна) азайды (*112-сурет*).

«Бұқтырма цемент» серіктестігінің цемент зауытында 2021 - 2023 жылдар аралығында әктас өндірілмеген.

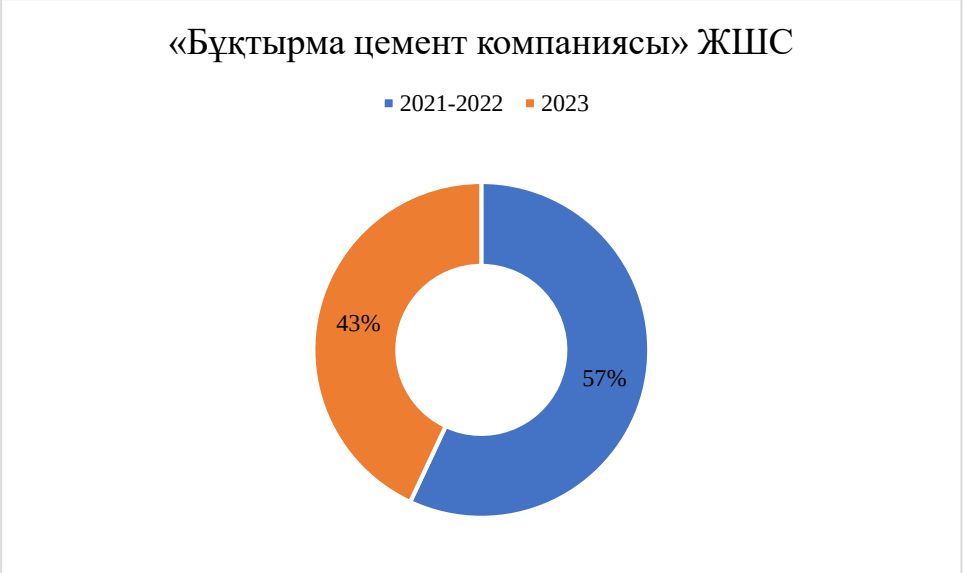

Сурет 112.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

[109] https://www.cem.kz/ru/catalog/zavody/1-too-buhtarminskaya-tsementnaya-kompaniya

«Шымкентцемент» АҚ Шымкент қаласында орналасқан.

2014 жылдың қыркүйек айында зауытта жаңа құрғақ желінің құрылысы жүргізілді. 2017 жылдың желтоқсан айында «Шымкентцемент» зауытында жаңа құрғақ цемент өндіру желісінің құрылысы аяқталды, ол қоршаған ортаны қорғаудың, қауіпсіздік пен тиімділіктің заманауи көрсеткіштерімен ерекшеленеді.[110]

Клинкер өндіру көлемі бойынша 2021 – 2022 жж. орташа мәні 1 027 625 тоннаны құрады, бірақ 2023 жылы клинкер өндірісінің көлемі 836 869 тоннаны құрап, өндірістің 22,8 %-ға төмендегенін атап өткен жөн, атап айтқанда -190 756 тонна *(113-сурет).*

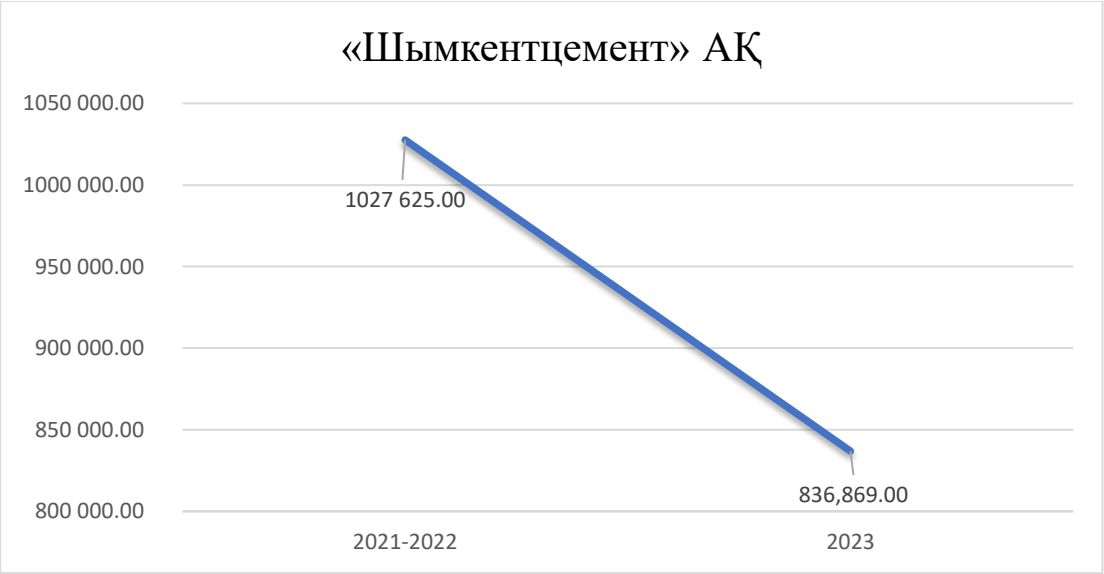

Сурет 113.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Жамбыл Цемент Өндірістік Компаниясы» ЖШС құрғақ өндіріс технологиясы бар Қазақстандағы жұмыс істеп тұрған ірі зауыттардың бірі болып табылады. Зауыт ең жақсы экологиялық тәжірибелерді енгізді және кеңінен қолданады және ең жоғары стандарттарға сәйкес келеді. Бүгінгі

[110] https://www.cem.kz/ru/catalog/zavody/2-too-shymkenttsement

таңда Жамбыл цемент зауытының шығарындылары мен энергия тұтынуы Қазақстандағы ең жақсы көрсеткіш болып табылады.[111]

Цемент және клинкер өндіру желісінде талдау клинкер өндірісінің 2023 жылы 2021 – 2022 жылдармен салыстырғанда 5,5 %-ға төмендегенін көрсетеді. 2021 – 2022 жылдар аралығындағы орташа цемент өндірісі 1 125 500 тоннаны, ал 2023 жылы 1 067 087 тоннаны құрады *(114-сурет)*.

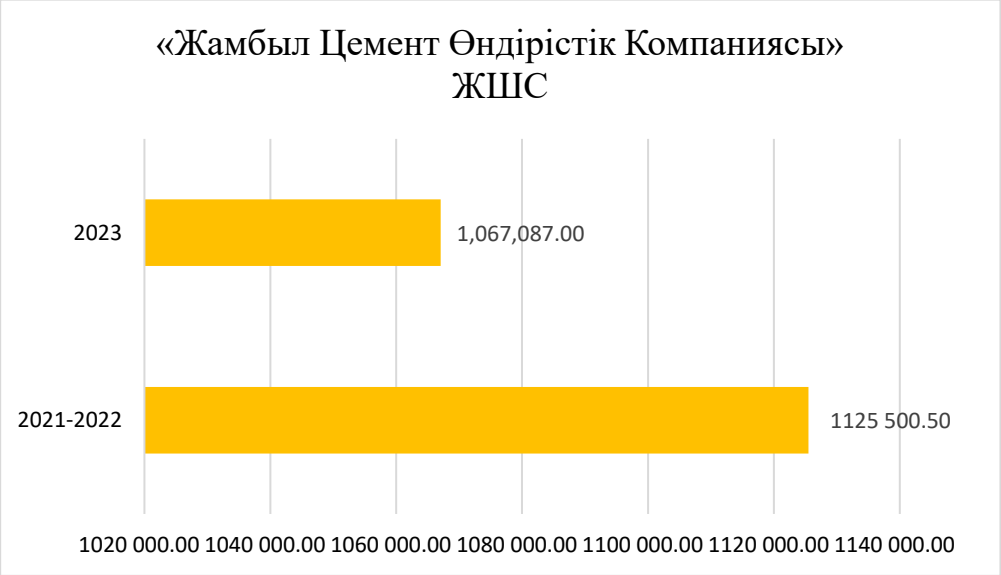

Сурет 114.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«САС - «Төбе» ЖШС Technologies (SAS-Tobe Technologies) – Қазақстандағы алғашқы цемент шығаратын зауыт. 1967 жылдың қазан айында қуаттылығы жылына 130 мың тонна екі шахталы пештен тұратын құрылыс әктастарын шығаратын цех іске қосылды.

1969 жылы 1 қазанда өндірісті ақ және түсті цемент өндірісіне көшірумен зауыт қайта құруға тоқтатылды. Састобин цемент зауыты Қазақстандағы цемент өнеркәсібінің тұңғышы бола отырып, Қазақстан Республикасында ақ және түсті цемент шығаратын бірінші және жалғыз зауыт болды.

[111] https://www.jambylcement.kz/

Әрлеу жұмыстарына қажетті әртүрлі құрылыс материалдарының өндірісінің артуына байланысты ақ және түсті цементтерге қажеттілік күрт төмендеп, тұрғын үй құрылысында сұр цементке сұраныс артқандықтан, Састобин цемент зауыты сұр цемент өндіруге көшті. 2006 жылдың ортасынан бастап.[112]

Састөбе цемент зауыты 2023 жылы клинкер өндірісі 6,9 %-ға, 123,845 тоннадан 115,900 тоннаға дейін төмендеді, ал әк өндірісі 4,4 %-ға, 2023 жылы 69,813 тоннадан 73,006 тоннаға дейін өсті *(115-сурет).*

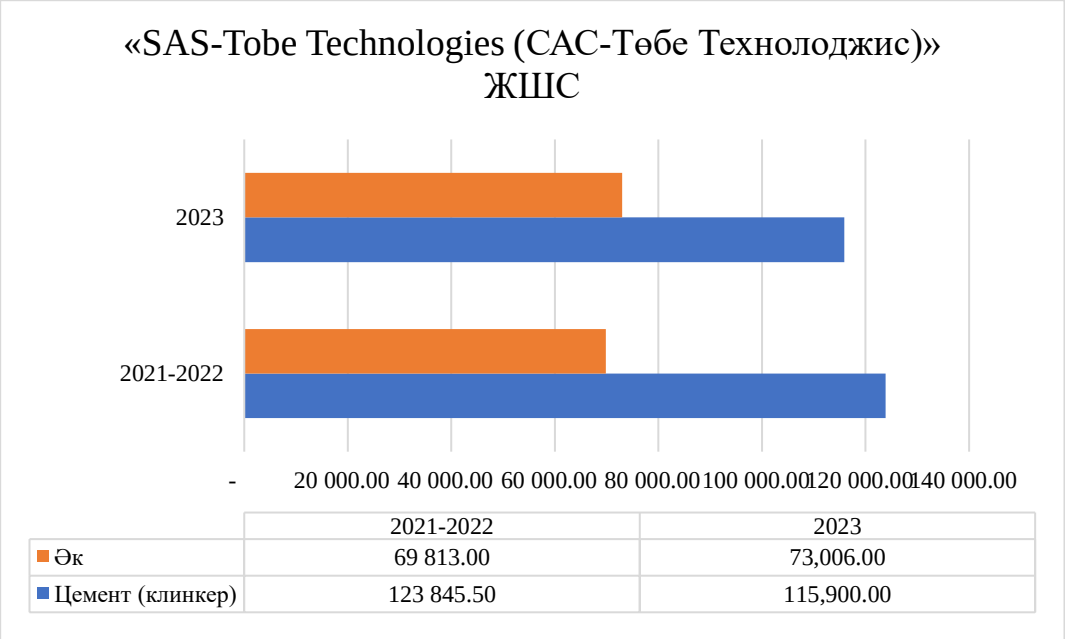

Сурет 115.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Гежуба Шиелі Цемент Компаниясы» ЖШС цемент өндірісіне шикізат ретінде жергілікті жерде өндірілген өнімді пайдаланады. Негізгі шикізат көзі - зауыттан 40 шақырым жердегі өзіміздің кен орнында өндірілетін әктас, бұл өндірісті шикізатпен үздіксіз қамтамасыз етуге көмектеседі.[113]

[112] https://sastobe.kz/about
[113] https://cggc.business.site/posts/3538368767995534545?hl=ru

Атмосфераға зиянды шығарындыларды жібермеу үшін компания тиімділігі 99% болатын сүзгілерді пайдаланады. Коллектордан жиналған шаң өндіріске қайтарылады, нәтижесінде шығарындылар азаяды.[114]

2023 жылы «Гежуба Шиелі Цемент компаниясы» ЖШС клинкер өндірісі 2021 - 2022 жылдармен салыстырғанда 1,5 %-ға өсті. 2021 – 2022 жылдар аралығындағы орташа цемент өндірісі 846 988 тоннаны, ал 2023 жылы 859 950 тоннаны құрады. *(116-сурет)*.

2021-2023 жылдар аралығында. жылу энергиясы өндірілмеді.

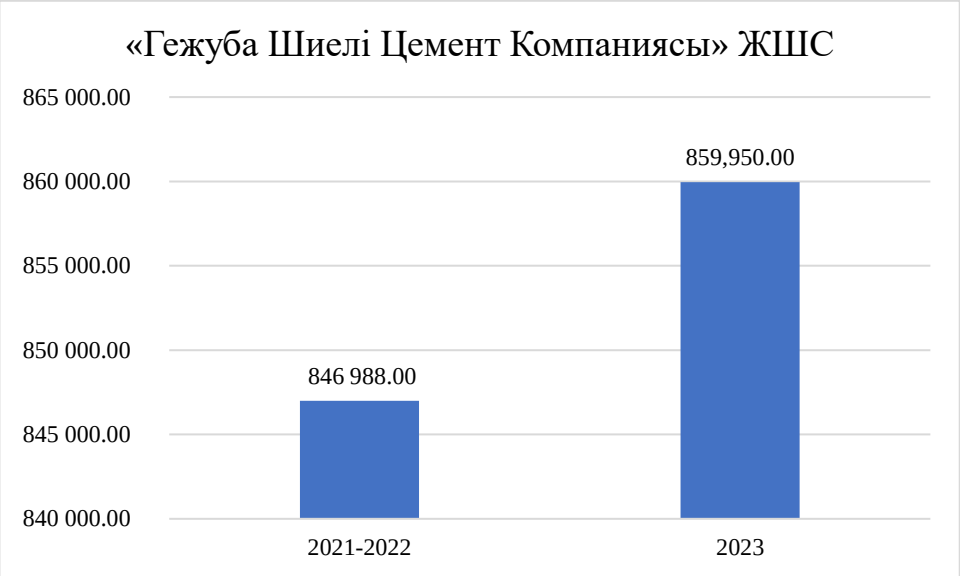

Сурет 116.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«КаспийЦемент» ЖШС – Маңғыстау облысында, Ақтау қаласына жақын, Шетпе ауылында орналасқан жаңа цемент зауыты.

Цемент құрғақ әдіспен, ең озық және қоршаған ортаға ең аз әсер ететін «таза» технология бойынша өндіріледі. Кәсіпорын толығымен автоматтандырылған, ең заманауи жабдықтар орнатылған, бұл оның «экологиялық» құрамдас бөлігімен бірге басты артықшылықтарының бірі болып табылады.

[114] https://syrtabigaty.kz/ekonovosti/news_post/informaciya-o-rezultatah-ekologicheskoj-deyatelnosti-too-kompaniya-gezhuba-shieli-cement

«КаспийЦемент» ЖШС клинкер өндірісінде құрғақ борды пайдаланады.[115]

Зауыттағы клинкер өндірісі 2023 жылы 746 694 тоннаны құрайды, 2021 – 2022 жылдар аралығындағы орташа мән 775 177 тоннаны құрады. Осылайша, клинкер өндірісі 2023 жылы 3,8 %-ға төмендеді. *(117-сурет).*

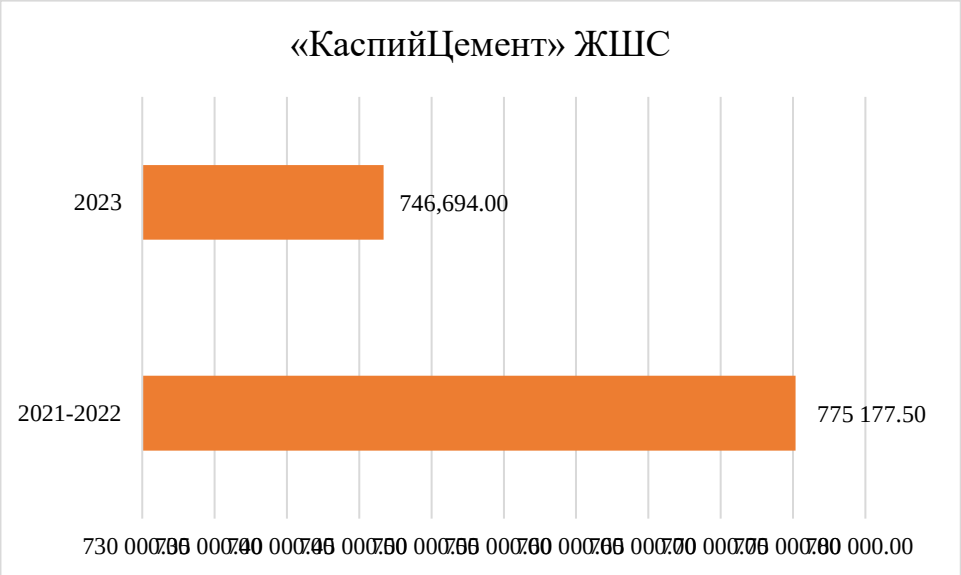

Сурет 117.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Кнауф Гипс Қапшағай» ЖШС. ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгс-гезельшафт мбХ қатысатын кәсіпорын құрылыс материалдарын шығарумен айналысады. Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын 2023 жылы гипсокартон өндірісін 0,5 %-ға, атап айтқанда 1 221 тоннаға қысқартты *(118-сурет).*

[115] https://www.cem.kz/ru/catalog/zavody/3-too-kaspiytsement

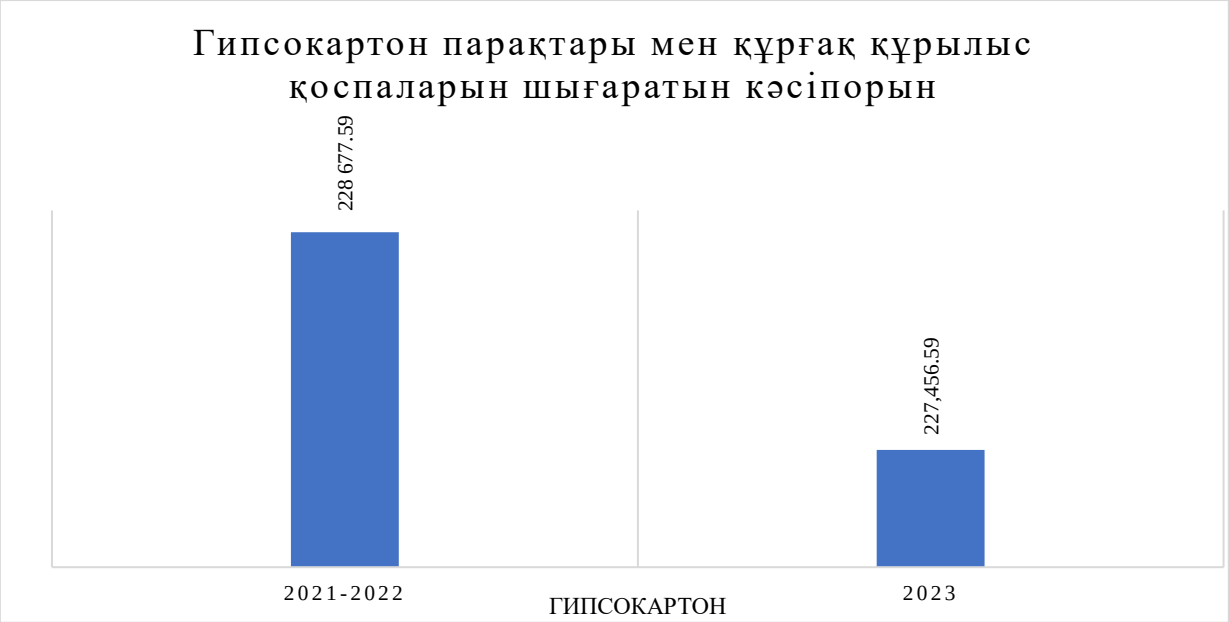

Сурет 118.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Стройдеталь» ЖШС – жарты ғасырлық даму тарихы бар серпінді дамып келе жатқан көпсалалы кәсіпорын, Батыс Қазақстанның құрылыс кешеніндегі ірі компаниялардың бірі.

Ол құрылыстың барлық түрлеріне арналған темірбетон бұйымдарының кең желісін шығарады, дайын бетондар, вибро-прессталған қабырғалық тастар мен абаттандыру элементтері, керамзит қиыршық тас, құрылыс және флюсациялық әк, ағаш және ПВХ ағаш бұйымдары және құрылыс жұмыстарымен айналысады. тұрғын үй мен әлеуметтік-мәдени нысандарды сату.[116]

«Стройдеталь» ЖШС-де керамзит тас және әктас шығаратын 4 цехта өнімнің екі түрінің құлдырауы байқалады. Әк өндірісі 2021 – 2022 жылдардағы орташа көрсеткішпен салыстырғанда 2023 жылы 71,2 %-ға (22 166 тонна) төмендеді. (37 953 тонна), керамзит өндірісі 2021 - 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнімен салыстырғанда 2023 жылы 2 677,5 тонна айырмашылықпен 9,1 %-ға төмендеді *(119-сурет).*

[116] http://stroydetal.kz/

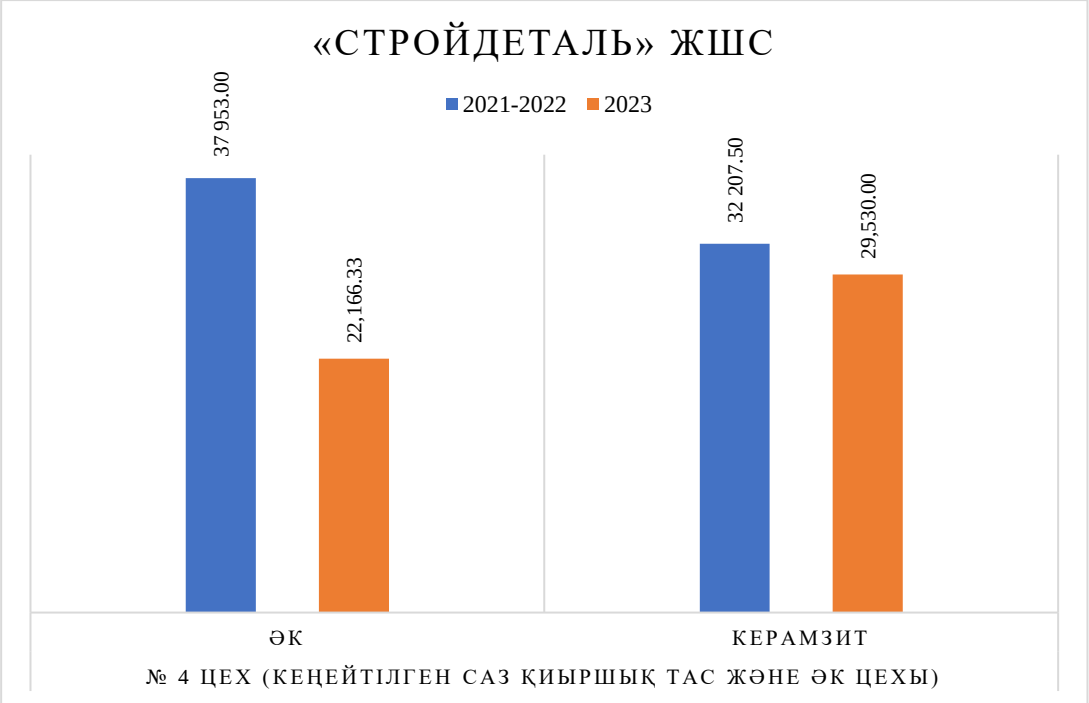

Сурет 119.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Силикат» ЖШС Қазақстан Республикасындағы құм-әк кірпіш шығаратын кәсіпорындар арасында флагман болып табылады.

Кәсіпорынның жылдық қуаттылығы – 60 млн дана құм-әк кірпіш. «Силикат» ЖШС өнімдері неміс өндірушілерінің соңғы буынының ең жаңа жабдықтарын пайдалана отырып шығарылады. Бұл кірпіштің идеалды геометриясына сәйкес келуге мүмкіндік береді.[117]

«Силикат» ЖШС-де 2023 жылы жылу энергиясын өндіру көлемінің өсуі байқалады және 54 000 Гкал құрайды, 2021 – 2022 жылдары жылу энергиясын өндіру жүргізілген жоқ.

Өнімнің қалған екі түрі бойынша құлдырау байқалады: әк өндірісі 7,5 %-ға (-2 829,37 тонна), ал силикат кірпіш өндірісі 2023 жылы 2,4 %-ға (-7 802,63 тонна) төмендеді. *(120-сурет).*

[117] https:// silikatsemey . kz / o - nas /

Сурет 120.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Карцемент» АҚ. 5-жолда 7,86 %-ға төмендеу байқалды, цемент көлемі 838 942 тоннадан 777 772 тоннаға дейін төмендеді. 6-жолда цемент өндірісі 2023 жылы 538 896 тоннадан 661 113 тоннаға дейін 18,49 %-ға өсті *(121-сурет)*.

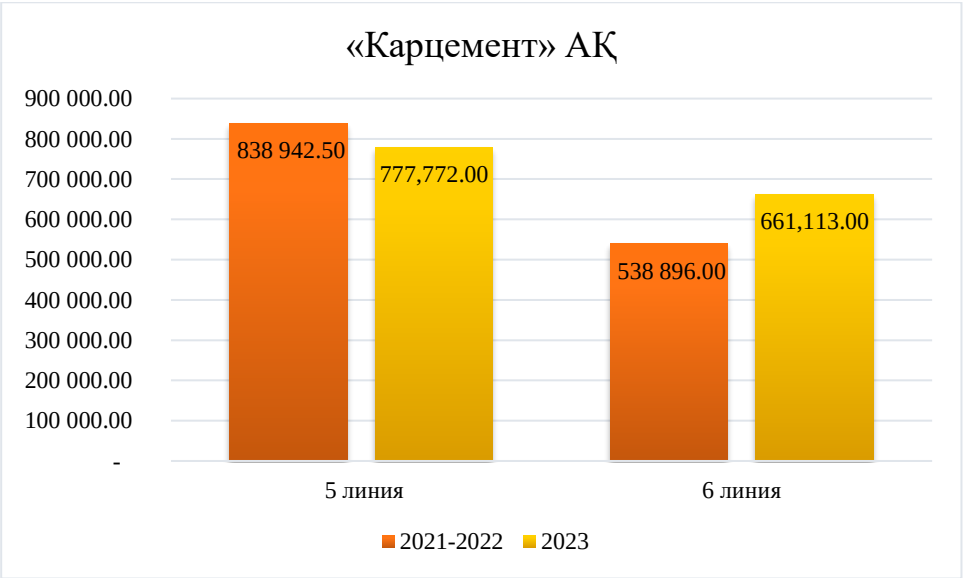

Сурет 121.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

«Көкше-Цемент» ЖШС Қазақстан Республикасының Ақмола облысы, Заозерное ауылында салынған құрғақ әдіспен цемент өндіретін зауыт. Цемент зауыты 2023 жылы 281 670 тонна цемент өндірді, бұл 2021 – 2022 жылдардағы өнім көлемінің орташа мәнінен 83,4 %-ға аз. (516 591). Сондай-ақ жылу энергиясының көлемі 64,86 %-ға азаюда. 2023 жылы электр энергиясының көлемі 2,56 МВт сағ құрады, ал 2021 – 2022 жылдардағы өндіріс көлемінің орташа мәні 0 *(122-сурет)*.

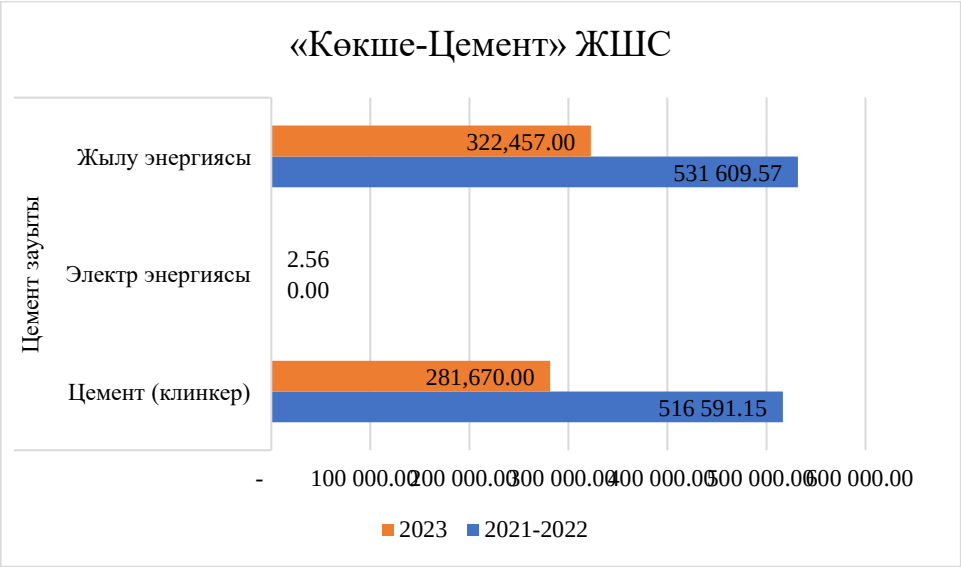

Сурет 122.

Дереккөз: Квоталау субъектілерінің деректері

Зерттеу нәтижелері 2023 жылы тұтастай алғанда 2021–2022 жылдармен салыстырғанда өңдеу өнеркәсібінде өндірістің төмендеуі байқалатынын көрсетті. 2021 – 2022 жж. өңдеу өнеркәсібі бойынша барлығы 10 381 220 тонна өнім өндірілді, ал 2023 жылы – 9 526 005 тонна *(14 және 15-кесте)*.

14-кесте. Өңдеуші өнеркәсіп бойынша деректер

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні	2023 жылы өндірілген өнім көлемі	Айырмашылық	Көрсеткіштер %
1	**«Стандарт цемент» ЖШС**	Стандартты цемент	Цемент (клинкер)	1 557 524	1 545 000	-12 524	-0,81
2	**«Семей цемент зауыты» өндірістік кәсіпорны» ЖШС**	Семей цемент зауыты	Цемент (клинкер)	813 459	821 318	7 859	0,96
			Жылу энергиясы (көмір)	28 357	29 668	1 311	4.42
3	**«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС**	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	Цемент (клинкер)	912 622	689 546	-223 076	-32.35
			Әк	0	0	0	
4	**«ШЫМКЕНТЦЕМЕНТ» АҚ**	Шымкентцемент	Цемент (клинкер)	1 027 625	836 869	-190 756	-22.79
5	**«Жамбыл цемент өндіру компаниясы» ЖШС**	Клинкер және цемент өндіруге арналған технологиялық желі	Цемент (клинкер)	1 125 500,5	1 067 087	-58 413,5	-5,47
6	**«SAS- Tobe Technologies (SAS-Tobe Technologies)» ЖШС**	SAS- Tobe Technologies	Цемент (клинкер)	123 845,5	115 900	-7 945,5	-6,86
			Әк	69 813	73 006	3 193	4.37
7	**«Гежуба компаниясы» ЖШС Шиелі цементі»**	Гежуба компаниясы Шиелі цементі	Цемент (клинкер)	846 988	859 950	12 962	1.51
			Жылу энергиясы (басқалар)	0	0	0	
8	**«КаспийЦемент» ЖШС**	KaspiyCement цемент зауыты	Цемент (клинкер)	775 177.5	746 694	-28 483,5	-3,81

9	**«Кнауф Гипс Қапшағай» ЖШС. ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгс-гезельшафт мбХ қатысатын кәсіпорын**	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	Гипсокартон	228 677,59	227 456,59	-1 221	-0,54
10	**«Стройдеталь» ЖШС**	№4 цех (керамзит қиыршық тас және әктас цехы)	Әк	37 953	22 166,33	-15 786,67	-71,22
			Кеңейтілген саз	32 207,5	29 530	-2 677,5	-9.07
11	**«Силикат» ЖШС**	Силикат	Әк	40 325,69	37 496,32	-2 829,37	-7,55
			Силикатты кірпіш	335 106.14	327 303,51	-7802,63	-2,38
			Жылу энергиясы (көмір)	0	54 000	54 000	100
12	**«Көкше -Цемент» ЖШС**	Цемент зауыты	Цемент (клинкер)	516 591,15	281 670	-234 921,15	-83.4
			Электр энергиясы (басқалар)	0	2.56	2.56	100
			Жылу энергиясы (басқалар)	531 609,57	322 457	-209 152,57	-64,86
13	**«Карсемент» АҚ**	5 жол	Цемент (клинкер)	838 942,5	777 772	-61 170,5	-7,86
		6 жол	Цемент (клинкер)	538 896	661 113	122 217	18.49
Барлығы				10 381 220,64	9 526 005,31	-855,215,33	-8,97

15-кесте. Өңдеу өнеркәсібінде өндірілген өнімнің жалпы саны

Өнім түрі	**2021 – 2022 жылдар бойынша өнім көлемінің орташа мәні**	**2023 жылы өндірілген өнім көлемі**	**%**
Цемент (клинкер)	9 077 171,15	8 402 919	-8.02
Әк	148 091,69	132 668,65	-11.6
Гипсокартон	228 677,59	227 456,59	-0,54
Кеңейтілген саз	32 207,5	29 530	-9.07
Силикатты кірпіш	335 106.14	327 303,51	-2,38

Жылу энергиясы (басқалар)	559 966,57	406 125	-37,8
Электр энергиясы (басқалар)	0	2.56	100

9. Көміртегі квотасының бірліктерін алу бойынша есептеулер

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 295-бабының 8-тармағына сәйкес квота қондырғысының қуаттылығын төмендету есебінен қалыптастырылған көміртегі квотасының бірліктері сатылмайды және олар белгіленген тәртіппен Ұлттық көміртегі квотасы жоспарының резервіне қайтарылуға тиіс. парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірілуі саласындағы мемлекеттік реттеу ережелерімен.

Көміртегі квотасының бірліктерін алып қою бойынша есептеулер Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің бұйрығымен бекітілген Парниктік газдардың шығарындылары мен жұтылуы саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларының 90-тармағына сәйкес жүргізілді. Қазақстан Республикасының 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91. Қуаттылықтың төмендеуі өнімді өндірудің, өндірудің, өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің төмендеуін білдіреді.

2023 жылға арналған көміртегі квотасының Ұлттық жоспарындағы квота 2017 – 2019 жылдарға өндірілген өнімнің орташа құны негізінде есептелгендіктен, сәйкесінше, 2023 жылға арналған нақты өндірілген өнім орташа мәннен шегерілді. парниктік газдарды түгендеу туралы тексерілген есептер мемлекеттік көміртегі кадастрына орналастырылған.

2017 – 2019 жылдарға арналған орташа мән мен 2023 жылға арналған мән арасындағы нәтиженің айырмашылығы бекітілген эталонға одан әрі көбейтіледі.

Жоғарыда сипатталған есептеу алгоритмі бойынша алынған барлық квота көлемі алынып тасталады және Ұлттық көміртегі квотасы жоспарының резервіне ауыстырылады.

Бір қондырғыда өнімнің бірнеше түрін өндірген жағдайда, олардың біреуі тапшылықта, екіншісі көп өнімде ғана көп өнімге арналған квота алынып тасталады.

Зауыт қуатының артуына байланысты жетіспейтін өнімге кәсіпорын қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға қосымша көміртегі квотасын беруге өтінім береді.

2023 жылғы есепті жылдағы қайтарып алынған квотаның жалпы көлемі 13 257 375 тонна CO2 құрайды.

Квота көлемі алынып тасталуы тиіс квоталық қондырғылардың тізімі төменде келтірілген *(16-кесте)*.

16-кесте. 2023 жылға арналған көміртегі квоталарының алынып тасталған көлемдеріне арналған есептеулер тізбесі

№		Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Өнімдер	Профицит/тапшылық	Шығаруға арналған жалпы сома	Ескерту
Электр энергетика өнеркәсібі							
1	1	«Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	-5 380 957,2		
2	2	«Топар бас таратушы электр станциясы» ЖШС	Негізгі таратушы электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	504 924,24	504 924	
				Жылу энергиясы (көмір)	-6 310,23		
3	3	«Kazakhmys Energy» ЖШС	Жезқазған жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	430 472,72	515 047	
				Жылу энергиясы (көмір)	84 574		
	4		Балқаш жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	118 710,68	515 047	

				Жылу энергиясы (көмір)	337 604,52		
4	5	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	Станция Екібастұз МАЭС – 2	Электр энергиясы (көмір)	-366 520,8	3043	
				Жылу энергиясы (көмір)	3 042,75		
5	6	«Қарағанды энергия орталығы» ЖШС	Қарағанды жылу электр орталығы – 1	Электр энергиясы (көмір)	10 842,49	11 470	
				Жылу энергиясы (көмір)	627,64		
	7		Қарағанды жылу электр орталығы – 3	Электр энергиясы (көмір)	154 373,92	163 037	
				Жылу энергиясы (көмір)	8 663,48		
6	8	«Астана-Энергия» АҚ	Жылу-электр орталығы – 1	Электр энергиясы (көмір)	-37 436,05		
				Жылу энергиясы (көмір)	-436 951,05		
	9		Жылу-электр орталығы – 2	Электр энергиясы (көмір)	-629 243,79		

				Жылу энергиясы (көмір)	-391 990,83		
7	10	«Алматы электр станциялары» АҚ	ЖЭО – 1	Электр энергиясы (басқалар)	-36 464,29		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-82 317,3		
	11		Жылу электр орталығы – 2	Электр энергиясы (көмір)	118 667,88	125 241	
				Жылу энергиясы (көмір)	6 572,72		
	12		Жылу электр орталығы – 3	Электр энергиясы (көмір)	122 479,17	125 696	
				Жылу энергиясы (көмір)	3 216,34		
	13		Батыс жылу кешені	Жылу энергиясы (басқалар)	-14 113,47		
8	14	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	ЖЭО-2	Электр энергиясы (көмір)	107 156,29	173 596	
				Жылу энергиясы (көмір)	66 439,33		
	15		ЖЭО-3	Электр энергиясы (көмір)	373 229,59	437 316	

				Жылу энергиясы (көмір)	64 086,44		
9	16	«Екібастұзжылуэнерго» ЖШС	ЕСНРР	Электр энергиясы (көмір)	40 363,63	215 523	
				Жылу энергиясы (көмір)	175,158,95		
10	17	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	Петропавл жылу электр орталығы – 2	Электр энергиясы (көмір)	979 911,23	979 911	
				Жылу энергиясы (көмір)	-10 758,35		
11	18	«Өскемен ЖЭО» ЖШС	Өскемен жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	100 952,94	183 302	
				Жылу энергиясы (көмір)	82 349,43		
12	19	«Степногор ЖЭО» ЖШС	Степногорск жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	304,421,09	341 286	
				Жылу энергиясы (көмір)	36 864,73		
13	20	«Риддер ЖЭО» АҚ	Риддер жылу-электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	255 803,45	448 806	
				Жылу энергиясы	193 002,1		

				(көмір)			
14	21	«Bassel Group LLS» ЖШС	«Bassel Group» ЖШС	Электр энергиясы (көмір)	89 068,11	89 068	
				Жылу энергиясы (көмір)	-338,4		
15	22	«Согрин ЖЭО» ЖШС	Согрин жылу электр орталығы	Электр энергиясы (көмір)	-95 326,99	32 718	
				Жылу энергиясы (көмір)	32 718,08		
16	23	Көкшетау қаласы әкімдігінің жанындағы «Көкшетау Жылу» РМК жанындағы МКК	№2 аудандық қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	-102 246,24		
1 7	24	«Текелі энергетикалық кешені» ЖШС	Текелі энергетикалық кешені	Электр энергиясы (көмір)	14 545,78	14 546	
				Жылу энергиясы (көмір)	-448,33		
18	25	«Талдықорған қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі»	«Басқуат» қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	-12 957,39		
	26		№2 қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	-9 834,65		

	27	мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ПВХ жанындағы МКК	№4 қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	2 299,42	2 299	
19	28	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» ПВХ жанындағы МКК	ЖЭО – 1	Жылу энергиясы (көмір)	58 395,94	58 396	
	29		«Орталық» қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	6 542,71	6 543	
	30		Аудандық қазандық – 1	Жылу энергиясы (көмір)	18 037,57	18 038	
	31		«Ғаббасов» қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	7 146,44	7 146	
	32		«103, 103 орам» қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	4 433,23	4 433	
	33		Аудандық қазандық – 3	Жылу энергиясы (көмір)	-19 468,71		
	34		«35-квартал» қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	-1013,79		
	35		«Пархоменко» қазандығы (ЕР)	Жылу энергиясы (көмір)	-665,76		
20	36	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық	Алтай аудандық қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	10 346,95	10 347	

		кәсіпорны					
21	37	Алтай ауданы әкімдігінің «Тепловодоцентраль Серебрянск және Жаңа Бұқтырма ауылы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Жаңа-Бұқтырма қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	274.29	274	
	38		Серебрянск қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	-1909,44		
22	39	«Шахтинскжылуэнерго» ЖШС	Қазандық цехы	Электр энергиясы (көмір)	7 173,43	7 173	
				Жылу энергиясы (көмір)	-13 312,42		
23	40	«ПРОМЖЫЛУ» ЖШС	№ 1 өндірістік қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	1585,26	1585	
24	41	«Өскемен жылу желілері» АҚ	№2 қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	-53 147,59		
			№3 қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	-2 295,13		
25	42	«Айтас -энерго» ЖШС	Айтас -энерго	Жылу энергиясы (көмір)	-20 755,37		
26	46	«Жылуэнергия» РПВ жанындағы ГКП Терең	Терең қазандығы	Жылу энергиясы (көмір)	-6 161,32		

		ауданы Терең ауылы әкімдігі					
27	44	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	№1 жылу станциясы	Жылу энергиясы (көмір)	-805.1		
	45		№2 жылу станциясы	Жылу энергиясы (көмір)	-12 090,06		
28	46	«Шығысэнерго» ЖШС	Белоусов электр цехы, Белоусовка ауылы	Жылу энергиясы (көмір)	14 622,88	14 623	
	47		Усть -Талов электр станциясы, Усть - Таловка ауылы	Жылу энергиясы (көмір)	-16 814,04		
	48		Жезкент электр цехы, Жезкент ауылы	Жылу энергиясы (көмір)	597.16	597	
29	49	«КОТЕЛЬ АСИ» ЖШС	Қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	-10 080,66		
30	50	«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	№1 жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	6,521,06	6 521	
				Жылу энергиясы (басқалар)	-40 117.2		
	51		№2 жылу электр орталығы	Электр энергиясы	-17 609,28		

				(басқалар)			
				Жылу энергиясы (басқалар)	-140 198,33		
	52		Жылу электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	300 413,72	300 414	
31	53	«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы» АҚ	Т.И. атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы. Батурова	Электр энергиясы (басқалар)	-616 742,84	300	
				Жылу энергиясы (басқалар)	300,23		
32	54	«Атырау ЖЭО» АҚ	Атырау жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	463 630,68	463 631	
				Жылу энергиясы (басқалар)	-24 383,41		
33	55	«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	Орнату 1 ЖЭО	Электр энергиясы (басқалар)	-53 068,67		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-17 912,83		
34	56	«З-Энергоорталық» АҚ	Жылу электр орталығы – 3	Электрэнергия (басқалар)	-248 149,85	9 312	

				Жылу энергиясы (басқалар)	9 311,57		
35	57	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	Жаңажол газтурбиналық электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	30 367,01	30 367	
36	58	« Жайықжылуэнерго» АҚ	Біріктірілген жылу және электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	-24 521,84		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-2 589,61		
37	59	«Crystal Management» АҚ	Ақшабұлақ газтурбиналық электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	5,116.09	5 116	
38	60	«Таразэнергоорталық» АҚ	Жылу электр орталығы – 4	Электрэнергия (басқалар)	-16 093,14		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-24 727,94		
	61		Аудандық қазандық – 4	Жылу энергиясы (басқалар)	-15 369,89		
39	62	Қостанай қаласы әкімдігінің жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің	№1 учаске – Қостанай ЖЭО	Электр энергиясы (басқалар)	617,81	618	
				Жылу энергиясы (басқалар)	-14 633,65		

	63	«Қостанай жылу энергетикалық компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	№2 учаске – №2 қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	-9 111,73		
	64		№3 учаске – №3 қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	4 276,55	4,277	
40	65	«Орал газтурбиналық электр станциясы» ЖШС	Орал газ турбиналық электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	-40 162,34		
41	66	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордажылуэлектр оорталық» РПБ жанындағы МКК	Жылу электр станциясы, қазандық блогы № 6, 9	Электр энергиясы (басқалар)	10 379,35	25 189	
				Жылу энергиясы (басқалар)	14 809,51		
	67		Когенерациялық газтурбиналық электр станциясы, №1, 2, 3 газтурбиналық қондырғы	Электр энергиясы (басқалар)	-12 149		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-6 043		
	68		Оңтүстік қазандық станциясы, № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 бу қазандықтары	Жылу энергиясы (басқалар)	836,48	836	
42	69	«Байқоңырэнерго» өндірістік-	Жылу электр станциясы	Электр энергиясы	16 442,84	32 126	

		энергетикалық бірлестігі мемлекеттік унитарлық кәсіпорны		(басқалар)			
				Жылу энергиясы (басқалар)	15 683,11		
43	70	«Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС	«Орбита» аудандық қазандығы	Жылу энергиясы (басқалар)	-68 535,94		
	71		Оңтүстік аудандық қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	23 623,96	23 624	
	72		Оңтүстік-шығыс аймақтық қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	-3 430,03		
	73		Солтүстік-шығыс аймақтық қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	-14 936,42		
	74		Аққент қазандығы	Жылу энергиясы (басқалар)	-16 809,51		
	75		Премьера	Жылу энергиясы (басқалар)	-50 486,61		
44	76	«Тараз қант зауыты» ЖШС	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	Электр энергиясы (басқалар)	4 907,89	31 824	
				Жылу энергиясы (басқалар)	26 916,37		
45	77	Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго» өндірістік-	Ыстық су қазандығы	Жылу энергиясы (басқалар)	4 592,5	4,593	

		шаруашылық бірлестігі» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны					
46	78	«Өзен жылу» ПВХ МКҚК Жаңаөзен қаласының әкімдігі	Орталық қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	24 075,53	24 076	
47	79	«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Жітіқаракоммунэнерго» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Орталық қалалық қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	2239,27	2 239	
48	80	Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу-энергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Арқалық біріктірілген жылу және электр станциясы	Жылу энергиясы (басқалар)	-854,98		

49	81	ЖШС «САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014»	№1 қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	-183.31		
50	82	«Батыс Пауэр» ЖШС	ГТЭС-200 ОРАЛ. Алғашқы ұшыру кешені	Электр энергиясы (басқалар	-17 374,97		
51	83	«Aqtobe su-energy group» АҚ (бұрынғы «Трансэнерго» АҚ)	«Ақтөбе Сити» қазандығы	Жылу энергиясы (басқалар)	13 082,21	13 082	
52	84	« Құрылысмет» ЖШС	Тау-кен және көлік техникасын жөндеу бойынша №1 өндіріс (қазандық)	Жылу энергиясы (көмір)	1051,57	1052	
53	85	«Еуразиялық энергетикалық корпорациясы» АҚ	Қуат станциясы	Электр энергиясы (көмір)	-6 408,8		
				Жылу энергиясы (көмір)	-1565,42		
	86		«Шығыс» қимасы	Көмір өндіру)	-12 666,13		
	87		«Шығыс» кенішіндегі қазандық	Жылу энергиясы (көмір)	2,221,17	2 221	

54	88	Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Алматы облыстық жедел бөлімшесі» РМУ	№6 қазандық	Жылу энергиясы (басқалар)	18 488,4	18 488	
55	89	Жамбыл облысы Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің «Жаңатас-Су-Жылу» сақтау қоймасы жанындағы ҚМК	«Жаңатас-Су-Жылу» орталық қалалық қазандығы	Жылу энергиясы (басқалар)	-3 653,81		
Мұнай және газ өнеркәсібі							
1	1	«Каспий мұнайы» АҚ	Айранкөл	Мұнай және газ (өндіріс)	-3 535,89		
2	2	«Қарақұдықмұнай» ЖШС	Қарақұдықмұнай	Мұнай және газ (жем)	11 487,19	11 487	
3	3	«Қазгермұнай» бірлескен кәсіпорны» ЖШС	Ақшабұлақ	Мұнай және газ (өндіріс)	112 070,35	135 507	
				Жылу энергиясы (басқалар)	23 436,63		
4	4	«Buzachi Operating Ltd» компаниясының	Бозаши Операциялық	Мұнай және газ (өндіріс)	17 095,44	23 957	

		филиалы (Buzachi Operating Ltd)	(Buzachi Operating)	Жылу энергиясы (басқалар)	6 861,73		
5	5	«КОМ-МУНАЙ» ЖШС	Коммуналдық	Мұнай және газ (өндіріс)	768,47	768	
6	6	«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	Мұнай және газ (өндіріс)	41 729,83	41 730	
				Электр энергиясы (басқалар)	-2 724,64		
7	7	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	Кеңқияқмұнай мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай және газ (өндіріс)	13 800,58	13 801	
	8		Октябрьскнефть мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай және газ (өндіріс)	183,257,08	183 257	
	9		Ақтөбеэнергонефть дирекциясы (Газтурбиналық электр станциясы - 45)	Электр энергиясы (басқалар)	37 281,96	37 282	
	10		Ақтөбеэнергонефть дирекциясы (бу турбиналық электр станциясы - 160)	Электр энергиясы (басқалар)	-27 293,11	34 516	
				Жылу энергиясы (басқалар)	34 515,87		

8	11	«Ембімұнайгаз» АҚ	Доссормұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай және газ (өндіріс)	4,105,19	4 105	
	12		Жылыоймұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай және газ (өндіріс)	620,77	621	
	13		Жайықмұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай және газ (өндіріс)	8 737,45	8 737	
	14		Қайнармұнайгаз мұнай-газ өндіру басқармасы	Мұнай және газ (өндіріс)	-1026,34		
9	15	«Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В.» АҚ	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В.	Мұнай және газ (өндіріс)	-214 507,34		
				Электр энергиясы (басқалар)	-58,58		
10	16	«Өзенмұнайгаз» АҚ	«Өзенмұнайгаз».	Мұнай және газ (өндіріс)	22 881,09	22 881	
11	17	«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ	Маңғыстаумұнайгаз	Мұнай және газ (өндіріс)	4 062,45	6 093	
				Электр энергиясы (басқалар)	-25 893,42		

				Жылу энергиясы (басқалар)	2 030,85		
12	18	«Қуатамлонмұнай» ЖШС бірлескен кәсіпорны	Қуатамлонмұнай	Мұнай және газ (өндіріс)	48 756,2	48 756	
				Электр энергиясы (басқалар)	-27 147,16		
13	19	«Теңізшевройл» ЖШС	ТЕГІЗШЕВРОИЛ	Мұнай және газ (өндіріс)	44 746,21	65 322	
				Электр энергиясы (басқалар)	-55 248,89		
				Жылу энергиясы (басқалар)	20 575,71		
14	20	«СНПС-Ай Дан Мұнай» АҚ	SNPS – Ай Дан Мунай	Мұнай және газ (өндіріс)	6 334,05	6 334	
15	21	«Тұзкөл» ЖШС МұнайГаз Оперейтинг»	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	Мұнай және газ (өндіріс)	-4 008,53		
16	22	«Жайықмұнай» ЖШС	Жайықмұнай	Мұнай және газ (өндіріс)	37 871,35	61 372	
				Мұнай өнімдері	6 237,39		
				Электр	17 263,56		
17	23	«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС	Қазақойл Ақтөбе	Мұнай және газ (өндіріс)	-125.19		

				Жылу энергиясы	-1439,11		
18	24	«САУТ-ОЙЛ» ЖШС	Кенлік	Мұнай және газ (өндіріс)	-3 540,41		
19	25	«Қаражанбасмұнай» АҚ	Қаражанбасмұнай	Мұнай және газ (өндіріс)	8 718,28	74 745	
				Жылу энергиясы (басқалар)	66 026,56		
20	26	«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС	Қазақ газ өңдеу зауыты	Мұнай және газ (өндіріс)	6 783,59	150 163	
				Жылу энергиясы (басқалар)	143 379,34		
21	27	«ҚМК Мұнай» АҚ	Көкжиде, Құмсай, Мәртөк	Мұнай және газ (өндіріс)	4 121,78	4 122	
22	28	«Кен-Сары» ЖШС	Кен-Сары	Мұнай және газ (өндіріс)	-4 313,16		
23	29	North Caspian Operating Company N.V.	North Caspian Operating Company N.V.	Мұнай және газ (өндіріс)	-780 863,03		
				Техникалық күкірт	-52 058,21		
				Электр энергиясы (басқалар)	-72 282,15		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-398 007,03		
24	3	«Павлодар мұнай-химия	Павлодар мұнай-	Мұнай өнімдері	-135		

	0	зауыты» ЖШС	химия зауыты		415,63		
				Техникалық күкірт	-2 964,44		
				Мұнай коксы	-22 626,07		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-25 891,92		
25	31	«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	Мұнай өнімдері	-129 982,92		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-60 342,12		
				Электр энергиясы (басқалар)	-31 591,24		
26	32	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	Атырау мұнай өңдеу зауыты	Мұнай өнімдері	-81 443,08	2 102	
				Техникалық күкірт	-490,29		
				Мұнай коксы	-54 227,86		
				Электр энергиясы (басқалар)	2,102,19		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-15 951,77		

27	33	«CASPI BITUM» ЖШС бірлескен кәсіпорны	битум өндіретін Ақтау мұнай өңдеу зауыты	Мұнай өнімдері	-6 096,22		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-2 782,63		
28	34	«Конденсат» АҚ	Конденсат	Мұнай өнімдері	5,323,17	5 327	
				Күкірт	4.04		
29	35	«Дунга филиалы Operating GmbH» Қазақстан Республикасында	PDunga GmbH филиалы	Мұнай және газ (өндіріс)	8 906,31	8 906	
				Электр энергиясы (басқалар)	-9829,16		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-340.07		
30	36	«Қожан» АҚ	Мор кен орны, оның ішінде Охай блогы	Мұнай және газ (өндіріс)	1400,86	1 401	
Мұнай мен газды тасымалдау							
1	1	«Каспий құбыр консорциумы - К» АҚ	Каспий құбыр консорциумы – Қ	Мұнай және газ (тасымалдау)	-6 328,39		
2	2	«ҚазТрансОйл» АҚ	атындағы мұнай айдау станциясы. Құлтумиева А Құлсара мұнай құбыры басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	-4 906,54		

			Батыс филиалы				
3	3	«Интергаз Орталық Азия» АҚ	«Орал» магистральдық газ құбырлары басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	69 387,22	69 387	
	4		«Атырау» магистральдық газ құбырлары басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	98 300,39	98 300	
	5		«Ақтау» магистральдық газ құбырлары басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	21 352,94	21 353	
	6		«Ақтөбе» магистральдық газ құбырлары басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	-52 143,55		
	7		«Шымкент» магистральдық газ құбырлары басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	30 117,77	30 118	

	8		«Қызылорда» магистральдық газ құбырлары басқармасы	Мұнай және газ (тасымалдау)	90 056,31	90 056	
4	9	«Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС	КС «Бозой»	Мұнай және газ (тасымалдау)	-106 292,49		
	10		«Бейнеу- Бозой - Шымкент» МГ	Мұнай және газ (тасымалдау)	6,134.06	6 134	
5	11	«Азия газ құбыры» ЖШС	Магистральдық газ құбыры Қазақстан Қытай	Мұнай және газ (тасымалдау)	206 377,94	206 378	
Тау-кен қазу өнеркәсібі							
1	1	«Богатырь Көмір» ЖШС	«Богатырь» қимасы	Көмір өндіру)	3 828,43	3828	
	2		Богатыр қазандық станциясы	Жылу энергиясы (көмір)	5 755,48	5 755	
2	3	«Qarmet» көмір департаменті АҚ	Саран кеніші	Көмір өндіру)	6,722.07	6 722	
				Жылу энергиясы (көмір)	-10 790,68		
	4		атындағы шахта Т.Күзембаева	Көмір өндіру)	-888.13		
				Жылу энергиясы (көмір)	-9 318,51		
	5		атындағы шахта Костенко	Көмір өндіру)	2630,18	5,579	
				Жылу энергиясы (көмір)	2,949,01		

	6		«Қазақстан» шахтасы	Көмір өндіру)	2 443,5	12 553	
				Жылу энергиясы (көмір)	10,109,31		
	7		Тентек кеніші	Көмір өндіру)	5 492,8	5 493	
				Жылу энергиясы (көмір)	-19 235,61		
	8		атындағы шахта Ленин	Көмір өндіру)	2 976,82	6 175	
				Электр энергиясы (көмір)	3 198,39		
				Жылу энергиясы (көмір)	-7 511,22		
	9		Абай кеніші	Көмір өндіру)	4 321,8	4 322	
				Жылу энергиясы (көмір)	-5 111,9		
	10		«Шығыс» орталық өңдеу зауыты	Тазартылған көмір	7 108,69	12 405	
				Жылу энергиясы (көмір)	5 296,3		
3	11	«Майкөбен -Вест» ЖШС	Майкөбе көмір кеніші	Көмір өндіру)	1617,83	1618	
4	12	«Қаражыра» АҚ	Қаражыр көмір кеніші	Көмір өндіру)	-3 991,4		
5	13	«Қазақмыс Көмір» ЖШС (Қазақмыс Көмір)	«Жастар» көмір кеніші	Көмір өндіру)	-12 268,5		

6	14	«Ақтөбе мыс компаниясы» ЖШС	№1 газ поршенді станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	-25 472,35		
7	15	«Шұбаркөл көмір» АҚ	Кокс -химиялық өндіріс	кокс	-8,117,03		
	16		«Орталық» бөлім	Көмір өндіру)	-3 068,58		
	17		«Батыс» бөлімі	Көмір өндіру)	-15 619,63		
8	18	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	Пеллет зауыты	Темір рудасының түйіршіктері	4,151,46	4 151	
	19		Біріктірілген жылу және электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	2222,82	3 350	
				Жылу энергиясы (көмір)	1,127.07		
9	20	«Қашары Руда» АҚ	Качар жылу орталығы	Жылу энергиясы (көмір)	19 055,56	19 056	
Металлургия өнеркәсібі							
1	1	«Қармет» АҚ	Болат департаменті				
		кокс дүкені		кокс	160 840,03	3 803 701	
		агломерациялық цех		Агломерат	66,017,18		

		домна цехы		Сұйық шойын	1 135 651,95		
		конвертер дүкені		Көміртекті болат	86 265,2		
		әктас жағу цехы		Әк	51 945,6		
		ЖЭО-2		Электр энергиясы (көмір)	201 454,5		
				Жылу энергиясы (көмір)	173 459,47		
		ЖЭО-ПВС		Электр энергиясы (көмір)	318 096,89		
				Жылу энергиясы (көмір)	1 609 969,86		
2	2	«Кастинг» ЖШС	Электр болат балқыту цехы	Көміртекті болат	17 918,45	37 759	
				Ыстықтай илектелген дөңгелек болат	8 338,28		
				Арматуралық жолақтар	7 363,43		
				Болат шарлар	4,139,05		
3	3	«KSP Steel» ЖШС	Павлодар филиалы	Көміртекті болат	12 394,58	50 330	
				Ферроқорытпалар	2 795,47		
				Құбырлар	29 636,5		

				Сұйық металл	5.12		
				Арматуралық жолақтар	132,75		
				Болат шарлар	4 428,82		
				Шойын	936,88		
4	4	«Қазақстан электролиз зауыты» АҚ	Электролиз шеберханасы	Алюминий	-3 058,11		
	5		Электродтарды өндіру цехы	Пісірілген анодтар	18 441,86	18 442	
5	6	«Kazakhmys Smelting (Kazakhmys Smelting)» ЖШС	Балқаш мыс қорыту зауыты Балқаш учаскесі	Мыс	19 268,32	19 268	
	7		Жезқазған мыс қорыту зауыты Жезқазған учаскесі	Мыс	-9 106.11		
6	8	«Қазцинк» ЖШС	Өскемен металлургиялық кешені	Мыс	14 595,32	152 290	
				Күкірт қышқылы	1 467,15		
				Мырыш сульфаты	-3 695,9		
				Вельц бөлімшелері	716.04		
				Тазартылған қорғасын	135 284,35		
				Қорғасын торт	-446,57		

				Мырыш шлактары	227.04		
	9		Риддер металлургиялық кешені	Күкірт қышқылы	-87,24	152 290	
				Мырыш сульфаты	-344,89		
				Вельц бөлімшелері	-18 399,54		
				Қорғасын торт	11 346,61		
				Мырыш шлактары	-159		
7	10	«Теміртау электрометаллургиялық зауыты» АҚ	Химия-металлургиялық комбинат	Ферроқорытпалар	34 991,88	78 920	
				Кальций карбиді	-538,93		
				Әк	43 912,88		
				Жылу энергиясы	14.74		
8	11	«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС	Тараз металлургиялық зауыты	Ферроқорытпалар	45 121.1	45 121	
9	12	«Қазақстан алюминийі» АҚ	Павлодар алюминий қорыту зауыты	Глинозем	113 776,86	113 777	
	13		Біріктірілген жылу және электр станциясы	Электр энергиясы (көмір)	225,315,22	225 315	

				Жылу энергиясы (көмір)	-104 167,22		
10	14	ТНК «Қазхром» АҚ	Ақсу ферроқорытпа зауыты	Агломерат	2 986,8	216 490	
				Ферроқорытпалар	212 457,8		
				Жылу энергиясы (көмір)	1045,32		
	15		Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	Ферроқорытпалар	-13 739,5	23 229	
				Электр энергиясы (басқалар)	23 228,61		
	16		Дон тау-кен байыту комбинаты	Хром түйіршіктері	32 252,63	32 739	
				Жылу энергиясы (басқалар)	486.1		
11	17	«Ақтөбе рельс-секция зауыты» ЖШС	Газ поршенді генератор жинағы	Электр энергиясы (басқалар)	20,195,1	20 195	
	18		Жылыту пеші	Жылу энергиясы (басқалар)	2 967,16	2967	
12	19	«Текелі тау-кен байыту комбинаты» ЖШС	Текелі тау-кен байыту комбинаты	Агромерат	16 921,67	16 922	

Химия өнеркәсібі							
1	1	«ҚазАзот» АҚ	Минералды тыңайтқыштар шығаратын зауыт	Аммиак	35 790,56	35 791	
	2		Шағырлы-Шомышты	Мұнай және газ (өндіріс)	12 266,35	12 303	
				Жылу энергиясы	36,56		
				Электр	-762,91		
	3		Газ поршенді электр станциясы	Электр энергиясы (басқалар)	48 919,28	48 919	
2	4	ЖШС «ЖЖФЗ»	Жаңажамбыл фосфор зауыты	Агломерат	54 370,42	129 074	
				Фосфор	66 705,29		
				Натрий триполифосфаты	7 998,15		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-3 330,43		
3	5	«Қазфосфат» ЖШС	Минералды тыңайтқыштар	Күкірт қышқылы	-640,22	10 357	
				Аммофос	-68 835,51		
				Үшкальций фосфатымен	1110,26		

				қоректендіріңіз			
				Жылу энергиясы (басқалар)	9 246,58		
4	6	«Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ	Ақтөбе хром қосындылары зауыты	Натрий монохроматы	28 928,5	39 093	
				Хром оксиді – металлургиялық	1,218.04		
				Хром оксиді - пигмент	7 135,98		
				Хром сульфаты	750,77		
				Хромды ангедрид	1059,66		
5	7	«Кентавр» ЖШС	Спирт өндіретін зауыт	Этанол	-113 465,76		
Өңдеуші өнеркәсіп (құрылыс материалдарын өндіру бойынша: цемент, әк, гипс және кірпіш өнеркәсібі)							
1	1	«Стандарт цемент» ЖШС	Стандартты цемент	Цемент (клинкер)	-100 299,57		
2	2	«Семей цемент зауыты» өндірістік компаниясы» ЖШС	Семей цемент зауыты	Цемент (клинкер)	-22 623,22		
				Жылу энергиясы (көмір)	-758.11		

3	3	«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	Цемент (клинкер)	229 578,74	251 032	
				Әк	21 453,3		
4	4	«ШЫМКЕНТЦЕМЕНТ» АҚ	Шымкентцемент	Цемент (клинкер)	-41 185,58		
5	5	«Жамбыл цемент өндіру компаниясы» ЖШС	Клинкер және цемент өндіруге арналған технологиялық желі	Цемент (клинкер)	17 478,67	17 479	
6	6	SAS - Tobe Technologies ЖШС технологиялар)	CAC - Төбе Technologies (SAS-Tobe Technologies)	Цемент (клинкер)	93 123,78	93 124	
				Әк	-12 623,79		
7	7	«Гежуба компаниясы» ЖШС Шиелі цементі»	Гежуба компаниясы Шиелі цементі	Цемент (клинкер)	-489 533,4	82 528	
				Жылу энергиясы (басқалар)	82 527,89		
8	8	«КаспийЦемент» ЖШС	KaspiyCement цемент зауыты	Цемент (клинкер)	-38 174,76		
9	9	«Knauf Gips Kapchagay» ЖШС. DEG - Deutsche Investments қатысуымен кәсіпорын унд Entwiklungs-gesellschaft	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын	Гипсокартон	-4 905,45		

		mbH»	кәсіпорын				
10	10	«Стройдеталь» ЖШС	№4 цех (керамзит қиыршық тас және әктас цехы)	Әк	23 100,32	23 100	
				Кеңейтілген саз	-623,15		
11	11	«Силикат» ЖШС	Силикат	Әк	-25 225,18		
				Силикатты кірпіш	-17 881,02		
				Жылу энергиясы (көмір)	-6 642,06		
12	12	«Көкше- Цемент» ҚБ» ЖШС	Цемент зауыты	Цемент (клинкер)	67 978,69	67 979	
				Электр энергиясы (басқалар)	0,27		
				Жылу энергиясы (басқалар)	-14 853,1		
13	13	«Карцемент» АҚ	5 жол	Цемент (клинкер)	59 555,09	59 555	
	14		6 жол	Цемент (клинкер)	-109 115.08		